

MB
173.273

KAMARÁS ISTVÁN

IPIAPI ATYA

KAIROSZ

OSZK

KAMARÁS ISTVÁN

IPILAP

ATYA

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

Kamarás István

IPIAPI

Kamarás István

IPIAPI ATYA

(egy legenda dokumentumai)

OSZK

Kamarás István

IPIAPI

ATYA

(egy legenda dokumentumai)

Szerkesztette
Kemény András

Fedélterv
Klemm Gabriella

© Kamarás István, 2000

HB173.273

2000

ISBN 963 9302 06 6

A kiadásért felel a Kairosz Kiadó ügyvezetője

Magyarázat az olvasónak

Ipiapi atya szentté avatását már földi életében kezdeményezték, miként kiközösítését és műveinek indexre tételét is. Ami írásos műveit illeti, ezek mindössze az 1989-es ha-zaérkezése és az 1991-es pápalátogatás között írt, általam összegyűjtött és 1992-ben a Zászlónk Stúdió és a Szent Gellért Egyházi Kiadó által megjelentetett kötetben napvilágot látott levelei. Ez képezi könyvem első részét. Többi művének zöme élménnyé alakult, amelyeket a szem- és fültanúk őriznek, ameddig el nem felejtik, ameddig át nem alakul legendává. Mivel mint vallásszociológus kutató egyházam felkérésére 1994-ben néhány hónapra magam is Ipiapi atya nyomába szegődtem – jelentéseim képezik e könyv második részét –, mind az Ipiapi atya boldoggá avatását szorgalmazók, mind az eretnokségét demonstrálni akarók azzal ostromoltak, adjam át számukra információimat, és ügyüket szolgálva folytassam kutatásaimat. Sem egyik, sem másik tábor kérésének nem tehetek eleget, de szívesen tárom a legnagyobb nyilvánosság elé mindazt, amit Ipiapi atyáról tudok, és azt is, amit nem tudok, csak sejtetek, sőt még azt is, amit nem is sejtetek.

Nem csak azért nem tehettem eleget sem a szentté avatását, sem pedig kiátkozását szorgalmazók kérésének, mert sem szentnek, sem átkozottnak nem tartom Ipiapi atyát, hanem azért sem, mert sosem találkoztam vele személyesen.

Ő velem igen, én vele nem, erről majd olvasható a második részben. Miután megismertem néhány Krisztusért bolond életét, akiket szentként tisztelnek, éppen Ipiapi atyát is közejük tudnám képzelni, csak az a gondom, hogy azok, akik szeretnek botránkozgatni rajta, ezeken a – ismerjük el, meglehetősen furcsa – szenteken is botránkoznának, méghozzá vastagon. Olyanokra gondolok, mint például Emesai Szent Simeon Theofilus és Mária, akik mindketten arisztokratikus családból származtak, és bár el voltak jegyezve egymásnak, Krisztus bolondjai lettek. A szíriai metropolisok utcáin kóboroltak (mint egy ideig Ipiapi atya is barátaival Budapest aluljáróiban), otthontalanságukkal Jézust utánozták. („Az Emberfiának nincs hová lehajtsa fejét.”) Theofilus úgy öltözött, mint egy bolond, Mária pedig mint egy prostituált. Viselkedésük mai szemmel, még a mai szabados világ számára is bizarr, sőt obszcén. Ilyennek látták először kortársaik is, aztán lassan rájöttek: ők Krisztusban, Krisztusért bolondok, és viselkedésüket lassanként elismerték egy szokatlan, de hiteles kegyesség kifejeződésének. Két bolond százat csinált? Lehet. Ki tudja. Egy biztos, több százan, avagy inkább több ezren akadtak hasonló Krisztus bolondjai, az ókortól egészen az újkor elejéig. Például Szent Simeon diót szórt a templomban ájtatoskodó hívek közé, táncolt a prostituáltakkal, berontott a női fürdőbe, kirívóan étkezett böjti napokon. Aztán lassan őt is szentként kezdték tisztelni. Bolond Szent András a 9–10. században, Konstantinápolyban meztelenül járkált, és kutyákkal aludt. A középkori szent bolondság legnagyobb virágzása a 16. századi Novgorodban pompázott. Áldott Szent Bazil és mások gyermekded gesztusaikkal elutasították az összes társadalmi szerepet, és ami még erősebb ellenérzést szült a hatóságok részéről, a szentbolondság rendre politikai kritikával párosult, ezért aztán hamarosan be is szüntették szentté avatásukat, és maradtak a nem sok vizet zavaró falusi szent bolondok.

Ha Ipiapi atyát mégsem avatnák szentté, akkor is megmaradna legendás honfitársunknak, akár csak Búvár Kund vagy Hunyadi Mátyás, Zrínyi Ilona vagy Cecey Éva, Petőfi Sándor vagy Pilinszky János, Puskás Tivadar vagy Puskás Öcsi, Klébersberg Kúnó vagy Kogutowicz Manó, Szentgyörgyi Albert vagy Öveges József, Kodály Zoltán vagy Szörényi Levente, Koncz Zsuzsa vagy Polgár Judit, Waigand József vagy Wágner Viktória.

Szembe kell nézni azzal a lehetőséggel is, hogy Ipiapi atya mégsem valóságos személy, csupán legenda. Am nem csak emellett, ez ellen is több minden felhozható. Először is ezen sokan csak nevetnek, mondván, ha Ipiapi atya nem volt valóságos személy, ők sem azok. Ennél meggyőzőbbnek látszik az, hogy amikor megjelent az *Ipiapi atya levelei* (mely ennek a könyvnek első részét alkotja), levelek tucatjai érkeztek a kiadóhoz Ipiapi atya címére. Számomra még ennél is meggyőzőbb bizonyíték, az a „jegyzőkönyv” amelyet Zákány úr (megyei egyház-ügyis korában még Zákány elvtárs) készített. Őneki jelent meg 2000. májusában, amikor már nagybeteg volt, tucatnyi alkalommal álmában, és egykori védencéről mesélt neki. Felébredve Zákány úr emlékezetből lejegyezte a hallottakat, és az egésznek a *Jegyzőkönyv Ipiapi atya bámulatra mélt működéséről Hábriel őrangyal üzenete alapján* címmel látta el, és átadta Ipiapi atya barátjának, Tannenbaum (azelőtt Vizitátor) atyának, aki Ipiapi atya rendtársaival féltucatnyi plébániát lát el Gagyapátin és környékén (ahol egyszerűen Jóska atyának nevezik) az egri egyházmegye peremvidékén. Tannenbaum atya azonnal Prominens atyához vitte a becses dokumentumot, ugyanis Prominens atya vezette és kezdeményezte az Ipiapi atya szentté avatását szorgalmazó „nyomásgyakorló imahadjáratot”. Amikor Prominens atya megtudta, hogy Ipiapi atya őrangyala állítólag éppen egy volt egyházügyisnek, (egy nem is olyan régen még elvtársnak) jelent meg, olvasatlanul visszaadta Jóska

atyának, megkérve őt, hogy azonnal égesse el. Számára már az elegendő bizonyíték volt, az iromány felettébb gyanús mivoltáról, hogy a Gábiel helyett Hábriel szerepel. Biztos, ami biztos, Prominens atya gyorsan kibocsátott egy magánkörlevelet egyházi ismerőseinek az ügyről, így aztán Tannenbaum atya hiába mutogatta a jegyzőkönyvet egyházi berkekben, kívülállónak viszont nem akarta kezébe adni. Végül is dr. Terebessy Olivér, Ipiapi atya egyik rendtársa tanácsára elhozta nekem, az Ipiapi-jelenség kutatójának. Amikor megtudta, hogy közreadni, szándékozom, arra kért, hogy a fejezetnek az *Ipiapi csodái* címet adjam. Bár én Zákány úr megfogalmazását, a „bámulatra méltó”-t jóval pontosabbnak és kifejezőbbnek tartottam, feladva ebben a tekintetben eddig őrzött semlegességemet, eleget tettem kérésének. A jegyzőkönyvben olvashatók értelmezését és a végső döntést az olvasóra bízom, akit ezennel szeretettel indítok – hogy stílszerű legyek – zarándokútjára.

ORSZK

I.

Ipiapi atya levelei

Cosinus-Tupuapati OJD
levelei 1989-91-ből

Szeretve tisztelt Provinciális atya!

Mint nagyon jól tetszik tudni, 18 éves korom óta – immár negyed százada – vagyok a rend tagja, s már két évtizede építem Isten országát Mikronéziában, 15 éve pedig Nauruban vagyok misszióban. Most arra kérem Teofil atyát, engedjen haza. Isten kegyelméből jó termést hozott a korallmészakőbe vetett mag, mert immár őslakos papja van a kisebbséget képviselő, de az anglikán többséggel kegyes ökumenében élő katolikus nauriaknak: Tiakitai testvérem. Sziget persze még akadna nekem elegendő, de a Lélek egy ideje már csökönyösen azt fújja nekem, hogy: Cosinus-Tupuapati menj haza! Vagyis Magyarországra. Talán nem is tetszik ismerni ezt a kis hont messze Európában. Pedig mostanában még a világlapok első oldalára is felkerül, ugyanis nagy változások történtek ám ott. De egyelőre még csak a politikában (megszűnt a kommunista diktatúra, visszanyerte az ország függetlenségét, megkezdődött a demokrácia), még nem a szívekben. Így aztán Magyarország – mint megboldogult Karola néném írta – igazi missziós terület. És most hála Istennek, már szabadon engedik a szerzetesrendeket is tevékenykedni.

Így hát Provinciális atya, tessék engem hazaengedni. Hadd vihessem magammal, amiket ajándékba kaptam naurui testvéreimtől: a Rik és Ruk madarak képmását, a csurungát (tetszik ismerni, amit Sanctuskor is megzúgatunk), a tinkát (hajítóbuzogány, ez az utolsó, s nálam lenne legjobb helyen, mert én bizonyosan nem fogom senkire sem hajítani), az epeletupulut (pánsípszerű Istent dicsőítő alkalmatosság). Még azt is tessék nekem megengedni, hogy átszálláskor a melbourne-i állatkertben meglátogathassam kedven-cemet, a kacsacsőrű emlőst.

Yaremben, Nauru fővárosában 1989. június havában, testvéri és fiúi szeretettel kisebb testvére

Cosinus-Tupuapati OJD

Tisztelt Bíboros Atya!

Mivel Teofil testvér, szeretve tisztelt Provinciálisom elengedett, indulok haza, csak előbb megnézem az itteni állatkertben a kacsacsőrű emlőst. Tetszik ugye ismerni? Tojást tojik, mégis emlős, csőre van, mégsem madár. Ritka fajzat, mint jómagam, de hát éppen erről akarok írni. A rendünket Európában kevésbé ismerik, pedig onnan eredünk: Szent Ferenc atyánk testvéreinek vagyunk unokatestvérei. A nevem mellett méltatlanul szereplő OJD annyit tesz latinul – bevallom e nyelvet sem birtoklom, sőt őszintén szólva a pigdin-angolon és a szamoai konyhanyelven kívül, csak édesanyámét ismerem, aki mellel jobban tudott szlovákkul, mint magyarul, de apám már igaz Börcsök volt, pontosabban jászkun, felerészben sváb, és ha még ehhez azt is hozzáveszem, hogy korán árvaságra jutva a jászkarajenői zsidó boltosék neveltek, amíg fel nem karoltak a ferences atyák – szóval az OJD annyit tesz, mint: 1. Ordo (vagyis tetszik érteni: rend), 2. Jocular (vagyis énekes, de még inkább bohóc), 3. Dei (ezt nyilván jól tetszik ismerni, igen, pontosan úgy van: a Mindenhatót jelenti!). Miként tehát az OSB a bencéseket, az OFM a ferenceseket, az OJD minket jelöl, vagyis magyarul: istenbohócait. Az Isten ez esetben kis i-vel, de csakis mi miattunk.

Szóval Bíboros Atya, a lényeg az, hogy Börcsök Józsi (ez én voltam) a rendbe lépve a Cosinus nevet kapta, a híres ferences matematikusét, aki bebizonyította, hogy a cosinus sinus nélkül csak halvány árnyéka önmagának, én pedig miként latinból is, matematikából is megbuktam, ezért nem is kerülhettem komolyabb rendbe. Ide is csak azért, mert mindig bukfencelhetnékem volt, amikor azt hallottam, hogy „Deo gratias”, és a bukfencet ügyesebben vettem, mint a keresztet. Rólunk, istenbohócairól még csak annyit, hogy mi hirdetjük ám istenigazából az örömhírt. Mondta is

novícius koromban a házfőnök atya, hogy „Cosinus fiam, rólad itt a kultúrvilágban nemigen hinnék el, hogy szerzetes, ráadásul még klerikus személy is vagy, mert ezt csak a szíved mutatja, ábrázatod nem nagyon, így aztán egyet tehetek, elküldelek jó messze, mondjuk, Mikronéziába, mert ott a népek mindent elhisznek a messziről jött embernek, főleg akkor, ha még sugárzik is, te pedig sugárzol, de nekünk ez a sugárzás-dózis halálos.” Így mondta a nagy tudós Tangens atya, aki – ebben most nem vagyok egészen biztos – talán az onkológiát, de azt is lehet, hogy mégis inkább az ontológiát művelte.

Na már most, Bíboros Atya, hogy itt Naurun meglett az utódom, Tiakitai atya, és hogy a nemrégiben megboldogult Karola néném legutolsó levelében azt írta, hogy ott, vagyis hazácskámban, idézem „olyan primitívek és vadak a népek, főleg a bőrféjűek, a motorosok, a diszkósok, és az ateisták, hogy akár őket is szelídíthetnéd életed végéig”. Mivel a Lélek oda fúj, ahová akar, hazaindulok, Bíboros Atya, otthoni misszióba. Nem szükséges, hogy Bíboros Atya kijöjjön elém a repülőtérré, mert elég kevés cuccot hozok magammal.

Majd elfelejtettem közölni, hogy Tupuapati, az itteni nevem, magyarul annyit tesz, hogy „lpiapacs, egy kettő, három, te vagy a fogó!” Mármint emberfogó, vagyis emberhalász, vagyis misszionárius.

Valamit még rólunk. Nauru a mikronéziai szigetvilágban található, területe 21.4 négyzetkilométer. Lakosaink száma 9112. Ebből 3256 katolikus. A sziget alapja korallmészkö, csak a 270 méteres homokszegély termékeny terület. Kimerülő félben lévő nagy kincsünk a foszfát, aminek az eredete, hogy is mondjam, hogy meg ne botránkoztassam vele Bíboros Atyát...Megvan! Madárürülék. Az a nagy helyzet, hogy elbányásztuk magunk alól az egész szigetet, s most az ausztrál kormány azt javasolja, hogy költözzünk át a

Curtis-szigetre. Akkor maradhatnánk itt, ha a foszfát helyére termőtalajt importálnánk. 18 tagú egykamrás parlamentünk van, valamint állami, anglikán és római katolikus iskolánk, ahová a nauru gyerekek 6–16 éves korig járnak. A katolikusban hit- és ünneptant tanítottam.

Még annyit, hogy mise és gyónás, nálunk Naurun egy kicsit másmilyen, mint odaát, de ne tessék nagyon megijedni.

Melbourne-ben, 1989. június legvégén

Szeretettel öleli:

Cosinus-Tupupati OJD

Kedves Tiakitai Testvérem!

Egy hete vagyok már Budapesten, ami egy akkora nagy világváros, mint Melbourne, csak sajnos nincs benne kacsa-csőrű emlős. Van viszont sok egyéb érdekesség. Napról napra változik a politikai helyzet, és az emberek úgy ízelgetik a szabadságot, mint a nauru gyerekek a tavaszi barna uzsonnapókot.

Itt sok minden „már nem”, sok minden „még nem”, így aztán eléggé nagy a zűrzavar. Még nagyobb az én fejemben. De hadd kezdjem az elején!

Már a repülőtéren, amikor a határőr meglátta útlevelem a Bali-madarat, kijelentette, hogy egyfelől a „Balu” nem madár, hanem medve A dzsungel könyvében, másfelől ilyen ország, hogy Nauru, nincs, felejtsem el, ez egy rossz vicc. A Keddiek mentettek meg, akiket gondosan értem küldött a püspöki helynöki atya. Ezek a Keddiek egy katolikus kisközösség, Puchard Zoltán a vezetőjük, és nekik már újjélandi vendégük is volt, igaz hogy jezsuita, ami ugye majdnem akkora különbség, mint a kabiszilova és a katujumajamila varázslás között van. A Keddiek megmutatták Óceánia térképén Naurut a hatósági embernek, aki er-

re csak a fejét csóválta. Újdonsült barátaim kitűnően beszéltek angolul, velem eléggé nehezen boldogultak, mert pidgin-angolomból, hogy „Yes, oké-oké, but I have ipe ipe tepete all right”, túl sokat azért nem érthettek, ám éppen elég volt ahhoz, hogy elmagyarázhassák a magyar hatóságnak, hogy én egy népi együttes vagyok.

Az egyik keddi testvér (azért Keddiek, mert kedd esténként gyűlnek össze) otthonába vittek, hogy könnyebb legyen nekem az „átállás”. Tiszteletemre rögtön törzsi összejövetelt rendeztek, ami szeretetlakomából (túlpaprikázott zsíroskenyér és európai tea), a tékozló fiú megtéréséből (Evangélium) és nyelveken szóló karizmatikus imákból állt. Ettől egy kicsit megszeppentem, mert ugye, én a nyelvekkel eléggé hadilábon állok, de szerencsére bőven elég volt annyit mondanom, hogy „O mamai, o mamai ko te vaivai atua”, amit neked nem kell lefordítanom. Nekik sem kellett, mert ez elég bizonyosság volt arra, hogy belőlem is a Lélek szólt, ami szerencsére igaz is.

Másnap reggel mentem Megyéspüspök atyához. A keddiek, akik először Tupuapinak, majd egyszerűen Ipiapinak neveztek, azt ajánlották, hogy menjek inkább papi civilben, mert a mi óceániai csuhánk itt, Európában legalább is a mulasztás vétkét meríti ki. Mármint, hogy elmulasztunk felöltözni. Így aztán magamra kaptam esővarázsló köpenyem, aminek az lett az eredménye, hogy megyéspüspök atya határozott kérésére le kellett vennem. Ennek viszont az lett a következménye, hogy Megyéspüspök atya gyorsan mindenkit kiküldött a szobából, és – miként ezt Szent Márton tette a koldussal – nagylelkűen elfelezte velem saját öltözetét, és így érdemtelenül felékesített. Előbb magához, majd a tárgyra tért: javító-nevelő intézet, szakmunkástanuló kollégium, diszkó és aluljáró lesz működési területem. Ez tetszett. Erre egyszerre örömmel és aggodalommal közölte, hogy ugyan már megszűnőben van a papokat nyo-

morító Állami Egyházügyi Hivatal, de van egy utódszerv, ahol jelentkeznem kell, ugyanis az OJD nemzetközi szervezet, és a rendből én vagyok (és ahogy engem elnéz én is leszek) az egyetlen Magyarországon működő rendtag.

Az utódszerv, egy joviális világi illető volt, aki alig egy hónapja még elvtárs volt. Azt mondta nevetve, hogy „megszüntette megőriztem magam”, amiből persze egy kukkot sem értettem. El kellett magyaráznia, hogy dehogyis fog ő engem ellenőrizni, korlátozni, vagy szuttyongatni, de azért persze szeretné tudni mindig, hogy hol vagyok, mit csinállok. Megígértem, hogy majd neki is írok levelet. Erre azt mondta, ne fáradjak, inkább figyelni fognak rám. Amikor felőletek kérdezősködött, rajzoltam neki egy Bali-madarat, s amikor láttam a orrán, hogy ez neki még nem elég, egy kacsacsőrű emlőst is. Ebből aztán lett egy kis kalamajka, ment ugyanis egy hivatalos feljelentő levél a püspökségre, amelyben a nemrégén még elvtárs felpanaszolja, hogy az általam rajzolt kacsacsőrű emlős kifejezetten őt formálja. Meg kell Neked mondjam, ebben lehet is valami igazság, mert amikor az utódszerv azt mondta, hogy „megszüntette megőrizem” magam, nekem rögtön azt jutott eszembe, hogy: tojást tojik mégis emlős, csőre van, mégse madár. Az lett a dolog vége, hogy meggyóntam Segédpüspök atyának: szívemmel rajzoltam, s nem eszemmel, pedig azt is az Úr adta, azt a keveset, ami van. Penitenciául azt kaptam, hogy egy hónapig csak Bali-madarat rajzolhatok, de meg ne ajándékozzam vele Megyéspüspök atyát, ugyanis ő meg a Bali-madarat formázza.

Az első itteni misét feltétlenül el kell még mesélnem. Még nem én miséztem, ez még Segédpüspök atya szerint korai lett volna, ezért magammal vittem az epeletupulut, hogy valami hasznomat nekem is lássák, de egy idős néni hirtelen orgonálni kezdett (tudod, az a zeneszerkentyű, amitől először megfájdult a fejetek, aztán később, amikor

már megszerettétek, megint megfájdult, annyira szépnek éreztétek), egy másik néni énekkel kapcsolódott hozzá, egy harmadik pedig megpróbálta őket utolérni, és amikor ez végre sikerült, meg is előzte a másikat, ahogy Urunk tanította: az utolsóból lesznek az elsők. A Sanctusnál hiányoltam a mi szingszingünket, ami aztán hálaadáskor is elmaradt. Furcsa egy mise volt, annyi szent. A miséző atya – akár a keddiek előző este – a tékozló fiúról beszélt, miközben hármunk közül állandóan rám szegezte tekintetét. Ezután mégsem akart megáldoztatni e szavakkal: „Ember, előbb tegye rendbe magát alaposan!” És ami számomra a legfurcsább volt, a mise után az atya bement a sekrestyébe, a hívek meg – engem kivéve, aki fél óráig vártam rá az ajtóban – hazamentek.

Ezután rám zúdult hazácskám katolikus Egyháza. Az Országos Hitoktató Bizottság katekéziséből faggatott, majd a Liturgikus- és Egyházművészeti Bizottság összevont ülésen tárgyalta meg rendi öltözékem magyarországi „honosítását”. Közben át kellett költöznöm a Keddiektől a Központi Szemináriumba, de meg kellett ígérnem hogy nem „kommunikálok” sem a kispapokkal, sem a civil teológus hallgatókkal, utóbbiakkal kiváltképpen nem, mert sok közöttük a teológus. És még Bali-madarat sem rajzolhattam. Ezt ők „akklimatizációnak” nevezték, a Keddiek pedig – akik nagyon megszerettek, és éppen ezért nagyon sajnáltak – „karanténak”.

Hiába izgatott a város és az ország, egyedül csak múzeumokba járhattam. A Munkásmozgalmi Múzeummal kezdtem, végül pedig a Néprajzi Múzeum *Óceániai népek művészete* kiállításán kötöttem ki. Olyannyira, hogy ott akartam aludni, hiszen végre otthon érezhettem magam. Ekkor orvost hívtak, aki „kultúrsokkot” állapított meg. Ekkor adtak át – hála Istennek – Teréz anya hazácskámban szolgáló nővéreinek, akik már, mint mondták, láttak már sok hoz-

zám hasonlót de még rosszabbat is. Szerencsére egyikük pidgin-angolul is értett, és abból, hogy „It is a pity, tel peple szingszing very much”, végre megértették, mi bajom. Készségesen eljártak velem a szinszinget az Úr dicséretére és dicsőségére, és az egész Anyaszentegyház javára. Végül megnyugtattak, hogy rajtam kívül alig ismernek másvalakit ebben a hazában, aki ennyire rendben lenne, mint én, így aztán nekik is, nekem is jut bőven tennivaló.

Megyéspüspök atya végül is megtalálta a kivezető utat. Hogy „átállásom megkönnyítse”, diszpozíciót adott Alsószentbenedekre. Oda indulok holnap hittel, reménnyel és szeretettel eltelve, sűrűn Rátok gondolva, valamint arra, hogy ott, Naurun milyen egyszerű volt minden velem együtt.

Budapesten, szeptember 10-én szeretettel ölel Tupuapati testvéretek, akit itt már csak magyarosan Ipiapi atyának hívnak, a nővérek meg csak Ipiapinak, aminek szintén van értelme, mert az „api” itt annyit jelent, mint „Abba”, vagyis „Atyácska”, akihez szüntelenül imádkozom, hogy fején találjam a szöget ebben a belhoni misszióban, ami ezennel kezdetét vette in nomine Domini:

Tupuapati, vagyis magyarul Ipiapi atya

Szeretve tisztelt Provinciális Atya!

Megérkeztem első szülőhazai állomáshelyemre, Legalsós-szentbenedekre. Először ugyan Alsószentbenedekről volt szó, de Megyéspüspök atya végül is megtalálta a lehető legjobb megoldást, hála legyen a Nagy Humorú Gondviselőnek, ugyanis ez a hely kész rö-hely, talán még Provinciális Atya kipróbált humorát és kösziklahitét is megingatná. Ez a kis falucska ugyan még éppen hogy Közép-Európán belül van, de autóbusz már csak naponta egy vetődik ide, és ami Naurutól élesen megkülönbözteti, hogy már sem iskolája,

sem orvosa, sem termelőszövetkezete, sem boltja, sem tanácsa (így hívják itt az önkormányzatokat, akkor is, ha tanács-talanok), sem kultúrháza nincsen, pedig még nem is olyan régen még volt. Már csak lakosa van, majdnem félezer. Többségük katolikus, mondta a Megyéspüspök atya. S valóban: 221 katolikus és 220 református él itt. Legalábbis papíron. Ami van: egy valóságos papjuk: én. Senki sem érti, hogyan lehet ez, hiszen már Alsószentbenedeken sincs pap, hat falunak van összesen egy papja, igaz, ez mindjárt esperes. Amúgy egy inkább református, mint katolikus vidék, de ezek a reformátusok is fehérek, magyarok és keresztények.

Hogy miért lett éppen ennek a pici falunak saját papja, azt az esperes úr sem tudja. Ővele egyébként a tizedik napon találkoztam össze, amikor éppen errefelé gombászott. Amikor meglátott engem a plébánia kertjében naurui nyári viseletében (fűszoknya, szakáll, rózsafüzér), előbb összecsődítette a falut, aztán hevesen imádkozni kezdett, nagyon szigorúan és latin nyelven. Amikor kiderült, hogy én vagyok én, esperes atya: hátba veregetett, s azt mondta „Nem baj, fiam!” Ezután saját kezűleg gombapörköltöt készített, miközben azt mondogatta, hogy az lenne a legjobb, ha most engem mindjárt megmérgezne, mert itt csak mérgelődni fogok, ez ugyanis egy büntetőhely. Ide olyan atyákat helyeztetett püspökeikkel az Állami Egyházügyi Hivatal, akik egy év alatt ötből ötven vagy még több hittanost szaporítottak. Erre én, hogy lássa, mégsem búsulok, megeresztettem neki egy szingszinget. Ő meg elővett iszákjából egy „liturgikus palackot”, meghúzta, majd odaadta e szavakkal. „Igyunk hálát az Úrnak!”

Hát itt vagyok egy szál magamban a porondon, szeretve tisztelt Provinciális Atya. Ha majd kizöldül vetésem, ismét írok. Szeretettel kisebb testvére, immár Legalsószentbenedeken, 1989. szeptemberének második felében.

Ipiapi atya

Kedves Esperes Atya!

A múlt héten itt tetszett felejtetni a breviáriumát. Lehet, hogy már kívülről tetszik fűjni, de ha mégsem, itt a legalsó-szentbenedeki plébánián rendelkezésére áll. Egyúttal megragadom az alkalmat, hogy jelentsem, itt járt Zákány úr, aki nem régen még – ezt a lelkemre kötötte – a nevezetes Zákány elvtárs volt, a megyei egyházügyiis. Azt mondta, most már olyan időket élünk, hogy ő többé már nem kötelező számunkra, egyháziaknak, csak ajánlott, s egyébként ugyanott találom meg, mint azelőtt. Terveim felől érdeklődött, de én csak annyit mondtam neki, hogy „Epele-pepeti a tei, a pui”, vagyis, hogy „ember tervez, isten végez”, de ő félreérthette, s kijelentette, hogy én természetesen azt csinállok, amit akarok, mert most már ilyen világ van, de azért jobb, ha ő egy darabig még mindent tud rólam, mert akkor nyugodtabban alszik. Megkínáltam a maradék gombapaprikással, hivatkozva a szerzőre, amire ő kedvesen kitért, s elhajtott.

Ő is itt felejtett egy könyvet, amelynek a címe a *Kettéfűrészelt főesperes*. Ránk, klerikusokra nézve tragikus, amúgy felettébb izgalmas művecske, melynek tanulságát Péter első levelének szavaival summáznám: „Józanok legyetek és virrasszatok. Ellenségeitek, az ördög mint ordító oroslán körüljár és keresi, kit nyeljen el. Erősen álljatok ellent neki a hitben!”

Innen, a második szomszédból, Legalsószentbenedekről, szeptember 27-én.

Spiapi atya

Kedves Tiakitai Testvérem!

Hű, de messze kerültem Tőletek! Egy szó, mint száz, itt Legalsószentbenedeken, szép számmal élnek vademberek, akárcsak Naurun a misszió kezdete előtt. Pontosabban: itt inkább elvadult emberek. Magyarok és cigányok. Többségük nem régen költözött ide, mert a fejlett mezőgazdaságot művelő őslakosok – ahogyan ezt múltkori váratlan látogatóm, Havas Gábor szociológus magyarázta el – amikor rájuk kényszerítették a szovjet típusú termelőszövetkezetet, elmenekültek a városokba. Alig néhányan maradtak csak itt közülük, a többiek, ahogy ők nevezik a betelepülteket, „gyüttmentnek”. Szóval a az ötvenes évekig itt fejlett istállózó állattartás folyt, parasztpolgárokkal, olvasókörrrel, légyenyegylettel és mozival. Most már az is kész csoda, hogy egy ilyen papjuk van, mint én, aki makacsul előre köszön nekik, ők meg jó, ha hümmögnek.

No de, hadd kezdjem az elején! Először is van templom. (Kettő is, mert egy református is van.) Eddig havonként egyszer volt mise, most meg mindennap. Nem is akármilyenek! Aztán van plébánia is, hatalmas kerttel, valószínű dzsungellel, tele madarakkal, mogyorós pelével, sündisznóval és még egy borz is tanyázik itt. Jó hasznát vettem a tinkának, ösvényt vágtam vele a plébániához, amely félig már romban áll, vagyis nyugszik. A következőket találtam benne:

- 1 db hintaszék,
- 1db Kogutowicz Manó-féle világtérkép,
- 1 db lyukas lavor,
- 2 db arckép (az egyik Rákosi Mátyást, hazám egykori kommunista nagyurát, vagyis elvtársát, a másik XII. Pius pápát ábrázolja),
- 1 db rozoga szövőszék,
- 1 db gázálarc,

- 1 db repedt konyhatűzhely,
1 db rézmozsár (ennek nagyon megörültem, mert ezzel harangozok, ugyanis a toronybeli harangot elvitték Felsőszentbenedekre).

Ennyi. Nem éppen semmi.

Egy cseppet sem tétováztam, megfújtam az epeletupulut. Nem mondom, összejöttek vagy két tucatnyian, főleg gyerekek. Naurui módon köszöntöttem, majd megáldottam őket, s nyomatékul megzúgattam a csurungát. Végre egy öregasszony megkérdezte, hogy mit akarok, eladni valamit, vagy agitálni valamire. Én meg csak erre vártam: elmondtam, én vagyok a papjuk, s röviden jeleztem, hogy honnan jöttem. (Megjegyzem, erre az aktusra óvatosságból az esővarázsló köpönyegemet vettem föl.) Türelemmel meghallgattak. Végül megismételtem, hogy Megjött Ipiapi atya!". Erre azt válaszolták, hogy „Nem baj”. Mit tehettem, megnyugodtam, s kértem valamit enni. Erre elmentek, és elfelejtettek visszajönni. Most már csak a templom kulcsa hiányzott, ugyanis vacsora híján legalább egy esti misét mondtam volna.

Négy napig kerestem a kulcsot, az epeletupulut fújva. Ahogy teltek-múltak a napok, egyre több gyerek (cigány és magyar vegyesen) jött a nyomomban. Végül már annyian, hogy ájtott utánuk Alsószentbenedekről a tanítónő. Először nekem támadt, hogy ravasz papi trükkel elcsábítottam a fél iskolát. Aztán megenyhült, és átadta a templomkulcsot, ugyanis nála volt. Rábízták, ugyanis ő volt a helyi Népfront titkára, aki azért lett népfronttitkár, mert ő küzdött legeredményesebben a klerikális reakció ellen. (Ez még nem régen mi voltunk, papok, szerzetesek, de hogy micsoda is az a fránya Népfront, bár többen több órán keresztül magyarázták, képtelen vagyok megérteni, egy biztos, a néphez nem igen volt köze, annál inkább a népámításhoz.) Végül a tanítónő megnyugtatott, hogy most már változóban van a

világ, és így akár még szövetségesek is lehetünk, amelynek jegyében epeletupulu szakkört is vezethetnék. Mondtam, szívesen, de azért megjegyeztem, hogy az epeletupulu istendicsérő alkalmatosság, amire elszomorodott a tanhölgy, mint az evangéliumbeli gazdag ifjú, és azt mondta „Akkor egyelőre még nem aktuális a dolog”.

Most már misézhettem annak rendje és módja szerint a kedves kis templomban, mely Szent Kozma és Damján nevére van felszentelve, amúgy meg gótikus eredetű korabarokk istenháza. Beharangoztam a rézmozsárral, aztán hajrá bumbele in nomine Domini. Első napon két galambnak miséztem, akik a szenteltvíztartóban lubickoltak.. Magát a szenteltvizet előző este küldte át Tassibetz tanító néni Bolond Pistával. (Őröla még lesz szó.) Néztem a galambokat, és eszembe jutott, amire boldog emlékezetű prefektusom figyelmeztette, hogy „A lélek ott lubickol, ahol akar”. Második nap már Emmának miséztem, a kóbor szukának. Én neveztem el így, mert olyan elárvult volt, mint az emmauszi tanítványok. A Sanctuskor megzúgatott csurungától úgy megijedt a szegény eb, hogy végigcsaholta a misét, amely amúgy csendes mise lett volna. Harmadik nap bekukkantott Bolond Pista, aztán felment a karzatra, és ott énekelgetett mindenfélét, ami csak eszébe jutott, a *Csordapásztoroktól* kezdve a *Zimmezumon* keresztül, az *Itt van újra a nagy csapatig* bezárólag. Aztán ő lett a kántor. Éreztem, sokat kell majd még vele veszkődnöm, míg utoléri a mi Pita-Pitánkat. Negyedik nap már ott ült az első sorban Mári néni. Összeráncolt homlokkal figyelte, mit művelek, majd a végén odajött, azt mondta, hogy ez nem egészen római katolikus mise, de neki tetszik, csak az a baj, hogy a magyarok (vagyis még három öregasszony) nem fognak idejönni a cigányok miatt. A cigányok meg a magyarok miatt. Jönnének viszont a reformátusok, mert nekik még ilyen papjuk sincsen, mint én, de ők nem jöhetnek, mert hát azért mégis csak pápista vagyok. „Ez bi-

zony igaz, de én ökumenében élek”, magyaráztam, amire ő odasúgta nekem, hogy ezt még elnéznék a legalsószentbenedekiek, de a szakállam miatt, bizony, zsidónak tartanak. Kiderült, ezért nem hoztak nekem enni, mert nem tudták, mit szabad ennem, és mit nem. Erre én is kitártam előtte a lelkem, ő meg elszaladt egy kis rongyoslevesért és egy kis káposztás cvekedli maradékért.

Kedves Tiakitai testvérem, ide csöppentem hát, mint paca a füzetre. Kivakar innen az Úristen vagy gyönyörködik bennem? Te meg vess egy bukfencet testvéredért, aki már Néked is (1989 október 3-ától)

Ipiapi atya

Kedves Keddiek!

Ti kalauzoltatok be ebbe a csodálatos óházába, ti segítettek átállni, ti neveztetek el Ipiapi atyának, ezért titeket kérek, ha lehetséges, akkor küldjeteek nekem:

1. néhány kőműves szerszámot,
2. egy használt írógépet,
3. egy pár kanalas gémet (ugyanis rengeteg a plébánia-erdőben a béka, és a híveket – a múlt vasárnapi misére már 88 db gyűlt össze – idegesíti a vartyogás),
4. egy közepes méretű cirkuszi sátrat.

Ne haragudjatok, hogy ilyesmivel terhellek benneteket, de talán nem kérek túl nagy dolgokat. (Később majd egy használt, de még működő autóbusz is kellene.) Legjobb lenne, ha személyesen hoznátok el a cuccokat, mert akkor legalább ti is elmondhatnátok magatokról, hogy eljutottatok a világ végéig.

Legalsószentbenedeken, 1989 október 5-én.

Ipiapi atya

Szeretve tisztelt Megyéspüspök atya!

Mint rendemnek egyedüli magyarországi tagja, hadd folya-
modjak fiúi bizalommal Püspök Atyához. Esperes atya igazán
kedvesen – gombapaprikással és felsőszentbenedeki szilvá-
ból készült kerítésszagatóval köszöntött, majd amikor két hét
elteltével eljött a nálam felejtett breviáriumáért, meg hogy hi-
vatalosan is átadhassa a plébániát, lelkemre kötve, hogy

1. ne vigyem túlzásba a hittant, mert szemet szűrhat a
hatóságoknak még ebben a nagyfene (így mondta)
glasznoszyban (így mondta) is,
2. ha jót akarok magamnak, ne vegyek be nőket a kép-
viselőtestületbe,
3. ne elegyedjek túlságosan a néppel, mert a jó plébá-
nos, már csak olyan mint a pók, ül a háló közepén, és
vár, és csak akkor csap le híveire, ha bekopognak
hozzá,
4. ne erőltessem az ökumenét a nyakas kálvinistákkal,
mert még vallásháború lehet belőle.
5. semmiképpen se rendezzek diszkót a plébánián.

Mindezzel kapcsolatban csak azt szeretném megje-
gyezni, hogy:

1. Miért ne vehetnék be nőket a képviselő testületbe,
amikor csak nők (főleg idősebbek) járnak misére, no
meg Bolond Pista, kántorgyakornokom.
2. Az ökumenét Legalsószentbenedeken a reformátusok
szorgalmazták, azzal, hogy visszaköszönnék és oly-
kor ebédet hoznak, pedig ők még mindig azt hiszik,
hogy zsidó vagyok, hiába mondom, hogy csak egy
Mikronéziából hazatelepült szlovákmagyarjász-
kunsváb vagyok, akit – ez is igaz – a zsidó boltosék
neveltek föl.
3. Szerintem a jó plébános – szemben a pókkal – olyan,
mint milingimbi, ami magyarul piaci légy.

4. Hittannal még nem akartam elriasztani az egyre több körülöttem ácsingózó gyereket.
5. Diszkóólat nem tudok rendezni, de cirkuszt igen, mert ez, nekünk, istenbohócainak fő hivatásunk. Ezzel kapcsolatban azt szeretném kérdezni, hogyha mégsem jönne össze a sátor, rendezhetem-e rossz idő esetén a templomban, Isten még nagyobb dicsőségére, Püspök Atya áldásával? Egyébként, ha bokros teendői megengedik, nézze és áldja meg!

Fiúi szeretettel 1989. október 5-én, a legalsószentbenedeki plébános:

Ipiapi atya

Kedves Gyulai és Nagara!

Még nem írtam nektek, mint bérmaapátok ebből az európai világból, de Tiakitai atyátok bizonyára már beszámolt leveleimről. A cirkuszt viszont nektek írom meg, s majd Ti híreljétek el neki.

Képzeljétek, pénteken este beállítottak Keddiek a sátorral, amire végül is nem lett szükség, ugyanis ötször annyian gyűltek össze – felerészben a szomszéd falvakból –, mint amennyien befértek volna. Érthető: errefelé már-húsz éve nem járt cirkusz. Istenbohóca pedig még soha sem. Pedig pompás volt a sátor, s rajta a felirat: LETARGIA? LITURGIA! Ezt áthelyeztük a templombejárat fölé. Bolond Pista – szerintem helyesen – így fordította le a bennszülötteknek, hogy „Orrlógatás? Szentáldozás!!!” Éppen a szentségeket veszem át vele, s már tizennégyet tud felsorolni, köztük ilyeneket is, mint a búbánat szentsége, az utolsó menet és a Mikulás jövetele.

Szóval annyian jöttünk össze, hogy alig fértünk el a templomban. Hogy ne botránkoztassak meg senkit – mi is-

tenbohócai erre vigyázunk legjobban –, a szentmise liturgikus keretében helyeztem el a liturgikus cirkuszt. Bevezetőnek néhány szám, aztán a tanítórészben ismét néhány, és a hálaadás után megint néhány produkció. Püspök atya sajnos nem tudott eljönni, és az esperes atya sem (pedig neki duplán el kellett volna jönni, mert a plébánia átadás után másodszor is nálam felejtette a breviáriumát). Eljött viszont a Püspök atya nevében az Egyházmegyei Liturgikus Bizottság tagja, amúgy püspöki tanácsos. Nagy örömmre eljött a megszüntetve megőrzött egyházügyi szerv nevében Zákány úr (nemrégien még elvtárs). És eljött a szomszéd falvak néhány előjárója is. Dugig lett a templom, alig fértem be.

Kérdezhetnétek: én talán nem voltam odabenn? Nem bizony! Ünnepeylesen bevonultunk. Most biztos megkérdezitek: kik? Mielőtt erre a kérdésre válaszolnék, szót kell ejtenem a két tojásról, amelyeket a Keddiek hoztak péntek este, s rögtön el is vállalta őket Mári néni récéje, aki (vagyis a réce) ideiglenesen beköltözött a plébániára. Hamarosan kiderült, hogy kanalas gémek voltak a tojásokban, ugyanis a liturgikus cirkusz előestéjén ki is keltek az aranyoskák. Mivel engem pillantottak meg először, engem kezdtek el követni. A biológia tudománya ezt a jelenséget imprintingnek (bevésődésnek) nevezi, amelynek az a lényege, hogy a kicsi lábasjószág azt tekinti szülőjének, akit elsőnek meglát. Nos, ezek a bájos gyermekek – akiket Riknek és Ruknak neveztem el – azóta egy pillanatra sem tágítanak mellőlem, de én sem mellőlük. Így aztán velük vonultam be a templomba, mindenki öröme. Az öröm csak nőtt, amikor megfújtam az epeletupulut, s üdvrivalgássá fokozódott, amikor elővarázsoltam esőcsináló köpönyegem alól a galambot, akiben a teológiailag tájékozottabb híveim magát a Szentlelket ismerték föl.

Ezt követte a gondolatolvasás, amit Ti már jól ismertek, fortélyaival együtt. Csak emlékeztetőül: felkértem Krisztus-

ban kedves testvéreimet, hogy mindenki számítsa ki, hogy körülbelül hány bűnt követett el utolsó gyónása óta (vagy aki még nem gyónt életében, mint Tassibetz tanítónő). Kértem őket, vegyék kétszer a halálos bűnöket, vonják le belőle éveik számát, adják hozzá a felvett szentségek számát, aztán dobják a megbánt bűnöket a Perencébe (ez itt a legközelebbi élővíz), a maradékot pedig bánják meg azonnal, s máris belekezdek a bánatimába. Mindeközben döntennem kellett: vagy miseruhában bohóckodom, vagy bohócruhában misézem, megtoldva persze egy stórával. Ez utóbbi mellett döntöttem.

Ment is minden annak rendje és módja szerint, a szentbeszédbe ismét beiktattam egy-két világszámot. Eljátszottam a farizeust és a vámost, utánoztam a kacsacsőrű emlőst, ahogyan rácsodálkozik a Paradicsomkertben a tiltott gyümölcsre. Szentszenszentkor – mint otthon Nauruban – megzúgattam a csurungát, s eljártam a szingszinget. A püspöki tanácsos atya ettől sem volt túlságosan elragadtatva, de kiengeszteléskor már hangosan felszisszent, csupán azért, mert itthon is körbeadtam a békepipát. Miért ne? Itt is pipáznak a népek, igaz, itt csak a férfiak. A gyerekeknek tetszett a legjobban, és a püspöki tanácsos atyának legkevésbé, pedig ő amúgy lelkes híve volt a zsinat utáni liturgikus reformoknak.

Na mindegy, folyt tovább a mise annak rendje és módja szerint, egészen az „Isten bárányá”-ig, mert ebbe bizony belebégetett Bolond Pista, de olyan szívbemarkolóan, hogy még a felsőszentbenedeki tanácstitkárnak is könnybe lábadt a szeme. Végül is nagyobb zökkenők nélkül elérkeztünk a hálaadásig, amikor is szappanbuborékok röppentek föl az Úr színe elé. Ebben már segítségemre voltak újdonsült ministránsaim is.

Hiába mondtam híveimnek (akik között szép számmal akadtak reformátusok és még reformkommunisták is), hogy

menjenek békével, sehogy sem akartak tágítani. Na jól van, mondom, akkor imádkozzuk el az Úrangyalát. Képzeljétek, még ebbe is belementek! Mondtam magamban, ezért most megérdemeltek egy kis ráadást. Felvettem esőcsináló köpönyegem, felkaptam a tinkát, s eljártam Isten dicsőségére a bulubvalatát. Ütemes tapssal kísérték, akár Nauruban, csupán a kis kanalas gémek szeppentek meg, és a püspöki tanácsos atya kérdezte meg szigorúan, de igazságosan: „Mi volt ez?” Szerényen csak a jelszóra mutattam: „Letargia? Liturgia!!!” Erre aztán nagyot helyeselt Zákány úr (aki nem régen még elvtárs volt), és azon nyomban gyónni akart. Több sem kellett: nagylelkűen megajándékoztam vele a püspöki tanácsos urat, hiszen ők már jól ismerték egymást a pártállami időkből, amikor Zákány elvtárs szuttyongatta a tanácsos urat, most legyen fordítva.

Szóval szép volt, jó volt. El is helyeztek két hét múlva. Érthető, hiszen a következő vasárnap már kongtak a környék templomai, a miénk meg zsúfolásig tele volt, pedig csak egyszerű népénekes misét tartottam, mindössze a békepipát küldtem körbe, Betonbarcikára helyezett a Püspök atya, a belvárosi plébániára. Megkaptam az óvodás hittant és az összes temetést. Tudjátok, mind a kettő kedvenceim közé tartozik. Segíthetnétek Ti is nekem. Küldjétek néhányat hittanos rajzaitokból, hadd mutassam meg őket enyéimnek. Biztosan érdekel még benneteket két kicsinyem további sorsa. Nos, itt vannak velem, de még rejtegetem őket a Plébános atya elől, habár teljesen liturgikus madarak.

Kedves Yualayi és Yagara, áldjon meg Benneteket az Álomidő ura, Isten, Fia és a Szentlélek, aki oda fúj engem, ahová nem szégyelli. Most például Betonbarcikára, ahonnan 1989. október elején vidáman integet nektek, bérmaapátok.

Ipiapi atya

Szeretve tisztelt Provinciális Atya!

Örömmel jelentem: immár másfél hónapja működöm a betonbarcikai belvárosi plébánián. Nem ment könnyen! Különösen a plébános atyának! Az irgalmasság összes cselekedeteit végig gyakorolta rajtam Töhötöm atya. Már elmúlt 70 éves, nagyon nehéz időket élt át, és hát érthetően ez lett a jelszava: „Csak szó ne érje a ház elejét!”. A „ház” ez esetben az egyház, pontosabban a plébánia. Már az elején tisztázta, hogy ő becsületes magyar ember, és nem szereti az ilyen „egzótákat”, mint én vagyok, még akkor sem, ha – ezt szó szerint idézem, mert nagyon szépen fejezte ki – „lubickol az életszentségben”. Ő már a nyugalmat áhítozza. A keresztes háborúk története a hobbyja (és el is játssza az ütközeteket kis kenyérbél-keresztesekkel), és ezen kívül ő is szeret főzni, enni és engem etetni, akár a felsőszentbenedeki esperes atya.

Bizony, eleinte sok kifogásolnivalót talált rajtam, de most már fegyverszünetet kötöttünk, ugyanis alaposan feljavítottam a statisztikáját. Ez úgy történt, hogy engedélyt kaptam arra, hogy az óvódás hittant a vasárnapi mise keretében tartsam, s szépen gyarapodni kezdett a létszám. Először a nagyobb gyerekekkel, aztán nagyszülőkkel, rokonokkal, végül még a középiskolások és az egyetemisták is bekíváncsiskodtak miséimre. Sokat gondolkodom azon, mi is vonzza őket, hiszen ugyanúgy misézek, mint Naurun. Kíváncsi lennék, mit szólna hozzá Töhötöm atya, de ő egyenesen a szemembe vágta, hogy ő nem szereti más főztjét, szokását és miséjét. Eddig egyedül a temetésemet ellenőrizte. A csurungát még csak eltűrte, Rik és Ruk madarakat viszont el akarta hessegetni, pedig ezek – mint már tetszik tudni – csupán az élet és halál jelképei. Azt is furcsállotta Töhötöm atya, hogy a hozzátartozókkal elme-

séltetem kedves halottjukat, elhozatom velük kedves elhunytjuk kedvenc tárgyait, még inkább azt, hogy a sírhoz feltámadási körmenetben megyünk, és akkor már Rik és Ruk a kereszt két ágán ülnek, ahogyan ezt Provinciális atya is láthatta, amikor nálunk járt Naurun. Most pedig innen Betonbarcikáról alázatos bukfenccel üdvözli 1989. november végén.

Ipiapi atya

Kedves Tiakitai Testvérem!

Tanácsodra egybeépítettem az óvadás hittant a misével, s milyen igazad lett! Ezt ugyanis a szülők és a nagyszülők is élvezik, ugyanis a gyerekek kérdezhetnek, s bizony előfordul, hogy a szülők és a nagyszülők helyett kérdeznek, mert bizony sokszor ők sem tudják, hogy mi micsoda a misében. Az is előfordul, hogy a szülők odasúgják a gyerekeknek, hogy mit kérdezzenek, például, hogy miért csinál az ember rosszat. Erre a hivatalos válasz az: mert a Jóisten megengedi. Amire a válasz: ha megengedi, akkor az nem lehet rossz. Az én válaszom pedig az: hogy ha nem lenne árnyék, nem örülhetnénk a fénynek. Persze nem csak Naurun, hanem itt is megkérdezik a kicsinyek a kenyér és bor átváltoztatásakor, hogy „ugye, most varázsolsz, Ipiapi atya?” (A misén ugyanis tegeződünk, mi is Istent, ő is minket.) Erre persze itt, hazámban is csak azt mondom, hogy először is az Ő nevében összegyűlünk, aztán Ő meg elmondja nekünk a varázsigét, s ezután mi is készek leszünk a varázslatra. „Ugyan már, miféle hókuszpókuszra gondol, Bennszülött atya?”, kérdezte a minap Bodolai nagymama. (Ő csak azért nem tegez, mert fél a rontástól. Nagy betyár férje nevezett el Bennszülött atyának, plébános atyát pedig

Robinson atyának.) Arra gondolok, válaszoltam, hogy képesek lesztek mosolyt fakasztani a savanyú, a dercés-durcás, a kelletlen és a fagyos emberek arcára”, válaszoltam Bodolai nagymamának, majd megkérdeztem tőle, tudja-e, hogy mit jelent az „evangélium”, amire sértődötten válaszolta, hogy „Ha nem tudná, az egy nagyon komoly szent könyv, Bennszülött atya”. Amikor lefordítottam neki, hogy örömhírt jelent, nagyon elcsodálkozott.

A legnagyobb nehézséget a késések okozták, de a Szentlélek – aki ott sug, ahol akar – besegített. Egyik alkalommal, amikor összeszámoltam, hogy körülbelül hetvenen fognak elkészni, bejelentettem, hogy „Ma nem lesz mise, mert Jézus ma reggel, bizony, elaludt, nélküle pedig még a varázsló sem tud misézni.” „Várjuk meg!”, kiabálták a gyerekek. Két rózsafűzért is elimádkoztunk – Bodolai nagypapa szerint büntetésből –, míg végre megérkezett. Azóta egyszer sem aludt el Jézus.

Betonbarcikán, Mikulás előtt két nappal.

Ipiapi atya

Kedves Yualayi és Yagara!

Mi mást is küldhetnék nektek karácsonyra, mint azt, hogy elmesélem, hogyan is voltam Betonbarcikán Mikulás. De előtte hadd számolok be kérésekre kedveseim, a kanalas gémekek sorsáról. Persze sejthettem, hogy előbb-utóbb lelepleződnek, de arra hogy ekkora hajcihő lesz belőle, botor fejjel nem gondoltam. Igaz, Töhötöm atya sem tudhatta, hogy egy szép napon betotyognak majd szobájába, s bekapnak fejenként három-három keresztesvitézt, sértetlenül hagyva a Szentföldet elfoglaló muzulmánokat. Csatakiállítására érkeztem meg – „Fogjátok el az ördögfajzatokat, jó

vitézek, Jézus nevében!” –, de már későn, mert a kanalas gémek ezt magukra értették, s újabb kereszteseket kaptak be. Bevallom nektek, nem árultam el neki, hogy hozzám tartoznak a keresztesháború ellen tüntető békemadarak, így aztán még egy jó pontot is szereztem plébánosomnál, amikor eltávolítottam őket. Legalsószentbenedekre vittem őket, a tocsogókban bővelkedő plébániakertbe.

Képzeljétek, mennyire örültem, amikor nem találtam üresen a plébániát. Két keddi költözött be, természetesen az esperes atya engedélyével, egy fiatal házaspár. József tanító, Mária pedig védőnő, s minden órában megszülethet első gyermekük. Mint lelkipásztori kisegítők, hitoktatnak és temetnek. Velük lakik Bolond Pista is, aki már szépen előre haladt a kántorságban, és kedvenc éneke a „Mintaszarvas” lett. (Eredetiben: „Mint a szarvas hús eret, csobogót: úgy kívánok mérhetetlen égi jót”. Ezt a Szentlélek által megtréfált Bolond Pista így énekli: „Mintaszarvas, hűséged csudajó! Így kántálunk: mért ne lennél égi jó!”)

És akkor most essék szó a Mikulásról! A bázistestvérek javasolták, hogy kössem össze az esedékes családlátogatást (óvoda hittanosaimnál) Szent Miklós püspök látogatásával. Szakállam van, a süveget elkészítették a keddiek, a tinkát meg átalakítottam főpásztorbottá. Már csak egy miseruhát kellett kérnem Töhötöm atyától, aki piros fürdőköpenyét adta rám, hogy „bele ne szaladjak megint egy szentségtörésbe”. De ez még semmi, saját kezével sült mazsolás-kókuszos mikuláskalácsot, mely püspöksüveget formázott. Nagy feltűnést keltettem Betonbarcika utcáin, s még a Skála-mikulások és a szakszervezeti mikulások is megcsodáltak. Miután megnyugtattam őket, hogy szigorúan csak pápai vizeken hajózom (Szent Miklós, tudjátok, a hajósoknak is védőszentje volt), letérdeltek elém, és áldást kértek tevékenységükre. Adtam nekik bőven, hiszen én is bőven kaptam, Istennek legyen érte hálabukfenc.

Nem gondoltam volna, hogy a családi otthonokban sokkal nehezebb dogom lesz, mint a templomban. A gyerekek nagyon örültek, de a szülők csak nehezen álltak föl a tévé mellől, ahol éppen a bostoni rém éktelenkedett. Több helyen közölték, hogy náluk már járt egy Mikulás, egy nálam különb. Pedig igyekeztem a családlátogatások nevelési programját rövidre fogni, s mindössze egy-két jó tanácsra szorítkozni: „Amit Jézus előtt nem lehet, azt a gyerek előtt sem”, „Tévé helyett olykor ti is csináljatok egymásnak műsort”, „töltsetek ki egy állandó bejelentőt Jézusnak is”, „ne akasszátok őrangyalotokat a fogasra”.

A Talapa gyerekekhez egy sündisznóval mentem, mert hallottam, hogy rajonganak az állatokért. Ők azok, aki lelkesen bégetnek, ha meghallják a misében az „Isten bárányát”. Ajándékomat – ahogy ezt szülőfalumban mondták – megkontrázták, és a sün helyet kaptam egy vak vizslát, három kiscicát, egy ütött-kopott teknőst és egy befőttesüvegben 21 kis halat. Utóbbiakról eszembe jutott a csodálatos halfogás. (Megnyugtatlak benneteket, most már mindnyájan jó helyen vannak: ők is a legalsószentbenedeki paradicsomkertbe kerültek.)

26 helyre zörgettem be, s mindössze 5 helyről ebrudaltak ki, de rendőrt csak 2 helyre hívtak. A rendőröket is gazdagon megajándékoztam. Nyugtát is kaptam tőlük, hiszen van egy magyar közmondás, amit érdemes megtanulnotok, hogy „nyugtával dicsérd a napot”:

Ti se feledjétek el nap mint nap dicsérni Urunkat-bátyánkat, a Napot, aki errefelé is ragyog, ha nem is olyan fényesen, mint Nálatok. De ami ritkább, az értékesebb is, akár az elveszett bárány. Én viszont még mindig megvagyok: bérmaapátok

Ipiapi atya

Kedves Főszerkesztő Atya!

Plébános atyám azt javasolta, hogy az elébe vitt hittudományi kérdéseimmel inkább Szennay Atyát, a Teológia főszerkesztőjét nyaggassam. Az a helyzet, kedves András atya, hogy a gyerekeket rendkívüli módon érdeklik a hit titkai és Egyházunk szokásai. Már az első hittanóvodás misémen megkérdezték, hogy „miért jössz hálóingben?“, meg, hogy „Ha jó leszek, én is kapok egy ilyen aranyos hálóinget?“ Nos, ezekre a kérdésekre még csak tudtam válaszolni, de arra már nehezebben, hogy miért nem Anyaisten az Atyaisten. Eszembe jutott ugyan, hogy mit válaszolt az istentan vizsgán Tiakitai oltártestvérem – angol nyelven – a Sydney-i szemináriumban arra a kérdésre, hogy hogyan jellemezné Istent. „She is black“, válaszolta diadalmasan, hiszen számára Isten, amíg meg nem keresztelték a Földanya volt, aki nem fehér, hanem sötét. Én ilyesmit mondtam a gyerekeknek, hogy Isten a szeretet, és több szeretet van benne, mint az összes anyában és apában együttvéve. „Akkor miért nem Szuperanyaisten?“, kérdezte az első elemista Noémi. Én erre azt feleltem, hogy éppen így is lehetne mondani. Jól tettem? Ugyanis Bodolai nagymama felszisszent.

Multkorjában meg azt kérdeztem az elsőáldozásra készülőktől, hogy miért nem látjuk Istent? „Mert szellem!“, kiáltotta a harmadikos Vízkeleti Jenci, és még huhogott is hozzá, amitől több csöppség, aki előző este a *Kisvárosi szuperrémet* látták a televízióban, azonmód bepisiltek. Én meg így magyaráztam: „A szelet sem látjuk, mégis hajlanak tőlük a fák, a rádióhullámokat sem látjuk, mégis felfogják őket antennáink, az örömet sem látjuk, amikor megbizserget minket.“ És mit mondott erre a Deák Öcsi? Azt, hogy talán azért nem látjuk Istent, mert annyira közel van hozzánk! Én illet még a hittudományi akadémián sem halottam! (Igaz, hogy csak fél évet végeztem el belőle.)

És sorban jöttek a nehezebbnél nehezebb kérdések: Ha az egy istenben három személy van, akkor két istenben hány van? Bepisilt-e a kis Jézus is? Aztán kérdezem én: hogyan magyarázzam meg a poklot ezeknek a kicsinyeknek? Vagy elég, ha azt mondom, hogy a pokol az, amit nem akar a Jóisten, és amit olykor mi csinálunk Isten akarata ellenére az életünkből, vagy mások életéből? De ezzel még mindig nincs vége, kedves András atya! Csak néhány példa gyűjteményemből: hol van az Isten báránya, miért nem jön elő? Ki adja föl Ipiapi atyának a szent leckét? Miért van az uzsonna a magasságban? Mibe fogadunk, amikor kezet rázunk egymással az „Engesztelődjete ki szívből egymással” után? Megkaphatom-e Szent Pál leveleiről a bélyegeket? Azért csönget a ministráns, hogy a Ipiapi atya el ne felejtse átvarázsolni az ostyát? Csak úrfelmutatás van, hölgyfelmutatás nincs?

Hát egyelőre talán ennyit. Kérem a Főszerkesztő Atyát, hogy segítsen, mert én nem vagyok egy csúcsteológus, hanem csak egyszerű istenbohóca, Betonbarcikán, 1989-ben, Karácsony előtt egy héttel.

Ipiapi atya

Kedves Mária és József!

Elnézést a fennkölt megszólításért, de Karácsony előtt mégsem írhatom, hogy Mari és Józsi. Szóval arra kérlek Benneteket, hogy fogadjatok be Karácsonyra. Legalább így az éjféli misétek meg lesz oldva. Az a helyzet ugyanis, hogy váratlanul szabadságot kaptam a minap. Ez úgy történt, hogy a Plébános atyának javasoltam, hogy az éjféli misén igazi bárány és csacsi állja körül a népművészeti betlehemet, hogy a felnőtt hívek pásztoroknak, a gyerekek pedig angyaloknak öltözzenek. Plébános atya elképedt. Amikor elme-

séltem neki, hogy ez Naurun már régóta így van, szigorúan közölte, hogy Betonbarcika egyelőre még Európa, még akkor is, ha csupa beton és barcika. Közölte még azt is, hogy mi európaiak még mindig keresztények vagyunk, s nem csinálunk Krisztusból bohócot. Ezzel egyet is értettem, hiszen bohócnak itt vagyok én, s mindjárt fel is ajánlottam néhány mutatványt hálaadás utánra. Kérte, mutassam be neki, hadd lássa előbb őket. Maradjon közöttünk, hogy a Plébános atya – hogy is fogalmazzam, hogy ne kövessék el szentségtörést – fetrengett a röhögéstől. Mégsem engedélyezte a liturgikus mókát, még – Szentlélek ide, Szentlélek oda – a galambot sem. Sőt, arra kért, a végén már könnyörögve, hogy pihenjek egy kicsit, és elküldött karácsonyi szabadságra. Ahhoz is ragaszkodott, hogy karácsony táján legalább 50 kilométer távolságra legyek Betonbarciktól, amit a város pocsék levegőjével magyarázott. Nos, Legalsószentbenedek éppen 50 kilométerre van, s hittanóvodásaim távolléte miatt azért egy kicsit szomorkodva, a Veletek való találkozásnak viszont szívből örülve sietnék Hozzátok. Ha fogadnátok.

Karácsony előtt négy nappal.

Ipiapi atya

Szeretve tisztelt Provinciális Atya!

Karácsonyi ajándéku! elmondom egy eddig (immár két és fél hónapja) féltve őrzött titkom. Az egyik temetés után – egy gyönyörű októberi délután – jártam egyet a határban, s ahogy ezt rendünk tanácsolja, prédikálni kezdtem a madaraknak. Nap-urunk-bátyánkról, Hold-nénénkről, Víz-húgunkról, Tűz-bátyánkról, Földanya-nénénkről. Ezt követően ezúttal is a madarakkal együtt dicsértem az urat. Végezetül elküldtem őket békével, de ők körülropkodtek, már-már

glóriát rajzolva a fejem fölé, amiért is én természetesen összeszidtam őket, mert hát hol is vagyok én Szent Ferenc atyánk szentségétől. Ők erre sértődötten felreppentek, és hatalmas csend támadt. Akkora, hogy mukkanni sem mer-tem. Ebben a nagy csendben rádöbbsentem arra, hogy de-hogyis glóriát rajzoltak fölém madártestvéreim, hanem éppen annak a hiányát. Ekkor még nagyobb csend támadt, és ekkor fülelni kezdtem, hátha valamit kihallok belőle. Sikert is: iciri-piciri hangocskára lettem figyelmes.

– Kik vagytok? – kérdeztem őket.

– A parányok – ciripelték a pici hangok.

– Hol vagytok? – kérdeztem őket.

Csak hallani lehetett őket, látni nem:

– Itt a lábadnál.

– És miért nem hallottalak eddig még Benneteket? – kérdeztem tőlük, hozzájuk hajolva.

– Mert túlságosan is felemelted szívedet! – válaszolták.

Megdöbbsentem, de már tudtam, mit kell tennem: letér-velni hozzájuk és prédikálni nekik, mert eszembe jutott Jé-zus szava: „Amit a legkisebbeknek tesztek...”

– Ne prédikálj nekünk, hanem inkább mesélj! – kértek a parányok.

És én mesélni kezdtem nekik, halkan, cirip-hangon. És én mesélni kezdtem nekik, halkan, cirip-hangon. Nap-urunk-bátyánkról, Hold-nénénkről...

Ez történt, Provinciális Atya. És ezután életemben min-den egy picit másképpen lett. Ezután kezdtek el szaporod-ni a gyerekek és a felnőttek a hittanóvadás misén.

Legalsószentbenedekről kíván áldott Karácsonyt ki-sebb testvére:

Jpiapi atya

Kedves Tiakitai testvérem!

Boldog karácsonyom szeretném Véled megosztani. 22-én érkeztem Legalsószentbenedekre. 23-án megszületett Mária (vagyis Mari) és József (vagyis Jóska) gyermeke, Benjámin, egy szegényes, félig még romos plébániaépületben, egy cigányasszony-bába segítségével. Első nap számár és ökör voltam, ugyanis meleget csináltam nekik. Második nap pásztor, ugyanis miséztem nekik és a legalsószentbenedekieknek. Itt aztán lehetett igazi bárány és igazi csacsi, és Rik és Ruk is odatotyoghatott az oltárhoz, megszólalhatott a csurunga és az epeletupulu, Bolond Pista pedig megzúgatta az orgonát, s énekelte, hogy „Egyszemű pásztor, jöjj közelebb!” És ott volt Mária és József a bebugyolált kisdeddal. Harmadnap én voltam a háromkirályok, ajándékokat adtam át nekik: fagyöngyöt, bukfencet és epeletupulu-muzsikát. Negyedik nap megkereszteltem a kisdedet, Bolond Pista lett a keresztapja, de előtte biztos, ami biztos, őt is megkereszteltem. Ötödik nap visszamentem Betonbarcikára, gyalog, hogy ne mint gőgös keresztesbohóc érkezzem ebbe a betontól és barcikától szürkellő és mégis szeretni való városba, ahonnan most, az év utolsó napján Boldog Újévet köszöntve üdvözöl oltártestvéred:

Ipiapi atya

Kedves Hualayi és Hagara!

Legalsószentbenedekről hazatérve Plébános Atya közölte, hogy a gyerekek előtt már bizonyítottam, most jöhetnek a fiatalok: nézzek körül, mit lehetne kezdeni ezekkel az istentelen, szemérmetlen, mocskos szájú, diszkózó-szipózó-kábítózó-csővező-motorberregtető betonbarcikai fiatalokkal. Gondoltam, éppen ez kell nekem, ez az igazi belhoni

misszió. Sajnáltam ugyan a gyerekeket, de arra gondoltam, hogy hamarosan milyen aranyos gyerekei lesznek az általam evangelizált betonbarcikai srácoknak és csajoknak szentségi házasságban kiteljesedő szerelmükből. Nem sokat teketóriáztam, felvettem missziós köpenyem, hónom alá vettem a csurungát és az epeletupulut, s odamentem a Rém elé. A Rém, vagyis barcika Réme egy szobor a város kellős közepén, ahol valaha a Szentháromság-szobor állt. Zavadnyák elvtárs szerint – aki még néhány hétig, a tavaszi választásokig Betonbarcika első számú embere – a kommunizmus hajnalát ábrázolja. Rajta kívül már csak egyvalaki állítja ugyanezt: Balogh Zseni, a szobor alkotója, Zavadnyák elvtárs unokahúga. A Rém tényleg rémes. A művész elképzelése szerint a szoboralak üres szemüregéből hasadna a hajnal, a valóságban azonban maga a nagy büdös semmi süt ki belőle. A jámbor hívek „Szabadíts meg a gonosztól!” fohással mennek el mellette. Engem leginkább Hahira, a rontószellemre emlékeztet, ezért a következő rontást űző énekkel kezdtem el az evangelizációt:

E lauhilia e, e lauhilia e.

Kau langaia, kau langaiai,

E tu te laulo. Hahi! Hahi!

Dicsértessék a Jézus Krisztus.

Bőrdzsekis, rojtos-bojtos, lilahajú, tarajosfejű, láncos-pitykés rockerek, popperek, csövesek és más furcsa szerzetek nyüzsgöttek ez alkalommal is a Rém körül, így aztán valósággal közénk olvadhattam missziós köpönyegemmel. Negyedóra telt el, míg végre egy kavalkombama madárra emlékeztető leányzó odalépett hozzám, s közölte, hogy jó fejnek tart, és csíp engem. Meg sem tudtam kérdezni, hogy ha jó fejnek tart, miért akar belémcsípni, mert akkor odalépett egy rendőr, és közszemérem-sértéssel, istenkáromlással meg klerikális reakcióval vádolt. Erre megzúgattam a

csurungát, és megkértem, inkább énekeljen velem, amire ő igazoltatni kezdett. Pillanatok alatt ott termet mellettem az egész Betonbarcika ellenzék: az MDF, az SZDSZ, a FIDESZ, a kisgazdák és a szocdemek. Egymást túlkiabálva próbáltak megvédeni a pártállami erőszaktól. Először is őket a rendőrrel, majd – ez valamivel nehezebb volt – őket egymással békítettem ki. Ez olyan jól sikeredett, hogy végül is az egész kompánia egy kocsmában kötött ki, ahol én azon nyomban asztali áldást mondtam:

Látod, Uram, hányan vagyunk,
azt is tudod, mit akarunk:
sört! Ámen!!

Ezt követően a fideszesek felkértek, hogy induljak el színeikben a választáson.

Másnap is elmentem a Rémhez, majd harmadnap is. Lényeges előrehaladás azonban nem történt. A Vigasztaló Lélek segítségével azonban rájöttem, hogy inkább az ő nyelvükön kellene énekelnem valamit. Az ő nyelvük pedig a heavy metall. Hogy is magyarázzam el nektek, hogy mi is ez? Ez a zene olyan, mint a részeg emu barcogása, a szöveg pedig ilyesmi, hogy:

Rosszak az idegeim!!
Rosszak az idegeim!!
Nem bírom a gyűrődést!!!
De Jézus, de Jézus
valahogyan mégis meg-se-gít!!!!

Ebből persze az utolsó két sor már az evangelizáció részét képezi. Ezt hozta ki belőlem a Lélekadó Lélek. Nos, ezt énekelgettem addig, amíg egy lila hajú lány megkérdezte, hogy „Van-e bandája ennek a Jézusnak?” „Hogyne!”, mondtam, majd hozzátettem: „Magam is benne vagyok”. Erre a lány azt mondta, hogy akkor ebbe a bandába ő is belépne. Mondtam, jöjjön velem. Hívta a haverjait is.

Persze hogy a plébániatemplomba vittem őket. Éppen a plébános atya misézett, amikor becsörtettünk. „Az a kopasz rozoga hapsi a Jézus?” – kérdezték. „Ő nem, ő csak a főnököm” – nyugtattam meg őket. „És mit hókuszpókuszol ott?” – kérdezték tovább, ugyanis a Plébános atya hét-köznaponként latinul misézett, mert így fele idő alatt végzett, és éppen ezt mondta, hogy „Hoc est enim corpus meum”, amit persze könnyen lehet hókuszpókusznak érteni. Megígértem nekik, hogy egy másik alkalommal beavatom őket a „hókuszpókusz” titkába. Mivel Plébános atya egyre fenyegetőbben nézett felénk, azt javasoltam véden-
ceimnek, hogy „most szépen csendben tűzzünk el”. Mind-össze négy és fél percig álltunk ott, a kórus alatt, mégis temérdek szotyola héj maradt utánunk. Plébános atya pedig nem volt hajlandó elfogadni magyarázatul a csodálatos szotyola-szaporítást, hanem azt mennydörögte, hogy „Büdödisznóateista huligánok!”

Hát most itt tartok 1990. január 11-én kedves bérma-
gyermekeim, vagyis a kezdet kezdeténél, de már érzem, hogy valamiképpen a hókuszpókusszal kell megragadnom őket. Kérdezlek titeket, ti mit tennétek helyemben?

Jpiapi atya

Szeretve tisztelt Provinciális Atya!

Te, aki bölcsen azt mondtad nekünk, istenbohócainak, hogy az ördög helyett inkább a bánatot űzzük ki buk fence-
inkkel a szenvedőkből, most mit tanácsolsz? Megtanulha-
tom-e a heavy metall zenét, amelyre plébánosom azt mondja, hogy egyenesen az ördögtől való, vagy inkább próbálkozzak továbbra is a mi dalainkkal? Nem mintha túl-
ságosan tetszene nekem az a zene, de hát mit csináljak, ha egyszer az az ő nyelvük és az emberi nyelveket – bármily

furcsák is, ezt is tanítottad – tisztelnünk kell. Vagy kezdjem mindjárt a liturgikus cirkusszal? Vad vidék ez, Provinciális Atya, ráadásul most meg éppen fel akarunk zárkózni Európához, ahonnan nagyon sok jó is, de vadabbnál vadabb dolgok is származnak.

Még csak azt tenném hozzá, hogy habár már papot és apácát is látni a mi tévénkben is, az örömhír árfolyama még nem ugrott föl, de ez minket istenbohócait nem keseríthet el. Sőt!! Túláradó szeretettel 1990. január 13-án Cosinus-Tupuapati, de itt Magyarhonban egyszerűen csak

Ipiapi atya
(Mellékelve küldök tíz szem szotyolát:
elültetendő a kolostor kertjében)

Kedves Bázistestvérek!

Szükségem lenne rengeteg mindenre, elsősorban Tirátok. Küldjetelek először is

- heavy metall kazettákat,
- egy elektromos gitárt,
- egy szótárt, amelyben benne vannak a következő szavak: dögös kis csaj, flammós vagyok, jó virgácsai vannak, jó vagy nálam (ezt nekem is többször mondták, főleg lányok, de néha fiúk is), koko, bélás, bazmeg, befürödtünk.

Hívnálak Benneteket is gitározni, de Ti, azt hiszem, még vagy már túl szelídek lennétek védenceim mellett.

Még valami: hol juthatok hozzá nagy mennyiségű szotyolához? SOS!!!

Ipiapi atya

Szeretve tisztelt Püspök Atya!

Tudom, elkövettem két nagy hibát:

1. a heavy metall kívágta a biztosítékot,
2. a szotyolának már biztosan híre ment az egyházmegyében, de hadd mondjam el én is, mi történt! Úgy gondoltam, ha védenceim az Isten előtt egyenlők a jól fésült hívekkel, Plébános Atya előtt is egyenlők lehetnének, ezért kapott tőlem minden hittanos általam megáldott szotyolát, vagyis szotyola-szentelményt, hiszen a termény-megáldást mindig is gyakorolta egyházunk. Ez az akció nem úgy sült el, mint ahogyan szerettem volna, de hát ez a legnagyobb szentekkel, még Szent Lőrincsel is előfordult (utóbbival oly mértékben, hogy őt magát sütötték meg a pogányok Isten dicsőségére).

Hibámat elismerve most (1990. január végén) javítani szeretnék, és ezért arra kérem, Püspök Atyát, hadd próbálkozhassak cirkusszal. Ígérem, olyan cirkuszt csinálók szeretett Egyházunkban, hogy még Püspök Atya is meg fog lepődni. Egyelőre többet nem árulhatok el, mert a cirkusz akkor jó, ha meglepetés. Anyagiakra nincsen szükségem, csak imáira és áldására, arra viszont bőven!

Spiapi atya

Kedvenc Igen!

Szeretnék beszámolni az Igen szerkesztőinek, hogyan kapcsolódtam be védenceimmal itt, Betonbarcikán a nagyra becsült lapjuk által indított pornóellenes akcióba. Nálunk is elburjánzott a gaz, olyannyira, hogy még a gazfickóknak is szemet szúrt, és még a Rém körül űdöngő fiatalok is sokal-

lották, pedig ők olyan szavakat használnak, amelyek még a rémmeséket író Czakó főszerkesztő urat is meghökkenténék. Legelőször is védenccimmal megvitattam a dolgot. Én rendünk álláspontját képviseltem: a tiltás ritkán orvosság. Mi, istenbohócai úgy gondoljuk, hogy talán még az istenember Jézus is röstellte magát akkor, amikor csak ostorral tudta kivenni, az isten házát latrok barlangjává tevőket.

Fiatal barátaim elfogadták érvelésemet, ám fiatalos hévvel nem a legszerencsésebb akciókba kezdtek. Először is meglesték és megfenyegették a pornólapokat vásárlókat. Ezután telefestették a város falait PORNO NO! feliratokkal, de ez még semmi, le is rajzolták, mit nem akarnak többé az újságos bódékban látni. Bár ezeket a rajzokat határozott mozdulattal áthúzták, mégis rengetegen csemcsegték rajtuk. Újból és újból tanácskoztunk, mígnem végre sikerült megtalálnunk a megoldást: a helyi nyomda jóézésű igazgatója segítségével Quattrocelli *Titokzatos Szépség*-ével lett tele a város. Meg kell jegyezmem, ez a hölgy is mezíten, de erre már nem mondhatja a rendőrség, hogy közszemérem sértés, hiszen a Vénuszok úgy járnak-kelnek Isten ege alatt, mint néhány évtizede még a nauruk is, azaz éppúgy, mint a gyönyörű emberpár a paradicsomban. Betonbarcikán a *Titokzatos Szépség* legyőzte a titoktiprást, ugyanis a pornográfia szerintem elsősorban az.

Sajnos mára (1990. február 27-én) már a legtöbb Vénuszra választási plakátok kerültek, azokra pedig még újabbak, ezekre az urakra és hölgyekre pedig bajusz és szemüveg, de a *Titokzatos Szépség* itt-ott még felbukkan. Ezt jelentheti a tisztelt szerkesztő hölgyeknek és uraknak a végekről.

Ipiapi atya

KEDVES TIAKITAI TESTVEEREM

GYOEZOETT AZ ELLENZEK A VAALASZTAASON
STOP BETONBARCIKAAT ISMEET HIDVEEGNEK HIIV-
JAAK STOP AZ EEN FIDESZESEIM SOET MEEG A KERESZ-
TEENYDEMOKRATAAK IS BEJUTOTTAK A PARLAMENTBE
STOP EEN VISZONT KIESTEM A PLEEBAAANIAAROO
STOP PLEEBAANOS ATYA ARRA KEERT HOGY HUUZ-
ZAK A PLEEBANIA KOERUEL EGY OETSZAAZ MEETER
SUGARUU KOERT ÉS AZT CSAK AKKOR LEEPJEM AAT
HA GYOONNI AKAROK STOP AZOOTA CSOEVEZEK
AKAAR ANNAK IDEJEEN SZENT FERENC ATYAANK STOP
ATTOOL FEELEK EGYSZER ENNEK IS VEEGE SZAKAD
STOP UGYE HA SOR KERUELNE RAA AKKOR VISSZAFO-
GADTOK

IPIAPI OJD

Kedves Mária és József!

Miután ideiglenesen nem léphetem át a plébániát körülölő 500 méteres sugarú kört, a magam ura lettem. Sokat foglalkozom védenccimmel, de eddig még elég kevés eredménnyel, pedig jó néhány missziós akciómban – ők ezeket egyszerűen „balhéknak” nevezik – részt vettem. Sok időm felszabadult, munka után néztem, s rábukkantam a Betonbarcika (vagyis ma már megint Hídvég) határában működő javítóintézetre. Hallomásból már jól ismertem, hiszen védencceim nagy része megfordult már ott. Először egyszerűen bekopogtam a fiújavítóba, hogy jönnék egy kicsit evangelizálni. Mit is mondjak, az ajtónállók egyszerűen kihajítottak. Még kétszer próbálkoztam, de újból csak így jártam. Gondoltam egyet, s bemásztam a kerítésen. Védencceim tanácsára rágógumit és cigarettát vittem magammal. (Mást is

ajánlottak, gondolhatjátok, hogy mit, de abba már nem mentem bele.) És vittem, persze, az örömhírt is. Erre azonban nem kerülhetett sor, mert jött egy őr (akit ők smasszernek neveztek), amire ők gyorsan és hatásosan elbújtattak az üvegházba, ahol nekik kényszer kertészkedniük kellett. Másfél napot töltöttem ott, csupa számomra régi kedves ismerős trópusi növény között, zuzmókkal és bétellevéllel táplálkoztam, s összebarátkoztam három bájosan bumfordi szalamandrával, még prédikáltam is nekik. Ekkor fogtak el az őrök, s így végre bejutottam az igazgatóhoz, akinek végre előadhattam tervemet: az Örömhírt hirdetni a javítóban.

– Hit- és erkölcsan? – kérdezte Igazgató úr kissé fanyalgva, gyanakodva.

– Nem. Először el szeretném velük hitetni, hogy ők is értékes emberek.

Az igazgató hümmögött, de aztán mégis engedélyezett nekem heti egy órát.

Először mindössze 9-en jöttek el (150-ből), második alkalommal már 80-an. Könnyes szemmel adtam hálát az Úristennek, aki hevesen csóválta a fejét, mondván „Ipiapi, hogy lehetsz ilyen bugyuta! Híre ment, hogy cigarettát és rágót osztogatsz. Próbálkozz szentképekkel!” Próbálkoztam. És milyen igaza lett az Úrnak! A harmadik alkalommal már csak heten jöttek, de közülük öten továbbra is cigarettaiban reménykedtek. Kedveseim, érzem, hogy ez így nem lesz jó, mert ha továbbra is cigarettát osztogatok, ugyanúgy járhatok, mint a templomi árusok.

Mit tanácsoltok? József, te szociális gondozó is voltál, Mária te meg, bocsáss meg, ha nem javítóban, de intézetben nevelkedtél. Hogy értsek szót velük? Egyébként hiányoztok, kicsi gyermeketek és keresztapja is. Szeretve ölel mind a négyeteket 1990. május 7-én.

Ipiapi atya

Végre megtört a jég! Új igazgató került a javítóintézetbe. Egy belevaló fiatal szociológus, gyönyörű névvel: Vidra Szabó Ferenc. Hamarosan kiderítette, hogy tíz-tizenöt fiú őszinte érdeklődésére számíthatnék, de őket a szobafőnökök terrorizálják: ha nem adják le nekik a tőlem kapott cigarettát és rágót, segédeikkel megveretik őket. Elmondtam neki Mária és József ötletét, amit mint istenbohóca én is kitalálhattam volna, de kishitűség miatt nem mertem: a cirkuszt. Amit Püspök Atya még korainak talált, azt az új igazgató remek ötletnek. Azt mondta, ebből az intézetből több világszám is kikerülhet, mert ezek a fiatalok nagyon tehetségesek, csak eddig nem jóra használták fel tehetségüket. Arra kértem, hadd kezdjem előbb kicsiben, öt-tíz hittanossal, hadd menjen szét hírünk, s akkor majd a többiek csatlakozhatnak hozzánk.

Arra az alkalomra, amikor hetüket beavattam tervembe, nem vittem magammal sem rágót, sem cigarettát, hanem csak finom, még meleg kenyeret és bort. (Ez utóbbit még be kellett csempésznem, mert ezt még a legjobb akarattal sem engedélyezhette a rokonszenves új igazgató.) Azzal kezdtem, hogy megmostam a lábukat. Ennek egyéb oka is volt: irdatlanul koszosak voltak. Következett a kenyér és bor, vagyis a mise, csak úgy asztal körül. Végül pedig elmondtam a cirkusz tervét. Nagyon tetszett nekik, ezért még megveretni is hajlandók magukat, mondták. Így is történt. Vértanúim lettek, de szerencsére túléltek.

Elkezdődtek a próbák a javítóintézet kultúrtermében. Arra is engedélyt kaptam, hogy szabadlábon lévő védenceim közül is csatlakozhassanak néhányan, főleg lányok, ugyanis egy kisebb bibliai tárgyú színdarabot – Lázár feltámasztását – is bele akartam illeszteni a műsorba. A lányok túlon túl is nagy sikert arattak az intézeti fiúk körében, de

azért megúsztuk nagyobb balhé nélkül. Ugye, nektek nem kell magyaráznom, hogyan kerül Lázár feltámasztása a cirkusba? Hogyan is hiányozhatna Jézus nagy mutatványa az örömhírt hirdető produkcióból, nem igaz? Remélem, Plébános Atya és Püspök Atya is így gondolja, ugyanis őket is meg fogom hívni a bemutatóra.

Imádkozzatok és szurkoljatok, hogy sikerünk legyen, bérmaapátoknak és védenecinek! 1990. május 12-én.

Ipiapi atya

Szeretve Tisztelt Provinciális Atya!

Új állomáshelyre kerültem, vagyis penderültem, de kiebrudalásom végül is jól végződött, és most egy emberszabású püspök atya áldásával csavaroghatok. Nem akarom Provinciális Atyát a részletekkel untatni, nagy vonalakban a következő történt: a betonbarcikai javítóintézetben volt egy ősbemutató (vagyis az eddig egyetlen előadás), amely a körülményekhez képest tűrhetően sikerült. Püspök Atya helyett az Egyházmegyei Liturgikus Bizottság titkára jött el, s hiába csuklott, bocsánat, a röhögéstől, mégis 92 pontban foglalta össze szakmai kifogásait. A kifogások tartalmát nem ismerem, csak számát. Hogy ez a 92 sok vagy kevés, nem tudom, nem ismerem az itteni szokásokat.

Míg a Liturgikus Bizottság fölöttem (de nélkülem) ülésezett, mi előkészítettük a nyilvános bemutatót (a barcikai művelődési központban lett volna), ám közben lebetegedett Plébános Atya (elesett az egyik keresztes háborúban, s erősen megütötte gerincét), s visszahívott, hogy helyettesítem. Most egyszerre mindent én csinálhattam, de csak az ő receptje szerint, még a szentbeszédek is leírta. Úgy gondoltam, ezt kötelességem közölni a hívekkel, s be is konferáltam szépen: „Kedves hívek, most a Plébános Atya szent-

beszédét adom elő.” Erre rohamosan megfogyatkoztak a hívek, akik – ez a szomorú igazság – elsősorban a bűvész-mutatványok miatt jöttek, ugyanis híre ment, hogy óvodás-miséimen előfordultak ilyenek. Be kell vallanom, ez igaz.

A fogyás mellett gyarapodás is volt: eljöttek néhányan védeniceim közül, hogy ismét megnézzék a „hókuszpókusz”. Rendben ment minden, csupán az utánuk maradt temérdek szotyola héj csüggesztett el a sárga földig. Szerencsémre ekkor érkezett meg a Keddiek szotyola-küldeménye, s ekkor jöttem én. Sorra meglátogattam otthonukban védeniceimet, méghozzá vasárnap, vagyis a szombati nagytakarítás után. Kedves szüleik persze biztattak, hogy érezzem otthon magam. Én meg csak erre vártam, máris köpködni kezdtem a szotyola héjat. A kedves szülők kővé meredtek, de nem mertek szólni, védeniceim meg hol elszápadtak, hol elvörösödtek. Mindenütt derekas munkát végeztem, aminek az lett az eredménye, hogy eltűnt a templomból a szotyola héj. Igaz, eltűnt védeniceim fele is. Az eredmény mégsem lebecsülendő, mert a maradék elvállalta a templom takarítását.

Amikor már alig-alig lézengtek miséimen, be kell vallanom, cselhez folyamodtam. A plébános úr megírt beszédeit az ő hangján adtam elő, a magam hangján pedig belebeszéltem (kérdésekkel, megjegyzésekkel, helyeslésekkel). Erre ismét nőni kezdett a hívősereg, s amikor már a farizeust és a vámost is megszólaltattam, dugig tele lett a templom. Plébános Atya mégsem örült, sőt riadóztatta esperesünket, aki meghallgatva négyszólamú misémet, kijelentette, hogy „Ez kérem, kész cirkusz”. Én is így gondoltam, csak mi ketten egészen mást értettünk azon, hogy „cirkusz”. Kiderült, hogy én az örömhír bemutatását, ő meg hülyülést.

Miután kiderült, hogy az istenbohóca rendjéhez tartozom, áttették ügyemet a püspöki karhoz. A püspökkari titkár fogadott, egy fiatal bencés atya (maga is püspök), aki nem

úgy viselkedett mint egy igazi püspök (atyáskodva), hanem azt mondta, na akkor halljuk azt a híres négy szólamú homíliát, hadd tanuljon. Amikor belekezdtem, gyorsan bezárta az ajtót, hogy zavartalanul élvezhesse. Sajnálta, amikor a végére értem, de én sosem beszélek tíz percnél hosszabban, s Plébános atya fél órás beszédeit is mindig lerövidítettem öt-hat percre, hogy a többi szólamnak is maradjon egy kis idő. Asztrik atya gratulált, és reményét fejezte ki, hogy mihamarább meghonosodik ez a remek módszer hazánkban is, majd pedig kinevezett próbaidőre függetlenített lelkipásztornak, ami azt jelentette, hogy magamnak kell megkeresnem a nekem való feladatot. Egyetlen feltételt szabott, hogy előtte vegyek részt a nagymarosi ifjúsági találkozón (felajánlotta, hogy elvisz), utána pedig vegyek részt egy lelkigyakorlaton valamelyik rendben (felajánlotta sajátját, a bencéseket, akikről eddig még csak azt hallottam, hogy imádkoznak és dolgoznak, ami szerintem sok is, meg kevés is az üdvösséghez).

Szóval Teofil Atya, szeretve tisztelt Provinciálisom, rendünk ünnepnapján május 18-án hála Istennek, újrakezdhetem, amihez ismét áldását kérem.

Ipiapi atya

Kedves Yualayi és Yagara!

Igazatok van, tényleg elfejtettem mellékelni a betonbar-
cikai (most már hídvégi) liturgikus cirkusz plakátját. Íme:

LITURGIKUSCIRKUSZ

1990. május 14-én a hídvégi
(volt betonbarcikai) művelődési központban:

m ű s o r :

1. Prolóógus (*lpiapi OJD*)
2. Seregszemle (*az egész társulat*)
3. Ráció és pankráció: bohóctréfa (*a négyes zárka lakói*)
4. Itt a piros, hol a piros:
bűvész- és csibésmutatvány (*Feró*)
5. Angyal szállt le Babilonba (*a barcika-görlök*)
6. Idomított nevelőtiszt
(*Dr. Vidra Szabó Ferenc javító-nevelő intézeti igazgató*)
7. Üjmüükü tyükünyükünd! Az „Ej, mi a kő tyúkanyó,
kend?” különböző nyelveken (*Jenci*)
8. A vámos és a farizeus: bohóctréfa Isten dicsőségére
(*Feró és Bunyó*)
9. Lázár feltámasztása: bibliai hókuszpókusz
(*lpiapi OJD és Ebi*)
10. Finá-lé
(*a nézőkkel megosztja és megissza a társulat*)

A legtöbb számot persze Ti már jól ismeritek, hiszen ezek Naurun ősbemutatott világszámok. Az idomított neve-
lőtiszt a megszelídített farkascápa magyarított változata,
amit nagy kedvvel és leleménnyel adott elő maga az igaz-
gató úr. Számotokra csak Lázár föltámasztása új, ezt pedig
ismeritek az Evangéliumból, persze mi egy kicsit kicifráztuk.
A mi előadásunkban Lázár ódzkodik, ahogy sem akarózik
neki kijönni a sírból. Jézus síppal, dobbal, nádihegedűvel,
majd legvégül örök élettel csábítja. Ez utóbbi hallatára kiug-
rik, egyenesen Jézus nyakába. Jól értsétek: Jézus megígéri
neki, ha legközelebb meghal, akkor már nincs pardon, ak-
kor már csakis kizárólag az örökéletre fog föltámadni.

A többit már megírtam nektek. Ti is szorgalmasan gya-
koroljatok, hogy jól sikerüljön a melanéziai vendégszerep-
lés. Mutatványotokra kérem a Nagy Rendező áldását 1990.
május 19-én

Ipiapi atya

Kedves Tiakitai Testvérem!

Asztrik atya javaslatára részt vettem a nagymarosi ifjúsági ta-
lálkozón, vagyis az első szabad nagymarosi találkozón, mert
az eddigieket inkább csak eltűrték, és mindig nagy titkos-
rendőri apparátussal figyelték. Bár Asztrik atya felajánlotta,
hogy elvisz, én – megköszönve kedvességét – előző esti in-
dulással gyalogszerrel zárandokoltam el Nagymarosra. Ezt a
találkozót leginkább a mi yapi-yapi ünnepségünkhöz tudnám
hasonlítani. Éppen a reggeli imára értem oda, amit Bukszus
Atya vezetett, s amikor betoppantam, éppen azt kérdezte
„Kit tekintetek isten követének?” Ő maga Szent Gellértet és
Beton atyát említette. Előbbi ugyanúgy járt, mint nálunk
Naurun Timóthy atya, vagyis pórul, de mi persze jól tudjuk,
hogy nem csak vértanúhalálával lett szent, a hanem életével

is. Utóbbiról, Szent Beton atyáról kiderült, hogy nem más, mint egy szép nagy darab, a fővárosból kiebrudalt, és most éppen falusi plébános, amúgy hivatalosan még nem szent, de sokak szerint a legjobb úton halad errefelé. És mitől Beton, kérdezhetnéd. Ezt a Zászlónk nevű ifjúsági lapból tudtam meg, amelyben úgy mutatkozott be olvasóinak, hogy betonkemény balhátvédet játszott, és a többit, Tiakitai testvérem, mint örökös jobbszélső már könnyen el tudod képzelni.

Közben szépen összegyűltünk, talán háromezren is voltunk, vagyis többen, mint Nauru katolikusai. Amikor alaposabban körülnéztem, megértettem, hogy mitől találkozó ez az összejövétel. Attól, hogy mindenféle törzsből érkeznek ide fiatalok: magyarországiak és erdélyiek, virágarcú nővérek és varázsszemű fivérek, fityulában és szakállban, regnumiak, fokolárésok, karizmatikusok, bulányisták, kis- és nagycserkészek, diplomatatáskások és tarisznyások, csupaszvállú és miniszoknyás lányok meg fülbevalós fiúk, mercedeszesek és tolókoksisok. Asztrik atya hol farmerben és zsebredugott kézzel (a kérdezz-felelek ankéton), hol pedig aranypalástban (a misén). De hogy mi ez az egész nagymarosi találkozó, azt egy fekete szakállas fiatal család- atya, amúgy szociológus magyarázta el nekem, aki *Lelkierőmű Nagymaroson* címmel könyvet írt erről a sokáig csak fogcsikorgatva tűrt eseményről. Hogy miért lelkiezőmű? Ahogyan Naurun radioaktív hulladék-égetőt akart építeni a Hammersmith cég, itt meg veszedelmes vízierőművet akartak. Szerencsére ott is, itt is sikerült a tiltakozás, és itt csak a lelkiezőmű maradt évente kétszer. A lelkesen magyarázó Kamarás tanár úr megérezte, hogy valami ellenérzés moco- rog bennem. Amikor rákérdezett, bevallottam, hogy néhány éve egy jezsuita szociológus három hétig faggatott és tesztelt minket Naurun. Ő erre megnyugtatót, hogy ő nem csak teszteli, de tiszteli is azokat, akiket kutat, s hozzátette, szívesen kutatna engem és tevékenységemet.

A kérdés-feleleten eléggé furcsa dolgokat hallottam Asztrik atyától, mert a rázós kérdésekre legtöbbször még rázósabb válaszokat adott, ilyeneket:

– Bizony, még nem vagyunk a szegények egyháza, csak szegényes egyház, higgyük már végre el az egyház szocio-
lógusoknak.

– Bizony, néhány újonnan induló szerzetesrend megkö-
vült eszményekre próbál építeni.

– Bizony, eléggé ramaty a hittudományi képzés szín-
vonala.

Legjobban az a kijelentése fogott meg, hogy „A liturgia szöttesét időnként fel kell fejteni, hogy újra szőhessük”. Na, mondtam magamnak, Ipiapi, ez azt jelenti, hogy ebben a csodálatosan sokszínű anyaszentegyházban talán még a li-
turgikus cirkusznak is van jövője.

Még csak annyit végül, hogy délután a szentóra kereté-
ben így imádkoztunk: „Hiszek a Lélek meglepetésében”.
Hát nem óriási? De hiszünk-e igazán, Tiakitai testvérem?
Hisszük-e, hogy Isten most is teremti a világot, és mi is
inaskodhatunk Mellette? Én Ipiapi OJD itt Nagymaroson,
1990. májusának végén szentül hiszem.

Ipiapi atya

Kedves Keddiek!

Arra kértek, hogy vezessek Nektek a nyáron lelkiyakorla-
tot. Nagyon megtiszteltek, ám az az igazság, hogy fehér
embernek ilyet még nem vezettem. Ugyebár mégsem kí-
vánhatom Tőletek, hogy táncoljátok körül a Szent Szel-
lemet. (Mi Naurun így nevezzük Szentlelket, mert a lélek
szellemes is). A naurui lelkiyakorlaton sok a csend és sok
a tamtam. Keveset okoskodunk, annál inkább a szívünkbe
csalogatjuk a Szent Szellemet, ahogy ti mondanátok, síp-

pal, dobbal, nádihegedűvel. Nos, talán majd jövőre, mert éppen most (1990. június 5-én) indulok lelkigyakorlatozni Pannonhalmára.

Ipiapi atya

Kedves Tiakítai Testvérem!

Hogy milyen is egy bencés lelkigyakorlat, még nem tudom igazán, ugyanis bencésen kezdődött, és istenbohócosan folytatódott. Amikor megjelentem a kolostorban esővarázsló köpönyegemben, jó néhányan összecsdültek, elsősorban a diákok, de tanáraik és szerzetestársaik is szép számmal, még az öregotthonban élő roskatag szerzetesek is kíváncsiskodtak ajtón-ablakon, ugyanis eddig sem török, sem tatár nem jutott be ide. Richárd atya, a perjel gyorsan körbefényképezett, majd közölte, a lelkigyakorlat végén is le fog fényképezni, s ha jól tettük a dolgunkat, akkor majd szabad szemmel is látni fogom a különbséget. Cellájába mentünk, ahol gyors egymásutánjában 42 kérdést tett föl, majd ötször ennyi diaképet vetített nekem a kolostor életéről és a Szentlélek működéséről, majd szépen átpasszolt Elemér atyának.

Elemér atya engem határozottan a mi kavalkombama madarunkra emlékeztet, aki ritkán szólal meg, ám akkor maga Topileta szólal meg belőle. A tulajdonképpeni lelkigyakorlat – kiderült Richárd atya csak az átállást biztosította – azzal kezdődött, hogy fel-alá sétáltunk a kolostor kertjében, s csak is az ott látható fákról és madaraktól beszélgettünk. Aztán hirtelen megállt Elemér atya, előhúzott lebernyege alól egy Bibliát, s felolvasta az *Emmauszi tanítványok* fejezetet. Ez telitalálat volt, mert éppen úgy el voltam kámpicsorodva, mint amazok. Erről elméltünk úgy, hogy előbb ő mondott néhány mondatot, majd átadta nekem a szót, aztán megint ő

következett és így tovább. Később derült ki, hogy ez nem egészen a hagyományos bencés lelkigyakorlat, hanem annak egy rám szabott szabad változata, mindez a „Hiszek a Szentlélek megtelepedésében” szellemében.

Másnap is így valahogy folytatódott, harmadnap délután azonban Elemér atya átadott Marcell atyának, aki bekapcsolt nekem videóján egy filmet, s magunkra hagyott bennünket Tarkovszkijjal. Tiakitai testvérem, én még ilyen csudát életemben nem láttam! Bizony jócskán különbözött ez a film a mi csupa piff-puff, hipp-hopp, szent-szent-szent missziós filmjeinktől. Az volt a címe, hogy *Stalker*, ami szó szerint annyit tesz, hogy vezető, de olyan vezető, aki szolgálatból vezet, aki nagyon gyarló és nagyon szent egyszerre, vagyis igazi félkegyelmű. Őt kell a nézőnek is követni, még hozzá cikk-cakkban, megmerülve emlékekben, mélységekben, szennyben és Lélekben. Távol álljon tőlem, hogy azt állítsam, hogy akár a felét is megértettem, de reméltem, hogy a jó Marcell atya, aki olyan jól ismeri a filmek nyelvét, mint Temanakauterangi a halakét, majd szépen elmagyarázza nekem, félkegyelmű istenbohócának. Csakhogy Marcell atya azt mondta, szépen vacsorázzak meg, aztán aludjak rá egyet, hátha még álmodom is vele, s másnap reggel feltarisznyáznak a konyhán, hogy bevethessem magam a Bakony rengetegébe, ahol elengedhetem magam, hogy meglátogathassanak a gondolatok, amelyekből egyetkettőt fel is írhatok, és el is mesélhetek nekik.

Vagyis hát kitették a szűrőmet. De jól tették! Értették a dolgukat! Tudták, hogy mire van szüksége a magamfajta istenbohócának: páfrányra, mohára, vadkörte, a sűrűbe bepásztázó napsugárra, erdei nünükére, mogyorós pelére, szerelmesek halihózására, favágók dörögésére, titokzatos neszezésekre, lelkünket ringató zizegésre.

Így is történt. Majdnem egy egész hetet töltöttem a rengetegben. Ambrus atya bukkant nyomomra negyedikes di-

ákjaival, akik már a harmadik napja kajtatták a Bakonyt, ugyanis mindössze egynapos távollétemre számítottak, hiszen csupán ennyi ételmet tettek tarisznyámba. Nagy volt az öröm! Még a diákoké is, akik első nap még igencsak számítottak arra, hogy nem találnak meg egy nap alatt, de a második nap végére már akár matek-dogára is felcserélték volna a tüskét-bozótot. Örömkömben mindjárt elmondunk ott, a tisztáson egy Te deumot, én meg néhány magyarországi és mikronéziai madár utánpótlásával üdítettem föl az eltikkadt nyomkeresőket.

Másnap beszámoltam a kolostor aprajának-nagyjának a velem és bennem történekről, amit akkora csendben hallgattak, hogy olyat még a Kőrishegy alján meghúzódó veremben sem tapasztaltam, melybe belepottyantam, ahol éjszakáztam is egyet, és ahonnan addig még inkább ateista, azóta már félig-meddig megtért favágók szabadítottak ki, akiknek hálából bemutattam – őket idézem – „hókuszpókuszosan” egy rövidített erdei misét, három bűvészműtánnal feljavítva. Bár a prefektusok már takarodót fűjtak, kértem még három percet és lefekvés előtt megtanítottam a diákságot a mikronéziai csodálatos időszaporításra. A kompletórium után Elemér atya befejezettnek tekintette lelki gyakorlatomat, s felajánlotta, hogy járjak-keljek szabadon a kolostorban, lessem ki titkaikat.

Mondhatom, kilestem, de erről majd legközelebb írok. Előlegbe mindössze annyit, hogy elsősorban rendet tapasztaltam, de nem katonásat, elvágólagosat és unalmasat, hanem, elég rendes rendet. Még valamit: nem csak imádkoznak és dolgoznak bencés testvéreink, hanem – amint ezt Richárd atya magyarázta – József Attilával (egy titokzatosan csodálatos magyar költővel) együtt mondják, hogy „Löjj el, szabadság! Te szülj nekem rendet, jó szóval oktasd, játszani is engedd szép, komoly fiadat!” Vagyis Tiakitai testvérem, egymást ölelik át a szabadság és a rend, a komolyság

és a játék. Ez a mi titkunk, szerzeteseké, legyünk akár ben-
cések vagy istenbohócai. Utóbbi most Pannonhalmáról
mosolyog Rád ezen a szép nyárelőn, kikupálódva, akár az
emmauszi tanítványok a kenyértörésben ráismerés után.

Spiciapi atya

Kedves Mária és József!

Igen, jól éreztétek levelemből, hogy itt, Pannonhalmán a
rendházban rendbejöttem, mert itt együtt van a rend Lelke
és a Lélek rendje. Kérdezitek, hogy mi is az a csodálatos
időszaporítás? Ami a csodákat illeti, amióta élek, engem
csodák vesznek körül. A csoda azonban Barátaim, nem va-
lami csiribi-csiribá, azaz bohóckodás, hanem a csodás Lét
megragadó jelei. A csodálkozó, vagyis rácsodálkozó ember
is részt vesz a csodában azzal, hogy megnyílik arra, hogy
megláthassa a létezésben a Létet. A többi kegyelem. És van
kegyelem: megláthatjátok a naplemente, a kankalin, a pil-
langó, a „köszönöm szépen”, a kacagás, a „szeretlek”, a
bukfenc, a pontosan és szépen munkálkodás csodáját. Ami
pedig a csodálatos időszaporítást illeti: megkértem a kény-
telen-keletlen elnyugodni induló diákokat, hogy számol-
juk meg hányan vagyunk. 117-en voltunk. A recept pedig
így hangozott: számoljanak el 117-ig, s közben ajánlják
egymást Isten oltalmába. Ez fejenként két perc, összesen
pedig 234 perc, de az együtt imádkozás összeszorozódik, és
lesz belőle kettő 117-ik hatványa, ezt pedig a Jóisten köny-
nyedén kiszámítja. Ilyen egyszerű az egész. Valamivel ne-
hezebb, de még ennél is izgalmasabb módja, amikor drága
időmből néhány percet varázsolok embertársam számára,
ezzel néhány percnyi örökkévalóságot teremtek, mert ami-
kor szeretünk, megáll, vagyis megsokszorozódik és az
örökkévalóság felé megnyílik az idő.

Még mindig Pannonhalmán írom ezt nektek, bencés testvéreim drága idejével töltekezve. Benjámint, Bolond Pistát és madaraimat is üdvözlöm. (Mellékelek még két fényképet. Bármennyire is különböznek egymástól, mind a kettő én vagyok: az egyiken lelkigyakorlat előtt, a másikon utána.)

Ipiapi atya

Kedves Tiakitai Testvérem!

A pannonhalmi lelkigyakorlat és a bakonyi remetéskedés után megkezdtem működésemet mint függetlenített ifjúsági lelkipásztor. A bencés atyák azt tanácsolták, hogy a legjobb az lenne, ha körülnéznék a Balaton körül, mert ilyenkor ott kallódik az ifjúság. Autóstoppal vágtam neki, de hiába integettem. Szerencsére eszembe jutott az epeletupulu. Alighogy megfűjtam, máris megállt, vagy éppen csak lassított egy elegáns kocsi, az vezető úr lefényképezett, az úrnő pedig kihasználva számomra egy húszast. Ez kisebb-nagyobb összegekkel még néhányszor megismétlődött. Megjegyzem semmi különös nem volt rajtam könnyű zárándok öltözetemen (ismered: mezítláb, zárándokalsó, iszák és mellkereszt) kívül.

Aztán gondoltam egyet, és áldásosztással próbálkoztam. Nemsokára meg is állt egy trabantos. Kipattant belőle egy kicsi gömbölyű öregúr, elém ugrott, felágaskodott és egy hatalmas nyaklevest kanyarított le nekem. Ekkorát csak a mikronéziai ifjak kapnak felnőtté avatásukkor. Éreztem, hogy szívvel adja, így hát szépen megköszöntem, majd bemutatkoztam, amire még egyet kaptam, utána ő is bemutatkozott. Nem volt más, mint Balambér atya, a bakonyszentlőrinci plébános. Betuszkolt Trabantjába és megkérdezte, mikor gyóntam utoljára. Mondtam, éppen a minap, Pannonhalmán, búcsúzóul. Én Elemér atyának, ő meg nekem. Erre ő lefékezett és rám kiabált:

– Kiszállni!

Akkor láttam, hogy éppen a bakonyszentlőrinci templom elé érkeztünk. Se szó, se beszéd, betuszkolt a templomba, begyömöszölt a gyóntatószékbe, s már mondta is helyettem:

– Szent dolgokkal tréfát űztél, ugye? Mi van még? Alakoskodás, bohóckodás, igaz?

– Bohóckodás, az igen, de ez egy magamfajta istenbohócának nem csak megengedett, hanem regulánk szerint szent kötelessége is az Ordo Joculator Dei tagjainak – feleltem.

– Vagy úgy! Te valami kicsapott papnövendék vagy! De majd én megregulázlak úgy, hogy megemlegeted!

Bár nagyon kíváncsi voltam, mivel reguláz meg, de mivel küldetésem volt, elővettem iszákomból igazolásaimat. Balambér atya fejét vakargatta, majd betessékelt a plébánia épületébe, s ott a biztonság kedvéért elmondatta velem a Magnificatot, a Benedictust. Utóbbit már énekelve mondtam. Ezután ketten együtt elénekeltük a Salve Reginát. Ő már remegő hangon. Amikor befejeztük, letérdelt, és kérte áldjam meg, én meg figyelmeztettem, hogy ezzel kezdődött az egész, erre kaptam a nyaklevest.

– Nem fogsz ki rajtam, testvér! – rikkantotta. – Akkor majd megáldod a disznóságaimat és a pálinkámat.

Így is történt. Megáldottam szépen sorban a kolbászt, a hurkát, a stifuldert és a fehér kenyeret, majd a pálinkát is. Ettünk-ittunk, zsoltároztunk, majd elővettem az epeletupulut is. Amikor azonban megkérdezte, hogy „Ismered-e testvérem, azt, hogy aszongya »Széles a Balaton vize«?”, eszembe jutott megint küldetésem, s szabadkozni kezdtem. Balambér atya készségesen felajánlotta, majd elvisz engem Tihanyba, de ezt a Jóisten dicsőségére elfogyasztott tetemes pálinka miatt egyikünknek sem ajánlottam. Balambér atya ekkor rafinált teológiai fejtegetésekbe bonyolódott, hogy a spiritusz, vagyis a szesz és a Spiritus Sanctus azonos töről

metszettek, s hogy minket nem ő maga, hanem majd a Szentlélek röpít el Tihanyba. És már tolatott is a trabant felé, én pedig – Isten bocsássa meg – nem tehettem mást, mint egy óvatlan pillanatban tinkámmal kilyukasztottam az éppen általa nemrégén megáldott trabant kerekeit.

Így aztán gyalogszerrel mentem tovább, mert ilyen kótyagos fejjel sehová sem akartam bekérezkedni. Mire nagyjából kitisztultam, csak úgy magától megállt mellettem egy fekete mercédesz, s a gazdája, egy hangyasav-készítő kisiparos el is röpített a balatonakarattyai kempingig. Úgy látszik, ez az úr akarattya, gondoltam, s máris hozzáálltam az ifjúsági pasztorációhoz. Megzúgattam a csurungát, megszólaltattam az epeletupulut, s rögvest körém gyűltek a kalódók, éppen olyan fazonok, mintha csak a betonbarcikai javítóintézetből pottyantak volna oda.

– Mi lesz itt, fater, vándorcirkusz? – kérdezte egyikük, akinek rózsaszínű haja volt, a dzsekije meg tele volt mindenféle pitykével, jelvénnnyel. (A „fater” pedig, testvérem, éppen „atyát” jelent.)

Megnyugtattam, cirkusz is lesz hamarosan, de előbb egy kis beszélgetést javasoltam.

– A cirkusz nekünk alma, de valami jó kis balhéban benne lennénk – közölte.

Ez már ismerős volt. Következett egy lány, aki megkérdezte, hogy melyik bandából (ezt már érted: zenekarból) vagyok. Gondoltam egy nagyot és merészet, s odavágtam, hogy az Ordó Jocular Deiből.

– Aminek a dobosa a Nagy Buló volt? – kérdezte egy harmadik kallódó testvér, akinek a szerelése a mi Hurupepelénkéhez hasonlított.

Mit mondhattam erre? Azt, hogy dobosom még, sajnos nincs. Ők erre megragadtak kétfelől, s elvittek a Sellőbe (ez egy bisztrónak nevezett pokol tornáca), és bemutattak Csülöknek, aki valóban dobolt, egyelőre csak az asztalon, me-

lyen már tizenegy sörösüveg táncolt. Szegény Csülök alig-alig volt tárgyalóképes, ezért nem is erőltettem. Elővettem az epeletupulut és játszani kezdtem egy naurui rontást űző éneket. Csülök meg – amennyire bírta – dobolt hozzá.

– Ez nem valami heavy metall, apuskám – jegyezte meg méltatlankodva egy narancssárga hajú leányzó, aki szintén keresztet hordott, mint én, ugyancsak a mellén, és az övét sem igen takarta más.

Éppen meg akartam kérdezni, hogy ő is szerzetese-e, amikor olyan kifejezést hallatott, ami ezt úgyszólván kizárta. Szerencsére jól belém vésődött a heavy metall Betonbarcikáról, s máris fújtam tiszta szívemből, hogy

Rosszak az idegeim!!

Rosszak az idegeim!!

Nem bírom a gyűrődést!!!

De Jézus, de Jézus

valahogyan mégis meg-se-gít!!!!

Csak ámultak és bámultak, s azt mondták, amíg nem érkezik meg a gitárosom, s nem áll fel a banda, velük maradhatok. Egy nagyon elegáns nyaralóba vittek, és amikor látták, hogy engem rossz sejtelmek gyötörnek, megnyugtattak:

– Ne tojj be, Ipikém, itt jó emberek laknak.

Reggelre kiderült, hogy igazuk volt. Valóban jó emberek laktak ott, mert kézzel-lábbal magyarázták a házat körülvevő tucatnyi rendőrnek, hogy semmi sem tűnt el, hogy semmiben sem tettünk kárt, hogy itt valami félreértés lehet, biztosan eltévesztettük a sötétben a házszámot, de a rendőrök közölték, hogy engem kivéve jól ismerik a bandát, s beszélítették minket az örsre.

Már fél napja itt vendégeskedünk. Innen írok Neked. Nagyon mulatságos, hogy sem kallódó testvéreim, sem a rendőrök nem hiszik el, hogy szerzetes vagyok és függetlenített ifjúsági lelkipásztor. A rendőrkapitány – homlokrán-

colva tanulmányozva igazolásaimat – azt mondta, hogy szerencsém van, hogy megváltozott a rendszer, annyira, hogy még ő is beíratta a gyerekeit hittanra, de értsem meg, őket azért fizetik, hogy ne higgyenek el mindent a magam-fajta szakadt fazonoknak. Egyáltalán örüljek, hogy nem verik rám az ipiapacsot. Én persze örülök, mert legalább így együtt lehetek a bajban szakadt barátaimmal.

Balatonakarattyán, 1990. augusztus 7-én.

Ipiapi atya

Kedves Asztrik Atya!

Köszönöm, hogy igazolt és kiszabadított. Erre máskor is számítok. Csak az a szomorúságom, hogy szakadt testvéreim nem szabadulhattak velem együtt, pedig kezességet vállaltam volna értük, így aztán dobosom sincsen. Pedig már szépen elébe mentünk a kegyelemnek, amit búcsúénekek is bizonyít:

Minek szipu, minek pia,
Ha haverunk Istenfia?

Kedves Asztrik atya, imádkozzon értük, mert igaz, hogy 17 nyaralóban vendégeskedtek, de tényleg semmit sem vittek el, erre nekem megesküdtek. Még valamit – bár ez talán nem egy püspökkari titkár és főapát hatáskörébe tartozik – nem küldene nekem egy gitárost? Azt hiszem egy evangelizáló banda sikeresen pasztorálhatna itt, a Balaton partján. Szeretettel és köszönettel. Az Úr akarattából Balatonakarattyáról 1990. augusztus 8-án.

Ipiapi atya

Kedves Keddiek!

Köszönöm, hogy olyan gyorsan válaszoltatok. Ahogy javasoltátok a HÁLO-hoz fordultam, és a katolikus közösségek hálózatának bogozői, Szeibert András és Thuróczy György máris segítettek: a siófoki plébániai közösséghez küldtek. Ők egyfelől a lomok között guberálnak, hogy a szegények részére kiszűrjék a még használható dolgokat, másfelől Jézus-rockot játszó együttesük is van. Asztrik atya is segített, küldött egy híres gitárost, biztos ismeritek, Daxnak hívják, a nagymarosi találkozó egyik dalnoka. Két napig velem evangelizált a kemping előtt. Belevaló fazon. Belevág a húrokba, s teljes gőzzel rikoltozza, hogy „Áradj szét, Lélek, áradj szét!”. Kicsit alakítottunk dalain, mert ezeket a kallódó testvéreket nem lehet lerohanni tömény atyafiúszentlélekkel, szerencsésebb ilyenekkel kezdeni:

Ép testben, hej, épp hogy élek,
ha nem árad rám a Lélek.
Bezony ám, hapsikám!

Mit szóltok hozzá? Egy másik közös dalunkkal búcsúzom Tőletek, jó lelkigyakorlatozást kívánva nektek is:

Jöjj, Szentlélek Úristen,
zuhanórepülésben!
Mert le vagyok lombozva,
mert le vagyok lombozva!

Spíapi atya

Tisztelt Igazgató Úr!

Síófokról írok Önnek. Remélem, emlékszik még rám, én vagyok az Ipiapi atya, az istenbohóca, ki az Ön lelkes támogatásával és remek fellépésével cirkuszt csinált véden-ceivel Betonbarcikán, vagyis Hídvégen. Ha továbbra is támogatna, itt, a Balaton partján is be lehetne mutatni a műsört. A javítóintézeti srácoknak is jól jönne egy kis nyaralás, az itteni szakadtak és kallódók pedig legalább hiteles helyről kapnának indítást. Ugye, jó ötletnek tartja? Ha igen, már csak igazi cirkuszi sátrat kellene szerezni, meg egy kisebb-fajta elefántot. Ha ez utóbbi mégsem menne, egy takaros pelikán is megtenné.

Köszönti 1990. augusztus 11-én a függetlenített ifjúsági lelkipásztor, a kallódók kisebb testvére, aki azóta már egy másik szociológussal is találkozott (Kamarás úrral), de azt sem bánta meg.

Ipiapi atya

Kedves Tiakitai Testvérem!

Úgy érzem magam, mint az ámrás cet, aki kimenekül a partra az olajos tengerből, s most ott fulladozik, amíg ki nem cserélődik a maszatos tengervíz. Az történt ugyanis, hogy a betonbarcikai javítóintézet nagyszerű igazgatója kiengedte a srácokat cirkuszt csinálni velem a Balaton partján Isten dicsőségére, de nem jutottak el idáig, hanem inkább Pesten csináltak cirkuszt, Isten bánatára. Rendőrkézzre kerültek, s nekem csak annyit sikerült elérnem, hogy visszatoloncolják őket az intézetbe. Úgy látszik, a bűn főfészke a fővárosban van, s nekem, bármennyire is idegenkedek a nagyvárostól, úgy látszik, oda kell mennem.

Egy kis kerülővel jutottam oda. Siófokon egy karizmatikus kisközösséggel találkoztam össze, Molnár Imre közösségével. Éppen Paksra indultak, hogy egy csodálatos új templomban imádkozzanak a kallódó fiatalokért. Több sem kellett, csatlakoztam hozzájuk. A templom valóban csodálatos, engem a Papulu-Mamulu-szentélyre emlékeztet. Ezen barátaim kicsit botránkoztattak, ezért el kellett magyarázni nekik hogy a Papulu-Mamulu arrafelé olyan, mint errefelé az Atya-Fiú-Szentlélek. Ezt hallva kérdezték meg, mi is a foglalkozásom. Amikor megmondtam, hogy istenbohóca, azt mondták, nem baj, majd imádkoznak értem, mert ők már késelőért, lilimotpróért és zsebtolvajért is imádkoztak.

El kell ismernem, Tiakitai Testvérem, pompásan imádkoztak ezek a fiatalok. Mondhatom kész cirkusz volt, Isten dicsőségére. Először körbeadták a szót, aztán egyszerre szólaltak meg, legalább tíz szólamban, különböző nyelveken, majd fél óráig azt ismételték, hogy „Szentszellem, Szentszellem, Szentszellem”, és én úgy éreztem, hogy valóban ott lebeg felettünk, de csak egy gyönyörű lepke libgett át a gyönyörű templomon. Legvégül egy Benedek nevű 15 éves fiúért imádkoztunk, aki nemrégén öngyilkosságot kísérelt meg, csak azért, mert fogszabályozója miatt Drótfogúnak csúfolták. Engem meg kisfiúkoromban Szárazgatyának, vallottam be a karizmatikus testvéreknek, aztán elkértem a kisfiú címét. Mivel a kisfiú Szentgotthárdon lakott a Lasponya utcában, csak jó kis kitérő után juthattam el Budapestre.

Azt is megtudtam a karizmatikus közösségtől, hogy a csodálatos fatemplomot egy Makovecz Imre nevű varázsló építette. Ugyanő építi a sevillai világkiállításon a magyar pavilont is. Elábrándoztam, vajon mikor lesz naurui pavilon világkiállításon, amely talán leginkább epeletupulut kellene formázzon. Azóta már azt is tudom, hogy a világki-

állítás magyar pavilonjának pályázatát a Lepkeház nyerte meg, Janáky István műve, de a hivatalos szervek meg nem valósítható fantazmagóriának tartva egy reálisabb elképzelés mellett kötöttek ki. Emlékszel, ugyanez történt a mi teknősbéka-templomunkkal is? Képzeld el egy bárkaszerű épületet százezernyi élő lepkével. Napok óta ezzel álmodom, s elhatároztam, akármilyen lesz, ezt valahol felépítjük, hiszen a lepke nekünk nauruiaknak ugyanúgy a Szentlélek jelképe, mint Európában a galamb.

A Lepkeház majd a Liturgikus Cirkusz mellett fog állni, s lesz majd Célbanező is (céllovölde helyett). Imádkozz érte! Oltártestvéred meg értetek.

Ipiapi atya

Kedves Yualayi és Yagara!

Kérdelek, mi lett a fogszabályozós Benedekkel. Nos, röviden elmesélem. Első próbálkozásommal bizony csúnyán felsültem. A szentgotthárdi Tíz Kicsi Indián Általános iskola 8. b. osztályának hittanos leánytanulói segítségét kértem, akik megígérték, sorra felkeresik Benedeket, s elragadtatva nyilatkoznak fogszabályozójáról. Így is történt, de erre Benedek teljesen bepipult, s nem csak kiköpte a szabályozót, de meg is taposta. A helyzet még csak romlott, amikor a következő héten a születésnapjára keresztmamájától egy új, nemesfém-ből készült szabályozót kapott, attól meg kétoldali búskomort. Ekkor jöttem én újból, ezúttal azonban a szívszabályozóval. Saját találmányom, melynek a lényege az, hogy mindent szívből kell csinálni, még a fogszabályozó viselését is. A varázsige, ezt Ti is jegyezzétek meg: „Pukkadjatok meg, azért is szívesen megteszem, amit szívből utálok”. Benedek most már röhög az egészen, s – mivel műszerész szakmunkástanuló – minden nyolcadikos hittanos lányt megajándé-

kozott egy saját készítésű fogszabályozóval, akik Benedek kedvéért fel is teszik a diszkóban, de még a misén is.

Kedves bérmagyermekeim, Ti is hordjátok a szívszabályozót, különben könnyen belezárultok mindennapi keserveitekbe! 1990. augusztus 17-én bérmaapátok:

Ipiapi atya

Kedves Mária, József, Benjámin és Bolond Pista!

Csak röviden írok Nektek Legalsószentbenedekre, de az idei nyár legnagyobb csodájáról tudósítok. Amikor az első Jézus-rock hangversenyünk előtt a balatonszéplaki mólón méléztam, eléem állt egy egészen kicsi fiú egy szál égszínű-kék fürdőnadrágban, és azt mondta „Bartos Gergő a nevem, négyéves vagyok, és mert jó voltál, elmondom neked első versem.” És elmondta:

A napban van egy icipici sárga.

A fűben van egy icipici zöld.

A tóban van egy icipici kék,

Az pedig én vagyok

A kék fürdőgatyámban.

Azért is gyönyörű ez a vers – legyen Tiétek –, mert a kékből és sárgából kikeverhető a zöld, az élet színe. Ebből kívánok Nektek örökké tartót 1990. augusztus 18-án.

Ipiapi atya

Szeretve Tisztelt Provinciális Atya!

Minap azt álmodtam, hogy Szent Ferenc atyánkkal fogócskázom. Már-már megfogott, Isten legfőbb bohóca, amikor eszembe jutott a varázsige, és elkiáltottam magam: „Nem ér a nevem!”, de ő egyetlen ugrással ott termett, a hátamra csapott, s azt mondta: „Ipiapi egy-kettő-három, te vagy a fogó!” Majd megölelt, megáldott, s azt mondta: „Nosza rajta!” Kérdem, mit jelentsen ez? Azt, hogy a kallódó fiatalokat kell megfognom? De hogyan csináljam? Menjek le az aluljárókba? Vagy csak súgjam a fülükbe, hogy „Ne féljete!”? Vagy fújjam meg az epeletupulut? Vagy csináljak ingyen cirkuszt? De honnan vegyem az állatseregletet? Nagyon várja ötleteit 1990. augusztus 20-án.

Ipiapi atya

Kedves Cirkuszigazgató Úr!

Próbaidős függetlenített ifjúsági lelkipásztor vagyok, OJD, vagyis istenbohóca. Szeretve tisztelt Provinciálisom azt tanácsolta, forduljak Önhöz. Már kisgyerek korom óta izgat, mi történik a nyugdíjas cirkuszi állatokkal. Szerintem az állatkert nem nekik való, mert őket nem azért kellene bámulni, mert állatok, hanem művészetükért. Liturgikus cirkuszomhoz munkatársakat keresek, akik között szívesen látnék néhány cirkuszi nyugdíjast. Mivel ide-oda mozgó szerzetes vagyok, és sem kolostorhoz, sem plébániához nem kötődöm, küldje a kollégákat az esztergomi érsekség budapesti helynökségre.

Maradok tisztelettel 1990. augusztus 21-én.

Ipiapi atya

KEDVES MINDENKI!

E falragasz megfogalmazója, elkészítője és felragasztója
az istenbohóca szerzetesrend tagja,
próbaidős függetlenített ifjúsági lelkipásztor.

Aki olvassa, újonca lehet a rendnek,
ha van kedve velem bohóckodni Isten dicsőségére.

Nem szórakozni, hanem játszani.

Nem annyira kapni, mint inkább adni.

Mert aki így ad, az kapni fog, aki elveszíti magát, az talál.

Gyertek!

Találkozzunk jövő kedden,
augusztus 27-én a Blaha Lujza téri aluljáróban.

Ha már ketten-hárman összegyűlünk Urunk,
Jézus Krisztus nevében,
akkor már ingyen cirkusszá alakulhatunk,
ezért mindenki hozza magával világszámát.

Téged is vár:

Ipiapi atya

Szeretve Tisztelt Provinciális Atya!

Köszönöm jó tanácsát! A cirkuszigazgató úr azonnal teljesítette kérésem, s órákon belül megjelent a kollégákkal, vagyis Ábrahámmal, Vikáriussal és Sekrestyével Érseki Helynök atya irodájában. Amikor Helynök atya meghallotta nevemet, ekképpen jajdult föl: „Jézus segíts!”, s amikor meglátta Ábrahámot, Vikáriust és Sekrestyét, ekképpen: „De ne ennyire!” Ja igen, Provinciális Atya még nem tudja, hogy Ábrahám teve (aki egy balesete óta kétésfélpúpú) Vikárius szelídített vadszamár (aki csökönyösen folytatni akarja világszámát: körbeügetni a porondon és közben elszívni egy szivart), Sekrestyés pedig kilencöves tatu (páncélja itt-ott már műanyaggal kifoltozva). Miközben a kollégák kezdték magukat egyre otthonosabban érkezni Érseki Helynök atya szerencsére elég tágas irodájában, ő már a rendőrséggel kerestetett engem. Meg is lettem hamar, mert éppen egy aluljáróban tevékenykedtem. Mire megérkeztem, Helynök atya már ereje végén volt, s csak ennyit bírt kinyögni „Vezesse el ezeket békével!” És már megáldani sem volt ereje őket.

Cirkuszigazgató úr meghagyta, hogy kivel hogyan bánjak, majd – mivel amúgy piarista diák volt – Isten áldását kérte vállalkozásunkhoz, amelybe Vikárius lelkes ordítózással bele is kezdett volna, szerencsére az epeletupulu hangjára elcsendesedett, s a „Christus vincit, Christus regnat, Christus imperat” dallamára libasorba rendeződve elindulhattunk. Nem sokáig tartott diadalmenetünk, mert egy rendőr tartóztatott föl minket, és a következő beszélgetés zajlott le közöttünk:

- Útvonal-engedély?
- Van!
- Kitől?
- Jézus Krisztustól, mert ő az út, az igazság és az élet.
- Tudja, hogy ezért én magát másféle éve még letartózt-

tattam volna, s titokban még egy nagy frászt is lekevertem volna.

– És most?

– Most teljesen el vagyok bizonytalanodva. Nem haragnak?

– Most még nem, csak ha elbizonytalanodnak.

– Merre van a cirkusz?

– Ahol éppen megállunk.

– Akkor fel kell hívnom a főnököm.

– Hi-hi-hi!

Legutóbbi a kilencöves tatu mondta. Bár ne tette volna, mert kisvártatva jött a végzés, hogy ki vagyunk tiltva a fővárosból és minden más városból. Nem maradt más hátra, mint visszavonulni velük Legalsószentbenedekre, Benjamin, Bolond Pista és a kanalas gémek legnagyobb örömére.

Így hát, Provinciális Atya, emberekkel kell megcsinálnom a cirkuszt, olyanokkal, akik inkább adnának, mint kapnának. Izgatottan várom, kik jelentkeznek a hirdetésre. Imádkozzon értünk, akárhányan leszünk is.

Utóirat: Érseki Helytartó atya jobban van. Meggyógyított, s elégtételül ezt a fohászt kell elmondanom, annyiszor, ahányféle állatot ismerek: „Az Úr az én pásztorom, és nem cirkuszigazgatóm”.

Ipiapi atya

Kedves Tiakitai Testvérem!

Eljött a Nagy Nap. Hatan jelentkeztek istenbohóca-tanoncnak, és így mutatkoztak be:

– Dr. Terebessy Olivér, 65 éves nyugdíjas vasútmérnök, világszámom: vasútmodellezés és papírhajtogatás.

– Hilária nővér, 25 éves apáca a Szent Ferenc Leányai rendből, világszámom a virágok utánzása.

– Gajdi Bandi 22 éves képesítés nélküli nevelő, világszámom: állathangok képzése és mikromágia.

– Kanalas Rozália, 18 éves cigánylány, hat elemivel, világszámaim: Rebi és Csöpi, két világszép gyermekem.

– Pepe, vagyis Pelejte Elek, 17 éves, szökésben lévő állami gondozott, világszámom: tárgyak eltüntetése.

– Pimpa, a nem régen feloszlott Dezodor együttes 16 éves szólóéneke, világszámaim: a Dezodor világszámai.

Vigyorit nővére, Pimpa mutatta be: „Ez Vigyori, az igazi neve nem tudható, beszélni nem tud, csak vigyorgni, körülbelül 14 éves, szobatiszta, világszáma: vigyorgás.”

És persze ott volt Rebi és Csöpi is, a világ legszebb gyermekei.

Meghatottan köszöntöttem őket: megzúgattam a csurungát és kisebbfajta szózatot intéztem hozzájuk, melyben elmondtam, hogy nem kiélni, félni és leélni kell életünket, hanem átélni, megélni és továbbélni, továbbá: akinek van, annak adatik. Ezt hallva Pepe közölte, hogy ez egy oltári nagy igazságtalanság. (Az is lehet, hogy „oltári” helyett valami olyan szót mondhatott, amit még akkor nem merem ismerni.) Ezzel Kanalas Rozália, Pimpa és Vigyori is egyetértett, és kíváncsian néztek rám, mit mondok erre. Pillanatok alatt bebizonyítottam, hogy annyi mindenünk van (a világszámokon kívül is), hogy ha ahhoz bőven hozzáad az Úr, abból mi is bőven adhatunk.

Ezt követve mindenki bemutatta világszámát. Nagy sikerrel, mert mindez immár szép számú közönség előtt zajlott a Blaha Lujza téri aluljáróban. Miután elbúcsúztunk első közönségünkötől, azon töprengtünk, hogy mit is tegyünk. Úgy határoztunk, hogy a Kanalas-család egyelőre vonuljon le Legalsószentbenedekre, ahol Rebi és Csöpi jó barátokra találhatnak Benjáminban, Bolond Pistában és a kanalas gémekben. Gajdi Bandi csak hétvégeken lehetett közöttünk, mert nappal a napköziben, este pedig a főiskolán tartózko-

dott. El kellett még intézni Pepe ügyét, de ebben Vidra Szabó igazgató úr segített oly módon, hogy átigazolta Pepét Aszódról őhozzájuk, s azon nyomban ki is helyezte hozzám „bohócipari tanulónak” (vagyis ilyen fedőnéven istenbohóca-tanoncnak). Pepével azt is tisztáznom kellett, hogy a tárgyak eltüntetését ezután csak bűvészkedés keretében művelheti, amibe fájó szívvel bele is egyezett.

Legkönnyebb dolgom Vigyorival volt, aki mindig olyan hálásan bazzsalygott rám, mintha én lettem volna a Mikulás. Hilária nővérrel sem volt gond, mivel ő amúgy is kóbor apácaként járt-kelt a világban. Pepének ez nagyon tetszett, s odasúgta nekem, hogy Hilária egészen jó csaj, mire megdöbbenésére kapott egy puszit Hilária nővértől. Hátra volt még, hogy hol töltsük az éjszakát. Ám erre a következő csoda történt:

Dr. Terebessy: Jöjjenek hozzám a Logodi utcába, ha kibírják egy agglegény rigolyáit.

Pepe: Miféleképpen, Olivér bácsi?

Dr. Terebessy: Reggeli ima, reggeli torna, gyógyteák, vilanyvasút, papírmadarak, jógalégzés, esti ima.

Hilária nővér: Ez csudijó.

Pepe: Komolyan tetszik hülyéskedni?

Hilária nővér: A gyógytea és a jógalégzés nagyon egészséges, a papírmadarak pedig nagyon kedvesek tudnak lenni.

Dr. Terebessy: Éppen elférünk, ugyanis nálam szokott vendégeskedni a Nemzeti papírmadár Egylet vezetősége.

Vigyori: ☺ (vigyorog)

Dr. Terebessy: Még valamit közölnöm kell, elsősorban a tisztelendő úrral és a nővérrel.

Valamennyien (kivéve Vigyorit): Halljuk!

Dr. Terebessy: Én sajnos nem vagyok római katolikus.

Kanalas Rozália, Pepe és Pimpa: Mi sem.

Dr. Terebessy: Én viszont zsidó vagyok.

Vigyori: ☺ (vigyorog, hogy ő is)

Pimpa: Vigyori, te nem vagy zsidó, te hülye vagy!

ÉN: Én is hülye vagyok, meg egy kicsit zsidó is, mert a zsidó boltosék neveltek föl. És római katolikus is vagyok, meg istenbohóca is. És mivel vándorlok, egy kicsit cigány is vagyok, és ha isten engedi, egyszer talán majd tagja lehetek a Dezodor együttesnek is epeletupulummal.

Nagy csend lett, „bazi nagy” csend, ahogy Pepe mondja. Többen a szemüket törülgették. Ezután Kanalas Rozáliát és két gyönyörű gyermekét felraktuk a vonatra, Gajdi Bandi meg elsietett az esti főiskolára, a többi meg úgy történt, ahogyan dr. Terebessy Olivér jelezte: villanyvasút, papírmadarak, gyógytea, jógalégzés és esti ima. Megkértem házigazdánkat, hogy kivételesen ma este hadd imádkozzuk azt a katolikus imát, amit milliónyi katolikus szerzetes imádkozik minden este. Ő előzékenyen belement, majd, amikor belekezdtem a vesperásba, felkiáltott a meglepetéstől:

– De hát ezek zsidó imák! A mi zsoltáraink!

– Nos, a szerzetesek és a papok napi kötelező imájának, vagyis a zsolozsmának fele ilyen zsidó ima – tájékoztatta házigazdánkat Hilária nővér.

Hát így kezdte meg az istenbohóca rend magyarországi tartományának noviciátusa működését 1990. októberében. Fogadj minket egyszerre zsidó-keresztény imáidba, Tiakitai testvérem!

Spiapi atya

Kedves Szentatya!

Hallom, hogy jövőre jönni tetszik hozzánk, Magyarországra. Ez nagyszerű! Akkor már eljöhetne Szentatya Legalsószentbenedekre is megáldani a Lepkeház alapkövét, és utána majd nézhetne egy jó kis cirkuszt.

Szentatyának mi a kedvenc cirkuszi száma? Vagy esetleg föl is lépne valamivel? Ez lenne a legjobb, hiszen az a gazdag, aki ad, s a Szentatya nagyon gazdag. Szereti Szentatya a Szentlelket? Ha igen, hozzon magával néhány lepkét is! Nagyon várjuk!!! Ha gondolja Szentatya, Casaroli és Ratzinger bíboros atyákat is beszoríthatjuk a műsorba, ha van valami jó számuk, de csak akkor, ha Szentatya igazán jónak tartja őket, mert mi kényesek vagyunk a színvonalra. Nálunk a világszám valóban világszám.

Addig is imáinkba foglaljuk itt is, Legalsószentbene-deken: Mária és József (ugye, milyen jól hangzik!?), Benjámin, Bolond Pista, Kanalas Rozália, Rebi, Csöpi, Ábrahám, Vikárius, Sekrestyész, Rik és Ruk, valamint jómagam:

Ipiapi atya

Kedves Igazgató Úr!

Megtaláltam Pepét, de kérem szépen, engedje meg, hadd maradjon mégis nálam, ugyanis bűvésznak és zsonglórnek sokkal jobb lenne, mint cipőfelsőrész-készítőnek, és így egyben istenbohóca-tanonc is lehetne.

Tisztelettel a Blaha Lujza téri aluljáróban, 1990. november 15-én, állandó röhöghetnékkel emlékezve feledhetetlen alakítására cirkuszunkban.

Ipiapi atya

Tiszteelt Erkölcshendészet!

Nem gondoltam, hogy Pimpa „olyasmit” is művelt a Dezdor együttes koncertjein, amiről most tetszetek tájékoztatni, hiszen még csak 16 éves. Erre én csak azt mondhatom,

amit Jézus, hogy az dobja rá az első követ, aki mintagye-
reknek tartja magát. Úgy vélem, a kislány nagyon tehetsé-
ges. Ízlése is van, mert ha nem lene, akkor nem ficamodna
ki időnként. Ezért úgy vélem, jobb lenne, ha tanoncként ve-
lünk maradhatna.

Tisztelettel az Astoria aluljáróból, 1990. december 1-én.

Ipiapi atya

Tisztelt Igazgatónő!

Igaza van, Pimpa nem alkalmas arra, hogy hűgáról gondos-
kodjon, éppen ezért Vigyorit Hilária nővér (a Szent Ferenc
Leányai rend tagja és az istenbohóca rend tanonca) vette
gondjaiba. Még annyit: a sükebóka kislány is tanonca ren-
dünknek. Neki aztán, szegénynek, jócskán van mit tanul-
nia. De nekünk is tőle, például derűt.

Tisztelettel a Ferenciek téri aluljáróból,
1990. december 11-én.

Ipiapi atya

Tisztelt Köztisztviselői Hivatal!

Nem tagadjuk, mi csináltuk. Ígérjük, levakarjuk. Tisztelet-
tel a Ferenc körúti aluljáróból 1990. december 11-én.

Ipiapi atya

Tisztelt Fővárosi Rendőrfőkapitányság!

Válaszolok szíves érdeklődésükre:

1. Még nincs engedélyünk, de Önök, ugye, megadják?
2. Az idős polgártárs nyilván félreértett bennünket? Mi nem azt énekeltük, hogy „Isten barma”, hanem azt, hogy „Isten anyja” (Megjegyzem, ha „Isten barmáról” is lett volna szó, akkor sem a polgártársra, hanem a Kiszézust melengető betlehemi barmokra gondoltunk volna.
3. Igaz, Pepe nevű tanoncunk tulajdonította el őket, de valamennyit visszaküldtük tulajdonosaiknak, egy-egy kis karácsonyi ajándékkal megtoldva. Kérdezem: ez a visszaeső tolvajok vagy a bűnbánók módszere?
4. Dr. Terebessy Olivér úr önként ajánlotta föl lakását rendünknek, amelynek ő is tanonca.
5. Boldog Karácsonyi Ünnepeket, és az Újévben minél kevesebb munkát kívánunk Önöknek. Erről magunk is gondoskodni szeretnénk.

Tisztelettel a Nagyvárad téri aluljáróból,
1990. december 11-én.

Ipiapi atya

Kedves Fiakitai Testvérem!

Evangelizáló együttesünk megkezdte és egyben be is fejezte működését a budapesti aluljárókban. Egyelőre nem azért, mert ki vagyunk tiltva – különben is csak ideiglenesen, mert megfellebbeztük –, hanem azért, mert Hilária nővér jobbat talált ki. De hadd kezdjem az elején!

Együttesünk fölállása a következő volt:

Pimpa: szólóénekes és kasztanyetta,

Hilária nővér: xilophon és pantomim (virágok utánzása)

Dr. Terebessy Olivér: fütty és fregoli (ruhaszárító alkalmazhatóság, amelynek, húrjait pengetve némi ügyességgel hangok csaltathatók ki)

Ipiapi atya: epeletupulu, csurunga és rövid szentbeszéd

Vigyori: vigyor és ritmikus himbálózás

Pepe: rigmus és röpima, ilyenek:

Atya, Fiú, Szentlélek,
nem hiába beszélek!
Ámen!

Hit, remény és szeretet:
rólam ez mind leperreg,
de ha Isten akarja,
senki le nem vakarja!
Ámen!

Ide figyelj, hapikám,
érted is szól az imám!
Ámen!

De hiába minden, úgyszólván senki sem törődött velünk. Nem sikerült sehol sem túlkiabálni az aluljáró zaját: a lakodalmass-rock kazetta árusítókét, az amerikai kaparós sorsjegy árusítók üvöltözését („Ne kuporgasson, kapargasson!”). A járókelők sokkal nagyobb figyelmet fordítottak a felkínált zoknikra, kristályhamutartókra, pornókiadványokra, de még a dezodorra is, mint a Dezodor együttes kiváló művészté. Egyedül dr. Terebessy Olivér ért el némi sikert azzal, hogy egy terebélyes asszonyosság szép summáért meg akarta tőle venni „a békebeli fregolit”, de nem adta, hanem rendületlenül pengette. Egy borostás képű koldus jóindulattal felhívta figyelmünket arra, hogy ma már két Jézus is

járt itt, egyikük angyalok kíséretében szaloncukrot osztogatott, a másik eléggé gyanús alakok segítségével „összetá-nyérozott egy rakás lóvét”. Mások, akik kihallottak belőlünk némi fantáziát, azt tanácsolták, próbálkozzunk erősítővel. Én erre azt válaszoltam, minket a Szentlélek erősít. Pepe pedig azt (itt egy leírhatatlan kifejezés következett, ezeket a továbbiakban (X) jellel érzékeltetem), hogy:

– (X) meg, Ipiapi, legalább ne szédíts, (X) ha a Szentléleknek van egy csöppnyi gögyija, (X) és átmegy egy másik (X) bandába.

Hilária nővér ekkor röpgyűlést hívott össze. Azt mondta:

– Úgy látszik, senki sem próféta saját slamasztikájában, ezért hát ezután oda menjünk, ahol örülnek nekünk.

Először Teca nénihez vitt minket, aki egy roskadozó, gangos, józsefvárosi bérházban lakott, nagy rendetlenségben és szegénységben, 83 évesen. Neki adtuk elő azt, amivel az aluljárókban nem sok sikerrel próbálkoztunk. Óriási tetszést arattunk. Előbb három szomszéd előtt kellett megismételnünk, aztán a bérház udvarán. Ekkor más a körfolyosókról félszázan figyeltek bennünket, s a „produkció” (ők így nevezték) után újságpapírba csomagolt pénzerméket dobáltak le nekünk, amit én nem akartam elfogadni, de Hilária nővér azt javasolta, hogy állítsam le magam, nem látom, hogy szívesen adják, s jó lesz majd a még szegényebbeknek. Mindjárt el is vittük nekik, s ott is „osztzkodtunk” (Hilária nővér ezt a kifejezést használta a szerinte nagyzó „evangelizálás” helyett.) Tudom, mit mondasz erre, Tiakitai Testvérem, de itt, Európában nem lehet nőtestvéreinket testvéri szeretettel elhallgattatni, mint ma még nálunk, Naurun, mert itt demokrácia van, s különben is Szent Pál megírta, hogy „nincs többé zsidó és görög, rabzolga és szabad, férfi és nő”.

Három napig jártuk a józsefvárosi bérházakat (milyen jelképes, hiszen József is három napig keresett szállást Bet-

lehemben) és „osztzkodtunk” egy haldokló öregúrral, egy kilencgyermekes családdal, egy pincelakásban nyomorgó házaspárral és még sokan másokkal. Utolsó este aztán meglepetés ért bennünket: egy borzalmasan kopott ház udvari lakásába csöngettünk be, s Gajdi Bandi nyitott ajtót. Tenyérnyi helyen laknak feleségével és Pemete nevű kislányukkal. A WC kinn van az udvar végében. Nálunk persze ez a normális, mert, ha nekünk ki kell mennünk, mi valóban kimegyünk, itt viszont a gazdagabbak bent mennek ki.

Csodálatos volt ez a három nap! Mindenki tudása legjavát nyújtotta, különösen Hilária nővér volt elemében, aki a virágok utánzásában utánozhatatlan volt. Olyannyira, hogy Pepe – nem is lehet csodálni – totál beleszeretett. Ezt persze először velem közölte, így:

– Ipiapi, (X) csípem ezt a (X) Hiláriát.

– Ne feledd, ő már Krisztus jegyese – válaszoltam.

– Az jó (XX)! – sziszegte, majd megkérdezte: – Hát ennyire jó fej az a Krisztus?

– Bizony, ennyire! – sóhajtottam.

Közben elképzeltam, hogy én is beleszerettem Hilária nővérbe, ami félig-meddig igaz is volt, és nagyon sajnáltam Pepét és egy kicsit magamat is, hogy Krisztussal kell versenyeznünk.

– És (X) mióta járnak már együtt? – kérdezte Pepe dühösen.

– Én is jegyese vagyok Krisztusnak – próbáltam rávezetni a lényegre.

– Hogy az a (XXX) – fakadt ki Pepe.

És akkor bukott ki teljesen (XXXX), amikor meg akartam nyugtatni, hogy akár ő is jegyese lehet Krisztusnak. Amikor lehiggadt, követelte, hogy Hilária nővér is mondja szemébe az igazságot. Hilária nővér megsimogatta a fejét és megtette:

– Kedves Pepe, én is csíplek Téged, mert igen belevaló csávó vagy és ráadásul még jó fej is. Még kevés ilyennel találkoztam, és még az a srác sem volt ilyen, akivel nagyon bírtuk egymást. Érted, mire célzok.

Pepe egészen váratlanul elvörösödött. És most nagyon vigyázott, hogy finom legyen:

– És a Krisztus beleköpött a levesetekbe, igaz?

– Szó sincs róla. Ő nagyon is pártfogolja a szerelmeseket. De ezt majd Te is megtapasztalod.

– Sosem fogom, mert (X) nekem nem kell más... Szóval csalódtál a (X) srácban, és akkor jöhetett a Krisztus, mi?

– Nem csalódtam, csak találkoztam egy még sokkal nagyobb szerelemmel. Annak a srácnak ez persze marha rosszul esett, de később megértette, s mert valóban szeretett engem, meg is érezte, hogy Krisztussal még boldogabb vagyok, mint vele lehettem volna.

– Hát akkor (XX) én mid lehetek? – kérdezte Pepe dühösen.

– Akár a legjobb haverom – felelte Hilária nővér.

Hát így történt. Ez már, Luca napján volt, amikor elhatároztuk, hogy a karácsonyt együtt ünnepeljük Legalsószentbenedeken. Szeretettel köszönt Terebessy bátyánk lakásáról, testvéred:

Ipiapi atya

Kedves Yulayi és Yagara!

Teljesen igazatok van, attól, hogy már bér málkoztatok, még mondhatok nektek karácsonyi mesét. Mondok is, méghozzá nauruit. Innen, Legalsószentbenedekről. A címe In illo tempore, vagyis Azon az éjszakán.

Már erősen alkonyodott, amikor a lantmadár megpillantotta a különös tojást. Lágy volt a héja, a szíve lüktetett. Hogy ki ne hűljön, betakarta szárnyával, miközben azon törte csekély madáresztét, hogy kiféle-miféle lehet ennek a furcsa tojásnak a szülője, ha van neki egyáltalán, s nem valami csudatojás.

Éppen arra nyargalt az emu, így aztán ő is megmustrálhatta. Megrázta pici csirkefejét:

– Nem, nem. Sosem láttam még ilyet. Talán valami ritka vízimadár lehet, ha itt a part mentén költi. Én viszont futómadár vagyok.

Máris inalt volna tovább, de a lantmadár kérlelte, maradjon. Hátha tényleg csudatozás, akkor pedig ő kevés lenne egyedül a csudalény születésénél.

Szerencséjükre éppen arra ugrabugrált a kenguru, aki – mint afféle két lábon ugráló szerzet – mindig is jóban volt a madarakkal. Vele is megnézték a tojást. Összecsapta kicsi kezeit, és azt mondta:

– Szép!

És még azt is hozzátette izgatottan:

– Nemsokára megszületik.

Tudhatta, hiszen ő is gyermeket várt üres erszényébe.

– De hol van a gondviselője?

Ezt már a vombat kérdezte. Észrevétlenül somfordált oda. Mackós természetével ő látszott közülük a legbölcsebbnek. Talán azért is, mert mindent roppant komótosan csinált. A többiek, mit tehettek mást, várni kezdték soron következő bölcsességét.

– Mi, emlősök leheletünkkel melegíthetnénk – javasolta kisvártatva.

Lehelgették, pátyolgatták, takargatták. Már ugyancsak öreg este volt, amikor egy ismeretlen hangot hallottak.

– Jövök már, lelkecském! Itt is vagyok, kicsinyem.

Nem volt más, mint a csudalény.

– Valamilyen kacsamadár, mert kacsacsőre és kacsalába van – súgta emu a kengurunak.

– Márpedig emlősnek kell lennie, mert vidrafarka, sötétbarna szőre és emlője van – vitatkozott vele a kenguru.

– Mégsem emlős, mert tojást tojik – jegyezte meg a lantfarkú madár.

– De nem is kacsamadár, mert négy lábon jár – érvelt a vombat.

Az egész csudalényben az volt a legfurcsább, hogy a csőrében virágot hozott, s letette szépen a tojás mellé.

– Elnézést, kedves vendégeim, hogy megvárakoztattam önöket – szabadkozott a csudalény, csuda illedelmesen.

– Öné ez a tojás? – kérdezte szigorúan az emu.

– Hát persze – felelte a csudalény.

– És ön is tojta?

– Hát persze - válaszolta büszkén a csudalény.

– De hát ez képtelenség! — kiáltották mind a négyen.

Ekkor odafentről valakik ezt kiabálták:

– Mi már láttunk, mi már láttunk, mi már láttunk ennél különbet is, ennél nagyobb csudát is!

Madarak voltak ők is, fényes zengő hangú madarak. Angyaloknak nevezték magukat. Átutazóban voltak. Régi dolgokról meséltek...

– Azon az éjszakán fűszerszagú, izgatott éjszaka volt. Fémesen zizegtek a csillagok, mi pedig rázendítettünk a dicsőségre és a békességre. Az a csudalény, aki azon az éjszakán megszületett, ugyancsak isten is, meg ember is.

–Én viszont csupán egy egyszerű ornithorhynchus anatinus vagyok – szabadkozott a furcsa szerzet.

Az angyalok, a mennyek állatai, természetesen jól értettek latinul, s máris kórusban fordították:

– Kacsacsőrű emlős!

A vendégség most már kezdte magát igazán jól érezni, kérlelték hát a továbbindulni készülő angyal-madarakat, maradjanak még egy kicsit, de ők ezt énekelték:

– Sietnünk kell, sietnünk kell, számos dolgunk van még.

De azért még körberепültek fejük fölött, s nagy kerek fényességet hagytak maguk után. Ebben a nagy fényességben született meg a kiseded. Csupasz volt, vak, csúnyácska, de üdvöske. Anyja letisztította, csitította, majd megszojtatta. Az emu és a lantfarkú madár odatettek a virág mellé egyet-egyet legszebb tollaik közül, a kenguru kikotort er-

szényéből egy féltve őrzött kincset, a vombat pedig valami napkeleti bölcsességgel próbálkozott, ám csak az jutott eszébe, amit az angyaloktól hallott, de nem igazán értett, inkább csak érzett: „Azon az éjszakán”.

Legalsószentbenedeken, Karácsony előtt két nappal.

Ipiapi atya

Kedves Cirkuszigazgató Úr!

Jelentjük, remekül érezzük magunkat itt, Legalsószentbenedeken. Munkánk is akadt. Szorgalmasan készülünk a vízkereszti előadásra. A legalsószentbenedeki gyerekek gondoskodnak rólunk, Bolond Pista irányításával. Reméljük, meg tudjuk majd hálálni művészetünkkel, amelynek Ön is tanúja lehet, ha szíveskedik idefáradni. Csak arra készüljön föl a kedves kolléga, hogy errefelé már vadszamarat, kétésfélpúpú tevét és kilencöves tatut már láttak, de élő cirkuszigazgatót még nem, azonban ne féljen, mi majd kelőképpen be fogjuk konferálni. Addig is Boldog Ünnepeket kívánnak:

Ábrahám (Rivalda-díjas fejszámoló teve)

Vikárius (Hollywood-díjas szivarozó vadszamar)

Sekrestyés (a KISZ Központi Bizottságának emlékplakettjével kitüntetett, a farkával lantot pengető kilencöves tatu)

És aki kollégái jókívánságait magyarra tolmácsolta és le is írta:

Ipiapi atya

Kedves Bencks Testvéreim!

Mivel Pannonhalmáról kaptam a legtöbb karácsonyi üdvözlést, úgy gondoltam, Nektek és tanítványaitoknak kell beszámolnom életem legcsodálatosabb karácsonyáról.

Legelőször is felsorolom, kik is gyűltek itt össze, Legalsó-szentbenedeken, december 24-én:

442 őslakos, ebből 211 katolikus (köztük Bolond Pista kántor és istállómeister), 209 református és egy liberális.

Bolond Pista (kántor és istállómeister, őslakos),
Mária, József és Benjámin (idetelepült Keddiek),
Ábrahám, Vikárius és Sekrestyés (nyugdíjas cirkuszművészek),
Rik és Ruk (kanalas gém-ikrek, amúgy liturgikus madarak),
Hilária nővér, dr. Terebessy Olivér, Pepe, Pimpa, Vigyori, Kanalas Rozália (rendünk tanoncai),

Rebi és Csöpi (Kanalas Rozália csudaszép gyermekei),
valamint a betonbarcikai mikulásozás közben összegyűjtött állatok.

A falu újdonsült polgármestere fogadott, aki régi ismerősöm volt: Tassibetz tanítónő, aki néhány hónapja Alsó-szentbenedekről átköltözött ide. Úgy lett polgármester, hogy a katolikusok és reformátusok sehogysem tudtak meggyezni, ezért egy semlegest kerestek. Mivel evangélikus nem akadt, már-már beérték volna egy rendes ateistával is, de az sem akadt, csak Tassibetz tanítónő, aki azt vallotta, hogy ő se nem vallásos, se nem istentagadó, hanem liberális, aki sem a papokban, sem a párttagokban nem bíz, legkevésbé pedig a férfiakban, csupán abban, hogy tanítványai majd egy okosabb világot építenek. A polgármester asszony megkért, hogy olyan éjféli misét tartsak, ha lehetséges, amely „egyformán élvezhető katolikusoknak, reformátusoknak és liberálisoknak”. Hozzátettem, hogy még egyéb is akad, hiszen dr. Terebessy Olivér vallásos zsidó, Kanalas Rozália nem vallásos istenhívő, Pepe, Pimpa és Vi-

gyori jó szándékú kereső, Ábrahám pedig a cirkuszigazgató úr szerint mohamedán, és rájuk is fogok gondolni.

Már nagyon készültek a Szentestére az itteniek. A mieink még rorátékat is tartottak. Ha nem is misét, de szép igeliturgiákat. Bolond Pista orgonált, s lelkesen énekelte, hogy „Kihez tiszta kis méhecske, alászálla örömbbe” (ami eredetiben: „Kinek tiszta szűz méhébe alászállt az Örök Ige”): karácsony napján persze nagy volt a sürgés-forgás, sütés-főzés, de evés-ivás csak az éjféli mise után, előtte – mint régen (és máig Naurun) – böjtölés. És sok-sok szép helyi szokás, amelyekből most csak néhányat említek:

- piros almát dobnak a kútba, hogy egész évben tiszta legyen a vize,

- parázsra tett Úrnapján szedett virággal megfüstölik a házat, az istállót és a borospincét,

- szalmát hintenek a szobákba, hogy minél jobban hasonlítson a betlehemi istállóhoz, de még az asztalra is kerül néhány szál, az abrosz alá,

- az abroszra mindenféle magot szórnak, s csak másnap reggel szórják szét, hogy bő legyen a termés,

- karácsony este diót dobálnak a szoba négy sarkába, még hozzá átlósan, miközben ezt kántálják a házba betérő gyerekek: „édes sarkocskáim, mással nem ajándékozhatlak meg, csak ezzel a dióval”, miközben a háziak így imádkoznak:

Benn a házban négy szög van,
Minden szögben egy angyal.

Közepiben Krisztus,
Ablakban Szűz Mária
Fiát ringatja.

Odaszáll egy angyal,
Szárnya alá kapja,
Viszi a mennyekbe.

A mennyek megnyílnak.

Az angyalok szépen énekelnek:
Dicsőség a magasságban Istennek!

Pimpát ez annyira meghatotta, hogy odaállt elémm azzal, hogy izibe kereszteljem meg, mert ő most ünnepélyesem megígéri; hogy ezentúl szépen viselkedik. Például csak azzal fekszik le, akit Krisztus és Mária melléje fektet. Megígértem neki, hogy hamarosan meglesz a keresztelő, de addig még meg kell ismernie egy-két titkot. Pimpa megértette, és kissé szomorúan megkérdezte, hogy az is megláthatja-e az angyalokat az éjféli misén, aki nincs megkeresztelve. E felől dr. Terebessy Olivér nyugtatta meg: ő, mivel zsidó, természetesen nincsen megkeresztelve, mégis már száztizenháromszor látott életében angyalt. Pimpa ekkor kissé elbizonytalanodott, s megkérdezte, hogy akkor nem keresztelhetném-e meg inkább zsidónak.

Kanalas Rozália azzal a kéréssel furakodott hozzám, hogy küldjem őt áldásommal a legalsószentbenedeki cigányok megtérítésére, amelybe ő azon nyomban bele is kezdene. (Akkor már tudtam Máriától és Józseftől, hogy Rozália állandóan ott van a nyomukban s figyeli őket a hittanon, a temetésen az igeliturgián, de a hitigazságok terén még eléggé kezdőnek tűnik, mert például azt hiszi, hogy ha valakire „Jézusmáriaszentjózsef” nevében ráteszi a kezét, az abban a minutumban „szentséges életre gerjed”, és ehhez hasonlók.) Őneki azt kellett mondanom, hogy ugyan elsősorban a tettek számítanak és az, ami az ember szívében lakik, de a keresztény hitről is legalább annyit tudnia kell, mint Bolond Pistának. Erre szegény Rozália nagyon megijedt, mert Bolond Pista már huszonhárom szentségnél tartott. Hilária nővér nem egészen értett egyet velem, s igyekezett megnyugtatni Rozália nővért, hogy a két ünnep között majd egy gyorstalpalo kiképzésben részesíti, s utána próbaidős misszionárius lehet.

Az már korántsem lepett meg, hogy Mária, József és Bolond Pista is tanoncnak jelentkezett a rendbe, de az már igen, hogy Pepe ünnepélyesen kijelentette, hogy azon nyomban fogadalmat akar tenni, ami így hangozott. – Én, Pepe, ünnepélyesen kijelentem, hogy leszállok Hilária nővéremről, mert ha Krisztus már előbb leipiacsolta magának, akkor (X) nem akarok (X) csinálni magamból, mert az egy nagy (XX) lenne, de nem bánám, ha továbbbra is körölkötte sündöröghetnék, mint fivére. (XXX) mit röhögtek? (X) Ámen!

Talán csak én vettem észre, meg persze Kanalas Rozália, hogy Pimpa olyan szerelmetesen bámulja Pepét, hogy majd elszáll. Hilária nővér meg se szó, se beszéd, megcsókolta Pepét, majd szeretettel rávert a fenekére. Amire Pepe, úgy gondolva, hogy ez egy kedves katolikus szertartás, ugyanígy tett. dr. Terebessy Olivér pedig, amúgy zsidóul egy ámennel szentesítette az aktust.

Közelgett az éjféli mise, és nekem eszembe jutott egyfelől Tassibetz polgármester asszony tanárnő kérése, másfelől Pimpa vágya, hogy angyalokat lásson. Úgy döntöttem, úgy fogom feldíszíteni a katolikus misét, hogy minden jelenlévő örömét lelje benne, és ha istennek is tetszik, bizonyára elküld egy ráérő angyalt. Itt a nép – ezt már az elmúlt évben megfigyelhettem – a sötét templomba gyülekezik, s csak a „dicsőség” felhangzásakor árad szét a fény. Azt már csak idén vettem észre, hogy a legények dióval dobálják meg a templomba igyekvő lányokat, sőt a papra is dobálnak, mert az is szoknyában van. Rám azért nem dobtak – magyarázta később Mária és József –, mert nem papnak, hanem „szentembernek” (vagyis félig szentnek, félig dilinyósnak) tartanak.

A templom telistele volt, de hogy ki mindenkivel, azt csak akkor láthattam meg, amikor megszólalt a rézmozsár, az orgona, a csengő és felhangzott a „dicsőség”. És mit látok ek-

kor? Először is Tassibetz polgármester asszonyt látom és hal-
lom zengeni, másodszor dr. Terebessy Olivért összekulcsolt
kezekkel és kalappal a fején. Harmadszor pedig Pimpát,
amint sugárzó arccal a kórus felé mutogat. Ott pedig Bolond
Pista jobb és bal oldalán két égi lény állott, az egyik inkább-
fiú-mint-lány, fémpitykés bőrdzsekiben, balfülében kereszt,
a másik inkább-lány-mint-fiú, fémpitykés bőrdzsekiben bal
fülében kereszt. Rágóztak és közben – jól lehetett hallani –
gyönyörű üveghangon énekeltek, méghozzá az eredeti szö-
veget, amit aztán Bolond Pista így magyarított át:

Békesség, földön az embernek,
Békesség, földön az embernek,
Legalsószentbenedek
A kis Jézushoz vezet
Békesség, békesség, embernek.

Ehhez még vegyétek hozzá azt, hogy a falubeli legények
– ez is helybéli szokás – diót dobáltak a szentélybe, amit li-
turgikus madaraim szépen összegyűjtögettek, s felajánlás-
kor akkurátusan felkínálták az Úrnak.

Előre kigondolt homiliámat félre kellett tennem, s a
rendkívüli helyzethez kellett alkalmazkodnom. Először is el
kellett magyaráznom, miért tartja a fején a kalapját Tere-
bessy úr, ugyanis már a túlbuzgó atyafiak fenyegető gyűrű-
je vette körül, így aztán előre kellett hoznom az „Engeszte-
lődjetek ki szívből egymással!”-t. Amire ugyancsak reagál-
nom kellett, Vigyori volt, akit magam mellé vettem az ol-
tárhoz, aki a templom fénybe borulásakor – hála néked Is-
tenem – sírva fakadt. Amikor ezt meglátta, Hilária nővé-
rünk is zokogni kezdett. Már sejtetem, miért: Vigyori elő-
ször sírt életében, s ezentúl már kettőt tudott: vigyorogni és
sírní, ami óriási előrelépés. Nem sokáig csűrtem-csavartam
a beszédet, hiszen eléggé nyilvánvaló volt, hogy eljött kö-
zénk a Megváltó, s megint újrakezdhetjük életünket.

Még az történt a misén, hogy áldozáskor Bolond Pista kézen fogta a zokogó Vigyorit és felvitte magával a kórusra, de már sem énekelni, sem orgonálni nem tudott, annyira el volt foglalva újdonsült kishúga vigasztalásával. A nép persze énekelt volna orgona nélkül is, de egyszerre elhallgatott mindenki – ez már a mise legvégén volt –, mert valami egészen csudálatos zene szólalt meg odafönről. Számomra ismeretlen hangszerből csalta ki a számomra ismeretlen zenész. Úgy éreztem, mintha egyszerre lennék Naurun és Legalsószentbenedeken, az észak-olaszországi noviciátusban és egy tibeti lámakolostorban, a földön és a mennyben. Senki sem mozdult, legalább még fél óráig. Közben József megsúgta, hogy a kórus félhomályában álló negyven körüli, hosszú hajú, sötét szemüveges jazz-zenész maga Garbarek, a cseh származású norvég szaxofonos, akit persze meghívtunk az ünnepi vacsorára, de előtte Tassibetz polgármester asszony átadta neki a legalsószentbenedeki díszpolgárságot igazoló oklevelet és a vele járó malomkérek nagyságú úritököt. Az azonban, hogy Garbarek hogyan került Legalsószentbenedekre, máig rejtély maradt mindannyiunk számára.

Így hát persze újabb terítékekkel bővítettük az ünnepi asztalt, amelyre először méz, dió, alma és fokhagyma került. A méz azért, mert a méhek az itteniek szerint a Boldogasszony könnyeiből vannak és Isten tejjel-mézzel folyó országát is jelképezik, a mézbe mártott dió és fokhagyma pedig elűzi a gonoszt és növelik a termékenységet. Mindebből itteni szokás szerint az állatoknak is adtak, akik Bolond Pista kérésére szintén körünkben voltak, sőt adtak a halottaknak is, és még az asztal alá is szórtak az ott ólálkodó szellemeknek. Kanalas Rozália ijedten nézett rám, de én megnyugtattam, hogy ez Naurun is pontosan így van. Végül igazából Garbarek nyugtatta meg őket, aki bebújt az asztal alá szaxofonjával, és olyan gyönyörűen elmélkedett rajta, hogy még a szá-

junkban lévő ételt is alig mertük lenyelni. Amikor egy kis szünetet tartott, két pohár borral melléje telepedtem, s magam rozzant angolságával kifaggattam, mi járatban van erre-felé. Nem sokat tudtam kiszedni belőle, csak ilyesmit:

– A magamfajta, Ipiapi atya, jár-kel, mint a madár, s az ünnephez hozzáadja a magáét...

– A művészetét – pontosítottam.

– Ugyan már, Ipiapi atya! Csak fújom és hangosan gondolkodom – szabadkozott Garbarek.

Nem erőltettem, láttam rajtam, szívesebben játszana, így hát bekérettem magamnak az epeletupulut, amire felderült az arca, s biztatott, kezdjek el valamit, ő meg majd rágondolkodik a szaxofonnal. Négy-öt órán keresztül játszottunk ott, s már többé nem firtattam, hogyan került közénk. Időnként ledugtak nekünk enni-inni, de ő csak a mézbe mártott fokhagymát és az eperpálinkát fogadta el. Hajnal felé kikászálódott, s már hiába vártam vissza, úgy tűnt el, ahogyan érkezett.

Ott maradt viszont a két „angyal”, ahogy Bolond Pista nevezte őket, akik egyfelől szakasztott olyanok voltak, mint Pepe és Pimpa, másfelől Hilária nővére emlékezettek. Az inkább-fiú-mint-lány Rakonca, az inkább-lány-mint-fiú Ficánka névre hallgatott. Arra a kérdésre, hogy honnan és hogyan érkeztek, valami nagyon gyanús történetet adtak elő, amit csak Bolond Pista hitt el. Pepe és Pimpa belevaló csajnak és csávónak tartották őket, bár abba, hogy melyik a fiú, melyik a csaj és melyik a csávó, maguk is bizonytalankok voltak.

Mi történt még? Reggel fél nyolc felé dr. Terebessy Olivér felkérdezkedett Ábrahám púpjai közé, és elénekelt egy ősi zsidó vallási éneket, amely annyira megtetszett Vikáriusnak, hogy unszolás nélkül megkínálta egy szivarral. Vigyori négy és fél órán keresztül zokogott, aminek mindenki szívből örült, kivéve a kilencöves tatut, akit megsokallot-

ta a nagy sírás-rívást, és elkezdte a vadszamarat utánozni, amire végre Vigyori elvigyorodott.

Karácsony másnapján megérkezett Janáky építész úr a Lepkeház ügyében. Csodálatosnak tartotta a színhelyet, és bármily figyelemreméltónak is ítélte Terebessy testvérünk ötletét, hogy az építmény vasúti sínen is gurulhatna, s ez esetben bejárhatnánk vele az egész országot, mint a dán cirkusz a kitömött bálnával, kijelentette, hogy művét ő már csak itt, Legalsószentbenedeken tudja elképzelni. Le is raktuk mindjárt az alapkövet, amelyre – miután megáldottam – ráállt Tassibetz polgármester asszony, és elszavalta a Szózatot. Természetesen Janáky úr is megkapta a díszpolgárságot a vele járó óriási úritökkel.

A történeteknek a felét sem tudtam beleszorítani ebbe a levélbe, de talán sikerült megízleltetnem veletek a legalsószentbenedeki karácsony különleges illatát, amelytől még ma, 1990. december 29-én is el vagyok bódulva:

Ipiapi atya

Kedves Főzkeresztő Atya!

Kérem, ajánljon nekem néhány teológiai művet, amelyekből alaposabban tájékozódhatnék az angyalok természete felől. Elsősorban az érdekelne, hogy inkább lányok-e vagy inkább fiúk, aztán, hogy viselhetnek-e fülbevalót, rágózhatnak-e, közlekedhetnek-e autóstoppal, használhatnak-e olyan szavakat, mint „hapsi”, „csaj”. Az is érdekelne, hogy András atya látott-e már angyalt, s ha igen, hány éves korában.

Legalsószentbenedeken, 1990-ben,
Vízkereszt ünnepén.

Ipiapi atya

Kedves Yualayi és Yagara!

Kértétek írjak részletesebben Rakoncáról és Ficánkáról. Nos, egy kicsit zavarban vagyok, mert ugyan áttanulmányoztam azokat a borzasztóan komoly teológiai műveket, amelyeket Szennay András bencés atya küldött, ám sajnos nem lettem okosabb. Pedig ők éppen egy hetet töltöttek körünkben, egészen az év utolsó pillanatáig. Azt ették, amit mi. Ők is ismerték azoknak az együtteseknek a nevét, amelyek Pepa és Pimpa kedvencei (még a Dezodor együttesről is hallottak). Olyan szavakat bőven használtak, mint „happikám”, „dögös szerelés”, „smárol”, „jattot ad”, de olyat – ez érdekes – egyet sem, amit csak (X) jelekkel lehetne leírni. Kedvesen játszottak a kisgyerekekkel, segítettek mosogatni Máriának és Józsefnek, nagyokat énekeltek a templomban, de például – ami számomra egyértelműen az angylság bizonyítéka lett volna – ministrálni nem akartak. És latinul sem tudtak. És ők sem tudták, hogy hogyan került oda Garbarek. „Biztosan úgy, mint mi”, mondogatták, s belekezdtek egy nagyon zavaros történetbe, amelyben autóstop, elefánthát, sárkányrepülő, futószalag, kalózok, delejes csillag és repülő csészealj is szerepelt.

Nekik is volt egy-egy világszámuk. Rakonca feldobott egy almát, ami egyszerűen nem esett le. Ficánka pedig nem dobott föl semmit, mégis leesett egy alma. Aztán pontban az Újév kezdetekor eltűntek, mint a kámfor. Pepe és Pimpa hiányolták őket legjobban. Bolond Pista pedig csak mondogatta, hogy „az angyaloknak az a dolguk, hogy megjelenjenek és eltűnjenek, mert ha időnként nem tűnnének el, akkor nem tudnának megint megjelenni”. Hadd sorolom föl Bolond Pista további bizonyítékait arra nézve, hogy a Rakonca és Ficánka valóban angyalok:

- már a nevük is ezt bizonyítja,
- gyönyörűen zengenek,

– fölülről érkeztek, ugyanis senki sem látta őket fölmenni a kórusra,

– hosszú hajuk volt, mint Garbareknek, de sem fiúk nem voltak, sem lányok, amikor pedig Pepe megpróbálta kitapogatni az igazságot, enyhe áramütést érzett,

– habár egyszer sem mosakodtak, mindig jó szaguk volt, vagyis inkább illatuk,

– egymás mellett aludtak, s álmukban mindig mosolyogtak,

– szárnyuk ugyan nem volt, de igazolványuk sem.

Természetesen Hilária nővért is megkérdeztem angyalügyben, de ő csak azt mondta, hogy ő engem is valamelyest elvárászsoltnak tart, miként Vigyori és dr. Terebessy Olivért testvéreinket is. Hozzájuk képest Rakonca és Ficánka mindössze kedves kis gazfickók voltak, ámbár ettől még bőven lehettek angyalok is. Hilária nővér imában és segítségben számított világbajnoknak, teológiában annyira sem volt otthonos, mint gyógypedagógiában, amiből még diplomája is volt. Mégis, amit a rakoncaficánkáról mondott, eléggé meggyőzőnek tűnt.

Dr. Terebessy Olivér mint hithű zsidó szentül vallotta az angyalok létét, de mint vasútmérnök csak annyit mondhatott, hogy miként a folyadék felveszi az edény alakját, úgy idomul az angyal. Ha csupán ő lett volna jelen, akkor az angyalok kalauz vagy forgalmista képében jelentek volna, ha pedig csak én, akkor kenguru vagy emu képében.

Megkérdeztük Tassibetz polgármester asszonyt is. Ő a leghatározottabban vallotta, hogy nem lehetnek mások – ennyit azért ő is tud se nem vallásos, se nem ateista létére – mint Pepe és Pimpa őrangyalai. És ha az én őrangyalaim voltak, futott át agyamon a gondolat, csak arra a kérdésre nem tudtam válaszolni, hogy miért ketten vannak.

Hát kedveseim, ennyit tudok mondani rakoncaficánkáról. És még azt, hogy nagyon hiányoznak mindany-

nyiunknak, mert amíg itt voltak közöttünk, senki sem tüsszögött vagy köhögött, mint most 1991. január közepén.

Ipiapi atya

Tiszteelt Szentatyá!

Köszönöm válaszát. Nagyon sajnáljuk, hogy nem fér bele a forgatókönyvbe Legalsószentbenedek, pedig már elkezdtuk a Lepkeház építését. Az viszont túlságosan is nagy megtiszteltetés számomra, hogy Budapesten együtt misézhetek Szentatyával. Nagyon félek, hogy valamit elügyetlenkedek. Azt szeretném kérdezni, hogy mit vehetek föl ez alkalomra? Mise-öltözeteim miatt ugyanis majdnem mindig támadt valami kalamajka.

Nagyon várjuk ám Szentatyát. Itt Legalsószentbenedeken is. Sokat beszélgetünk a Lepkeház építése közben, hogy és mint lesz majd a Nagy Látogatás. Persze mindenki másképpen képzei el. Néhányat le is írok, hátha kedve kerelkedik Szentatyának a rögtönzésre, miként Garbareknek Karácsony éjszakáján ünnepi asztalunk alatt Legalsószentbenedeken:

Hilária húgom (szociális nővér): 1. Szentatya számárháton érkezik a repülőtérről, 2. Meglátogatja Teca nénit, 3. Mesél Jézusról az éjjeli menedékhely lakóinak, 4. Misét mond az öregeknek a Klauzál tér 12/b. udvarán, 5. Megvacsorázik Kovácsékkal egy panelházban, majd együtt megnézik a tévéműsort, 6. Részt vesz egy cigánylakodalomban mint vőfély, 7. Esti imát mond az elfekvőben.

Dr. Terebessy Olivér bátyám (zsidó vallású nyugdíjas vasútmérnök): 1. A Dunán érkezik az Egyház hajóját jelképező hajón, s a hajóhídról áldást oszt, 2. Misét mond a Nyugati pályaudvar csarnokában az elindulóknak és az ér-

kezőknek, 3. Ökumenikus istentiszteletet vezet a hűvösvölgyi nagyréten, majd végigmegy a volt úttörő-, most már gyermekvasúton, amelyet ezentúl ministránsvasútnak lehetne elnevezni, 4. Ezek után minden fennmaradó idejét találkozásoknak szenteli: Magyarország lakosságát képviselő tíz családnál reggelizik, ebédel, vacsorázik, pihen, imádkozik, tisztálkodik és alszik, 5. A Hősök teréről a zárómise végén léggömbbel emelkedik föl.

Pimpa húgom (a Dezodor együttes énekesnője): 1. Egy bazi nagy koncert fogadja őt a repülőtéren, 2. Koncertről koncertre látogat, megáldja az együtteseket és a tömeget, egy-két jópofa szöveget is mondhat, de csak ha kedve van, énekelhet is valamit, de nem nagyon vallásosat, 3. Ha ebbe belefáradt, látogassa meg a fóti gyermekvárost, 4. Mondjon esti mesét a tévében, 5. Aludjon sokat, de mielőtt elaludna, a legszakadtabb csávókat és csajokat ültesse ágya szélére, és mesélje el nekik, de őszintén, milyen volt ő kislrác korában.

Pepe öcsém (előbb cipőfelsőrész-készítő, majd zsebtolvaj, most bűvész-tanuló): 1. Érkezzen álruhában, s az első napon csak nézzon körül, hova is érdemes elmenni, kivel érdemes találkozni, 2. A második napon menjen el oda és azokhoz, akikhez ő érdemesnek tartja, 3. Miután felfedte magát egy napon keresztül mindent bele: mise, litánia, szentbeszéd, alleluja, orrvérzésig, 4,. Egy napra engedje magához a kisdedeket, 5. Végül Legalsószentbenedeken pihenje ki a látogatás fáradalmaait.

Akár így lesz, akár nem, várom Szentatyát testvéreimmel együtt, itt Legalsószentbenedeken is, 1991. február 28-án.

Spiapi atya

Kedves Mária és József!

Örülök, hogy a keddiek felhívásának ekkora visszhangja lett. Impozáns lehetett az a másfélezres tömeg, mely a Lepkeház építésére gyűlt össze, még akkor is, ha csak 150 embernek jutott munka. A többiek legalább élvezték Ábrahám, Vikárius és Sekrestyés művészetét.

Itt Budapesten lassan, de biztosan haladunk előre. Már nem csak a lakásokban és gangokon lépünk föl, hanem egy-egy alkalommal elvonóban, napköziben, javítóintézetben, börtönben, zárt osztályon, pálmaházban, tüdőszűrőben, tejivóban, borharapóban és bolhapiacon is. Emellett szorgalmasan készülünk a Nagy Tavaszi Liturgikus Cirkuszra, s engedélyért folyamodunk, hogy a Parlament vagy a Bazilika előtt léphessünk föl. Egyelőre legvalószínűbbnek a régi gázgyár látszik.

Szeretnélek Benneteket felkérni, hogy legyetek Pimpa keresztszülei. Pepét Hilária húgom és Terebessy bátyám vállalták, utóbbi különleges engedéllyel, hisz nem katolikus.

Még valamiről be kell számolnunk. Pepe tegnapelőtt ezekkel a szavakkal, hogy „Ipiapi atya (XX), meg a (X) ez valóságos (XXX)!!” elém terelt egy nagyon kövér szemüveges fiút, aki – gondosan elkerülve a tekintetem – büszkén hirdette, hogy ő sátánista. Először is kifaggattam, mit tud a sátánról. Mondhatom nektek, Bolond Pista hozzá képest valóságos Tanítóhivatal. Eszembe jutott Szent Ferenc atyánk, aki még a sátánt is meg akarta téríteni. Ezt is elmondtam, de a sátánista nem tágított, mondván, még ugyan nem ölt embert, nem gyújtott föl templomot, de ha most a sátán megjelenne előtte, s ezt kívánná, ő „bizisten” (így mondta!!) megtenné. Éppen fel akartam hívni a figyelmét mulatságos elszólására, amikor valahonnan – talán a föld alól – megjelent két darab félelmetes sátán, s frenetikus hangokat adva csiklandozni kezdték a sátánistát, aki – nem

tudom másképpen mondani – össze (XX) magát. Ekkor már a két sátánfajzat egyre jobban emlékeztetett bennünket Rakoncára és Ficánkára, akiknek a sátánista előbb meggyőnta bűneit, majd „Dicsértessék a Jézus Krisztus”-sal köszönt el tőlük. Ők pedig, ahogyan jöttek, úgy tűntek el. A sátánista ekkor hozzánk fordult, s hevesen fogadkozni kezdett, hogy ő többé soha, de soha, ám ez Pepének édeskeves volt, s ráparancsolt, hogy fél évig most őneki kell ijesztgetni a sátánistákat, pontosan úgy, ahogyan ez most is történt. A szegény srác esküdözött, hogy megteszi, főleg akkor, ha büntetése leteltével ministrálhat nekem. Erre pedig én tettem neki ígéretet. Mindenesetre értesítettem a rendőrséget, hogy ha egy kövér szemüveges alsátánnal akadnának össze, ne bántsák, engedjék, a mi emberünk, hadd nyújtsa tudása legjavát.

Hiányoztok! Hiányzik Legalsószentbenedek. Itt Pesten Olivér bátyánk lakásán kívül nincs más fészünk. Várom a tavaszt, a pillangókat, a Lepkeház csendjét. Most éppen itt, az Árpád-hídi aluljáróban 1990. március 1-én.

Spiafi atya

Kedves Tiakítai Testvérem!

Egy gyönyörű kora tavaszi napon megkereszteltem Pepét, Pimpát és Vigyorit. Kis híján meghíúsult, amikor közöltem, hogy védőszentet kell választaniuk, ugyanis azt hitték, hogy ami szentekben ugyancsak bővelkedő anyaszentegyházunkban Szent Pepe, Szent Pimpa, sőt Szent Vigyori is akad. Hiába érveltem azzal, hogy ezek majd csak lesznek, ha igyekeznek, csak Hilária nővér hosszas unszolására fogadták el védőszentjeiket: Odilót, Priscillát és Ágnest. Kanalas Rozália húgomat majd a Lepkeház avatásán fogom

megkeresztelni, harmadik gyermeke megszületése után. Keresztanya – most fogózz meg – Tassibetz polgármester asszony szeretne lenni. Ez is bonyolult ügy, hiszen ehhez előbb őt kellene megkeresztelnem. Úgy látom, megint Asztrik atya segítségét kell kérnem.

Jelentkezett Tyutyu, vagyis a vezeklő sátánista, hogy majd ő is belépne tanoncnak. Megígértük, erre apja feljeltett minket a minisztertanácson, mint destruktív szektát. Érdekes, a sátánkodókat nem jelentette föl. Így ismerkedhettem össze Andrásfalvy Bertalan úrral, a kultuszminiszterrel (ahogyan Terebessy bátyám aposztrofálta). Mint vérbeli néprajzos először tetőtől talpig áttanulmányozott, majd hosszú fejcsóválással feltett néhány kérdést, ilyeneket: „Mi az ördögöt keres ilyen szerelésben a pesti aluljárókban?” Válasza-
immal annyira meg volt elégedve, meg is gyónt mindjárt, legvégül pedig együtt énekeltük el a penitenciát:

O mamai, o mamai,
ko te vaivai atua.
és a te lelkeddel!

Mindemellett miniszter úr ragaszkodott hozzá, hogy Tyutyu előbb szépen érettségizzen le, ugyanis sátánozás előtt osztályelső volt matek-fizikából. Cserébe a miniszter megígérte, ha megbukna (mármint ő maga), szívesen jönné hozzánk tanoncnak. Mondtam, keményen fogok imádkozni, amire ő jókedvre kerekedett.

Még egy gondomat szeretném Veled megosztani. A Zászlónk szerkesztősége rendünk tanoncaihoz fordult arra kérve minket, hogy segítsünk nekik a lap terjesztésében. Eddig mindent megpróbáltunk, de csak száztizenegyet sikerült eladni ebből a remek lapból, pedig Pepe már így ajánlotta az aluljáróban: „Véres eseményekkel és szexuális szenzációkkal a Zászlónk legújabb száma!” És ez még ráadásul igaz is volt: véres események az őskeresztény vértá-

núkról szól cikkben szerepeltek, a szexuális szenzációt pedig egy kamaszlány levele és a ráadott válasz szolgáltatta. („Mikor, kivel és hogyan csókolózhat egy nemileg érett római katolikus leány” ez volt a kérdés. „Amikor erre a helyzet megérett”, volt a bölcs válasz.) Még 4889 Zászlónk maradt, ugyanis a az újságstandok telis-tele vannak még véresebb eseményekkel és még nagyobb szexuális szenzációkkal, ilyenekkel: (X), (XX), (XXX), (XXXX), no meg ilyenekkel is (XXXXXXXXXXXX). Akkor mi mit csináljunk?

Innen kérdezem a Déli pályaudvari aluljáróból:

Ipiapi atya

Szeretve Tisztelt Provinciális Atya!

Két ügyben írok. Nagyon szeretném, ha májusban Magyarországra látogatna, Pontosabban Legalsószentbenedekre, ahol is:

- egyfelől bemutatkozna liturgikus cirkuszunk (ugyan a Parlament és a Bazilika elé terveztük, de Miniszter úr és Megyéspüspök atya is azzal érvelt, hogy ne mindig csak Budapesten legyenek az ősbemutatók, hanem tiszteljük meg vele a vidéki publikumot).

- másfelől megkeresztelhetné Kanalas Rozália húgom három csodaszép gyermekét,

- felavathatná a Lepkeházat, ahol egyben el is végezhetné saját ez évi lelkigyakorlatát.

A másik ügy: a rakoncaficánka jelenség. Újra felbukkantak, és fél nap alatt eladták a Zászlónk fennmaradó 4889 példányát, méghozzá azzal a módszerrel, hogy mindenkinek a fülébe súgtak valamit, amire az volt a válasz, hogy „Bumm!”, és sokan kettőt-hármat is vásároltak. Legszívesebben azt kérdezném Provinciális atyától, hogy mit sughattak, Pimpa szerint azt, hogy „fél év múlva már tripláját

éri", Pepe szerint azt, hogy „(XXX) hapikám!", Hilária nővér szerint viszont azt, hogy „Ábele, bábele", amire már régóta az a válasz, hogy „Bumm!" Mégsem ezt kérdezem, hanem azt, hogy nem lehetséges, hogy Rakonca és Ficánka mégiscsak angyalok? Annak ellenére, hogy végig rágógumiztak és élesekett füttyögettek? Most persze, lehetséges, alaposan megdorgálna Teofil Atya, imígyen: „Hogyhogy nem felelnek meg neked egyszerű istenbohócának, Isten gyűzőcéjének ezek az éppen csak angyalok? Mi kéne? Porcukrozott habselyem angyalokká vágyol, Ipiapi fiam?" Igaza van! De mennyire igaza van, hiszen a többieknek még ilyen sem jut.

Nagyon várja legkisebb testvére 1991. március 31-én, hogy leszálljon ide, Legalsószentbenedekre narancssárga helikopterével.

Ipiapi atya

Kedves Atya, Fiai és Szentlélek!

Jelentem nektek: TAVASZ VAN!

Jelentem: BUKFENCEZHETNÉKEM VAN!

Jelentem: ELJÖTT MINDENKI!

Jelentem: megkezdődött az öt földrész LEPKÉINEK találkozója.

Jelentem: KERESSEM A SZAVAKAT.

Jelentem: a templomtoronyban muzsikált Garbarek.

Jelentem: Vigyori kora reggel óta azt mondogatja, hogy BIMMBAMM.

Jelentem: Lehet, hogy teljesen MEGHÜLYÜLTEM.

Jelentem: heveny SZERETHETNÉKEM és HÁLAADHATNÉKOM van.

Jelentem: Tassibetz polgármester asszony megkérte dr.

Jelentem: MEGÉRKEZETT PROVINCIÁLIS ATYA (ejtőer-nyővel; majd később a narancssárga helikopter is).

Jelentem: RENDBEN vagyunk.

Jelentem: minden oké, vagyis ÁMEN.

Legalsószentbendeken, 1991. PÜNKÖSDJÉN.

Utóirat: Jóságos isten! Most vettem észre! Mit csináljak?
Egy lángnyelv van a fejem fölött!!

Ipiapi atya

Először is meg kell jegyezni, hogy az Országos Lelkipásztori Intézet a szerzői jogok miatt nem hivatkozhat arra, hogy Ipiapi Atya valóságos személy-e vagy sem, és arról sem, hogy amennyiben valóságos, tevékenysége modell jellegű-e vagy sem a hazai pasztorációs tevékenységet illetően. Fent nevezett (kitalált vagy valóságos személyt) az OLI munkatársai is csupán az Ipiapi atyát levelei olvasóiként ismerjük. Tudomásul vessük azonban, hogy papok és a pasztorációs munkába bekapcsolódó világak szárai izgalma, hogy hová lett Ipiapi atya. Sokan szeretnék meghívni tridunára, lelkigyakorlatra, konzultációra pasztorációs kérdésekben, missziós és karitász ügyekben, ezért az OLI tevékenységének az, hogy részt vesz a helyzet Ipiapi atya ügyben.

Amit eddig sikerült kiderítenünk, mindössze annyi, hogy korábban nyomatlanul történt el. Innen is, de a II. II.

Ipiapi atya nyomában

K. I. religiográfus jelentései megbízójának, az Országos Lelkipásztori Intézetnek 1995-ből

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

nyomtatásban
1961. április 16.

K. I. religiótörténeti jelentései
megbízójának, az Országos
Lelkipásztori Intézetnek 1995-ből

Főtisztelendő Atyák!

Először is leszögezzük, hogy az Országos Lelkipásztori Intézet (a továbbiakban: OLI) nem hivatott állást foglalni abban a kérdésben, hogy Ipiapi Atya valóságos személye-e vagy sem, és abban sem, hogy amennyiben valóságos, tevékenysége modell értékű-e vagy sem a hazai pasztorációs tevékenységet illetően. Fent nevezett (kitalált vagy valóságos személyt) az OLI munkatársai is csupán az *Ipiapi atya levelei* olvasóiként ismerjük. Tudomásul vettük azonban, hogy papok és a pasztorációs munkába bekapcsolódó világiak százait izgatja, hogy hová lett Ipiapi atya. Sokan szeretnék meghívni triduumra, lelkigyakorlatra, konzultációra pasztorációs kérdésekben, missziós és karitás ügyekben, ezért az OLI felelősséget érez, hogy tisztázódjék a helyzet Ipiapi atya ügyben.

Amit eddig sikerült kiderítenünk, mindössze annyi, hogy korántsem nyomtalanul tűnt el. Innen is, onnan is érkezik róla híradás. Éppen az okoz nehézséget, hogy túl sok helyen bukkan fel, és még az is előfordul, hogy egyszerre több helyen. Az eddig kivizsgált esetekben azonban nem ő bukkant fel, mert

☞ látták 140 kilométer per óra átlagsebességgel száguldani (ez az illető azonban Beton atya volt, aki kaposvári püspök korában sem siet kevésbé, mint annak idején Bajót-ról Pestre, amikor le kellett ráznia, no nem híveit, hanem követőit, akik korántsem voltak hívei, sőt, ellenkezőleg);

☞ látták különböző templomtornyokba felmászni, hogy beállítsa a toronyórákat (de ez sem ő, hanem maga Seregély érsek atya volt);

☞ látták 20 cm-rel a föld felett lebegni fülén fejhallgatóval, feje felett fehér galambbal (de még ez a jelenség sem ő volt, hanem valószínűleg Jávorka Lajos, Kemenes

Gábor, Varga László vagy valamely másik karizmatikus mozgalmi atya);

☞ hallották különböző világnyelveken megszólalni, még-hozzá egyszerre négy konferencián, (de ez az atya sem ő volt, hanem valószínűleg Lukács László SchP atya);

☞ látták és hallották, amint kerékpáron hegynek felfelé tekerve Pilinszky-verseket mond és elemez (de még ez az atya sem Ipiapi atya volt, hanem – természetesen – Jelenits Schp atya).

Mivel a magunk erejéből képtelenek voltunk becserkészni, mi, az OLI munkatársai hosszas vita után úgy döntöttek, hogy Ipiapi atya leveleinek összegyűjtőjét, Kamarás István religiográfust kérjük fel, hogy eredjen Ipiapi atya nyomába. Az idősödő kutató először hosszasan szabadkozott, mondván eléggé rozoga már ahhoz, hogy Ipiapi atya tempóját felvegye, a nagy izgalmakat is nehezen bírja, továbbá nincs jogosítványa, diétáznia kell, vízajtót szed, a serkentőkre nyugtatókat, a nyugtatókra serkentőket, és jóízűen nevetnie sem szabad, mert nemrégén sérvvel operálták. Ugyanakkor azt is bevallotta, hogy persze őt is gyötöri a kíváncsiság Ipiapi atya hol-, hogyan- és mibenléte miatt. Amikor végül mégis igent mondott, az alábbi munícióval láttuk el megbízottunkat:

- ☞ egy Ipiapi atyáról készült fantomrajz,
- ☞ hamubasúlt pogácsa, valamint hamuját szúnyogcsípés ellen,
- ☞ síp normál Á-val,
- ☞ egy összecsucsható és lelkiismeretfurdalásra magáról kinyíló lelkitükör,
- ☞ egy szikla- és falramászó lajtorja,
- ☞ egy Magyarország-térkép, megjelölve rajta azokat a plébániákat, ahol még nem nagyon hallottak, s ha igen, nem sok jót a religiográfiáról, valamint azokat, ahol a val-

lások gráfusokat (legyenek akár geográfusok, akár biográfusok, akár etnográfusok, akár religiográfusok) meg is vendégelik,

☞ egy kis lelki szelence,

☞ egy szentkép, hátára írva a nyomavesztett nyomozók fohásza,

☞ egy tizenkétféle dallammal énekelhető mikronéziai röpima

☞ egy elvi iránytű, amely nem engedi használóját, hogy elvi kérdésekben világnézetileg semleges maradjon,

☞ egy megbízólevél, mely szerint megbízottunk a II. Vatikáni Zsinat szellemében jár Ipiapi atya nyomában, már amennyiben ez a személy egyáltalában létezik.

Arra kérjük Főtisztelendő Atyákat – bármit gondoljanak is a religiográfiáról és a religiográfusokról –, segítsék megbízottunkat nyomozótevékenységében minden eszközzel, elsősorban információkkal és imával.

Segítségüket előre is köszönik:

1995. január 5-én.

*Blanckenstein Miklós,
Györgydeák Márton
Tomka Ferenc
Tomka Miklós
az OLI munkatársai*

Első jelentés

(amelyből a címzett megtudhatja, hogy Ipiapi atyának még nyoma sincsen, de akad helyette gombapörkölt és meditáció)

MUNÍCIÓ

Felvértezve magam az OLI munkatársaitól, Blanckenstein Miklóstól (lajtorja, pogácsa, hamu, megbízólevél), György-deák Mártontól (síp normál Á-val, szelence, röpima), Tomka Miklóstól (térkép, fantomrajz, iránytű) és Tomka Ferenc-től (fohász, lelkitükör) kapott munícióval, szeretteim körében töltöttem az elutazásom előtti estét. Szeretteim – ezúttal negyvenhárman gyűltek össze, és összesen 149 szendvicset fogyasztottak el – szintén elláttak jó tanácsokkal és munícióval. Felsorolásuk oldalakat tenne ki, ezért mellőzöm, mindössze három tételt emelek ki:

- ➔ egy bernáthegyi nyomozókutya,
- ➔ egy szextáns¹
- ➔ egy riasztópisztoly.

A nyomozókutya kételkedve nézett rám, nem bízott eléggé szakértelmemben, vagyis nem vállalt fel. A pisztolytól még jobban félttem, mint a kutyától. A szextáns gyönyörű volt, de erről domonkos harmadrendi nagynéném beszélt le, mondván, mégsem kopogtathatok be egy szextáns-sal egy római katolikus plébániára, márpedig a bekopogás ilyen helyekre elkerülhetetlennek látszik. E tárgyban heves vita kerekedett, egyesek Samu bácsinak, a Zászlónkból is jól ismert kiváló katolikus szexológus, KIF-görbéjére², mások meg arra hivatkoztak, hogy a szerkentyű nevét adó

¹ Ez mindössze egy csillagászati alapú helymeghatározó eszköz.

² A szövegkörnyezetből kiragadva nem tartom ildomosnak elmagyarázni, ki-hámozható Varga Péter *Gondola* című művéből, amelyet 1999-ben folytatásokban közölt az Új Ember, s amely remélhetően azóta önállóan is megjelent.

Sextans nem az, amire egyesek gondolnak, hanem „csak” egy csillagkép. Végül a szextáns mégis itthon maradt, s csak az elvi iránytű került hátizsákomba.

FELSŐSZENTBENEDEKEN

Legelőször is Legalsószentbenedek felé vettem utamat. Természetesen megálltam Felsőszentbenedeken, méghozzá a plébánia előtt. Több okból is:

- 1) innen már nem vitt tovább semmiféle tömegközlekedési eszköz,
- 2) itt van a benedeki espereskerület központja,
- 3) az esperes atya gombapörköltje a kánai menyegzőn is nagy szám lett volna, márpedig Blanckenstein Miklós hamubasült pogácsájának már az emléke is eltűnt.

Volt azonban valami, ami a bekopogtatás ellen szólt: Tomka Miklós térképén baljós jel állt a felsőszentbenedeki r. kat.³ plébánia mellett. Mégis úgy döntöttem, lesz, ami lesz, ugyanis széllel szemben is érezni lehetett a vargányából készült remeklés illatát.

Az esperes atyát sajnos délutáni meditációjából vettem fel. Ebben már oly fokra jutott, hogy – elbeszélése szerint – már két-három perc is elegendő ahhoz, hogy álomba medítálja magát.

Az esperes atya először is közölte, hogy az „atya” megszólítás egyedül a mennyei Atyának jár, s ezért szólítsam őt egyszerűen „tisztelendő főesperes úrnak”. Ezután a tisztelendő főesperes úr gondosan áttanulmányozta megbízólevelem, majd megkérdezte, én vagyok-e személyesen az okmányban említett religiográfus, mert, ha én vagyok, akkor bizonyára én írtam azokat a religiográfiákat, amiket legjobb lenne meggyónnom. Kérdeztem, olvasta-e őket, mire azt felelte, hogy ettől szerencsére megóvta őt az őrangyala. Én ekkor gyorsan a híres gombapörköltre tereltem a szót, mondván, ennek egy

³ Római katolikus

külön fejezetet szentelhetnék legújabb religiográfiámban. Erre megenyhült, s behozott egy hatalmas lábos vargánya pörköltet. Fenséges volt! Ismét nagyon jól esett római katolikus hívőnek lennem. És ennem. Miközben harmadszor pakolta meg tányérom, megemlésttem jöttöm fő célját. Erre ismét elkomorult. Közölte, hogy az istenbohóca már nem tartozik hozzá, mert már az egyházmegyéhez sem. Ő csak annyit tud, hogy áttették a láthatatlan egyházmegyébe, amit őszinte kifejezetten az istenbohóca számára hoztak létre, miután volt valami zűrje, ami egészen a pápa elé jutott, de hogy mi, azt ő már nem tudja. Neki egyébként az a véleménye, hogy Ipiapi atya egy óceániai szekta tagja, de az is lehet – ami ennél is rosszabb –, hogy református. Igaz, ennek ellene mond, hogy nagyon szeret misézni. Viszont a miséje kész cirkusz. A könnyed borocska után – amelyből kivételesen fél pohárkányit engedélyeztem magamnak – az esperes úr felajánlotta, hogy szólítsam egyszerűen Józsinnak, és csatlakozzam a meditációhoz a vendégszoba díványán. Amikor ezt kedvesen elhárítottam, mire azt mondta, hogy:

– Látod, Stefi, ez a különbség a gráfusok (ekkor rám mutatott) és a lógusok (ekkor magára mutatott) között. Majd a gyengébbek (ez megint én voltam, a mindössze fél pohárka miatt) kedvéért elmagyarázta, hogy ő nem csak teológus (szakterületét tekintve purgatológus), hanem még gasztrológus is.

ALSÓSZENTBENEDEKEN

Alsószentbenedeken már pap sem volt, de más írástudó sem. Az egyszerű nép, vagyis – mivel „minden ember fenség” (Ady) – az utca embere egyszerre túl keveset és túl sokat is tudott Ipiapi atyáról:

- 1) egyfelől, hogy kiapasztotta,
- 2) másfelől, hogy megindította a Lófő-forrást;
- 3) egyfelől azt, hogy szentségimádás közben a levegőben lebegett,

- 4) másfelől azt, hogy elbotlott a kölcsön-miseruhában, s akkorát esett, „mint egy télikabát”.

És így tovább, a végtelenségig. Konkrétum semmi. Amikor arról érdeklődtem, hogy mi hírlík Legalsószentbenedekről, az alsószentbenedekiekből csak úgy dőlt a mondóka:

– Onnan sorra elköltöznek a becsületes emberek, jóformán csak a cigányok és a betelepülő bolondok maradnak.

– Igaz hát a közmondás: egy bolond százat csinál, hiszen nemrégén még csak egy bolond, a Bolond Pista volt ott, most meg valami bolond-otthont építenek.

– A legnagyobb bolondság persze a Lepkeház, egy hatalmas, „bikaistállónyi” csarnok ezernyi lepkével.

– Ráadásul semmi mást sem lehet csinálni benne, mint elmélkedni.

A tejbegyűjtő Teri néni pedig elmondta, hogy...

– Én bizony, bizony kipróbáltam az elmélkedést, de olyan huncut gondolatok jutottak eszembe, hogy ha nem lennék református, meg is kellenem gyónnom, de ha akarja önnek, is szívesen megvallom.

Utolsó csepp erőmig védekeztem, mégis megvallotta:

– Azt képzeltem el, hogy én vagyok a Pillangó-kisaszszony, és értem epekedik fél Európa, mert hát ugyebár, mi már fel vagyunk zárkózva Európához, ahogy polgármestereink szokja mondogatni.

ZÁKÁNY ÚRNÁL

Mivel alaposan ránk esteledett, ráadásul a vízhajtómat is bevettem, nem mentem tovább, hanem megszálltam Zákány úrnál (nemrégén még elvtársnál), aki szintén nyugdíjas, és a zajos megyeszékhelyről (ahol egyházügyi volt) ide vonult vissza nyulat tenyészteni és a memoárját írni. Azzal nyertem meg rokonszenvét, hogy elmagyaráztam neki, hogy a religiográfus olyan mint a szociográfus, amire elrikkantotta magát:

– Ez esetben mi, szocialisták tartsunk össze! Ugyanis én vagyok Alsószentbenedeken az egyetlen szocialista, miként Tassibetz polgármester asszony Legalsószentbenedeken az egyetlen liberális. Igaz, ő egyben katolikus is. Én még nem, csak néha. Amikor nagyon ideges vagyok, meggyónok. És nem azért maradtam szocialista, mert most a szocialisták nyerték meg a választást, hanem, mert baloldalt dobog a szívem.

Hiába szabadkoztam – lelki szemem előtt tartva Blanckenstein Miklós elvi iránytűjét –, hogy a religiográfus és a szociográfus nem feltétlenül szocialista, lehet akár liberális és kereszténydemokrata is, Zákány úr ragaszkodott a szocialisták és a szociográfusok koalíciójához, és – miután kizavarta onnan a nyulakat – felajánlotta éjszakára dolgozószobája kanapéját.

Vacsora után Zákány úrral a nem is olyan régi múltjáról meséltem, amikor még ő „szuttyongatta” a megye összes papját, mint megyei egyházügyi⁴. Már amennyire lehetőség jutott neki, mert a belügyi szervek, a pártbizottság és a tanács is szuttyongatták őket, de még őt is, ha nem szuttyongatott eléggé. Zákány elvtársnak viszont, bármennyire is elvtárs volt, nem volt túl nagy kedve a papok szuttyongatásához, mert

- 1) gyerekkorában ministrált,
- 2) a felsőszentbenedeki plébános (az én purgatólóus és gasztrolóus esperesem) korrepetálta oroszból,
- 3) az esperes készítette fel a filozófia vizsgára.

– Ez akkor volt, amikor beiskoláztak a megyei, Isten bocsássa meg, így hívtuk magunk között, foxi-maxi egyetemre – magyarázta Zákány úrtárs. – Aztán elmagyarázta nekem, hogy volt annak rendes neve is: marxizmus-leninizmus, de ezt nehezebb volt kimondani, a tévébeli Foxi-Maxi pedig

⁴ Vagyis az egyházi berkekben hírhedett Állami Egyházügyi Hivatal megyei szerve.

kedvencük volt még a marxistáknak meg a leninistáknak is. Ezt a Foxi-Maxi-t azért szerették – magyarázta –, mert meg lehetett érteni, nem úgy mint a foxi-maxin a marxizmust, pláne a leninizmust, amelyben olyan kifejezések voltak, hogy empiriokriticizmus, amit egy tréfás elvtárs úgy fordított le, hogy ‘egymillió pici Krisztus’, amiért ki is vágták, még a pártból is. Szerencséje volt, hogy a főesperes úr – persze nem teljesen jószántából tette hozzá házigazdám – sekrestyésnek alkalmazta.

Nekem ekkor rettentő nagy rákérdezhetnékem támadt:

– Nem Zákány úr volt ez az elvtárs?

– De bizony én – vallotta be, majd hozzátette –, s onnan a sekrestyéből emeltek ki megyei egyházügyiisnek, mivel beleláthattam a papok dolgaiba.

Javasolta, hogy akár őt magát is megírhatnám religiográfiának.

Reggelig beszélgettünk, de nem is volt baj, mert a víz-hajtóm úgy sem hagyott volna aludni. Közben jól használtam Tomka Miklós elvi iránytűjét, ugyanis Zákány úr megkérdezte, mint szociográfus kolléga nem mondanék-e mellette kortesbeszédet, mert önmagát szeretné jelölni majd a helyhatósági választásokon polgármesternek, de itt még rajta kívül nem akad több szocialista, mert ez egy törzsökös református falu, s ő meg ráadásul katolikus sekrestyés volt, amit aztán végképpen nem bocsátanak meg neki a helybéli atyafiak. És ha egyszer nincsen szocialista, megtenné egy szociográfus is. Ipiapi atyáról egyébként semmit sem tudott, azt azonban ünnepélyesen kijelentette, hogy mély benyomást gyakorolt rá, és baloldali érzelmű embernek tartja. Amikor efelől némi kételyemet fejeztem ki, közölte, hogy szívünk a baloldalon van, márpedig Ipiapi atyának nagy szíve van. Várta a hatást, de hiába. Én ekkorra már olyan kimerült voltam, hogy még csak arra sem volt erőm, hogy elővegyem elvi iránytűmet, így a görögkatolikus

röpimához folyamodtam. Csak a hangot nem találtam el sehogy, pedig Zákány úr is segíteni próbált. Szerencsére eszembe jutott Györgydeák Márton normál Á-t adó sípja. Belefűjtam nagy bizalommal, s azon nyomban félszáz nyúl szaladt be. Zákány úr, megérezve, hogy – az ő szavait használva – „alaposan felborult a forgatókönyv”, szépen kisompolygott a dolgozószobából. A nyulak pedig szépen áhitattal körülvettek, mintha csak ama Ferenc lettem volna, pedig csak egy kimerült religiográfus énekelte a Szentháromság dicséretét, immár alig-alig, de határozottan baloldalt dobogó szívvel.

Alsószentbenedek, 1995. január 8-án.

K. I.

religiográfus, az OLI mb. nyomozója

☞ Második jelentés

(amelyből kiviláglik:

a religiográfus ahogy esik, úgy puffan)

LEGALSÓSZENTBENEDEKEN

Legalsószentbenedek éppen olyan volt, mint amilyennek Ipiapi atya leveleiből megismertem, csak valahogy minden sokkal kisebb volt. A legnagyobbnak még a Lepkeház tűnt, most azonban üresen állt, mert a lepkék téliesítését nem tudták megoldani. Úgy látszik, Ipiapi atya téliesítését sem. Ezért a polgármesteri irodában érdeklődtem. Amikor Tassibecz polgármesternő megtudta, hogy religiográfus vagyok és Ipiapi atya után nyomozok, először is Ipiapi atya őszinte hívének, másodszor is liberálkatolikusként nevezte magát, s közölte, ilyen színekben akar majd újra indulni a helyhatósági választásokon.

Ami Ipiapi atyát illeti, tudomása szerint Rómába citálták az inkvizíció elé, és őt mint liberális katolikust ez megdöb-benti. Annál is inkább, mert a helyi önkormányzat – miután Legalsószentbenedek az elmúlt hónapban sikeresen elszakadt Alsószentbenedektől – teljes mellszélességgel (ami becslésem szerint legalább másfél métert jelent) támogatja az istenbohóca rend községükben való megtelepedését, ami a Lepkeházon kívül az első szakaszban rendház, elveszettek Menedék-otthona és bohóciskola, a másodikban pedig tan-cirkusz, testi-lelki gyakorlatos ház és cirkuszi valamint liturgikus kellékeket készítő kézműves műhely megépítését jelentené. Mindezt a Lepkeház bevételeiből tervezik, amely persze akkor lenne igazi attrakció, ha télen is működne.

A PLÉBÁNIAKERTBEN

Elbúcsúztam a polgármesternőtől, s nekivágtam a plébánia-kert sűrűjének. Ez viszont sokkal nagyobb volt, mint elképzeltem, mert a két órás bolyongás után is csak egy kétésfélpúpú tevével (ez nyilván Ábrahám lehetett), egy – ha jól számoltam, kilencöves tatuval (ez pedig Sekrestyés), egy néma vadszamárral (ez nyilván Vikárius volt) és két kanalas gémmel (ők pedig Rik és Ruk, a liturgikus madarak) találkoztam. Megpróbáltam a legintelligensebbnek látszó vadszamarat követni, de újabb másfél óra múlva észre kellett vennem, hogy – akár egykor a porondon, itt is – körbe-körbe ügetett, már amennyire ez ebben a dzsungelben sikerülhetett. Már minden eszközzel próbálkoztam, amit az OLI munkatársaitól kaptam: a lelkitükörrel (hátha bennem van a hiba), a mikronéziai röpmával, a lelki szelencével, a pogácsa hamujával (ebből a fejemre hintettem), az elvi iránytűvel, a normál Á-t produkáló síppal. Már csak a nyomaveszett nyomozók fohá-sza volt hátra, amely így szól: „Nyomtalanul elvesztem, pedig nem ezt terveztem! Én csak arra kérnélek, vezess engem, Szentlélek!” Ez hatott, ugyanis eszembe jutott, hogy van még

egy ki nem próbált csodaszerkentyűm, az, amitől olyan nehéz a hátizsákom: Blanckenstein Miklós szikla- és falmászó lajtorjája. Ennek segítségével feljutottam egy nagyobb fa tetéjére, s ott megállapíthattam

➡ egyfelől azt, hogy közvetlenül a plébániaépület mellett vagyok,

➡ másfelől azt, hogy képtelen vagyok lemenni.

Úgy tűnik, a felszerelésnek csak a felfelé irányuló részét kaptam meg, de az is lehetséges, hogy Blanckenstein Miklósnak lefelé már nincs szüksége ilyesmire. Már majdnem kiabálni kezdtem, hogy „Segítség!!”, de eszembe jutott, hátha nagyon megijednek, így aztán rázendítettem a mikronéziai röpmimára, vagy valami hasonlóra, mert a normál Á sípom lenn maradt. Hamarosan heten gyűltek össze a fa tövében. Sosem láttam még őket, de valamennyiüket felismertem Ipiapi atya leveleiből, ami talán, ha közvetetten is, némi bizonyítékul szolgálhat Ipiapi atya létezésére.

😊😊 József és Mária,

😊 Bolond Pista,

😊😊😊 Kanalas Rozália Rebivel és Csöpivel,

😊 valamint Vigyori.

Följönni azonban nem tudtak. Nem részletezem a további bonyodalmakat, lényeg az, hogy csak harmadnapra kerültek elő, a felsőszentbenedeki önkéntes tűzoltók ponyvát tartottak alám, én pedig dupla adag nyugtató (valamint az ezt kiegyenlítő serkentő) bevétele után beleugrottam a ponyvába, ami mindössze némi bordatörést eredményezett.

Most itt ápolnak a plébánián ezek a kedves emberek, az istenbohóca rend novíciusai⁵. A levelekből megismert társaságból Ipiapi atyán kívül még négyen hiányoznak:

😊 Dr. Terebessy Olivér az Ökumenikus Vasútmodellezők konferenciáján vesz részt Pozsonyban az Ellenzéki Te-

⁵ Felszentelés előtti próbaidős jelöltjei.

repasszal képviselőjében. Ez a csoport azt követeli, hogy ne csak a hozzá hasonló öregurak, hanem a gyerekek is kapjanak vezető szerepet a neves nemzetközi szervezetben.

☺ Hilária nővér,

☺☺ Pepe és Pimpa misszióban vannak, elveszetteket keresnek a Legalsószentbenedeken alapítandó Menedékotthonba.

VÁLTOZÁSOK A RENDBEN

Körülnézve számos változást regisztrálhattam:

1) Máriának és Józsefnek megszületett a második gyermekük, Benjámin után Rákhel. Gyerekeiken kívül még sokat foglalkoznak a legalsószentbenedeki „bohóciskola” megszervezésével. Ez egyszerre lenne a helyi gyerekek általános iskolája, valamint bentlakásos bohóciskola a rend és az önkormányzat közös fenntartásában. Most még csak annyi rajzolódott ki számomra, hogy a szokásosokon kívül még ilyen tárgyak is lennének: élettan, embertan, bűvészettörténet, mágia, liturgia és akrobatika.

2) Vigyori sokat tanult. Igaz, mondani még csak a „Bimm-bamm”-ot tudja, de – csodák csodájára – tudja énekelni:

- az „Uram irgalmazz”-t,
- a „Hová mész, te kisnyulacská”-t (méghozzá a „tutáliber máliber”-rel együtt),
- a „Tavaszi szél vizet áraszt”-t, a „Jubilate Deo”-t
- és az „Egyszemű pásztor, jöjj közelebb”-et (az utóbbit Bolond Pistától tanulta).

Megpróbáltak vele énekelve beszélni, ez azonban nem sikerült.

3) Kanalas Rozália valóban gyönyörű szép gyermekei nevelésén kívül még – dr. Terebessy Olivér irányításával – a helyi cserkészcsapat patronálásával foglalkozik. Ennek az a különlegessége, hogy Bolond Pistán kívül szinte kizárólag

református cigánygyerekek a tagjai, és a vasútmodellezésen kívül az indiánosdit is kiszorító óceánosdi a legkedveltebb foglalatosságuk.

4) Bolond Pista szépen halad előre a katekézisben. Újabb és újabb szentségeket fedezett fel, legutóbb az utolsó menetet és a barmolást. A barmolás nem lenne más, mint a barmok bérmlása. Ipiapi atya nagyon hiányzik neki. Ebéd előtt is így vet keresztet: „Ipi, Api és a Szentlélek nevében, ámen.”

IPIAPI ATYA HALVÁNY NYOMAI

Talán feltűnt, hogy Ipiapi atyáról úgyszólván semmi sem szerepel jelentésemben. Megbízható hírem ugyanis nincsen róla. Mária és József is hallottak valamit arról, hogy Rómában foglalkoztak az Istenbohóca renddel, de sem az inkvizícióról, sem pedig arról nem tudnak, hogy Ipiapi atya ott járt volna. Kanalas Rozália szerint nem inkvizíció, hanem improvizáció volt Rómában, ami abból állt, hogy Ipiapi atya epeletupulun játszott a pápának, valami lengyel népdalt. Bolond Pista viszont inkognitóról tud. Ezt hallva, Mária és József azt tanácsolták nekem, hogy én is inkognitóban járjak, mert az utóbbi időben Ipiapi atyát erősen megkönyékezték mindenféle újságírók, dokumentumfilmek, szocio- és pszichográfusok, akik elől a legraszababb módszerekkel képes eltűnni. Ők egy rövid leveléből csak azt tudták meg, hogy Ipiapi atyát a Magyar Katolikus Püspöki Kar áthelyezte a láthatatlan egyházmegyébe, és egy háromtagú honosító-bizottságot helyezett fölé. Én mindezenre azon nyomban levelet írtam a bizottság mindhárom tagjának, valamint vezető egyházjogásznak, Erdő Péternek, hogy lenne kedves elmagyarázni nekünk, mi is az a „láthatatlan egyházmegye”.

Legalsószentbenedek, 1995. január 15-én, amikor is hatalmas mennyiségű hó esett le, a falu el van zárva a külvi-

lágától, (amellyel az egyetlen kapocs Vikárius, aki át tud ordítani Alsószentbenedekre)

K.I.
religiográfus, betegágyából

Harmadik jelentés

(amelyből végre már megtudható valami)

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG

Legelőször Erdő Péternek, a jeles az egyházjogásznak a levelét kaptam meg. A jeles szakember szerint a CIC⁶ területi és személyi részegyházakat említi. Az előbbihez tartoznak elsősorban az egyházmegyék, az utóbbihoz például a tábori püspökség. Mint említi, egyes kollégái szerint indokolt lehetne rítus, nyelv vagy nemzetiségi szempont szerinti részegyházak alapítása is. Ami a láthatatlan egyházmegyét illeti, most szó szerint idézem őt: „vagy metafora, vagy vicc”. Végül ezt írja a nemzetközileg is jegyzett jogtudós: „Van valami, amit viszont én nem értek: a religiográfia. Hallottam már vallástanról, vallási néprajzról, vallásszociológiáról és vallásos szociológusról, ám religiográfusról még nem. Kit vagy mit takar ez kifejezés, ha nem vagyok indiszkrét?”

Kellemesen meglepett, hogy mindhárom felügyelő-bizottsági tag eléggé gyorsan válaszolt. Nem feladatom a kommentálás (főleg teológiai kérdésekben, amint erre Györgydeák atya is figyelmeztetett), csak a tények regisztrálása, mégsem állom meg, hogy meg ne jegyezzem, hogy mindhárman afféle hétpróbás szerzetesek, ugyanis – ez viszont tény – valamennyien börtönviseltek, s a szabadulás

⁶ Egyházjogi kódex.

után a jezsuita Pálos Antal atya motoros anyagbeszerző, Olofson Placid atya mosodavezető volt.

✂ Legelőször a ciszterci Halász Piusz atya írt, a következő: „Talán azért esett rám is a választás, mert én egy nagyon csendes rendet alapítottam, Ipiapi testvérem pedig egy igencsak harsányat. Csakhogy a csend is lehet üres, és harsányan is lehet dicsérni az Urat. Remélem, sokat tanulhatok a rám bízott atyától.”

✂ A bencés Placid atya azt írja, hogy „Ipiapi atya mély benyomást tett rendtársaira Pannonhalmán, alaposan feladta nekik a leckét derűből és harmóniából.”

✂ A jezsuita Pálos Antal atya pedig ezt írta: „Kedves Religioγράφusom! Amióta Ipiapi atya leveleit olvasom, megszínesedtek homiliáim az idős nővéreknek mondott miséken. Lehet, hogy majd együtt kell odaállnunk Ipiapi atyával egy másik, egy sokkal szigorúbb bizottság elé?”

Arról, hogy hol lehet és mit csinálhat Ipiapi atya, egyikük sem tudott, mert még egyikük sem találkozott vele.

IPIAPI ATYA RÓMÁBAN

Ekkor jutott eszembe öreg barátom, Heller György, aki eredetileg vasútmérnök volt és a Szent István Társulat világi igazgatója, (mellesleg dr. Terebessy Olivér évfolyamtársa és nagy tisztelője), aki az ötvenes években kénytelen volt átkepezni magát toronygomb karbantartónak. Ily módon bejáratos lett papi, sőt püspöki berkekbe is, és kedvet kapott az egyházstatisztika műveléséhez. A templomok és tornyok számával kezdte, a papság és szerzetesség, majd a kiszolgáltató szentségek számával folytatta, s most – többek között – azt vizsgálja, mekkora a női tagok aránya a képviselő-testületekben. Nos, öreg barátom – római kapcsolatait is felhasználva – a következőkről értesített:

Ipiapi atyától valamelyik előljárója (őt sem nevezhetem meg) a rendjére vonatkozó dokumentációt kért, arra hivat-

kozva, hogy ez a rend nem szerepel azokban a nyilvántartásokban, amelyekben szerepelnie kellene. Ipiapi atya azonnal írt provinciálisának, aki kertelés nélkül megírta neki, hogy „rendünk egy vicc”. Ipiapi atya mint egy jó viccet elmesélte az illető elöljárónak, aki elkomorodott. Ennek az „elkomorodásnak”, írja öreg barátom, az lett a következménye, hogy a provinciálist Rómába hívták, ő viszont Ipiapi atyát bízta meg, hogy képviselje a rendet, mivel Magyarország jóval közelebb van a Vatikánhoz, mint Nauru.

IPIAPI ATYA ŐSZENTSÉGÉNél

Megbízhatónak tűnő forrásból – a vatikáni konyhára tésztát szállító cég egyik alkalmazottjától (az ő kilétét természetesen nem fedhetem fel) hallotta egy bázisközösségi tag, aki levelezésben áll egy budaörsi bázisközösséggel, amelyről religiográfiát írtam – hírlík, hogy Ipiapi atya a Megszentelt Élet Intézményei és az Apostoli Élet Társaságai Kongregációja előtt így magyarázta a „viccet”, hogy „elkezdünk magunkat így nevezni, aztán így maradtunk”. A bíboros prefektus előbb elnevette magát, majd rettenetesen szigorú arccal Őszentsége elé vezette, ahol állítólag a következő párbeszéd zajlott le:

Őszentsége: (különböző nyelveken): Milyen nyelven köszöntött engem, testvérem?

Ipiapi Atya: Óceániai pidgin-angol nyelven.

Őszentsége (angolul): Ha engedélyezünk benneteket, óhatatlanul komolyan veszitek magatokat, igaz?

Ipiapi Atya: Ez bizony megtörténhet, Szentséges Atya.

Őszentsége: (angolul): Hagyjuk már ezt a „Szentséges Atyá”-t! Hogy hívtok engem magatok között, istenbohócai?

Ipiapi Atya: Naurun egyszerűen Tupua-Papunak, Legalsószentbenedeken pedig úgy, hogy Janipalipapi.

Őszentsége: (angolul): Nem Magyarországon van ez a Legalsószentbenedek?

Ipiapi Atya: Ezt meg honnan tetszik tudni?

Őszentsége: (angolul): Akkor beszélhetünk magyarul.

Ipiapi atya: Tessék elképzelni, hogy a megyéspüspök atya sem tudja, hol van Legalsószentbenedek, a püspöki titkár atya meg úgy tudja, hogy minket Trianon után elcsatoltak.

Őszentsége (magyarul): Lég-álsó-szént-benedek? Tár-toz-zék ézentől Pánnnonhál-ma-hozz. Dokumentot kül-dökk Ásztrik átyanek.

Ipiapi Atya: Legalább egy áldást tessék adni rendetlen rendünkre, hadd örüljön Provionciális atya.

Őszentsége: Én nágyon elfa-rád-tám, Ezert in-kábban té áld-gyál meg én-gem.

Ipiapi Atya: Oké, Tupua-Papu! Ű Jap, Ű Rog! A sebhely beszárad. A sebhely száraz taplósfa! A sebhely sima faké-reg! És most áldjon meg bennünket a Mindenható és esőt csináló Isten, az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében.

Őszentsége: (angolul): Ámen! Köszönöm, ez jól esett. És most arra kérlek, kedves testvérem, hogy minden év húshagyó keddjére kapjak tőled egy levelet, hogy még a nagybőjt előtt egy nagyot derülhessek.

Ezután született meg döntés a háromtagú „honosító” bizottságról, és Ipiapi atyának a „láthatatlan egyházmegyébe” való áthelyezéséről, amiről öreg barátom sem tud többet, mint a kiváló egyházjogász. Meg nem erősített hír szerint Ipiapi atyának teológiai továbbképzésen kell résztvenni, mert nem tudta okmányokkal igazolni, hogy lenne teológusi képesítése.

Egy másik változat szerint szóbeli pótvizsgára rendelték be a budapesti Hittudományi Akadémiára, ami úgy zajlott volna le, hogy a feltett kérdések után Ipiapi atya nagyon hosszasan gondolkodott, majd azt mondta: „Ez nagyon jó kérdés”. Még három-négy kérdést megdicsért ily módon, s ezután ő tett fel kérdéseket. Állítólag ilyeneket, hogy:

♣ Szabad-e egy római katolikus papnak a nudišták számára lelkigyakorlatot tartani?

✓ Szabad-e az ördögöt kiröhögni?

✓ Szabad-e szívből nevetni teológusok mulatságos megállapításain?

✓ Szabad-e Istent dicsérni rágógumival a szájunkban?

A többi kérdésében egyértelműen Pimpa, Pepe, Kanalas Rozália és Bolond Pista kérdéseit ismertem fel. Megtudtam, hogy a vizsgabiztosok között volt a religiográfusokkal nyíltan is rokonszenvező Tarnay Brúnó professzor. Levelemre ezt válaszolta:

„Sajnálom, kedves barátom, de én csak percekig tartózkodtam a teremben, mert a visszafojtott – elnézést – röhögés a szívemre ment, s napokig pihennem kellett, s mivel ezt az időt arra használtam fel, hogy jobban megismerkedjem leveleiből a vizsgáztatandó atyával, szépen visszaestem előbbi állapotomba. Ha megtud valamit erről az egyházszociológiai unicumról, kérem feltétlenül értesítsen.”

Bordám összeforrt. Hamarosan indulok, mert Mária és József többféle nyomra bukkant. Jó néhányan felismerték ugyanis az álruhás Ipiapi atyát: öregcserkész, kabinos, tollbegyűjtő, csillagszóróárus, Mikulás, szendvicsemlő, törpefenyő és vécésnéni képében. Ezt hallva csak nőttek gondjaim: én meg minek álcázom magam? Talán alpinistának, hála Blanckenstein Miklós felszerelésének. De hogy jövök majd le?

Legalsószentbenedek, 1995. jan. 29-én.

K.I.

álcázott religiográfus

Negyedik jelentés

(amelyben már szemtanúk is felbukkannak)

INKOGNITÓ MELLETT DÖNTÖK

Megfogadva a legalsószentbenedeki novíciusok tanácsát ezután inkognitó nélkül ki sem léptem az utcára. Így aztán még saját hitvesem sem ismert meg, amikor alpinistaként becsöngettem otthonunkban. Amikor személyi igazolványomat áttanulmányozta, azonnal ágyba akart fektetni, de én arra kértem őt, vegyen rólam méretet, és készítsen nekem legalább háromféle álcát. Először tömören ámokfutónak nevezett, de aztán Ipiapi atya kedvéért (akit szintén őrlőnek tart, de szent őrlőnek) nagy sóhajok közepette nekilátott. Elsőnek a szájharmónikázó koldus jelmeze készült el, másodiknak a kéményseprőé, harmadiknak az ablakmosóé.

LUKÁCS ATYA INFORMÁCIÓI

Tekintve, hogy háziorvosom is az ágyba parancsolt, onnan próbáltam nyomra bukkanni. Régi jóbarátomnak, a katolikus médiumok főő-felelősenek, Lukács László piarista atyának a segítségével megjelentettem a katolikus lapokban a következő felhívást:

Jelentkezzenek levélben *EPELE-TUPULU* jeligére nálam mindazok, akik a közelmúltban résztvettek Ipiapi atya lelkigyakorlatai valamelyikén és tanúságot szeretnének tenni Ipiapi atya mellett.

Ha már találkoztunk, megkérdeztem a vatikáni berkekbe is bejáratos Lukács atyát, ő mit tud Ipiapi atya vatikáni látogatásáról. Ő háromféle változatot is ismert:

✚ Ipiapi atyát a Megszentelt Élet Intézményei és az Apostoli Élet Társaságai Kongregációjának bíboros prefektusa azonnal visszaküldte Naurura.

✚ A pápa négy szemközt fogadta. A zárt ajtók mögül epeletupulu zene szivárgott ki. Negyven percig voltak együtt. A kíváncsi tekintetekre és kérdésekre minkét fél részéről sejtelmes mosoly volt a válasz. Másnap reggelre derült ki valami. Amikor a pápa a reggeli ima közben csak nagy nehezen állt fel a térdelésből, az aggodalmas tekintetekre mosolyogva így válaszolt: „Csak egy kis izomláz”. Ebből egyes bennfentesek arra következtetnek, hogy nem csak epeletupulu-zene volt odabenn, hanem liturgikus tánc is, amelyben a pápa is részt vett.

✚ Ipiapi atya a Vatikánt őrző svájci gárdisták fogságába került, akik iratai áttanulmányozása után felrakták a Budapest felé induló vonatra, s a határig őrzéséről is gondoskodtak.

AZ ÓCEÁNIA-KIÁLLÍTÁSON

Tegnap (február 5-én) váratlanul nyomra bukkantam!! Ha nem is meleg nyomra. Unokáimmal megtekintettük a nemrégén megnyílt ÓCEÁNIA NÖVÉNY-, ÁLLAT- ÉS HITVILÁGA című kiállítást. Szerencsémre még kinn volt az a plakát, amelyen azt olvashattam, hogy a kiállítást Mr. Mazauvu, a Salamon-szigetek Korall- és zátonyügyi minisztere, valamint Tupuapapati OJD (vagyis a mi Ipiapi atyánk!) nyitják meg. Bár unokáim már húzták kezemet az erszéyes farkas, az emu és a kacsacsőrű emlős felé, én az igazgatói iroda felé vonszoltam őket, mondván, ott láthatnak majd valami egészen érdekeset. Ez be is jött, mert, amikor Eszter és Sára megpillantották az íróasztal mögül felpattanó igazga-

tónót, lelkesen kiabálták, hogy „Nagyapa, nézd, kenguru!” Igazuk volt, mert az igazgatónő nagy előlzsebes klepetust hordott, mert áldott állapotban volt. Szerencsénkre a „kenguru” akkorát kacagott, hogy a könnyei is potyogtak. Amikor megtudta, mi járatban vagyunk, még jobban nevetni kezdett, ugyanis a kiállítás megáldása után Mr. Mazauvu megkérte Ipiapi atyát, akit új-guineai törzsfőnöknek nézett, hogy járná el a kenguru-táncot. Ipiapi atya szívesen megtette. Viharos tetszést aratott. Arra a kérdésemre, hogy honnan kerítette elő Ipiapi atyát, az igazgatónő azt válaszolta, hogy ő is olvasta *Ipiapi atya levelei*-t. Táviratozott Legalsószenbenedekre, s szerencséje volt. Ipiapi atya ott volt, s elvállalta a közreműködést. Azt viszont, hogy egy héttel ezelőtt a megnyitóra honnan jött és utána hová ment, ő sem sejtette. Amit ezen kívül még a múzeumban megtudtam, az már csak annyi – és ezt egy nyugdíjas pénzügyőr akár eskü alatt is hajlandó tanúsítani –, hogy abban a pillanatban, amikor Ipiapi atya áldásra emelte a kezét, a kacsacsőrű emlős két lábra áll.

Megjegyzem, a mi tiszteletünkre a kacsacsőrű emlős meg se moccant, pedig Sára unokám a „Gólya, gólya, gilicé,”-t, Eszter pedig a „Kis kacsacsőrű fekete tóban,”-t is elnekelte.

Budapest, 1995. február 6-án

K.I.
nagyapának álcázva
(hitelesítették: N. Eszter és N. Sára)

Ötödik jelentés

(amelyben egy bohóc, egy pszichiáter,
egy pap és a RÖTYE tesz tanúságot)

FELBUKKAN EGY BOHÓC

Legelőször egy sovány, kopasz, borostás arcú, szomorú férfi jelentkezett, nejlonszattyorral a kezében. Foglalkozására nézve bohóc. Nem volt tévedés, ugyanis Ipiapi atya nemrégén a bohócoknak is tartott lelkigyakorlatot. Hát persze, kiknek, ha nem nekik. Egybekötve szakmai tapasztalatcserével, magyarázta Domenico, aki a porondon éles eszű tréfacsináló bohócot alakítja, szemben a folyton pórul járó szomorú bohóccal. Hamarosan kiderült, ez a tapasztalatcsere egy szokásos⁷ Ipiapi-mise volt, amelynek magyarországi ősbemutatója Legalsószentbenedeken történt meg amely – „mint tudjuk”, hogy a klasszikust idézzem – Ipiapi atya legelső áthelyezését eredményezte.

Vendégem beszámolójából kitűnt, hogy a lelkigyakorlat középpontjában az öröm és a vigasz állt. Ipiapi atya előbb megtanította őket a csodálatos időszaporításra, majd megkérte jó barátját, az éppen itthon tartózkodó világhírű zenebohócot, mutassa be világszámát, amelyet Ipiapi atya a Salamon szigeteken látott, amikor ott vendégszerepelt a világutazó Ötvös-cirkusz.

Éles eszű tréfacsináló, de civilben nagyon levert kedélyű vendégem ekkor a szoba közepére lépett, s eljátszotta nekem a jelenetet. A zenebohóc zenélni akar, vagyis az örömhírt hirdetni, s előhúz kabátja alól egy hangszert. Ekkor vendégem is előhúzott egy szájharmonikát, s elkezdte rajta játszani – feleségem ismerte fel – a taizé-i *Adoremus Te, Domine*-t. Ekkor a Gonosz megtiltja neki a zenélést, s elragadja tőle a hangszerét, de ő „Van másík!” felkiáltással – „40 féle nyelven tudja, akár a pápa”, tette hozzá

⁷ Vagyis hazánkban nagyon is szokatlan.

Domenico – előhúz egy másikat, és így tovább végtelenségig, ami a tízezerszer is eljátszott világszám esetében 20-22 féle hangszert jelent. „Csakhogy ez alkalommal – mesélte vendégem izgatottan –, a világhírű zenebohóc félszáznál több féle hangszert húzott elő a kabátjából, köztük teljesen ismeretleneket is. Ezeken Ipiapi atya játszott. Végül – már távozóban, az ajtóban – vendégem elmondta, hogy egy nagyon szép verset is tanultak Ipiapi atyától:

Öltöztess bohócnak, Uram, s engedj beszélnem,
Ahogy akarod, kipucolom én
E megfertőzött világ ronda testét,
Csak szedje gyógyszerem türelmesen.

Én csak bólogattam, de feleségem felsikoltott:

– A melankolikus Jacques!

Én erre – feleségem szerint – olyan képet vágtam mint egy kilencöves tatu.

– Ahogy tetszik! – kiabálta feleségem, de én még mindig csak bambultam, érzékeltetve, hogy a religiográfusok irodalmi műveltsége még korántsem maga a tökély.

– Hát nem érted, ez a egyetlen szó kivételével Shakespeare, Szabó Lőrinc fordításában! De hogyan kerül ez Ipiapi atya repertoárjába?

Ezt a titkot együttesen sem tudtuk megfejteni. Az a bizonyos szó pedig az „Uram” volt, bár feleségem szerint abszolúte nem idegen ebben a szövegben, miként Ipiapi atyától sem idegen Shakespeare, annak ellenére, hogy Óceániában az Ötvös-cirkusz is gyakoribb vendég, mint a Royal Shakespeare Company.

FELBUKKAN EGY PSZCIIHIÁTER

A következő jelentkező Gáspár doktornő, egy fiatal pszichiáter hölgy volt a lipótmezei klinikáról. Az ő osztályán is vezetett lelkipraktikát Ipiapi atya öngyilkosságot megkí-

sérlők és gyógyítók számára. Azzal kezdte, hogy megdicsérte az öngyilkossággal próbálkozókat bátorságukért: hogy merték használni Istentől kapott szabadságukat. Aztán felsorolta nekik, hogy ő maga mi minden miatt szomorú, azok meg elkezdtek vigasztalni. Ezután Ipiapi atya szerepcserét javasolt: a betegek legyenek a gyógyítók, az ideg-orvosok, pszichiáterek, pszichológusok pedig a betegek. „Ennek az lett a vége – folytatta a doktornő –, hogy mi, a gyógyító személyzet, valamennyien meg akartunk gyónni. Még én is, pedig nem voltam, és nem is lettem vallásos. De ez a gyónás teljesen őszintén kijött belőlem. Csak mondtam, mondtam a hülyeségeimet, ő meg bólogatott, hogy ez bizony vele is előfordult, az bizony számára is probléma. Amikor sírvafakadtam, gratulált, s kabátujjából előhúzott egy gyönyörű szivárványszínű kendőt, s nekem ajándékozta, hogy abba törüljem meg arcom. Ezután megkérdezte, akarom-e, hogy feloldozzon. Hogy akarhattam volna? De valahogy mégis csak akaródzott. Kérte, térdeljek le. A lába elé térdeltem, s ekkor elnevettem magam, mert a két lábán kétféle színű zokni volt. Ő mosolyogva valami imát mormolt, majd lehajolt hozzám, felemelt magához, megölelt, s azt mondta, 'Köszönöm, hogy megajándékozott bizalmával.' Őket, a betegeket nem gyóntatta meg, hanem egész délután cirkuszoszt játszott velük. Két ablak betörött és három szék lesántult, annyira felszabadultak voltak.”

FELBUKKAN LÁSZLÓ ATYA

A következő nap ketten kerestek fel. Egyikük egy római katolikus pap volt, aki már jól ismert religiográfiáimból. Én is megismertem, ő volt az, akitől levelet is kaptam az Egyház-község-építők megjelenése után, amelyben László atya azt írta, hogy „jobb lenne, ha a Egyházunk gyarlóságának leírása helyett, egyházunk szentségét regisztrálná”. Ugy érezte, megfogadtam tanácsát, ugyanis Ipiapi atyát már levelei

olvasása után az életszentség birtokosának érezte, a lelki-gyakorlat után pedig szentül meg van győződve arról, hogy Ipiapi atya az Úr kiválasztotta.

ÉS FELBUKKAN A RÖTYE

Másik látogatóm, egy temperamentumos idős hölgy volt, északdunántúli tájszólással, aki mint a RÖTYE, vagyis a győri belvárosi plébánia keretében működő Rozsant Öreg Tyúkok Egyletének alelnöke mutatkozott be, s arra kért szólítsam bátran Facynak, ugyanis az ő becsületes neve Kucseráné Felleghajtó Facélia. Facy elmondta, hogy ők maguk – vagyis hozzá hasonló idős római katolikus hölgyek – adták önmaguknak a RÖTYE nevet. A RÖTYE rendkívül eseménydús történetében⁸ az volt a csúcspont, amikor Ipiapi atya dr. Terebessy Olivér mellett éppen őket, a RÖTYÉ-t kérte meg, hogy segédei legyenek egy lelki-gyakorlaton. Ővelük (vagyis a RÖTYÉ-vel) szintén egy lelki-gyakorlaton ismerkedett meg, s kijelentette „Aki önmagán képes nevetni, mint önök, hölgyeim, az már szügyig benne tapicskol az életszentségben”.

LELKIGYAKORLAT A MAGÁNYOSOKNAK

Ami pedig a lelki-gyakorlatot illeti, tulajdonképpen két lelki-gyakorlat összevonására került sor: a magányosságtól szenvedő római katolikus lelkészek és a zömmel hölgyekből verbuválódó kelenföldi Magányosok Klubja egy időben jelentkezett Ipiapi atyánál, és mivel ő csak egyet tudott volna elvállalni, megegyeztek a közös lelki-gyakorlatban. Bevezetőnek az istenbohóca rend legidősebb novíciusa a cethal gyomrában elmélkedő Jónást alakította, a RÖTYE tagjai pedig fergeteges plébános- és öreglány-paródiákat adtak elő. Ezek után Ipiapi atya két részre osztotta a társaságot. A Magányosok Klubja

⁸ Lelki-gyakorlat, rekollekció, litánia, halászléfőzés, horgoló-verseny, röpi-ma-bajnokság.

tagjait azzal bízta meg, hogy játsszák el önmagukat, méghozzá egy lakatlan szigetre kerülésük első napján. A RÖTYE tagjait meg arra kérte, ők alakítsák a lakatlan sziget emberi nyelven értő állatvilágát. Ez remekül sikerült, s a végén megjelent köztük Keresztelő Szent János is, teveszőr ruhában (dr. Terebessy Olivér alakította), aki mézet és szárított sáska helyett maceszt kínált nekik, s a megújulást hirdette. Hogy mi történt a lakatlan szigeten, arról László atya csak annyit tudhatott meg, hogy először mintha veszekedtek volna, majd vi-songva nevettek, a végén meg taizé-i énekeket énekeltek.

Nekik, a magányosságtól szenvedő papoknak először egy körtáncot tanított Ipiapi atya, majd a kör közepére állva mindenkinek eljátszotta a tükörképét. Ezután a cölibátusról és a papi magányosságról beszélgettek. László atya jegyzetei segítségével a legfontosabb részleteket szinte szó szerint fel tudta idézni:

IPIAPI ATYA: A cölibátus, oltártestvéreim, azoknak való, akik tudnak örülni a szépnek.

OLTÁRTESTVÉR I.: A nőknek is?

IPIAPI ATYA: Mi az hogy!

OLTÁRTESTVÉR II.: No de atya, kérem...

IPIAPI ATYA: Testvérem, Isten nem osztódással szaporodó amőbának teremtett minket, hanem férfinak és nőnek, az ő hasonmására.

OLTÁRTESTVÉR III. (huncutkodva): Csak nem azt akarja ezzel mondani Ipiapi atya, hogy egy csinos nő is istenkép-más!

IPIAPI ATYA: Na végre! Ha meglátok egy szép nőt, jelez testem, érzésvilágom, lelkem. Megcsodálom, s azt mondom: Istennek legyen hála!

AZ OLTÁRTESTVÉREK NAGYOBBIK FELE: Istennek legyen hála!

OLTÁRTESTVÉR IV.: Szóval, ha jól értem, tisztelendőseged jól megnézi őket?

IPIAPI ATYA: Mi az hogy! Ugyanis nagyon jó megnézni őket! Nagyon jó megsimogatni a lányok haját! Nagyon jó megcsókolni az arcukat! Nagyon jó a vállukon elaludni!

AZ OLTÁRTESTVÉREK NAGYOBBIK FELE: Istennek legyen hála!

AZ OLTÁRTESTVÉREK KISEBBIK FELE: No de mégis...

OLTÁRTESTVÉR V.: Mi csak cölebsz papok vagyunk, de az oltártestvérem ráadásul szerzetes is.

IPIAPI ATYA: De a négyes fogadalommal...

OLTÁRTESTVÉR VI.: Nem hármas?

IPIAPI ATYA: Szűzesség, szegénység, engedelmesség, bohóckodás, ez, ugye, négy. Szóval fogadalmunkkal nem mondtunk le a napsugárról, a nevetésről, a játékról és a szépségről. Még a szerelemről sem.

KÉT OLTÁRTESTVÉR: A sze-re-lem-rőőőőő! seeeem??

IPIAPI ATYA: Igen, abban az értelemben, ahogy Ferenc atyánk is szerelmes volt Klárába.

OLTÁRTESTVÉR VII.: Hát nem elég nekünk Istenbe szerelmesnek lenni?

IPIAPI ATYA: Ez már, testvéreim, teológia, ezt kérdezzétek meg Barsi Balázstól, én ugyanis csak egy egyszerű istenbohóca vagyok.

Amikor ismét együtt voltak valamennyien, beleértve a RÖTYÉ-t és dr. Terebessy Olivért is (aki a lakatlan szigeten egy majomkenyérfát alakított), kérdésekkel rohamozták meg Ipiapi atyát, ilyenekkel:

KÉRDÉS: Mi még azt tanultuk, hogy szent dolgokkal nem lehet tréfát űzni.

IPIAPI ATYA: Dolgokkal lehet. Sőt időnként kell is.

KÉRDÉS: És szent gondolatokkal?

IPIAPI ATYA: Ha ember gondolta ki, igen.

KÉRDÉS: Lehet-e ima közben heherészni, ha rám jön?

IPIAPI ATYA: Ha az ima annyira vicces, igen. És akkor is lehet, ha az embernek ellenállhatatlan heherészhetnékje van, ha szívből jön.

KÉRDÉS: Sosem gondolt arra Ipiapi atya, hogy megnősüljön?

IPIAPI ATYA: Néhányszor igen, ilyenkor el is képzeltem magam férjnek és családapának. És megállapíthattam, hogy én erre egyáltalán nem vagyok felkészítve. Különben is a házasság a legszigorúbb szerzetesrend.

KÉRDÉS: Akkor Ön szerint miért nem engedélyezi a pápa ezt a rendet felvenni római katolikus papjainak?

IPIAPI ATYA: Erről talán tessék megkérdezni Erdő Péter egyházjogász atyát, mert én csak egyszerű istenbohóca vagyok. Egy biztos, a házasságot legalább olyan komolyan kell venni, mint a bohócságot.

KÉRDÉS: És a magányos ember nem képzelheti magát szerzetesnek?

IPIAPI ATYA: Ha örömmel és jól csinálja a magányosságot, Isten szemében az.

KÉRDÉS: És ha szenvedését imaként felajánlja Istennek?

IPIAPI ATYA: Akkor Isten azt mondja, kösz, öregem, de most inkább beszéljünk vidámabb dolgokról.

A FELBUKKANTAK ELZÁRKÓZNAK

Mind a négy vendégemet nagy ravaszan arra kértem, próbálják meg ismét elhívni Ipiapi atyát lelkigyakorlatra, legalább egy félnaposra, és ha igent mond, értesítsenek, engem is, de valamennyien elzárkóztak.

☛ Domenico azt mondta, hogy a bohócság karizma, és én attól még nem leszek bohóc, ha kéményseprő vagy ablakmosó inkognitóban feszítek, a bohócsághoz a Szentlélek kegyelme kell, méghozzá jókora adag. Vagyis a magamfajta civil nem keveredhetek bohócok közé.

☪ Gáspár doktornő azt mondta, hogy hála istennek nem látszom sem öngyilkosjelöltnek, sem pszichiáternek. Már messziről látni rólam, hogy religiográfus vagyok, de ez kisebb baj, és ilyen semmiségekkel Lipótmezőn nem foglalkoznak

☪ László atya úgy vélte, nem hívhatják most Ipiapi atyát, mert Ipiapi atya hívta meg őket, papokat nyárra egy liturgikus tánctanfolyamra.

☪ Olivia viszont kerek perec a szemembe vágta, hogy nem illik Ipiapi atyát tőrbe csalni.

Lelőhelyéről persze egyikük sem tudott.

Budapest, 1995. február 17-én.

K.I.

sem ez, sem az, csak egyszerűen religiográfus

☒ Hatodik jelentés

(amelyben kiderül a meztelen igazság)

LELKIGYAKORLAT A NUDISTÁKNAK

Éppen indulni készültem bevetésre a szájharmónikázó koldust alakító inkognitómban, amikor becsöngetett Lutra úr, aki – mivel éppen feleségemtől búcsúztam – a fülembe súgta:

– Tisztelt uram, én nudista vagyok, ezért négy szemközt szeretnék beszélni önnel.

Zavaromban, ugyanis nagyon szégyellős vagyok – feleségem legteljesebb elképedése közepette – a fürdőszobába kísértem vendégemet. Ő leült a kád szélére, én pedig megkérdeztem, hogy le kell-e vetközzem?

– Hát ön is? – kérdezte, majd hozzátette:

– Ez esetben sokkal könnyebb a helyzetem, tudniillik roppantul bizalmas ügyben keresem.

Mit tehettem, nem akartam elszalasztani a nagy alkalmat, hogy hátha éppen egy nudistától tudom meg a meztelen igazságot, rávágtam:

– Igen, én is.

– De hát akkor is Ön is ott volt, nem?– kérdezte a nudista, tetőtől talpig ruhában, kádunk szélén ücsörögve.

Most légy okos, religiográfus, biztattam magam, s azt feleltem:

– Sajnos nem lehettem ott, mert nemrégén operáltak sérvvel.

Elbeszéléséből hamarosan kiderült, hogy Ipiapi atya (még szeptember elején) a nudistáknak is tartott lelkigyakorlatot, méghozzá délegyházi telepükön.

– És mi volt rajta? – kérdeztem.

– Csak egy glória. De amikor árnyékáról észrevette, azt is levette, s odagurította a gyerekeknek. Egyébként abszolúte természetesen viselkedett, ennek pedig az volt a magyarázata, hogy Bau-bau szigetén is ebben a szerelésben prédikált.

Vendégem elmesélte, Ipiapi atya azzal kezdte, hogy ez a nudista telep hasonló lehetne a Paradicsomhoz. Ezután hosszasan nézegetett bennünket, majd a fejét csóválva kijelentette: „Jól látom, hogy még nektek is akad bőven takargatnivalótok?” Erre a nudisták egymásra néztek, de nem vettek észre semmit se egymáson. Ipiapi atya pedig megkérdezte: „És a lelketek? Azt miért takargatjátok? És miért nem fügefalevéllal?” És ekkor „a szent” (Lutra úr nevezte így) fügefaleveleket osztott ki. Mindenkinek jutott. Hamarosan jó páran jelentkeztek, hogy nem akarnák takargatni, hanem gyónni szeretnének. Ő viszont azt mondta, hogy egy nudista telepen röhejes lenne a gyóntatószék és a sutyorgás, ezért mindenki szépen fennhangon gyónjon meg a szomszédjának, ő meg majd a végén feloldozza őket. „És akinek eszében sincsen gyónni?” kérdezte valaki, de neki

nem Ipiapi atya válaszolt, mert ő már a gyerekek között hancúrozott, hanem a nudista szövetség elnöke, ekképpen: „Az ne merjen fügefalevél nélkül mutatkozni”. Nagy nehezen a meggyónt a társaság nagyobbik része – mesélte tovább vendégem –, a feloldozás pedig úgy történt, hogy egymás kezét fogva besétáltak a tóba, s mindenki – még Ipiapi atya is – megmerült a vízben. Amikor kijöttek, megdöbbenve tapasztalhatták, hogy a fügefalevelek szedelőzködnek, s hazaindulnak.

Azt is megtudtam az alelnöktől, hogy Ipiapi atyát meginterjúvolta lapjuk munkatársa. A „Mi a véleménye a nudizmusról?” kérdésre Ipiapi atya azt válaszolta, hogy neki inkább a tisztaságról lenne véleménye. „Ami ugyebár fél egészség”, szellemeskedett a riporter. „A tisztaság egészség”, felelte Ipiapi atya, majd hozzátette, hogy „a nudizmus csak annyira furcsa, mint a mi rendi ruhánk ott, ahol nem ismerik.” Amikor erre a riporter nagyon elégedett arcot vágott, Ipiapi atya megjegyezte: „Az igazság valóban meztelen, de a meztelenség még nem meríti ki az igazságot.”

Ekkor nyitott ránk feleségem, aki valami rosszat sejtett.

– Tán a kedves neje is? – kérdezte az alelnök, de csak merő udvariasságból.

– Engem ne keverj bele semmiféle disznóságba! – sziszegte feleségem.

Próbáltam megnyugtatni, hogy csak Ipiapi atyáról beszélgettünk, akinek párom szintén nagy tisztelője.

– Itt? Miért nem a...?

Ezt a disznóságot már nem hagytam neki kimondani, pedig – este megmondta – csupán azt akarta mondani: „a sarki kocsmában”.

IPIAPI ATYA ÉS A KOLDUS

Szájharmonikázó koldusként (a Győzelemről énekeljen-t és az Ubi caritas-t) játszottam, meglepően hamar nyomra

akadtam, méghozzá az Emke aluljáróban, az Ubi caritas⁹ hallatára ugyanis a béna koldus felpattant, és odacaplatott hozzám e szavakkal:

– Haver, ezt a számot már ismerjük! És most kopj le gyorsan, mert ez a én placcom.

Először is bemutatkoztam, majd megkérdeztem, honnan ismeri a számot. A történetet – feltehetően a benne lévő nyomás miatt – számomra nagyon zavarosan adta elő, annyira mindenestre kikeveredett belőle, hogy egy „szakadt ürge” (vagyis Ipiapi atya) kétszer is egy húszast dobott a műanyag poharába. Harmadszor azonban már „csak” egy szentképet, negyedszerre pedig a következő történt:

SZAKADT ÜRGE (vagyis **IPIAPI ATYA**): Kolléga, adj egy húszast.

KOLDUS: Mi-csooo-daaaa?????

IPIAPI ATYA: Nem nekem!

KOLDUS: Mi-csooo-daaaa?????

IPIAPI ATYA: Annak a kollégának szeretném odaadni, aki ott ücsörög.

KOLDUS: Az egy ugyanolyan csaló, mint én.

IPIAPI ATYA: Tudom. De valamiért szomorú.

KOLDUS: Ha látnád, milyen kéglije van!!

IPIAPI ATYA: Attól még lehet szomorú.

KOLDUS: Te sem vagy igazi koldus. Ha csak nem koldulóbarát. Láttunk mi már ilyen is, el is kergettük innét.

IPIAPI ATYA: Barátnak barát vagyok, de istenbohóca. Mi nem kéregetünk. Inkább adunk, ha van miből.

KOLDUS: Miért? Szégyellitek a kéregetést. Pedig a költő is megírta, hogy „Nekem a kérés nagy szégyen, adjon úgy is, ha nem kérem!”,¹⁰

IPIAPI ATYA: Lehet, hogy szégyelljük. Talán még kevés bennünk az alázat.

⁹ Ahol szeretet (folytatása: ott van Isten is).

¹⁰ Nagy László *Adjon az isten* című verséből idézett a koldus.

KOLDUS: És kaptok valamit a bohóckodásért?

IPIAPI ATYA: Tányérozni, kalapozni nem szoktunk, de azért kapunk. Mondd, testvérem, vannak-e erre felé igazi koldusok?

KOLDUS: Akadnak, csak ti sosem fogjátok megtudni, melyikünk az igazi.

IPIAPI ATYA: Én rögtön tudtam rólad, hogy nem vagy igazi.

KOLDUS: Honnan, apuskám?

IPIAPI ATYA: Onnan, hogy, sajnos, nem sajnáltalak meg.

KOLDUS: Elhiggyem? És ezért jöttél még egyszer?

IPIAPI ATYA: Magamban kerestem a hibát.

KOLDUS: És miért hoztad harmadszorra a szentképet?

IPIAPI ATYA: Hogy ugrassalak. Aztán rájöttem, rossz helyen tapogatózom, mert lehetsz, testvérem, akár mekkora csaló, mert az vagy, tudom, de ha egyszer szomorú vagy, akkor meg kell vigasztaljalak.

Ezt sikerült belőle kiszednem. Még megmutatta a szentképet (Szent Ferencet ábrázolta), amelyet azóta magánál hordott, kabalából.

TOVÁBBRA IS KOLDUS-INKOGNITÓBAN

Megpróbálkoztam még templomok előtt is a szájharmónikázással, de az álkoldusok üzelmeiről felvilágosított hívektől csak szűrös pillantásokat kaptam. Az egyik plébános rendőrt hívatott, s amikor az igazoltatásnál kiderült, hogy religiográfus vagyok, a plébános atya, követelni kezdte, hogy akkor azonnal tartóztassanak le, mert azok az Egyház legfőbb ellenségei. A rendőr udvariasan megkért, magyarázzam el neki, mi az a religiográfus. Amikor azt mondtam, hogy szociográfus, a rendőr bevallotta a plébánosnak, hogy nemrégén még ő is buzgó szocialista volt, mindaddig, amíg buzgó evangélikus lett, engem meg felszólított, hogy három percen belül tűnjek el a szeme elől.

KÉMÉNYSEPRŐ ÉS ABLAKMOSÓ INKOGNITÓBAN

A másik két inkognitómmal sem jártam nagyobb szerencsével, mert egyik alkalommal a kéményseprők központjában kötöttem ki, ablakmosóként pedig – miután egy irodaház üvegportálja elé állítottak – én adtam fel magam. Ezúttal – töredelmesen bevallom: egy fenékbe rúgást követően – öt másodperc alatt kellett eltűnnöm, ami csak a csodálatos időszaporítással sikerülhetett volna, így még kettőt kaptam a fejemre is.

Hazaérkezésem után hűséges párom először – megjegyzem joggal – kiabálni kezdett velem, aztán megsajnált, s azt javasolja, öltözzem inkább religiográfusnak, vagy legalább is törpefenyőnek, mint Ipiapi atya, hisz azokat nem szokták igazoltatni.

Van egy jó hírem is. Miközben és inkognitóztam, jelentkezett egy fiatal pár, akik nemrégén Ipiapi atya rekollekciónak vettek részt, méghozzá három héttel ezelőtt. Ez már majdnem forró nyom, remélem, nem hűl ki addig, amíg Miskolcra nem érek.

Budapest, 1995. február 23-án.

K.I.

religiográfusnak álcázott religiográfus

☒ Hetedik jelentés

(amelyben a nyomozó igazolást kap)

REKOLLEKCIÓ SZERELMES KERESZTÉNY FIATALOKNAK

Miskolcon igazi segítőtársakra találtam a katolikus közösségeket országosan összefogó HÁLÓ ottani hálózatának – ők így nevezték magukat – „bogozóiban”. Kedvemért összehívták mindazokat, akik másféle hete részt vettek azon a bi-

zonyos hétvégi rekollekción, amelyet Tóth Kingáék szerelmes keresztény fiataloknak hirdettek. A jegyeskurzust Ipiapi atya nem vállalta el, maga helyett olyan szakembereket ajánlott, mint Jelenits István, Sebők Sándor, Öbbágy László, Varga Péter, Tomcsányi Teodóra, Pálhegyi Ferenc, Gyökössy Endre. Mindössze azt ajánlotta fel, hogy „elsősegélyt ad és kap”. A „kap”-ot persze ők sem értették, csak a végére derült ki, miről is van szó. Két napon át beszélgettek, játszottak, táncoltak és imádkoztak, a végén pedig Ipiapi atya másfél órán keresztül sorolta fel, mi mindent tanult és kapott tőlük.

Segítőtársaim elmondták, hogy elsőre csalódtak Ipiapi atyában, mert nem találták sem eléggé szakszerűnek, sem eléggé modernnek, sem eléggé szókimondónak. Most pedig hadd írjak ki jegyzetfüzetemből néhány fontos – talán nyomravezető – megnyilatkozást:

– Ami a szókimondást illeti, hamar rá kellett jönniük, ezt ránk bízta. Mi irultunk, pirultunk, és kimondtuk – emlékezett vissza irulva-pirulva egy őzgida tekintetű leányzó.

– Mi persze feltettük a szokásos életbevágó kérdéseket. Például, hogy önmagam idézem: „Milyen veszélyeknek vagyunk kitéve, mi a lányok a szerelem művelése közben?”. Erre Ipiapi atya hosszasan gondolkodott, majd azt felelte: „Az élet általában életveszélyes. A szerelem kevésbé. Avval azonban számolni lehet, hogy csókolózás közben lenyeljük a rágógumit!” „De meddig lehet elmenni? – kiabált közbe izgatottan egy szakállas fiú. „Ameddig a takarónk ér” – felelte Ipiapi atya némi töprengés után. Ezt majdnem mindenki értette, de a kisebbség nevében egy erősen bodroshajú leányzó kattogva megkérdezte: „Meddig lehet elmenni négy hónapos ismeretség és két hetes együtt zsolozsmázás után?” Ipiapi atya nagyon sokáig gondolkodott, majd azt mondta: „Lehet, hogy előlről kell kezdeni. Lehet, hogy már megfoghatják egymás kezét. Lehet,

hogy már az énekek énekét is felolvashatják egymásnak, és még az is lehet, hogy mindent lehet.” – mesélte egy rossztartású, de tiszta tekintetű szemüveges fiú.

– Én megkérdeztem, hogy „Mit csináljak, ha a srác három hónapos együttjárás után azt kezdi mondogatni, hogy, ő bizony depresszióba esik, ha nem engedem, hogy megöleljen?” Ipiapi atya hosszan ingatta a fejét, majd azt felelte, hogy „Nem csak a mesében lehet három nap egy esztendő, de ez ritka. Legjobb lenne, megvárni, míg belesik, mert akkor a depressziójával együtt egyebet is ki lehet gyógyítani belőle – számolt be lelkesen egy copfos tizenéves.

– Én meg azt kérdeztem meg, hogy „Normális-e, ha állandóan azt mondogatom magamban, ha a szerelmemre gondolok, hogy ‘Istenkém, Istenkém, ez nem lehet igaz?’” Erre Ipiapi atya magába mélyedt, majd szemét kinyitva azt válaszolta, hogy „Egyfelől a szerelmes ember oly sokféleképpen normális, másfelől, az Isten akkor sem ‘istenke’, ha a legjobb barátunk” – mesélte egy copfos tizenéves fiú.

– „Itt vannak az illemszabályok, itt vannak szüleink észrevételei, itt van egyházunk tanítása, aztán itt vannak érzéseink, kire, mire hallgassunk?”, kérdezte egy ferences novícius. „Hallgassunk a szívünkre!” – javasolta Ipiapi atya kis töprengés után. „Vagyis érzéseinkre?”, kérdezte egy levelező teológus lány. „Nem. Szívünk bölcsességére!” – mondta Ipiapi atya. „És az egyház?” – nyögött fel valaki hátulról. „De hát az is a szívünkből szól, nem?”, kérdezte vissza Ipiapi atya. „Mi a legfontosabb a beteljesedett szerelemben, a házasságban?”, kérdezte ekkor egy társunk két hónappal házasságkötése előtt. Ipiapi atya ezen a válaszon nem gondolkozott: „A legeslegfontosabb szerelmünk karbantartása!”. „És a jegyesség idején?”, kérdezte egy jegyben járó ifjú. „Ugyancsak”, felelte Ipiapi atya – hallhattuk a katolikus gimnázium fiatal tanárának beszámolójából.

Segítőtársaim ezután kis cetliket vettek elő, amelyekre azokat az imákat jegyezték le, amelyeket a rekollekció végén ajándékba hallottak Ipiapi atyától. Ilyeneket:

„Toga-tea vánkosa kinek karja légyen?
Te Tapu-a-roko:
Toga-tea vánkosa az ő karja légyen.
Toga-tea ringó ágya kinek teste légyen?
Te Tapu-a-roko:
Toga-tea ringó ágya az ő teste légyen.
Mindörökké Ámen!”

És ilyeneket:

„Gyantalámpácskám, annyira tetszel,
gyantalámpácskám, annyira tetszel,
hogy elgörbül a kanóc,
hogy elgörbül a kanóc.
Istenem, segíts!”

És még ilyeneket is:

„Öleléseimmal megkötöttelek,
magamhoz vontalak éjféli bájolással,
magamhoz vontam a dombokat,
magamhoz vontam Te tarát,
magamhoz vontam Tauvharét,
ott éltünk mi együtt, kedvesem,
Istennek legyen hála!”

Segítőtársaim azt is elmondták, hamarosan híre ment a városban ennek a rekollekciónak. A résztvevőket kérdésekkel halmozták el osztálytársaik, szüleik, papjaik, valamint a helyi vallásos és világi sajtó munkatársai. Mivel Ipiapi atyának nyoma veszett, ők maguk próbálták meg értelmezni a hallottakat, és megvédeni Ipiapi atyát. Megtudtam, hogy egyházi részről Prominens atya (kérésére valódi nevét és

beosztását mellőzöm) foglalkozik az ügyel. Mivel Ipiapi atya nyomába nem eredhettem, hozzá igyekeztem.

PROMINENS ATYÁNÁL

Prominens atya azzal kezdte, hogy nagyon örül, hogy „egy cipőben járunk”, s reméli, valamelyikünknek csak sikerül elkapni ezt a „zavaros hitű pápuát”. Ipiapi atya őszintén nem szerzetes, de még csak nem is katolikus, hanem egy újpogány szekta tagja, de lehet, hogy egyszerűen csak kanördög. Szülők, paptársak, hívő katolikus orvosok és „jóérzésű idős hívek” leveleit mutatta nekem, amelyben felpanaszolják, hogy

- 1) Ipiapi atya házasság előtti nemi életre buzdítja a fiatalokat „szerelmünk karbantartása” szorgalmazásával,
- 2) éjszakai virrasztás helyett éjféli bájolást javasol,
- 3) amennyiben Toga-te és Te Tapu-a-roko házastársak is lennének, akkor is minek kell katolikus fiatalokat belekucskáltatni egy ilyen cudar ágyjelenetbe,
- 4) az „a szerelem oly sokféleképpen normális” kijelentés mi más lenne, mint a szabadszerelem nyílt meghirdetése,
- 5) a rágógumi lenyelése az orvostudomány mai állása szerint nagyon veszélyes lehet.

Prominens atya másféle veszedelmeket is felsorolt:

– Például akiket ez a kanördög maga helyett ajánlott jegyeskurzus vezetésre, akik között először is két református van, másodszor is civilek, és még nők is. Az egyik civil éppen egy katolikus ifjúsági lapban ír le a szerelem kapcsán olyan rondaságokat, hogy „KIF-túlnyomatás” meg „KIF-görbe”.¹¹ Ön is észrevette? Pedig ön a nyomozó! Mint római katolikus nyomozónak, aki mellesleg a házasság szentségében él, feltétlenül észre kellett volna vennie! Nos,

¹¹ Prominens atya Varga Péternek a Zászlónkban megjelent Gondola című sorozatára – hogy stílszerűen fogalmazzak – gondola.

ne szégyelljen rábökni!” Szégyenkezve beismertem, nem vettem észre semmi említeni méltót.

– Hát akkor most ismerje el, tisztelt religiográfus úr, hogy mi, cölibátusban élő papok is labdába rúghatunk még egy ilyen témában is. Szóval egyrészt itt van ez a KIF-görbe, másrészt, most figyeljen, nyomozó uram, itt van ez az ‘anyira tetszel, hogy elgörbül a kanóc’. Most már látja, hogy miről van szó?

Ekkor végzetes hibát követtem el, aminek az lett az eredménye, hogy Prominens atya ünnepélyesen kijelentette, és azon nyomban írásba is foglalta, hogy én sem vagyok katolikus, ugyanis a kérdésére (hogy miről van szó) ezt válaszoltam:

– Hát a szerelemről!

Ő pedig előbb elsápadva, majd kivörösödve kiabálta:

– Hát nem, tisztelt religiográfus úr! Egy összeesküvésről van szó, amelyben a hazai és az óceániai görbeségek, a Samu bácsi¹² és a kanördög fogtak össze egyházunk tisztalelkű fiataljai ellen, de én ezt...!!

Itt elfogyott a levegője. Megpróbálkoztam előbb a hamubasült pogácsa hamujával, majd a normál-Á-val, végül a mikronéziai röpima segített. Ettől olyannyira magához tért, hogy azon nyomban kimutatott bennem három súlyos eretnekséget. Ezután átadta nekem a pecsétetes írásbeli igazolást arról, hogy nem vagyok katolikus, és felszólított, hogy fél órán belül hagyjam el a város területét.

LEGALSÓSZENTBENEDEK FELÉ

Be kell vallanom, szívesen beszélgettem volna még tovább Prominens atyával, mert, ha egy kicsit régimódinak is tűnhet a mai fiatalok szemében, lebilincselőnek találtam temperamentumát és habitusát, de megfogadva tanácsát,

¹² Varga Péter írói álneve a Zászlónkban.

negyven perc múlva valóban elhagytam a várost, ugyanis valami azt súgta nekem, hogy innen talán Legalsószentbenedekre vette útját Ipiapi atya.

Miskolc és Hernádnémeti között a vonaton, 1995. február 24-én.

K.I.

r. (vagyis rejtett) katolikus nyomozó

Nyolcadik jelentés

(amelyben a nyomozó is lazít)

FELSŐSZENTBENDEKEN

Felsőszentbenedekre éppen az esti mise idejében érkeztem. Meglepő látvány fogadott: az oltár nemzetiszínű zászlóval volt leterítve (megtudtam, Antall miniszterelnök halála óta), a mellékoltárnál pedig az eredetit (szent Antal) eltakarva Antall József képe volt kitéve, előtte gyertya égett. A harmadik furcsaság a szentbeszéd első mondata volt: „Magyar testvéreim!” Körülnéztem: a 27 hívő közül 8-9 lehetett cigány, a többiek között is akadhatott nem egészen magyar, hiszen Felsőszentbenedeken köztudottan sok szlovák élt. Esperes atya vezetékneve pedig Strapacska. A szentbeszédben szó esett arról is, hogy Felsőszentbenedek a szabadkőművesek, a posztkommunisták és a szekták által fenyegetett kereszténység utolsó védőbástyája, mert Alsószentbenedek már félig pogány, ráadásul Zákány úr éppen ott próbálja magát „reaktivizálni”, Legalsószentbenedek pedig már az eretnekek kezén van. Ezt hallva elhatároztam, hogy a mise befejezése előtt elillanok, de esperes atya észrevette, és odasüvöltötte, hogy „Stefi, quo vadis?”¹³

¹³ Hová a szent csudába igyekszel?

A gombapörkölt mellett lelkemre kötötte, hogy most már mindent derítsek ki rendesen, s neki is jelentsem, mit tapasztaltam, mert egyre jobban aggódik, főleg azóta, hogy dr. Terebessy Olivér és Kanalas Rozália rendre „letarolják” Legalsószentbenedek környékén az összes gombát. Újabban pedig az hallja, hogy Ipiapi atya nyáron világtalálkozót akar szervezni éppen ott, a világ végén.

„Nyilvánvaló, hogy ki ellen”, – tette hozzá rám hunyorítva.

ELKÉPZELÉSEK EGY VILÁGTALÁLKOZÓRÓL

Mivel senki sem akadt, aki elvitt volna, ismét gyalog vágtam neki Legalsószentbenedekre, és – mellőzve most kalandjaimat (melyek során igénybe kellett vennem mint a pogácsahamut, mind a normál Á-t), a lényegét mondom: – ennek következtében ismét lekéstem (immár csak öt órával maradvára el) Ipiapi atyát. A többieket mind ott találtam. Izgatottan számoltak be arról, hogy Ipiapi atya beoltotta őket a VILÁGVÉGE ÉS A VILÁG KÖZEPE címet viselő világtalálkozó gondolatával, amelynek az a lényege, hogy Ipiapi atya itt szeretné, ahogy ő mondta, „randevúztatni a peremet a centrummal”. Itt találkozhatnak:

- ☞ az istenhátamegetti falu a nagyvárossal (dr. Terebessy Olivér szerint),
- ☞ a szegénység a gazdagsággal (Kanalas Rozália szerint),
- ☞ a kápolna a bazilikával (Hilária nővér szerint),
- ☞ Mucsá Európával (Pepe szerint),
- ☞ az elesettség a világszínvonallal (Mária szerint),
- ☞ a Világbank az üres zsebbel (József szerint),
- ☞ a Lepkeház az Országházzal (Pimpa szerint),
- ☞ Bolond Pista Szent Istvánnal (Bolond Pista szerint),
- ☞ a bimm és a bamm (Vigyorai szerint).

Bármennyire is érdekelt ez a fantasztikus plánum, Ipiapi atya felől érdeklődtem. Elmondták, hogy amikor Ipiapi atya megtudta (Tassibecz polgármester asszonytól, aki Zákány úrtól, aki régi kapcsolataitól), hogy Prominens atya égre-földre keresteti őt, azonnal elindult hozzá. Én sem tehettem mást. Tassibecz polgármester asszony jóvoltából az önkormányzati lovaskocsin jutottam el a felsőszentbenedeki autóbuszig, amelyet Ábrahám és Vikárius húztak, már amikor kedvük szottyant, mert annyi érdekes látni és megbeszél-nivalójuk akadt út közben, hogy gyakran megfeledkeztek eredeti céljukról.

IPIAPI ATYA PROMINENS ATYÁNÁL

Prominens atya, ahhoz képest, hogy legutoljára eléggé zord hangulatban tessékelt ki engem a városból, igen kedvesen fogadott:

- Tudja mit, kedves religiográfus úr, Ön odaadja nekem azt a papírt, amelyet legutóbb kiállítottam Önről, én pedig cserébe egy tisztességes adag pálinkát ajánlok fel, hogy ihassunk a kibontakozásra.

- Mivel tele vagyok serkentőket csillapító nyugtatókkal, sajnos még ásványvizet sem ihatok, a papír pedig bekerült a nyomozati anyagba, az viszont szigorúan bizalmas, csupán megbízóim láthatják, nekik viszont arról van papírjuk, hogy rendes katolikusok – feleltem.

- Kitől? – kérdezte egy picit gyanakodva házigazdám.

- Az Országos Lelkipásztori Intézettől, mert ez a szervezet adja ki a Zászlónk című katolikus diáklapot.

- Az más – nyugodott meg, Prominens atya, s miután töltött magának, belefogott a „csúcstalálkozó” elmesélésébe.

Természetesen Ipiapi atyával való találkozásukról van szó. Ez előző nap, február 25-én délután zajlott le a következőképpen. Ipiapi atya átázva-átfázva érkezett meg,

„olyan volt, mint egy leszázalékolt kanördög”, tette hozzá szánalommal Prominens atya, majd gyorsan kinyújtott nyelvére ütött:

– Aki még egyszer kanördögnek meri nevezni, azonnal meggyónja, értem?!

Kezdem érteni. Itt valami történhetett. Azzal kezdődött, hogy Ipiapi atya megkérdezte:

– Nem hasogat nagyon a feje, Prominens atya, itt jobb oldalt?

– Ördögöd van – sziszegte Prominens atya.

– És már napok óta szorulása is van, ugye, Prominens atya?

– Honnan tudod, te...

– És az ima sem esik jól, hiába erőlteti, ugye Prominens atya?

– Távozz tőlem...! Vagyis gyere csak ide te kis kanördög, hiszen reszketsz, igyál egy kis pálinkát.

Ipiapi atya azonban azt javasolta, előbb mindketten helyezkedjenek el hanyattfekvésben a szőnyegre.

– Temelléd? Te... És minek?

– Lazítani – felelte Ipiapi atya.

Prominens atya szünetet tartott, ezalatt szabályos jógalégzést végzett, majd így folytatta:

– És másfél óra alatt óriási türelemmel, úgy bánva velem, mint egy hímes tojással, vagyis egy hülyegyerekkel, megtanított relaxálni. Két órán belül annyira tünetmentes lettem, hogy akár ihattam volna a finom kis borovicskából, de nem kellett. Igazából most sem kell –, fejezte be a történet első részét Prominens atya, s felszólított, hogy relaxáljunk egyet.

Nem volt ellenemre, hisz ismertem már az eljárást, amelyet egy Blanckenstein Miklós nevű fiatal pap barátom vezetett lelkigyakorlatos táborban tanultam meg egy Tomcsányi Teodóra nevű pszichológustól húsz évvel ez-

előtt. Annak ellenére, hogy procedurában még kezdő Prominens atya kétszer jóízűen elaludt a relaxálás közben, jól sikerült a lazítás.

– Az esperesi koronákon is ezt csináljuk majd, mert papjaim igencsak le vannak pusztulva. Ez még a tarokknál is jobban kikapcsol. Sőt bekapcsol – mondta Prominens atya elégedetten, majd tovább mesélt.

Alaposan kifaggatta Ipiapi atyát. Megtudta tőle azt is, hogy most éppen egy háromtagú biztosság felügyelete alatt lelkigyakorlattal kombinált továbbképzést folytat, amelynek keretében Szent Tamás összes művét kell elolvasnia, de ezt felvállalta helyette egy bizonyos Terebessy nevű atya, akit Legalsószentbenedekre helyeztek, így Ipiapi atya elvállalhatta egy-két kisebb lelkigyakorlat és rekollekció vezetését. Prominens atya úgy emlékszik, mintha a Patrona Hungariae gimnáziumba hívták volna.

Megkérdeztem, most, mindezek után, mit tart róla. Prominens atya hosszas töprengés után a következőket válaszolta:

– Ipiapi atya nehezen illik bele bármilyen egyházi skatulyába. Egy ami bizonyos: nem katolikus. Erről igazolást is adtam neki. Az is biztos, hogy Isten embere. Erről is kapott írást. Az is biztos, hogy én egy kis nünüke vagyok hozzá képest. Erről is kapott papírt. Feltétlenül ki kellene rá terjeszteni az ökumenét, s kívánatosná tenni számára egyházunkat. A jövő évi ökumenikus imahetünkre feltétlenül meghívom, egész társulatával együtt, mert la-zí-ta-ni kell, különben bemerevedik egész egyházunk.

Megtudtam még, hogy búcsúzáskor arra kérte Prominens atya Ipiapi atyát, hogy áldja meg őt, de istenigazából. Ő megtette, ezután arra kérte őt, hogy adjon neki valami penitenciát is. Erre Ipiapi atya megkérdezte tőle:

– Prominens atya szerint mi a legfontosabb vallási kérdés?

– Hát az nyilván Isten léte lehet, nem? – kérdezte prominens atya.

– Hát szerintem nem – felelte Ipiapi atya határozottan. – Szerintem a legfontosabb vallási kérdés, hogy ki vagyok én? Ezen töprengek én, amióta szerzetes vagyok, s ha van kedve, töprengjen ezen Prominnes atya is.

Azóta én is ezen töprengek a nyomozás szüneteiben, Miskolc és Budapest között az Intercity expressen 1995. február 27-én.

K.I.

*ismét normál r. (relaxált) kat. nyomozó
jelenleg religiográfusnak álcázva*

Kilencedik jelentés

(A Lepkeházból, kissé felemelkedve)

HÓKUNYHÓBAN

Mivel úgy gondoltam, Ipiapi atyát váratlanul szólította el Legalszószentbenekről a hír, hogy Promines atya égre-földre keresteti, azt tartottam legvalószínűbbnek, hogy visszament Legalszószentbenedekre, hiszen éppen a kellős közepén voltak a világtalálkozó tervezgetésének. Hogy minél hamarabb oda érhessek új stratégiát dolgoztam ki „a legrövidebb út a kerülő” címmel, s elkerültem mind Felsőszentbenedeket, mind Alsószentbenedeket, vagyis esperes atyát és Zákány urat (vagy ismét elvtársat?), s az autó-, motor- és lovas kocsi (netán teve- vagy vadszamar-) stopra hagyatkoztam.

Bár útközbeni kalandjaim valamivel érdekesebbek lehetnek olvasóim javarészeének, mint csekélyke nyomozati eredményeim, még sem részletezem őket, mert ez, – hogy az élő klasszikusokat idézzem – SD (vagyis súlyos dögség¹⁴)

¹⁴ Varga Péter terminus technicusa.

lenne tőlem, akit megbízóim nyomozásra és nem bordatőrre vagy elkallódásra kértek fel. SS (vagyis Summa Summárum¹⁵), két napot töltöttem egy hókunyhóban, míg nem rám akadtak.

Tehát a tények: hófúvás bokáig, térdig, derékig, nyakig, fejbúbig. Miért nem fagytam meg?

1) Mert a Gondviselő nem akarta.

2) Mert egy hókunyhó képződött körülöttem, s innentől kezdve reménykedő eszkimó lehettem.

Mondanom sem kell végigpróbáltam minden lehetőséget:

☹ legelőször is a nyomaveszett nyomozók fohását,

☹ majd szikla- és falramászó felszerelést,

☹ aztán a lelki szelencét,

☹ ezt követően az elvi iránytűt,

☹ később hosszasan, majd tíz percenként ismételve a normál Á-t,

☹ végül a mikronéziai röpmát.

Erre bokrosodott meg Vikárius, a Hollywood-díjas szivarozó vadszamar, és Dr Terebessy Olivér – mint afféle műszaki ember – sikeresen kiásott.

Azt viszont elmondanám, hogy mivel kötöttem le magam egy-egy normál-Á leadása között, mert ez nagyon is összefügg küldetésemmel. A Lepkeházon töprengtem, mert ez sem sokkal kevésbe rejtélyes, mint az a bizonyos legfontosabb vallási kérdés. Előrebocsátom: ráadásul még össze is kapcsolódnak. MT (vagyis: Mint tudjuk) a lepkeház a sevillei világkiállításra készült. Egy magyar építész a vasbeton technikai csodák, az iparkodó, üzletelő, gyarapító, informáló pavilonok közé beállít egy nagy lepkehálót tele lepkével. Ez legalább olyan, mintha a magyar parlamentben egy szép napon az elnök helyén egy négyéves kisgyermek ülne vagy egy

¹⁵ Ez már sajátom.

szál virág, vagy olyan, mintha egy forgalmas útkereszteződésnél, maga Jézus irányítaná a forgalmat. Az építményt, ha felépítették volna, a világkiállítás után lebontották volna, de sokan hümmögtek volna még évekig. Végül is felépül a világ közepe (a világkiállítás) helyett a világ legvégén, ahol üresen áll, vagyis majdnem üresen, hiszen nő benne a fű, a bokor, s pillangók is betévedhetnek. Hogy hogyan képzelte el Tassibecz polgármesternő egy lepkehálo téliesítését, az ismét csak rejtély számomra. Amikor Ipiapi atya leveleiben először bukkant fel ez a furcsa építmény, azonnal építész fiamhoz fordultam, aki a kezembe nyomta a Magyar Építőművészet 1994. 3-4. számát, amelyben megtekinthettem a tervrajzokat, s megtudhattam, vagy inkább megsejthettem, mit is akart az építész. Ezt írja: „Van egy állapot, amely mindég és folyamatosan a felfedezések kora, ez a gyerekkor. Gyerekkorunk egyik fétise, titkainak szimbóluma pedig a felbukkanó és eltűnő lepke. A megkomolyodó ifjú azonban általában elfelejti a lepkéket, és mint sok minden, egyre halványuló emlékké válnak. Ez a pavilon nem akar semmit megmagyarázni, csak láttatni akar, kevesbé a boldogság, inkább a szabadság érzetét kívánja felidézni.” De mit jelent a Lepkeház a világvégén, jobbára lepke nélkül, ez itt a kérdés.

LEGALSÓSZENTBENEDEKIEK A LEPKEHÁZRÓL

Megmenekültem tehát, és Legalsószentbenedeken a legjobb kezekbe kerültem. Mindenki körülzsongott, kivéve Ipiapi atyát, aki fél nappal érkezésem előtt távozott, ismeretlen helyre.

Ismét rövidíték: tüdőgyulladás, szövődmények, lábadozás. Közben – immár március végén, egy gyönyörű tavaszi napon – párom is meglátogatott, s el volt ragadtatva:

- 1) az állatsereglettől, köztük megmentőtől, Vikáriustól,
- 2) az istenbohóca rend novíciusaitól, köztük megmentőtől Dr. Terebessy Olivértől,

- 3) némiképpen tőlem is, aki megmaradtam,
- 4) a Lepkeházról,
- 5) a Bolond Pista által elkészített 2341 papírlapkétől, amelyek, így magyarázta a rendtag: „Ipiapi atyának is tetszenek, hiszen a Szentlélek lepke képében ereszkedett Jézus feje felé, amikor megkeresztelkedett. Ráadásul ezek télen-nyáron ott lehetnek a lepkeházban”.

Ekkor Hilária nővér azt javasolta, keljék fel, és sétáljak el velük a Lepkeházba. Csodálatos volt. Kívül is voltunk, meg belül is. Semmi sem volt benne, csak nagy tér és a még éppen meginduló növényzet. És nagy csend, ebben lubicoltunk. Aztán Pepe azt mondta:

– Majd minden látogató hozhatna egy lepkét, és ha jó a forgalom, augusztusra már tele lenne...

– Forgalom? Brrr!

Ez Hilária nővér volt.

– Ez anélkül is tele van lepkével, hogy lenne benne egyetlen is – mondta Pimpa.

– És Bolond Pista lepkéi? – kérdezte Kanalas Rozália.

– Ő már betöltötte valamivel, mi betölthetjük várakozással, emlékezéssel, elmélkedéssel és kiüresedéssel – magyarázta Hilária nővér.

Pepe vette át a szót, nagyon izgatottan:

– Láttam egy filmet, *Nagyítás* volt a címe, annak a végén fiatal srácok labda nélkül teniszeznek, s a főszereplő, visszadobja nekik a képzeletbeli labdát, amikor az kirepült a pályáról. Rengeteget filóztam azon, hogy mit akart ezzel a rendező. Azt, hogy semmi sem valódi? Azt, hogy mindannyian át vagyunk verve? Vagy azt, hogy labda nélkül is lehet teniszezni? És hogy lepke nélkül is lehet...

– Igen, azt – dörmögte dr. Terebessy Olivér.

– De ha a Szentlélek mutatkozhat lepke képében, akkor a lepke is lehet Szentlélek képében – okoskodott Kanalas

Rozália, aki már nagyon előrehaladt a katekézisben, sőt már a teológiába is behatolt.

– És mit tart erről Ipiapi atya? – kérdezte őket.

– Egyfelől azt – vette át a szót József –, amit Janáky úr is mondott, amikor ez itt felavatódott, hogy a Lepkeházban gyerekké lehetünk lepke nélkül is, másfelől úgy határozta meg ezt a titokzatos építményt, hogy „A lepkeház = valami más”.

– Máskor meg azt mondta, hogy „A Lepkeház = a Zóna”, ugyanis a pannonhalmi lelkigyakorlaton Marcell atya megnézetett vele egy *Stalker* című filmet, abban volt egy különös hely, a Zóna. Nekünk is meg kellett néznünk. Azóta is sokszor emlegetjük, mert van mit rajta töprengeni.

– Talán lehetne...– próbálkozott Pimpa.

– Talán nem mondjuk ki – vágott közbe Hilária nővér –, mert a Lepkeház az Lepkeház.

Ekkor Terebessy úr a következőt hallatta:

A Lepkeház a végtelen tér,
a föld a lepkeházban van,

Innen együtt mondták vele a többiek, párommal együtt:

a Lepkeház az ima,
az út a Lepkeházban van,
a Lepkeház az út,
a cél a Lepkeházban van,

És innentől kezdve már én is belekapcsolódtam:

a Lepkeház a cél,
a kezdet a Lepkeházban van,
a Lepkeház a kezdet,
a Lepkeház az Lepkeház,
a Lepkeház a Lepkeházban van.

Legszívesebben azt mondtam, feladom, szabad a gazda, de ehelyett azt kérdeztem:

– Ipiapi atya imája?

Ők bólintottak, és a párom hozzátette:

– De lehetne Oravec- vagy Weöres-költemény vagy akár egy naurui teológiai disszertáció is.

– A Lepkeház az Lepkeház, punktum, és akinek nem tetszik, az nyalja ki! – érvelt hevesen Bolond Pista.

Az eddig csak a fejét hintáló Vigyori pedig hozzátette:

– Bimm-bamm! bimm-bamm!

Ami feleségem szerint a következőt jelenti: „A Bimm-bamm az Bimmbamm”.

IMMÁR SAJÁT ÁGYAMBAN

Mit is mondjak ezek után? (Immár itthon, saját ágyamban, ugyanis feleségem hazacipelt)? Talán azt, hogy Ipiapi atya szelleme már megérintett. Újabb nyomra bukkantam, de félek, úgy leszek ezzel, mint a tudással vagyunk. Tudniillik, tudásunk területével együtt nő nem tudásunk területe, még-hozzá az utóbbi jobban, mint az előbbi.

Budapest, 1995. március 26-án.

K.I.

a hókunyhóból, a lepkeházból, és betegágyából

Tizedik jelentés

(amelyben a nyomozó nyomára bukkannak)

ÓCEÁNIAI VÁLTÓLÁZBAN

Ki nem bogozható szövevényeim megfejtésére házi orvosunk szakértőkkel konzultált. Dr Neumark Tamás a medicina pastoralis¹⁶ tudora először valami ekkleziogén¹⁷ ártalomra gyanakodott, de amikor kiderült, hogy a Magyarországon még elő nem forduló óceániai váltólázban szenvedek, Neumark doktor már biztosra ment, kijelentette: vallási utánérzésem van. Valószínűleg annyira beleéltem magam a nyomozati célszemély helyébe, hogy merőben pszichés alapon megkaptam azt a betegséget, amelyben a célszemély életében először és utoljára szenvedett. Valami azt súgta nekem, ebben tényleg lehet valami.

Mivel az óceániai váltóláz köztudottan enyhe lefolyású és egyetlen tünete az aluszékonyság, feleségem megkönynyebbült, hogy ennyivel megúsztuk, mert ha még jobban beleéltem volna magam a koldus alakításába, sokkal rondább nyavalyát szedhettem volna össze.

IPIAPI ATYA RÁM BUKKAN

Többi jelentenivaló másfél napos alvásom közben történt. Még aznap este meglátogattam Ipiapi atya. Elmondta feleségemnek, hogy már hetek óta a nyomomban volt, mert kíváncsi volt, ki az, aki ennyire kíváncsi egy magafajta istenbohócára. Amikor feleségem elmondta mi történt velem, Ipiapi atya önmagát hibáztatta. Hiába vigasztalta párom, Ipiapi atya nem evett, nem ivott, csak lógó orral ült ágyam mellett mindaddig, amíg feleségem halkan megjegyezte, hogy ő bizony nem ilyen savanyú Gézának képzelte el is-

¹⁶ Lelkipásztori orvoslástan.

¹⁷ Egyházi.

tenbohócát. Erre a savanyú Gézára Ipiapi atyának akkora nevezhetnékje támadt, hogy csak hosszas teáztatás után sikerült rendbe hozni. Feleségem már alig várta, mert ezután végre az óceániai költészetről beszélgethettek mindaddig, amíg Ipiapi atya el nem aludt mellettem.

Feleségem szerint álló napig aludt és az én felébredésem előtt öt perccel ébredt fel. Gyorsan elmondta a Taroa-áldást, majd be is írta feleségem emlékkönyvébe¹⁸, majd el-sietett. Ha jobban meresztem a szemem, megláthattam volna, mikor – feleségem szerint csodaszépen véve a kanyart – befordult a sarkon. Természetesen azonnal utána akartam rohanni, ekkor azonban feleségem kezembe nyomta ezt a táviratot:

IPIAPI ATYA MINAP SZEMEELYESEN MEGJELENT NAA-
LUNK AZ ORSZAAGOS LELKIPAASZTORI INTEEZETBEN
STOP BEBIZONYOSODOTT HOGY LEETEOE SZEMEELY
STOP TISZTETLETBELI MUNKATAARSUNKKAA AVATTUK
STOP MUNKAASSAAGAAT TAAMOGATJUK STOP NYO-
MOZAASAAT BESZUENTETJUEK STOP FAARADOZAA-
SAAT KOESZOENJUEK STOP BLANCKENSTEIN MIKLÓS

Végül ide másolom feleségem emlékkönyvéből a Taroa-áldást:

Kezdetről fogva volt ő, Taroa,
meg a vége-soha-sehol-sincs üresség.
De nem volt föld, és nem volt ég,
nem volt tenger, nem volt ember.
Fenn, fenn Taroa nagyot kiált,
és ő az egy, sokká osztja szét magát,
Taroa a tenger, Taroa a sziklák,
Taroa a fövény, Taroa a zátony,
Mindennek a lelke Taroa.
Taroa a sötét, Taroa a világos

¹⁸ Szegedy-Maszák Mihály és Veres András tankönyvük propagálását megköszönő sorai alá.

Taroa a legfőbb religiográfus.
Taroa a benn, Taroa lenn.
Taroa a mag, Taroa a csíra.
Taroa erős.
Taroa bölcs.
Taroa a szép világot,
kagylóhéjul, csigaháznak,
önmagának
és minékünk
szeretetből
megteremtő.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

III.

Ipiapi atya csodái

Jegyzőkönyv Ipiapi atya
bámulatra méltó működéséről

Hábriel őrangyal
üzenetei alapján, amelyet
2000. júliusában¹

Zákány Lajos
nyugalmazott megyei
egyházügyi megbízott² készített
és lábjegyzetekkel³ ellátott

¹ Tizenkét egymást követő forró éjszakán. Az angyalnak csak kamaszlány hangját hallottam, szárnya hűsítő legyezését és finom vanília illatát éreztem

² Állandóan azon jár az agyam, miért éppen nekem jelent meg az angyal, aki mint megyei egyházügyiis (akit a hívek bajszos püspököknek csúfoltak) 1989-ig hivatásosan szutt Yongatta Krisztus követőit, aki miután Ipiapi atyával találkozott, óvatosan araszolgat Isten felé. Egyetlen magyarázatot tudnék csak elfogadni, hogy ez Ipiapi atya ötlete volt.

³ Az angyal – természetesen – sok olyan vallási, egyházi és teológiai kifejezést használt, amire természetesen sem a hittanon, sem az egyházügyiiseknek szervezett különböző fejtágítókon, sem az Ipiapi atyával történt találkozás utáni tanulmányaimban (erre mindjárt visszatérek) nem hallottam vagy olvastam. Ipiapi atyával való megismerkedésem után elhatároztam, hogy igyekszem minél jobban megismerni azt, ami ellen egyházügyiisként küzdöttem. Tucatnyi szakkönyvet szereztem be, és előfizettem a Mérleg, a Protestáns Szemle és a Vigília folyóiratokra. Azért határoztam el magam lábjegyzetek készítésére, mert szeretném, ha minél többen olvasnák el ezt az írást azok közül, akik szemben álltak a vallással, vagy távol maradtak tőle.

Első üzenet

(amelynek révén bepillanthatunk a Mennysországba)

Én Hábríel karbéli angyal teremtésem óta buzgón zengtem az éneket az angyali karban. Egy különösen szép napon magához kéretett a Magasságos Mindenható engem, egyszerű kardalost, akit társaim csak Pempőkének neveztek. Nagy izgalommal suhantam hozzá.

– Pempőke – szólt a Magasságos nagyon kedvesen – kiemellek a karból.

– Talán nem eléggé zengtem? – zengtem eléggé megszeppenve.

– Szívből zengtél – nyugtatott a Mindenható – És mert nagy a szíved, őrangyal lehetsz.

Belenémultam a boldogságba, de a Mindenható, aki bele látott szívekbe, egy barackot nyomott a fejemre, és fenn így szólt:

– Örüld ki magad, aztán jelentkezz a felkészítőre.

Ezúttal nem kerültem el az üdvözlötteket, szoktattam érzékeny fülemet ahhoz a ricsajos boldogsághoz, ami nekünk, karbéli angyaloknak alig volt elviselhető. Arra gondoltam, ezentúl időtlen időm tetemes részét majd körükben kell töltenem. Az üdvözlöttek boldogan fürödtek a Létben, a Rendben, a Harmóniában, az Egészségben. A Mindenható mindenben a kedvükben járt: ingben-glóriában szaladgálhattak, nem kellett rendet rakniuk, és a Mindenható még azt is megengedte nekik, hogy egyszerűen csak „Főnökömnék” szólítsák, ő meg „Igen, Gézám, parancsolj, kérlek!” pedig Gézának, Ahmednek, Natasának, Johnnak, Herbertnek, Jüa-csing-nek, Mgwaraúnak és Sancheznek semmit sem kellett parancsolnia, mert a Mindenható ismerte szívük legrejtettebb kívánságát is. Ez pedig ő maga volt, a Mindenható. Az üdvözlötteknek a legkellemesebb megle-

petése ugyanis az volt Odafeñn, hogy habár immár nem tükör által homályosan, hanem színről színre láthatták a Mindenség Mozgatóját, a Mindenhatót, hogy kedvükbe járjon, újabbakat és még újabbakat tárt fel előttük végtelen titkából, így aztán szó sem lehetett mennyei unalomról. De mennyei nyugalomról sem, mert az üdvözültek, ha megkívánták, még fogócskázhattak is Ővele, így aztán egyes filozófusoknak végképpen fel kellett adni az Istenről mint mozdulatlan mozgatóról alkotott elképzelésüket.

Szóval volt min ámulni-bámulni Odafeñn még nekünk angyaloknak is, engem mint leendő őrangyalt természetesen az izgatott, milyen lehet Odalenn, hogyan viselkedtek ti, védenceink, üdvözülés előtt. Vagy ahogy mi angyalok mondjuk, amikor már túl nagyoknak találjuk a ricsajt odafeñn: „üdvözüllés”.

Második üzenet

(Amelyből egy kis őrangyal-elméletet tanulhatunk)

A felkészítő elméletből és gyakorlatból állt. Az elmélet ropant mulatságos volt: megtudhattuk mint gondolkodnak az emberek odalenn az angyalokról. Valamit persze sejtének, de hát meglehetősen gyermeketeg elképzelések születnek rólunk. Ilyesmi, hogy értelemmel és akarattal bíró halhatatlan lények vagyunk, akik minden látható teremtményt felülmúlunk tökéletességben mint Isten szolgálói és hírvivői, Isten⁴ gondviselő akarátának végrehajtói. Na jó, ebben van is valami.

A vallástörténeti kurzuson megtudhattuk, hogy az ószövetségi angylanra hatással voltak a keleti mitologizáló elképzelések, de a Biblia mítosztalanította ezeket, mert

⁴ Abban az időben, amikor még a másik oldalon dolgoztam, a nagybetűvel írott Isten helyesírási hibának számított.

a Biblia angyalai nem természeti erők megszemélyesítései, nem Istentől független vagy vele egyenrangú hatalmasságok, hanem Isten személyes teremtményei, akik nem rendelkeznek önálló hatáskörrel, Isten eszközei az emberek üdvözítésében.⁵ Ami igaz, igaz, ez sem áll messze az igazságtól. Azután megtudhattuk ezen a kurzuson azt is, hogy Szent Pál határozottan harcolt az angyalok túlzásba vitt tisztelete ellen, vitába szállva azokkal, akik a zsidó angyaltanba belekeverték a pogány csillagszellemeknek és a négy elem szellemi lényegének a tiszteletét. Most már odafönn egy kicsit másképpen látja, és becsülettel el is megboldogult thesszaloniki, kolosszei, efezusi, római, korinthusi és filippi érdeklőknek szervezett teológiai szemináriumokon. Odafönn azonban nem erről nevezetes, hanem arról, hogy valósággal imádja a mennyei dióspitét, amivel az Úr rendesen ellátja a megboldogultakat.

Megtudtuk még azt is az elméleti előkészítőn, hogy a teológusok általában szellemi léleknek⁶ tekintenek minket, de más értelemben, mint az emberi lelket, mert mi nem kötődünk térhez és időhöz, legfeljebb annyiban, hogy mi – szemben a Mindenhatóval – nincs mindent átfogó ismeretünk és egyszerre csak egy helyen tevékenykedhetünk, nem úgy mint egyes szentek, például Pió atya⁷, aki állítólag egyszerre két helyen misézett.

A legmulatságosabb elképzelése rólunk a teológusoknak a próbát tévő és bukott angyalokról⁸ szóló, nevezzük így,

⁵ Ezt megtaláltam Előd István dogmatikájában is.

⁶ Ennek semmi értelmét nem láttam, de aztán előkurkásztam, hogy nem csak a hindu gondolkodású vallások, hanem Aquinói Szent Tamás is beszél növényi és állati lélekről

⁷ Róla még az egyházügyisek továbbképzésén is hallottunk, mert népszerűsége – akkor így mondtuk –, állítólagos csodái hazánkban is erősen fékezte a felvilágosító propagandamunkát.

⁸ Erre még a hittanból emlékszem: azt tanultuk, hogy a bukott angyalokból lettek az ördögök.

tanítás, pedig hát, és ezt szerintem egy okos teológusnak sejteni kellene, a különböző mennyei tanfolyamokon és felkészítőkön megbukott angyalok sem esnek ki a Mindenható szeretetéből és örömeiből, legfeljebb beosztásuk és profiljuk változik meg. Márpedig nálunk eléggé könnyen meg lehet bukni, például abból, hogy az angyali jelenés egyes teológusok szerint (akik persze már odafenn mulatnak egykori elképzelésükön), szó szerint idézem: „két objektív történet (az angyal által közvetített kegyelem és annak a fantázián gyakorolt hatásának) és egy szubjektív aktivitás szintéziseként vizuálisan emberi alakban vetítődünk ki, leggyakrabban nemtelen szárnyas ifjú vagy kisgyermek képében”. Idáig az idézet, azt én teszem hozzá, hogy ez vagy eléggé szegényes fantáziára utal, vagy pedig az amúgy élénk fantáziának a teológus általi korlátozására.

A kurzust vezető szakszeráf szerint a velünk kapcsolatos teológiai elképzelések közül Karl Rahner⁹ közelítette meg az igazságot, aki szerint az angyalok a világhoz tartoznak, természetes egységben vannak az emberrel, akivel együtt ugyanannak a természetfeletti üdv történetnek a szereplői, amelynek végső célja Krisztusban van. Nekünk egykori kardalnokoknak csodálatos volt rádöbbszennünk, hogy az emberrel természetes egységben vagyunk! Arra is ráhibázott ez a kiváló teológus, hogy az angyalok és emberek egymással kölcsönösen alá- és fölérendelésben vannak, ahol a mi szerepünk a közvetítés. Ezt egyébként maga Karl – az üdvözültek a mennyben levetik vezetőkegyelmeiket – magyarázta el nekünk, s előadása legvégén szabadkozva hozzáfűzte, hogy „Ennyi sikeredett, szárnyas hú-

⁹ Ő akkora nagy tudós volt, hogy a Kádár rendszernek jól jött, hogy részt vett a marxista–keresztény párbeszédben, ahova csak azok léphettek be, akiket mi, egyháziügyisek beengedtünk. Én például Tomka Miklóst küldtem el még az épület közeléből is. Azok a keresztények sem jártak jobban, akiket a hazaiak közül beengedtek, mert azokat – például Nyíri Tamást – hit-testvéreik közül sokan kollaboránsnak tartották. Hát mi éppen ezt akartuk!

gocskáim, bocsássák meg nekem!” Ez a kijelentés viharos tet-
szést aratott körünkben, s mivel Karl látogatása már a jelmezes
próbák idejére esett, vastapsot suhogtattunk szárnyainkkal,
persze nem azért, mint ha szárnyunk lenne, és húgocskái len-
nénk mindenféle teológusnak, hanem azért, mert Karl emberi
gyengességében és gyöngédségében ilyen kedvesen képzelt el
minket. Mivel Karl, őszinte sajnálatunkra szerényen belevetet-
te magát a üdvözültek forgatagába, kérdéseink a tanfolyamve-
zető szakszeráfokra záporoztak. Ilyenek:

– Minek az őrangyal, ha van Gondviselő Isten?

– Ki van magasabban: mi, angyalok, vagy az ember, akit az
Atya Krisztushoz hasonlóan feltámaszt, majd jobbára ülteti,
beavatja titkaiba, dióspitével traktálja és fogocskázik velük?

– Szabad-e az őrzöttet megőrizni a bajtól, vagy csak
drukkolni szabad nekik?

– Szabad-e, lehet-e együtt érezni a kliensekkel?

A szeráfok mindezen csak mosolyogtak és somolyogtak,
majd finoman intettek szárnyukkal (persze, ezúttal ők is jel-
mezben voltak), és erre megjelent egy angyalarcú üdvö-
zült, tisztelendőség¹⁰ egyik honfitársa, Pilinszky János,
aki odalenn költő volt, s odafenn még inkább az.

– Az angyalok a mennyek állatai – idézte önmagát János.

Az őrangyal-jelöltek el voltak ragadtatva, hiszen ez a
megszólalás közelítette meg leginkább az igazságot.

Felbátorítottam magam, és megkérdeztem:

– Ez azt jelenti, hogy a Mindenható az embert az angya-
lok fölé emelte, akik mint hűséges kutyák szolgálják őt?

János elmosolyodott, tisztára olyan volt mint egy angyal,
és halkán, de zengően azt mondta:

– Idefenn, testvérem, nincsen alá és fölé, csak Őáltala,
Ővele és Őbenne.

Ezt a megnyilatkozást ismét vastapssal jutalmaztuk.

¹⁰ Engem nevezett így Hábríel, méltatlan ex-egyházügyi.

Harmadik üzenet

(amelyből az őrangyal gyakorlatra derül némi fény)

Aztán végre eljött az igaz gyakorlat ideje, amikor már nem szakszeráfsegédek utánozták az embert. Gyakorlott őrangyalok mellé osztottak be bennünket, minden nap másik mellé, így aztán minden nap más valakit segítettünk őrizni:

az első nap egy három éves szemüveges norvég kislányt, aki éppen első napját töltötte az óvodában,

a másodikon egy kínai textilmunkásnőt, aki egész nap azon gyötörte magát, hogyan menthetné meg házasságát,

a harmadikon egy lengyel apácát, akinek éppen migrénje volt,

a negyedik napon egy kanadai csaptelep-ügynököt, aki éppen szabadságát töltötte Floridában, de nem tudott igazán kikapcsolódni,

az ötödiken egy haldokló orosz öregembert, a nagy honvédő Háború hőst, aki rettentően félt a haláltól,

a hatodikon egy francia középiskolás kamaszlányt, aki teljesen belehabarodott egy techno-zenészbe, aki kizárólag csak lefeküdni lett volna hajlandó vele,

a hetediken pedig egy bolgár fegyőrt, aki rabokat őrzött, mi meg őt.

Csak ámultam-bámultam, mert nem gondoltam volna, hogy ilyen tarka a világ, hogy ilyen domború és homorú, hogy ilyen vidám és ilyen szomorú. Napról-napra értettem meg mit is jelent és mit nem jelent az őrangyalság. Hogy nem őrzés, hanem figyelés, hogy nem leselkedés, hanem odaadás, hogy nem beavatkozás, hanem együttélés, nem felfedezés hanem titoktartás. Megtanultuk, ha védencünk haldoklik, nem menthetjük meg, csak legyezhetjük szárnyunkkal (ami persze amúgy nem létezik, pedig akár létezhetne is, mert repülni remek dolog, persze ezzel nem aka-

rok tippeket adni a Teremtőnek, ő tudja és jól tudja, mit akar.) Megtanultuk, hogy ha védencünk ütésre emeli fel a karját, mint a bolgár fegyőr is, nem foghatjuk le, legfeljebb felerősíthetjük egy picivel azt a hangocskát, mely azt súgja neki, mégsem bántsa. Ha védencem verekszik, én nem mérkőzhetek meg az ő őrangyalával, ha pedig meghal, nem sirathatom, akkor már más nem marad hátra, mint átvezetni őt Odaátra, majd pedig újabb feladatra jelentkezni.

A gyakorlat nagyon felbátorított, és amikor átvettem a jogosítványt (mely Hábriel alias Pempőke névre volt kiállítva), meg mertem kérdezni, hogy akkor tulajdonképpen mit is kell csinálnom.

A szeráf megint csak mosolygott és somolygott:

– Ott kell lenned, jelen kell lenned.

– Mint micsoda? – kérdeztem.

– Mint erőter és térerő, mint fuvallat és felhang, mint aura és szféra.

Ebből egy kukkot sem értettem, de meghallottam a dalmát, s megértettem, ezt nem értelmemmel kell értenem.

Persze alig vártam, hogy sor kerüljön védencem kijelölésére. Először arra számítottam, hogy egy megtermékenyített petesejt őrzésére rendelnek, mint rendesen, de a Mindenható kifürkészhetetlen akaratából máshová helyeztek. Életnek induló petesejten kívül persze kaphatott őrangyalt akár haldokló is, de akár házaspár, futballcsapat, minisztertanács és vonósnégyes is, meg még – ha nem is gyakorta, de nem is olyan ritkán – a régi helyett újat, bárki, aki erre rendeltetett, általában a nehéz és különleges esetek. Nos, ilyen volt Ipiapi atya is, mert hogy őmellé rendelték engem, egy ilyen kis Pempőkét, aki a felkészülés során számtalanszor sóhajtottam „Bárcsak egy szentnek lehetnék az őrangyala!” Ugyanis azt gondoltam botorul, hogy egy szent mellett nem lenne sok dolgom. A sokadik ilyen sóhajtozásom után az ügyeletes szakszeráf odahívta Szent Ágostont,

Szent Ferencet, Szent Benedeket, Szent Ignácot, Szienai Szent Katalint és Avilai Szent Terézt, meséljenek már egy kicsit a jelölteknek, milyenek is voltak ők, amikor rossz passzban voltak. Ők aztán nagy szerényen vallottak, mi pedig először irultunk-pirultunk, majd vastapsot suhogtattunk. Utána a szakszeráf az elhangzottaknál még külön dolgokat is mesélt, bizonyítva, hogy mennél nagyobb a szent, annál nagyobb az árnyéka.

Már csak az volt hátra, hogy megtekintsem Ipiapi atya addigi élettörténetét, ami roppant érdekes és izgalmas volt, csak éppen egy árva kukkot nem értettem belőle.

– Szabad kérdezni? – kérdeztem.

Szabadott.

– Ez az ember szent vagy dilinyós?

A szakszeráf persze mosolygott és somolygott.

– Vannak szép számmal szent dilinyósok és dilinyós szentek, de csak a Mindenható tudja őket megkülönböztetni, meg a teológusok és hagiográfusok¹¹, akik azonban igen gyakran fordítva tippelnek. Arra gondoltam, majd a gyakorlat közben megviláglanak a dolgok, s elhatároztam, nehogy visszavegyék a jogosítványt, még csak egyet kérdezek:

– Milyen alakban jelenjek meg előtte?

A szakszeráf se köpni, se nyelni nem tudott.

– Megjelenni? Hát mi vagy te? Gábiel? Vagy Ráfáel?

– És ha ő képzeli el engem?

– Az az ő dolga – felelte a szeráf hűvösen.

– Nem szeretném, ha ifjúnak képzelné el – akadémizáltam.

– Talán sudár leányzónak szeretnéd magadat elképzelni, Pempőke őrangyal? – surrogta a szakszeráf.

Bólintottam és szárnyam tövéig elpirultam. Elfelejtettem említeni, hogy ekkor is jelmezben voltunk, és én éppen rózsaszín puttócska voltam.

¹¹ Szentkutatók.

Negyedik üzenet

(amelyből megtudjuk,
hogymilyen az őrangyal védelme háta mögött)

Másnap hajnalban, a reggeli dicséret idején Legalsószenbenedeken landoltam. A szolgálati szabályzat szerint – annak ellenére, hogy láthatatlanok vagyunk, de hogy szerepünkhöz szoktassuk magunkat – védencünk háta mögött kell elhelyezkednünk. Az angyalokkal foglalkozó teológusok szerint ezzel magyarázható az a kétségtelen tény, hogy az emberek ritkábban huppannak fenékre, és gyakrabban hasalnak el. Csakhogy nekem elsőre, de még másodikkra sem sikerült elfoglalnom szolgálati helyemet, mert Ipiapi atya a hátán feküdt, és teljes erejéből aludt. Legalábbis azt hittem, hogy alszik, és csak akkor bizonytalanodtam el, amikor Ipiapi atya hangokat hallatott, kilégzéskor azt suttogta, hogy „Jézus”, belégzéskor meg azt, hogy „Krisztus”. Ennek megörültem, mert, Pempőke-eszemmel arra gondoltam, hogy aki álmában imádkozik, az inkább szent, mint bolond. Még inkább megerősödtem ebben a hitemben, amikor Ipiapi atya két oldalán megjelent Rik és Ruk, a két öreg liturgikus kanalas gém. Láttukra egyenesen megrémültem, mert komolyan azt gondoltam, hátha nem is igazi madarak, hanem őrangyal páros madarak képében. Ha őket nem is, a gondolatot sikerült elhessegetnem azzal, ha meg is jelentek, ez csak Ipiapi atya álmában történt. Amikor a liturgikus madarak elkezdtek csőrükkel böködni a rám bízott istenbohóca orcáit, már sem Jézus, sem Krisztus nem hallatszott, csak az „elmentek a búbánatos...” A többi szerencsére nem értettem. Ez mára kanalas gémeknek is sok lehetett, mert akkora kelepelést csaptak, hogy pillanatokon belül ott volt Ipiapi atya körül a rend apraja-nagyja: Mária, József, és gyermekeik: Benjámin, Rákhel, Ráfáel és Magdolna, Bolond

Pista, dr. Terebessy Olivér, Hilária nővér, Pepe, Pimpa, Víg-
gyori, Kanalas Rozália és gyermekei: Rébi, Csöpi, Béci és
Fáni, valamint Ábrahám, Vikárius és Sekrestyés, méghozzá
őrangyalaikkal együtt. Vagyis mégsem egészen, mert az ál-
latoknak mintha nem lett volna őrangyaluk. Eldőlni látszott
számomra egy igen bonyolult teológiai vita, amelyben a
szakszeráfok is csak homályos magyarázatokkal szolgáltak.
Tény az, hogy az állatok háta mögött nem álltak őrangyalok,
mindössze mindegyikük feje felett egy-egy ezüstös pillangó.
Én viszont még mindig nem tudtam védencem háta mögé
kerülni. Addig is bemutatkoztam a kollégáknak, akik bizta-
tó mosollyal nyugtázták megérkezésem és szerencsétlenke-
désem. Volt közöttük két meglehetősen furcsa figura, akik
emberi alakot öltöttek, s majdnem egyformák voltak, csak
éppen az egyik inkább fiúnak látszott, mint lánynak a másik
megfordítva. Ők is bemutatkoztak nekem, ami azt jelenti,
hogy ők is angyalfélék voltak, vagy tán egészen azok.

– Rakonca vagyok – mutatkozott be az inkább fiú, mint
lány.

– Ficánka vagyok – mutatkozott be a másik.

– Hábriel vagyok, vagyis hát a Pempőke – mutatkoztam
be én is.

Kétfelé gurultak a röhögéstől. A rendtagok döbbenten
nézték őket, hiszen látható alakban voltak.

– Pardon – mondták, s láthatatlanná váltak.

Majd komoly arcot erőltetve hozzám fordultak, s egy-
szerre közölték, de két szölamban:

– Mi voltunk eddig Ipiapi atya őrangyalai.

Majd hozzátették:

– De már ipiapacs egy, kettő, három, te vagy az, Pempőke!

– És ti? – kérdeztem tőlük.

– Mi most visszavonulunk Urunk örömébe, mert eléggé
sok van a rovásunkon – mondták egyszerre, majd hozzátet-
ték – Reméljük tetszeni fog neki a világszámunk.

Meg is mutatták, immár megint mindenkinek. Rakonca feldobott egy almát, ami nem esett le, Ficánka meg elkapott egy másik almát, vagy talán ugyanazt, ki tudja, csak úgy a semmiből. A körülállók megtapsolták a mutatványt, amely ezúttal is azzal végződött, hogy Rakoncaficánka köddé vált.

Most már a liturgikus madarakkal együtt huszonketten költögették Ipiapi atyát, méghozzá a következő módon:

Bolond Pista a reggeli imával, amit ő úgy tudott, hogy „Szívem első gombolyagja¹² hozzád száll fel, Istenem”

Vikárius bolondul iázott, bele Ipiapi atya egyik fülébe, a másikba Ábrahám óbégatott bele, Sekrestyés pedig a talpát csiklandozta,

Dr. Terebessy Olivér a 424-es mozdonyt utánozta, Hilária nővér az „Angyaloknak királynője, tiszta szűz”-et¹³ zengte,

Pepe és Pimpa a kanalas gémekeket utánozták, mert ők már belefáradtak saját magukba,

Kanalas Rozália gyermekei kanalakkal csörömpöltek bögréikben, anyjuk meg hangosan csitította őket,

Mária és József gyermekei Sekrestyésnek segítettek a csiklandozásban,

Mária és József szépen kánonban énekelték, hogy „álomszuszék ébredj, hasadra süt a nap!”

Vigyorí pedig azt énekelte, hogy „Aludj baba, aludjál, nyuszika is alszik”.

Nekem nagyon tetszett az egész cécó, főleg a zengzetek. Nagyon meg voltam elégedve a társaság muzikalitásával.

Ipiapi atya azonban meg sem moccant, csak a „Jézust” és a „Krisztust” lehelte ki magából.

¹²Eredetiben: „gondolatja”. Ezt még én is imádkoztam gyerekkoromban.

¹³Nem valami angyalról van szó, hanem Szűz Máriáról, Jézus anyjáról, akinek a tiszteletét mi, egyházügyisek a babona megnyilvánulásának tekintettünk, és akinek ez nagyon sok elnevezése közül az egyik.

– Ezt én is meg fogom próbálni Mózással és Illéssel – lelkesedett be dr. Terebessy Olivér.

– Én meg azzal, hogy Mária – mondta halkan József.

– Én meg azzal, hogy József – turbékolta Mária szerelmesen.

Én meg csak tovább szerencsétlenkedtem ott, mígnem kollégáim megkönyörültek, s megmutatták, hová kell állnom, amikor nem tudok védencem háta mögé kerülni: a feje mögé. Mindjárt oda is álltam, de nagyon szerencsétlennek éreztem magam, így aztán a az angyalok karában énekelt zengedelemmel nyugtatgattam magam. Ám amikor odaértem, hogy „Hozsanna”, Ipiapi atya felült, és kijelentette:

– Álmod láttam kedveseim. A vége volt a legszebb, de az csak rám tartozik...

– Mondd el, kérlek – könyörögte Pimpa.

– Na jó. Egy angyal énekelt szólamát, elmondhatatlanul gyönyörűségesen. Ha én választhatnék magamnak őrangyalt, őt választanám.

Majd felröppentem a boldogságtól, hát még akkor, amikor megláttam, amit persze a többiek nem láthattak, hogy milyennek képzelem el maga választotta őrangyalát, vagyis engem: éppen olyanak, mint Hilária nővér, törekenynek és sugárzónak.

– Eddig milyen őrangyalod volt? – kérdezte Ipiapi atyát Hilária nővér.

Ipiapi atya hosszasan tűnődött, majd azt mondta:

– Akármilyen is, bizonyára halálosan kimerült és ideges.

Erre persze megszeppentem, hogy majd ez vár rám.

– Hanem az álmod eleje és lényege nagyon is rátok tartozik – folytatta Ipiapi atya, és felállt.

Ekkor végre a helyemre kerülhettem, de nem volt könnyű dolgom, mert közben annyit izgett-mozgott, hogy alig tudtam követni.

– Meg kell rendezzük 2000-ben Legalsószentbenedeken a világtalálkozót – jelentette ki Ipiapi atya.

– Hogyan?

– Kikkel?

– Miből?

– Miért? – csak úgy záporoztak a kérdések.

– Mert itt van a világ közepe, közepe – énekelte Bolond Pista.

Kíváncsi voltam, mit szól ehhez szegény őrangyala, de az annyira büszke volt védencére, mintha ő lett volna a háromszoros Nobel-díjas, aki pontosan kiszámította a világ-egyetem közepét. Ipiapi atya pedig pontosan úgy viselkedett, mint Bolond Pista őrangyala:

– Pontosán ezért! – magyarázta a többieknek. – És hogy hogyan, kikkel, és miből, azt már nektek kell kitalálni. Hívjátok a Szentlelket, s ötlöjétek ki vele együtt, mert nekem most el kell mennem lelkigyakorlatokat tartani.

Ötödik üzenet

(mely révén kitudódik

Ipiapi atya szomorúsága és Málkus füle)

Az ezután következő nyárvégi lelkigyakorlatot Ipiapi atya régi barátjával Petra iskolanővérrel együtt vezette. Petra nővér azon tanítványai részére szervezték, akiknek nem sikerült egyetemi és főiskolai felvételijük. Ezt a nővért már ismertem Ipiapi atya élettörténetének felvételéről. Úgy ismerkedtek meg, hogy Ipiapi atya részt vett a fiatal nővér bibliodráma¹⁴ és Biblia-pantomim tanfolyamán. A nővér aztán

¹⁴ Dramatizálják és eljátsszák a Biblia egyes jeleneteit. Az általam megfigyelt bázisközösségi táborozásokon és lelkigyakorlatokon kedvelt fogás volt, de a reformátusok is csinálták, náluk ennek Debrecenyi István Károly volt a mestere.

többször táborozott tanítványaival Legalsószentbenedeken, és lelkesen tanulta Ipiapi atyától az óceániai liturgikus táncokat és a liturgikus bohóckodás alapelemeit.

Rettentően mulatságos volt, ahogy ez alkalommal egymással szembekerült negyven orrát lógató már nem és még nem diáklány és két vigyorgó klerikus, egy boldogságtól kicsattanó iskolanővér és egy életvidám iskolakerülő istenbohóca. Én meg azon rágtam magam, hogy kitől is kell védencem megvédeni: a negyven vigasztalandótól, vagy a tűzről pattant vigasztalótól. De volt még egy ennél is rázósabbnak tűnő ügy: a kereszttetés és a köszöntés után Ipiapi atyából és Petra nővérből egyszerre tört ki bugyborékolva a nevetés. Órangyaltársamra néztem, de ő csak mosolygott. Ezt olvastam le arcáról: „Ekkora nagy bánaton csak röhögni lehet, nem igaz?” De én még tapasztalatlan voltam, s nagyon féltem a szentségtöréstől, ezért teljes erőmből fohászkodni kezdtem. Mintha hatott is volna, mert Petra nővér erőt vett magán, s ezt kérdezte Ipiapi atyától:

– Voltál-e már igazán szomorú, Ipiapi testvérem?

Védencem már csuklott a nevetéstől, én meg kezdtem süllyedni lefelé, de még annyi lélekjelenlétem maradt, hogy belefűjjak őrzendőm fülébe egy normál Á-t, tudva, hogy a szervezeti szabályzat ilyesmit csak akkor enged meg, ha védencünk halálos bűnt készül elkövetni. Csodák csodájára Ipiapi atya megvakargatta fültövét, hosszan maga elé nézett, és lassan, halkan, egy-egy szó után szünetet tartva ezt mondta:

– A szomorúság, nővérem, nem sötétség, hanem csak a fény árnyoldala. Ezért hát, kedveseim, szomorkodjatok nyugodtan, szívből, istenigazából, de közben vegyétek észre, hogy milyen alacsonyra ereszkedett le az ég. Ilyenkor bevered a fejed és rettentően sajnálod magad. Aztán fújod keservesen az epeletupulut, de hiába, mert nem szakad ki belőle a Szentlélek, csak a csend nő egyre erősebben, és ez

a csend jó is meg rossz is, mert ha még sokáig tart, belekulsz, és mégis inkább jó, mint rossz, mert ebben a csendben egyszerre csak meghallod, hogy mi az értelme ennek a szomorúságnak, és egyúttal abból is meghallasz valamit, hogy mi a te értelmed. Ha már ezt is hallod, már csak az a dolgod, hogy jó helyre tedd a pontot, és ha jól helyére tetted, akkor már jelentesz valamit, akkor már titkod van, amit legszívesebben mindenkinek elmondanál.

Ha nem lettem volna halhatatlan szellem, szívesen meghaltam volna a gyönyörűségtől. Hát még ami ezután jött! Pillanatokon belül huszonkét lány jelentkezett, hogy elmondják titkukat mindenkinek, de Petra nővér nem engedte, mondván:

– Ha felhozol a tenger mélyéről egy csodaszép tengeri lényt, az a felszínre kerülve elszíntelenedik, összepunnyad vagy kipukkan, mint Malacka léggömbje.

Védencem közben szerelmetesen nézte Petra nővért. Én meg némi aggodalommal ámultam-bámultam. Szerencsére eszembe jutott az egyháztörténész szakszeráf előadása Szent Ferenc és Szent Klára angyali¹⁵ szerelméről.

A továbbiakban ének, tánc, fogócska, vacsora és ipiapacs következett. Rendesen bele is szédültem, végül már fogalmam sem volt, hol is vagyok. A lányok lefekvés után hajnalig kuncogtak, de az én védencem szerencsére hamarosan az igazak álmát aludta. Hamarosan kiderült, hogy persze halvány fogalmam sem volt az igazak álmáról. Ipiapi atya álma úgy kezdődött, mint egy ismeretterjesztő tévéfilm az óceániai korall-tenger álomvilágáról, csak hogy védencem álmában a fantasztikus és káprázatok vizilények között Ipiapi atya életéből már ismerős kanonokok, prelátusok, vikáriusok, püspökök, érsekek és bíbor-

¹⁵ Azaz plátói vonzalmukról, legalább is a legenda szerint. Az egyházygyiseknek szervezett fejtágítón úgy tanultuk, hogy persze nem csak plátói volt ez a kapcsolat.

sok úszkáltak körülötte nagy méltósággal, csillogó-villogó hosszú uszályú miseruhában, glóriával fejükön. Az én védencemnek viszont mindössze szakálla és fűszoknyája volt. A főpapok glóriáikat dobálták egymásnak, s biztatták védencemet, hogy próbálja őket elkapni. Mivel ez sosem sikerült, Ipiapi atya egyszer szomorúbb lett, egyre kisebbre töpörödött, s hirtelen egyedül maradt, miközben elszürkült körülötte a vízvilág. Mire nagy nehezen kievickélt a vízből, addigra a főpapok már gyönyörű szépen mondták a reggeli imát, s biztatták védencemet, ő vezesse tovább az imát, de neki semmi más nem jutott eszébe, mint az, hogy „Szívem első gombolyagja, hozzád szállt föl istenem”. Mivel az Odafenn bemutatott élettörténet felvételen nem szerepeltek Ipiapi atya álmai, szorongva néztem ezt a furcsa mozt, és alig vártam, hogy felébredjen védencem. Megpróbáltam belezengeni a fülébe, de nem jött ki belőlem zengzet. Végül is Petra nővér ébresztette föl liturgikus talpcsiklandozással, és ugyancsak meglepődött, amikor Ipiapi atya e szavakkal ébredt:

– Ugyancsak szomorú vagyok, nővérkém.

Én persze nem lepődtem meg, de azon sem, hogy ketten együtt sem tudtuk megvigasztalni. Csak akkor oldódott szomorúsága, amikor belelovalták magukat a bibliodrázába.

Először a kánai mennyegzőt¹⁶ játszották el, amelyben Ipiapi atya kapta meg a becsicsentett vendég szerepét, annyira élethűen, hogy komolyan megijedtem, de őrangyal társai jelezték, hogy ez csak átélés. A következő játékban védencem azt a fügefát alakította, amelyre Zákeus felkapaszkodott, hogy jobban lássa Jézust, Zákeust pedig ez alkalommal egy igencsak terjedelmes leányzó domborította, úgy hogy Ipiapi atya recsegett-ropogott alatta, de már

¹⁶ Ahol Jézus anyja kérésére borra változtatta a vizet. No persze mi egyházügyisek úgy tudtuk, hogy ezt csak a rossz bortól illuminált vendégseg gondolhatta így.

mosolygott. Vagy csak vicsorgott kínjában, nem tudom. Legnagyobb és legihletettebb alakítása Málkus¹⁷ Péter kardja által levágott füle volt, akit aztán a Jézust alakító Petra nővér ügyesen visszaragasztott Málkus fejére. Ha lett volna tudóm, bizony nem kaptam volna levegőt, annyira élethű volt minden. Közben állandóan védencem szívét fürkésztem, hogy leszáradt-e már róla a szomorúság. Be kellett látnom, hogy védencem számára, amikor szomorú, ő maga jelentheti a legnagyobb veszélyt, ami, vagy aki ellen nem igen tehet egy magam fajta őrangyal semmit sem. Így hát legszívesebben hazamentem volna, mert el nem tudtam képzelni, hogy tudom pótolni ilyen rázós helyzetekben a minden hájjal megkent páros őrangyalt. Hiába faggattam tapasztalt kollégáimat, hiába hívtam a gyors-szerviz hullámhosszon az ügyeletes szakszeráfot, ők csak ilyeneket tudtak mondani, hogy az őrangyal nem lehet védence bírója, cenzora, imádója és hódolója, védőpajzsa és védőügyvédje, testőre, lovagja, csicskása, árnyékkormány, lelkiismerete, ápolója, idomítója, jogtanácsosa, informátora, szárnysegédje, lelkiatyja.

Hatodik üzenet

(amelyben bekukkanthatunk
a szerelem-delejezés rejtelseibe)

A harmadik hasonló lelkigyakorlat után már azt hittem, hogy ebben a lelki műfajban már otthon vagyok, de persze ez sem így történt. A következő alkalommal ugyanis megpenyhedt házasságban élő férjeknek és feleségeknek tartott lelkigyakorlatra hívta meg a házasság hétvége mozgalom pro-

¹⁷ Jézus elfogására érkező templomszolga.

minens személyisége Blanckenstein György¹⁸. Ennek a lelki szeánsznak az volt a címe, hogy Hogyan delejezzük életre lefulladt szerelmünket! Ipiapi atya megkérdezte Gyuri atyát, hogy hozhat-e magával segítő társakat rendjéből, és a rábólintásra elhozta magával az egész kompániát a kilenc öves tatuval bezárólag. De nem ez billentette ki ifjabb Blanckenstein atyát, hanem az, hogy éppen ezt a lelki gyakorlatot tisztelte meg az egyházmegye családügyi referense, Vizitátor¹⁹ atya. Én persze csak gyanítottam, hogy ez ama glóriás atyák egyike lehet, akiktől védencem ott a tenger mélyén annyira elszomorodott. Nagyon jámboran indult a lelki gyakorlat: Mária, József és négy gyermekük példálták a szent családot, négy darab istengyermekekkel. Vikárius előbb a betlehemi szamarat, majd a következetes feleséget és csökönyös férjet elevenítette meg, aztán fordítva. Ezután védencem arra buzdította a férjeket, hogy próbálják meg utánozni a napkeleti bölcseket, és a csillag, vagyis egykori szerelmük távoli ragyogásának segítségével próbálják meg újra megtalálni szerelmes társukat, mint a bölcsek Jézust, ők úgy Máriát, vagyis felségüket ajándékozzák meg szívük aranyával, szavaik tömjénjével és gyöngédségük mirhájával. Megjegyzem, e pillanatban Vizitátor atya felkapta a fejét, és belefúrta orrát a levegőégbe. Nyomatéku­kul megjelent Ábrahám, hátán Bolond Pistával, Pepével és dr. Terebessy Olivérrel, ami az ő korában már életét veszélyeztető teljesítmény volt, oda is rogyott szépen a tucatnyi megpenyhedt szerelmű Mária lábai elé. Bolond Pista szíve aranyát jelképező, maga gyártotta arany szíveket osztogatott a lelki gyakorlat hölgytagjainak. (A történeti hűség ked-

¹⁸ Vastag dossziénk volt tevékenységéről, ugyanis ezen kívül még Regnum Marianum mozgalomnak is tagja volt, bátyjával együtt, aki egyenesen vezéralakja.

¹⁹ Szó szerint látogatót, de ellenőrt is jelent. Őt is kellett figyelnünk a hetvenes-nyolcvanas években, de ártalmatlanak találtuk, mert csak imára uszított, nem a rendszer ellen.

véért: később visszakérte tőlünk cserébe egy-egy versikéért, arra hivatkozva, hogy „köllenek ezek egy másik lelkizőgyakorlatozásra”. Ami a versikéket illeti, ezeket sem hallgathatom el: „Gyöngyike, Gyöngyike, tüneményes hölgyike!”, Nem lehet a Márta másé, mert a Márta már Tamásé”, „Kinga, feléd leng az inga”).

Védencem olyan izgatottan figyelte a fejleményeket, mintha életében először fordult volna meg ilyen helyen. Én viszont tényleg először voltam, éppen ezért meg sem próbáltam kitalálni mit akar dr. Terebessy Olivér azzal a hatalmas fekete bőrrönddel. A forgatókönyv szerint ezt is Ábrahámnak kellett volna besegíteni, de szegény pára a háromkirályok behozatala után képtelen volt feltápászkodni. A bőrröndből hamarosan egy vasúti pályarendszer bontakozott ki állomásokkal, váltókkal, elágazásokkal, alagutakkal, viaduktokkal, emelkedőkkel és lejtőkkel, egyszóval olyan volt, mint maga az élet, pontosabban, mint maga a házasság, amely dr. Terebessy Olivér szerint nyílt pálya és veszélyes üzem. Aztán elmagyarázta, hogyan kell újra felfűteni a mozdonyt, nagyobb sebességre kapcsolni, hogyan lehet a vakvágányról az igazira átváltani, jól összekapcsolódni és a késést behozni. És amikor már olajozottan működött az egész, ide-oda robogtak a vonatok, dr. Terebessy Olivér belekezdett az Énekek éneke éneklésébe, gyönyörű baritonján. Vizitátor atya már mindjárt az elején elaludt, és csak arra ébredt föl, hogy

„A köldököd akár egy kerek csésze,
Ne hiányozzék a fűszerezett bor se!
A hasad olyan, mint a búzarakás,
amelyet liliomok kerítenek körül.
A két melled, mint a gidák
a gazella ikrei”²⁰

²⁰ És ez valóban, szóról szóra így benne van a Bibliában. Erről bezzeg nem beszéltek a bibliakutató elvtársak a fejtágítón.

Látszott, hogy egy pillanatra fogalma sem volt arról, hol van, mert azt kérdezte?

– Nem kaphatnék én is egyet abból a borból?

Gyorsan lepisszegték, aminek nagyon örültem, mert ennél szebbet Odafenn is alig lehet hallani. Be kell vallanom, ezen a délutánon, több ízben teljesen megfeledkeztem védencemről, aki egyébként nem csinált semmi mást, mint elégedetten élvezte segítőtársai remek működését. Ifjabb Blanckenstein atya pedig buzgón jegyzetelt és bólogatott, hogy bizony, így van ez jól, ahogy van.

A tömjén, vagyis Terebessy úr énekelt szavai után jött a mirha, vagyis a tettek, amit Pepe mutatott be. Középre állt, meghajolt, s csak ennyit mondott:

– Kedves testvérek, a legfontosabb feladat szerelmünk karbantartása.

– Ezt hogy érti? – kérdezte néhány bátrabb lelkipraktizáló.

– Szó szerint! – felelte Pepe, s mindjárt karjába kapta Pimpát, mutatván a férjeknek, hogy mi a teendő.

Kanalas Rozália következett, aki miután rendkívül élénk gyermekeit a férjekre bízta a hölgytagoknak elmagyarázta miben is áll a férjek karbantartása. Többek között egy finom ebéd elkészítéséből állt, amit jóízűen el is fogyasztottak.

Ebéd után a férfiak ifjabb Blanckenstein atya javaslatára szerelmes leveleket írtak feleségeiknek. Eközben Hilária nővér a feleségekkel foglalkozott. Arról beszélt, hogy legjobb mindent hármában csinálni, bevonni Istent még intim együttlétükbe is, aki jelenlétével mindent megszentel.

– Még azt is, ha férjünk előtt illegetjük magunkat? – kérdezte egy felbátorodó menyecske.

– Hát persze – bólogatott Hilária nővér, s megkérte Pimpát és Kanalas Rozáliát, mutassanak be néhány hathatós, az Úrnak és a férjeknek egyaránt tetsző illegetést.

in Csak ámultam és bámultam, miközben azon kaptam magam, hogy én is kezdem illegetni magam, de ezt a felbátorodó asszonyok sokkal ügyesebben csinálták. Akadtak azért többen is, akik csak akkor voltak hajlandók Pimpáékát utánozni, miután ifjabb Blanckenstein atya áldását adta a műveletre, amely a szentségi házasság keretében egyenesen dicséretes.

in Jutott feladat Ipiapi atya kísérete többi tagjának is. A két kanalas gém az ég madarait példázta, akik nem költik ruhára és cicomára férjük pénzét, mert a Mindenható ellátja őket. A kilencöves páncélzatú tatu a szentségi házasságot védelmező szentségi páncélt jelképezte, Vigyori pedig – erre én is rájöttem, és ettől teljesen boldog voltam – a kibékülés utáni örömet.

in Már estefelé járt, Blanckenstein atya és Ipiapi atya már javában gyóntattak. Nem voltam biztos abban, hogy behallgathatok-e a gyónásokba, ezért még időben megérdeklődtem az ügyeletes szakszeráftól, aki a szolgálati hullámhosszon azt üzenté, hogy mindazt, amit védencünk hall, nekünk is hallanunk kell, bármekkora titok, vagy bármekkora ocsmányság is legyen az. Egyébként bármily hihetetlen, de Ipiapi atya első gyónója Blanckenstein György atya volt.

– Rendben – mondta védencem. – Akkor gyónjunk meg egymásnak, de hangosan, mindenki előtt, és ők ezután döntsék el, hogy akarnak-e nálunk gyónni vagy sem.

Blanckenstein atya elcsodálkozott és bólogatott, hogy rendben. A csillagos ég alatt megálltak egymással szemben, mögöttük velünk, őrangyalaikkal. Igazán gyönyörűek voltunk, kár, hogy a lelkigyakorlatozók, minket nem láthattak mögöttük, de a Mindenható bizonyára elégedett volt. Felváltva vallották meg egymásnak bűneiket:

hogy néha elégük van mindenből,

hogy oly gyakran kishitűek,

hogy nem hallják szent zenének a tücsökhegedűt,

hogy nem mindig marad elegendő tűzük lángot lehelni deres ágra,

hogy oly sokszor nem mernek felfeszülni a szivárványra,
hogy nincs elég lelki erejük a sziklacsípőket lágy hangú mezőkké ölelni,

hogy nincsen bennük elegendő gyengédség ahhoz,
hogy falakban megeredt hajakat és verőereket becézzenek,

hogy gyakran nem bíznak eléggé magukban és a segítő lélekben, hogy a dúlt hitűek számára káromkodásból katedrális emeljenek.

hogy nem eléggé bátrak és hívők ahhoz, hogy átvigyék a szerelmet a túlsó partra.

Míg ezeket felváltva mondogatták, különös dolog történt:

Amikor Ipiapi atya bevallotta és megbánta, hogy nem hallja szentnek a tücsökhegedűt, hárman a lelkigyakorlatozók közül feltették a kezüket, hogy, bizony, ők sem, s őrangyalaik dagadoztak a büszkeségtől.

Amikor Blanckenstein atya bevallotta és megbánta, hogy nem mindig marad elegendő tüze lángot lehelni deres ágra, már öten jelentkeztek, hogy, bizony, nekik sem, s őrangyalikat majd szétvetette a büszkeség.

És ez így ment tovább:

már tizenkilencen ismerték el, hogy kevés volt a bizodalomuk ahhoz, hogy a dúlt hitűek számára káromkodásból emeljenek katedrális,

és szinte mindenki égnek emelt kézzel jelezte, hogy bizony ők sem voltak eléggé bátrak ahhoz, hogy átvigyék a szerelmet a túlsó partra.²¹

²¹ Gyanítottam, hogy ez a gyönyörű szép gondolatsor nem valami óceániai vers, de hogy honnan van, arra sokáig nem jöttem rá. Valami nagyon vallásos költőre gondoltam, ezért elsősorban papokat és apácákat faggattam róla. Végül egy apáca, Petra nővér, Ipiapi atya barátja, mondta meg, hogy ez Nagy László legszebb verse, és hogy Ipiapi atyának éppen ő ajánlotta.

Ezután nagy-nagy csönd lett. Mit nem adtam volna azért, hogy egy hatalmasat beleallegúzzak. De még ennél is szebb dolog történt: Blanckenstein atya csak annyi mondott:

– Ma megint megtértem. De ne haragudjatok, ma este más nem tudnék mondani.

És Ipiapi atyát kérte, hogy mentse meg a gyóntatók becsületét. Ipiapi atya erősen összpontosított. Annyira, hogy félni kezdtem, hogy mindjárt szétpattan. Aztán szerencsére sépen, halkan megszólalt:

– Ne féljete! Füleljete! Olyan tisztán hallani, hogy a Mindenható szösmötöl körülöttünk, hogy átölel és halkan zümmög és létesít minket, titeket pedig lehetővé tesz arra, hogy amikor szerelemmel ölelte, ti is létesíteni fogtok.

És ezután a két gyóntató feloldozta egymást, majd mindketten a többiek felé fordultak, akik közben letérdeltek. Ők pedig odamentek hozzájuk, felemelték és magukhoz ölelték őket. A feloldozás mellé penitenciát²² is kaptak: azon kellett gondolkodniuk a feloldozottnak a következő hetekben, hogy van-e élet a halál előtt.

A lelkigyakorlat hajnalig tartó csenddel fejeződött be. Csak másnap a reggelinél törte meg Vizitátor atya. Először is megkérte őket, hogy mellőzzék pápai prelátusi címét, s szólítsák csak egyszerűen főtisztelendő úrnak.

– És miért nem szólíthatjuk főtisztelendőségedet Józsinak vagy testvéremnek? – kérdezte védencem a legártatlabb képpel.

Blanckenstein atya, akit a táborozók csak Gyurinak szólítottak ráharapott a nyelvére, én pedig a legrosszabbra számítottam.

– Azért, mert én főtestvér vagyok, kistestvérem – felelte Vizitátor atya harsogó hahotázás közben.

²² Elégtétel, a jóvátétel jelképeként a gyóntató javasol valami imát, valami jó cselekedetet.

Ezután komolyra fordítva a szót, elmondta, hogy:

– Remek volt a diós tészta, színes volt a műsor, a gyónás így persze nem érvényes, de a legnagyobb baj nem ez, hanem az, hogy Ipiapi atya színtársulata...

– Rendtársaim – igazította ki Ipiapi atya.

– Valóban? És milyen rend ez, ha szabad érdeklődnöm?

– Istenbohóca, vagyis Jocular Dei – magyarázta neki Ipiapi atya,

Vizitátor atya erre annyira hahotázni kezdett, hogy egy pohár vizet kellett hozni neki.

– Szóval, testvérkéim, a legnagyobb baj az volt, hogy nem hangsúlyoztátok eléggé az ember bűnös voltát – mondta, de már egyáltalán nem haragosan.

– Mi az ember javítható voltára helyezzük a hangsúlyt – válaszolta ifjabb Blanckenstein atya.

– Az ember bűnösen sem torzpofa, akkor is istenképmás – toldotta meg Ipiapi atya.

Ha én ekkor látható puttóangyalka lettem volna egy nagy pusztit cuppantottam volna arra az okos homlokára. Vizitátor atya ismét hahotázni kezdett, ám az ezúttal is felkínált pohár víz láttán egy kicsit elkomorodott, s megkérdezte, nincs-e valami komolyabb italunk, de csupán dr. Terebessy Olivér gyomorteája volt kéznél, amitől Vizitátor atya még jobban elkomorult.

– Talán a rossz létezését is tagadjátok? – kérdezte.

Csak Ipiapi atya tudott volna válaszolni, mert közben Blanckenstein atya elsietett valahová, védencem viszont nevetni kezdett.

– Most meg minek örülsz, testvérem? – kérdezte. Vizitátor atya döbbenet, mintha csak neki lehetett volna egyházilag hahotázni.

– Ennek a kérdésnek – felelte védencem. – Ha nem lenne rossz, nem lenne bohóc sem, de ha nem lenne Jóisten, a bohócok csak szentségelnének. Jézus azt mondja: „Menj

be Urad örömébe”. Nos, a bohóc ebben segít, bár az, hogy mi is pontosan az „Urad öröme”, számára is a legnagyobb titok.

– Az bizony a mennyország, Ipiapi testvérem – nyugtat meg Vizitátor atya.

– Nem egészen, mert Urunk örömébe már itt a földön is bele lehet kóstolni.

– Hogyan?

– Úgy Vizitátor atya, hogy, ha jól láttam, te nagyot ettél a diós metéltből. Miért tetted ezt?

– Na ne hülyéskedj, testvérkém! Azért, mert, már bocsáss meg, baromi jó volt.

És Vizitátor atya nyomatékul megnyalta a szája szélét. Ekkor kezdett számomra rokonszenves lenni.

– Nos, éppen erről van szó – mondta Ipiapi atya.

– Ez lenne a földi mennyország? És erre éppen egy magfajta, rendszeresen a falánkság bűnébe eső pápai prelátus lenne a perdöntő bizonyíték? – kérdezte Vizitátor atya, kissé butácska képet vágva, pedig amúgy jeles pasztorálteológus²³ volt.

– Számomra az a legbizonyosabb bizonyíték, amikor egy részecske találkozik a másik részecskével, nincseim a nincseiddel, és ilyenkor valamilyen furmányos módon mindkét részecske részesedik az egészből.

Vizitátor atya hümmögött, bólogatott, majd – amikor már azt hittem, hogy most már minden rendben lesz – hirtelen, megkérdezte:

– Mondd testvérem, hogy vagy te a nőkkel?

Mit tehettem mást, mint kíváncsian vártam a választ, ugyanis még nem kaptam hazugságon védencemet.

²³ Az egyházközségi, gyülekezeti lelkipásztorkodás tudósa. Érdekes, hogy egyházügyiis főnökeink sosem olvastattak el velünk pasztorálteológiai műveket, pedig az volt a feladatunk, hogy ahogyan lehet fékezzük a – ezt főnökeink is így mondták, úgy ejtve ki a szót, mintha valami borzalmat jelentene – a pasztorációt.

– Legtöbbjükbe szerelmes vagyok – felelte védencem a legtermészetesebb hangon.

– És ezt hogyan egyezteti össze hármasszerzetesi fogadalmával?

– Nekünk négyes fogadalmunk van: szegénység, tisztaság, engedelmesség és bohóckodás. Ugyanúgy egyeztetem össze ezekkel, mint a napfelkeltét, a naplementét, a tavaszi zsongást, nyári zümmögést, a tengeralatti csudavilágot, a létbizsergést és a diós metéltet, ami nekem is kedvencem.

– Na, és mint férfi... Mint férfi, izé... nem gondolsz rájuk?

Na, most ugrik majom a vízbe, gondoltam én, aki ha nem őrangyal lettem volna, hanem afféle földi angyalka, fűlig szerelmes lettem volna védencembe.

– Én férfiként gondolok a tücsökhegedűre, a napraforgóra, Máriára, Hilária nővérre, az egyházra és a Szentlélekre.

– Amely, ugyebár, a mai teológia szerint a Szentháromság női eleme, hiszen több nyelvben nőnemű – szolt közbe a közben visszaérkező ifjabb Blanckenstein atya, de vesztére, mert ő is megkapta ugyanazt a kérdést, hogy ő hogyan áll a nőkkel.

– Hát nem az imént gyóntam meg, Vizitátor atya? – felelte, majd hozzátette – Ezzel kapcsolatban sokféle adósságomra hívta föl figyelmemet Ipiapi atya.

Vizitátor atya sóhajtott egy nagyot, csóválta a fejét, majd kibökte:

– Úgy vélem, Ipiapi atya még az őrangyalába is szerelmes.

Ha jelmezben lettem volna, szárnyam tövéig elpirultam volna, így csupán Vizitátor atya őrangyalától vártam magyarázatot, ő azonban egész aurájával védencére összpontosított, aki most hirtelen elcsöndesedett, s hosszú percekig némán bólogatott, majd megbökte Ipiapi atyát, aki teljes odaadással bámult egy – ő így képzelte – bűneit cipelő hangyát, s halkán, rekedten megszólalt:

– Testvérem, gyónni szeretnék.
– Akkor én azzal kezdeném, Vizitátor atya... – Vette át a szót védencem.

– Csak Jóska, egyszerűen csak Jóska – biztatta Vizitátor atya.

– Azzal kezdeném, hogy én téged bizony egy felfuvalkodott békának képzeltelek...

Ha most sem, akkor már sosem, gondoltam.

– Ez igazán semmiség – vette át a szót Vizitátor atya, s ő is vallani kezdett.

Ipiapi atya meg-megszakította, s megerősítette, hogy bizony ezzel vagy azzal ő is így van. neki is komoly nehézséget okoz. Így beszélgettek jó sokáig, s ez csak akkor szakadt meg, amikor Blanckenstein atya ismét visszatért egy flaska borral, s töltött mindhármuknak.

– Hozzál, fiam, még eggyel – rendelkezett Vizitátor atya –, mert ez életgyónás lesz.

És ifjabb Blanckenstein atya, aki egyébként nagyjából egykorú volt Vizitátor atyával, újabb borokat hozott, és folyt tovább a gyónás egészen koraestig, csupán egy kiadós ebéd szakította meg. Végül is Vizitátor atya megkérte Blanckenstein atyát, hogy oldozza fel őket, hogy most már tiszta lélekkel dalolhassanak. Így is történt, s ifjabb Blanckenstein atya elégtételül különféle nótákat adott, amelyeket aztán szépen végigénekeltek, és mi tagadás, én is velük, pedig akadt köztük nem egy, amit csak irulva-pirulva lehetett.

Hetedik üzenet

(amelyben Ipiapi atya megjárja az ontológusokkal)

Vizitátor atya ezen a nyáron még három másik lelkipályára kísért el Ipiapi atyát, ősszel pedig, ahol csak megfordult – hittudományi főiskolákon, esperesi megbeszéléseken, teológiai tanácskozásokon, egyházi folyóiratok szerkesztőségében – védencemről lelkendezett. Hogy én erről honnan tudtam? Természetesen nem Jóska atya (életgyónása óta mindenkivel így nevezette magát) őrangyalától, hiszen mindeneket a legteltesebb titoktartás kötelez. Onnan tudtuk meg, hogy Jóska atya propagandája után Ipiapi atya egyre-másra kapott meghívásokat mindenféle teológus és filozófus berkekből konferenciákra, kerekasztal-beszélgetésekre, szemináriumokra, továbbképzésekre, úgy hogy védencem nem győzte bizonygatni, hogy ő se nem teológus, se nem filozófus, se nem moralista, se nem pasztorálpszicho- és szociológus, csak akkor sikerült a meghívásokat megúszni, ha nagyon ragaszkodott hozzá, hogy segítőtársait is viszi magával, akik közül elsőnek a vadszamarat vagy a kilencöves tatut említette.

Vajda Mihály²⁴, a lételméleti konferencia főszervezője azonban szellemes metaforának értette a tatut, a tevét és többieket, így aztán Ipiapi atya kénytelen volt megjelenni a két oldalán a kanalas gémekkel, háta mögött meg velem a fertődi kastélyban rendezett konferencián, ahol védencem már előljáróban arra kérte pidgin-angol nyelven a világ minden részéről odaseregltő ontológusokat, hogy legelőször is behunyta szemmel hallgassák meg a Lét mormolását. Többen

²⁴ Ez egy magát humanistának nevező ateista filozófus, ezért annak idején, mint kemény ellenzékivel, nem nekünk kellett vele foglalkoznunk, hanem a belügyi szerveknek. Igaz, ami igaz, az egész Állami Egyházügyi Hivatal is a belügyi mozgatta a színpalak mögül.

kérdőn néztek a magyar főszervezőkre, Vajda Mihályra és Weissmahr Bélára, hogy jó helyen vannak-e, de ők már be is hunyták a szemüket, s a többiek többsége követte. A negyvenháromból kilenc ontológus hamarosan el is aludt, tizenhárman maguk kezdtek mormolni, ugyanennyien a szomszédukat böködték, hogy ők már hallják-e, végül valaki bejelentette, hogy ő bizony az égvilágon semmit sem hall. Ebbe aztán többen beleakaszkodtak, már mint, hogy mit ért semmin. Ebből aztán óriási vita kerekedett, amiből Ipiapi atya egy árva kukkot sem értett. Így mondta „árva kukkot”, hogy legalább ebből ne legyen vita. Nem lett, mert a semmit még nem fejezték be, így aztán védencem nyugodtan aludhatott. Álmában megint a korall-tengerben úszkált, ezúttal az összes ontológussal egyetemben, akiknek úszóhártya volt kéz- és lábujjaik között, s szépen követték Ipiapi atyát, aki boldogan mutogatta neki a színpomás csudavilágot, hogy „Íme, testvérekém, itt van a Lét”

Én eközben gyorsan konzultáltam az ügyeletes szakszeráffal, mert elbizonytalanodtam, hogy hol is kellett lennem védencem álmában, továbbra is mögötte, vagy szurkálhatok akár mellette is. Persze tudhattam volna, hogy „az álmát őrizze”, kizár mindenféle úszkálást és locspocst, nézzem csak úgy, mintha tévéznék. Eközben a kastélyban továbbra is ádáz vita folyt a semmiről Végül az elnöklő Hans-Georg Gadamer azt javasolta, hogy minden résztvevő egy mondatban foglaljon állást a kérdésben, mer különben semmire sem mennek. Amikor Ipiapi atyára került a sor, szerencsére szomszédja megbökte, és védence kivéve fejét a tenyeréből azt mondta...

– Fejest kell ugranunk a Létbe, testvérek.

– Ez bizony figyelemre méltó javaslat, engem speciel Heideggerre emlékeztet, de most még nem tartunk a létnél, hanem még csak a semminél – figyelmeztette az élő klaszszikus Ipiapi atyát.

Védencem vette a lapot:

– Mi marad, testvérek, ha három tehénből elveszünk három tehenet?

A társaság nagyobbik fele azt mondta nulla, a kisebbik fele meg azt, hogy semmi, a jezsuita Werissmahr Béla gyanakodván hogy ez valami ferences huncutság, tartózkodott.

– Nem azt kérdeztem, testvérek, hogy mennyi marad, hanem hogy mi marad – magyarázta védencem. – Szerintem ott marad a zöld legelő, Isten kék ege, a csillagok és mi magunk is, akik most elindulunk megkeresni a három tehenet, akik előbb még itt voltak.

És Ipiapi atya el is indult, két oldalán a kanalas gémekkel, mögötte énvelem, ki a kastély parkjába, az ontológusok pedig szépen követték. Ipiapi atya azonban egy óvatlan pillanatban átbújt az élő sövény kerítésen, és nem messze a parktól felmászott egy hársfára, s onnan nézte tovább a lételméleti konferenciát. Az ontológusok – megfélelkezve a tehenekről – most már Ipiapi atyát keresték, de hiába, és amikor fáradtan visszatértek a kastélyépülethez, őrangyalaik egyszerre kiáltottak föl:

– Csoda!

Az ontológusok pedig csak ennyit mondtak:

– Megvannak!

A kastély főbejárata előtt ugyanis három tehén várta őket. A kastély személyzete az esetet mint Ipiapi atya első csodáját jegyezte föl.

Nyolcadik üzenet

(amelynek színhelye Gagyapáti lesz)

Az ontológiai konferencián kívül még egy másfajta következménye is volt annak, hogy Jóska atya egyházi berkekben hírül adta lelkigyakorlatos élményeit, pontosabban nem csak előadta, hanem erőteljesen szorgalmazta véden-cem lelki vezetési és házasság-terápiás módszerének miha-marabbi elterjesztését. Mint érseki helynök komoly tekin-télynek örvendett egyházmegyéjében, de eddig csupán mint a házaspárok közös reggeli és esti imájának követke-zetes szorgalmazóját ismerték, de amikor most az imaélet felpozícióján kívül egészen másféle praktikákat is szorgal-mazott, főnöke, Seregély érsek atya azt javasolta, menjen el hosszabb pihenőre, igazán megérdemli. Amikor Jóska atya azt bizonygatta, hogy soha életében nem érezte magát ilyen frissnek, Seregély érsek atya gondolt egyet, és kine-vezte gagyapáti plébánosnak, egyúttal megkérte, hogy he-lyettesítse a 79 éves szomszéd plébánost is, akire már fel-adták az utolsó kenetet. Ide, új helyére hívta meg Jóska atya Ipiapi atyát, hogy tanácsot kapjon tőle, hogy is indítsa be a plébániai lelkipásztorkodást, mert ilyen munkát ministráns-ként végzett utoljára, mert felszentése után azonnal beke-rült az aulába irodistának. Ipiapi atya Bolond Pistát és dr. Terebessy Olivért vitte magával, meg persze engem.

Éppen utolsót harangoztak a misére, amikor megérkez-tünk Gagyapátiba, és a lépcsőimánál értük utol a misét, amelyet Jóska atya egy nemzetiszínű zászlóval beborított oltár mögött mondott, imígyen:

– Az Úr legyen veletek, magyar testvéreim!

Hívei közül, Terebessy úr gyorsan összeszámolta, 8 ci-gány magyarul, a többiek tótul, vagyis, szlovákul válaszol-tak, összesen 17-en, egy hívó aludt.

– Csak egyetlen magyar van közöttük, a Bolond Pista – súgta a nyugdíjas vasútmérnök Ipiapi atyának –, én, ugyebár zsidó, aztán 8 cigány, 9 szlovák, és te, testvérem, akiről az őrangyala sem tudja megállapítani, miféle náció.

És ebben Terebessy úrnak száz százalékgig igaza volt, ezt Ipiapi atya sem tagadta, csak azt kérdezte:

– És Jóska atya?

– Tannenbaum Szepinek született, mint erdélyi szász, aki szeminarista korában Vizitátorra magyarosított - súgta Terebessy úr, és mindjárt felajánlotta, hogy ő azonnal neki látna felmérni, hogyan is fest Jóska atya valóságos és lehetséges híveinek száma és etnikai összetétele a két plébániához tartozó 9 faluban Gagyapátin kívül még Abaujlakon, Alsógagyon, Csenyétén, Felsőgagyon, Gagybátorban, Gagyvendégiben, Gadnán és Szantiskán. Ipiapi atya pedig Bolond Pistával és velem együtt elkísérte barátját további négy faluba, további négy misére. Minden rendben ment mindössze nyolc alkalommal támadt némi nehézség, amikor Jóska atya ki- és bepréselte magát a plébániai trabantba, ugyanis egyházmegyei ladáját le kellett adnia. Estebédre érkeztek vissza Gagyapátiba. Jóska atya tele volt lelkesedéssel, de férfiasan bevallotta a misézésen kívül máshoz alig-alig értett a plébániai lelkipásztorkodást illetően.

– Ez esetben komolyabb segítséget kell hívnunk – közölte Ipiapi atya, s Jóska atya büszkén felajánlotta érseke ajándékát, mobil telefonját.

– Őrangyalommal is ezzel konzultálok. Ránéztem, de őrangyala a fejét rázta, hogy ez azért nem egészen így van, különben sincs módjában védencének tanácsot adni, pedig már több ízben volt beleváló plébánosok őrangyala.

Másnap délre megérkezett Ipiapi atya egész kompániája, élén a már nagyon rozoga Ábrahámmal, akit Vikárius támogatott, a végén pedig a kilencöves tatu, akin egyszerűen nem látszott a kora. Úgy tervezték, néhány hét alatt sínre

teszik a lelkes, de a plébániák életre delejezésében szívszorítóan tehetségtelen Jóska atyát. Hiába szabadkozott Ipiapi atya, hogy a plébániai lelkipásztorkodás neki sem erőssége, Jóska atya minden szavát áhítattal jegyzetelte Szerencsére néhány napra mindkét Blanckenstein atya is eljött az országos Lelkipásztori Intézet néhány munkatársával együtt, és amit ők mondtak, azt már magnóra (ez volt érsek atya másik ajándéka) vette föl Jóska atya. Terebessy úr jóvoltából már tudtuk, hogy a 9 falunak összesen 1329 lakosa van, ebből katolikus hívő 211, falunként átlagosan 23.4, átlagéletkoruk 61 év, mindössze 11 húsz éven aluli, ebből 5 gyerek. számukra Pepe és Pimpa ministráns-, gitáros- és számítógépes tanfolyamot tartott. Mária és József a „családok feltupírozását” vállalták. Megpróbálkoztak bázisközösség szervezéssel is, de egyelőre mindössze egy ultipartit sikerült összehozni, amit Jóska atya „nagy kegyelemnek” nevezett. Hasonlóan járt dr. Terebessy Olivér a vasútmodellező szakkörrrel, mert erre csupán egyetlen jelentkező akadt, a Gagyapáti Rózsafüzér Társulat elnöke, aki felajánlotta, imádkozik a szerelvények pontos érkezéséért. Nagyobb sikere volt Bolond Pistának, aki három kisebb templomi kórust szervezett, és még arra is maradt energiája, hogy az immár évtizedek óta nem gyónók közül négyet rávegyen a „búbánat szentségének” gyakorlására. Hilária nővér a rózsafüzér társulatok feltámasztásán fáradozott, a tíz éve még néhol élő néptáncscsoportok ma már eléggé rozoga tagjaival pedig népi ihletésű liturgikus táncokat próbáltak. Még egy csikorgó rezesbanda is összeállt, hogy a nagyobb egyházi ünnepek fényét emelje. Mindeközben Jóska atya teljes gőzzel haladt előre a szlovák és a roma nyelv tanulásában. Igaz, az itteni cigányok csak magyarul tudtak, de Jóska atya fejébe vette, hogy ő majd visszavezeti őket anyanyelvükhöz. A vasúti szakszavakat 29 nyelven ismerő Terebessy úrnak köszönhetően szerencsére idejében észrevették, hogy

Jóska atya szlovák helyett a cseh nyelvet kezdte elsajátítani. Ezt az első szlovák vagyis hát cseh nyelven felolvasott evangélium megilletődött hallgatásakor a szlovák hívek nem jelezték, csak arra gondoltak, hogy Jóska atya még csak úgy tud szlovákul, mint a Szentantya magyarul, majd még bizonyosan csiszolódik.

Három hét elteltével Ipiapi atya és rendtársai, valamint őrangyalaik úgy hagytuk el Gagyapátit és vidékét, hogy az ottani hívek, de nem csak ők, hanem minden ott lakó büszke volt papjára, akinek ilyen érdekes barátai vannak, akiket megilletődve búcsúztattak. Legnehezebben Ábrahámtól, Vikáriustól és Sekrestyéstől váltak meg, „Ilyen rondaságok még nem imádták nálunk a Jóistent”, mondogatták könnyes szemmel a Gagyapáti Rózsafűzér Társulatának tagjai.

Hazafelé menet Pepe és Pimpa faggatták védencemet:

– Ipiapi atya, de őszintén, lesz ebből valami? Úgy értem Jóska atya plébánosságából.

– Egyet tudok – felelte védencem –, Jóska atya beleugrott saját bőrébe, és elkezdte élni saját életét. Ha a lehetséges összes hibát elköveti is, amit egy plébános elkövethet, akkor is elmondhatja, hogy „ezt én csináltam”.

– És ez előtt? – kérdezte Pimpa.

– Ez előtt nem önmagát választotta, hanem egy szerepet, egy pozíciót, egy címet, egy rangot. Még új nevet is választott magának, amelyet most, úgy hallottam, visszacserél a régre. Ne feledjétek, a legnagyobb vallási kérdés nem az, hogy van-e isten, hogy hogyan működik a szentháromság, hogy miért engedi az Úristen ezt vagy azt a disznóságot, hanem az, hogy ki is vagyok én.

– És én ki vagyok? – kérdezte Pepe és Pimpa egyszerre.

– Ti már szépen haladtok befelé önmagatokba.

– Begubózunk – kérdezte Pepe.

– Aki önmagába elmélyül, nem távolodik a többiektől, hanem éppen közelebb kerül, még Istenhez is, mert Isten

nem egy jelvény a zubbonyunkon, nem dísz a kalapunkon, nem tetoválás a karunkon, hanem a legbelsőnk tartalma.

– Ezért mondhatjuk, hogy istenképmások vagyunk? – kérdezte Pimpa.

– Ipiapi atya oda akar kilyukadni, hogy legbensőnk hasonlít belőlünk legjobban Istenre, hogy legbelül ég bennünk a csipkebokor – jegyezte meg dr. Terebessy Olivér.

– És ha eljutok legbelülre, akkor már arcunk is lesz. Arcunk Isten arcára kezd hasonlítani, mozdulataink pedig az angyalokéra.

Ezt persze igen jól esett hallani, annak ellenére, hogy Hilária nővér is nagyon emberi módon képzelt el bennünket.

– Legbelül akkora titok vagyunk, hogy csak na, ezért ezt a titkot csak Isten ismeri, meg egy kicsit őrangyalunk.

Ez is igaz volt, mert engem nagyon izgatott Ipiapi atya titka, de szinte hozzá sem tudtam szólni.

Kilencedik üzenet

(amelyből kiviláglik Ipiapi atya lételmélete)

A kilencvenes évek második felében Ipiapi atya többször is felbukkant a Hankiss Elemér²⁵ által kezdeményezett *Találjuk ki Magyarországot* mozgalom összejövetelein, és annyi ötletet sziporkázott szét, hogy a jeles társadalomkutatók és társadalomcsinálók alig győzték kapkodni. Ezeken az összejöveteleken a humán tudományok több jeles képviselője hívta beszélgetésre, tapasztalatcserére, konzultációra, vitára Ipiapi atyát, ő meg – megköszönve bizalmukat – az önmagukat eltűntető bűvészeket megszégyenítve illant el elő-

²⁵ Ez az ember – eredetileg irodalmár, aztán értékkutató szociológus – több borsot tört a régi rendszer orra alá, mint sok más ellenzéki, beleértve még a bulányistákat is.

lők. Egyszer-kétszer már az én őrangyalságom idején is előfordult ilyesmi, és megvallom, egy kicsit sajnáltam is, mert szívesen álltam volna a háta mögött egy ilyen alkalommal. Hogy, hogy nem, Balassa Péternek igent mondott, és egy alkalommal doktorandusok esztétikai szemináriumán vendégeskedett, ahol a szépségről faggatták:

– Sokáig nem vettem észre, hogy a világ nem csak jó, hanem szép is – kezdte Ipiapi atya, majd így folytatta – Naurun az embert, a napsütést, a tengeralatti csudavilágot, a gyerekeket, a madarakat és a gyümölcsöket jónak gondoltuk, s örülünk nekik. A szépség észrevételéhez egy keret kellett volna.

– Keret? – kérdezték csodálkozva a doktorandusok.

– A világ ugyanis úgy, ahogyan van, túl nagy ahhoz, hogy szépnek lehessen látni. De ha egy üres keretet teszünk elé, és ha jó helyre tesszük, rögtön meglátjuk táj szépségét, az asztalon álló vázában ékeskedő virágcsokor szépségét, és ebben a keretben szép lesz a ciripelés, a gömbölyűség, és szárnyra kelnek a szavak. Aztán később már keret sem kell, hogy így lássunk és halljunk.

Én ekkor azt szerettem volna, ha a doktorandusok mind egy-egy keretet tesznek maguk elé, s azon át szépnek, gyönyörűnek látják védencemet. Lehet, hogy így is volt, de jött a még nagyobb csoda. Ipiapi atya elővette az epeletupulut, és fújni kezdte. Néhány perc elteltével a doktorandusok őrangyala, majd védenceik is hullámozni kezdtek dallamára és ritmusára.

– Folytassa, kérem – kérte Balassa tanár úr, amikor védencem abbahagyta, de ő szóban folytatta:

– Fújod az epeletupulut, s nem csak azt érzed, hogy jó zenélni, hogy szépen fújod bele a hangot a levegőtérbe, hanem ilyenkor szépnek látod azt is, amiben eddig nem vetted észre a szépséget. És akkor hirtelen megfordul az egész, most már azért látod, érzed, tudod jónak vagy tökéletesnek, mert szépsége megihletett.

Balassa tanár úr azt kunyerálta tőle, mondjon valamit a tökéletesről is.

– Mi ezzel istenbohócai talán egy kicsit másképpen vagyunk, mint ti, esztéták. Nekünk a tökéleteshez szükségünk van valami tökéletlenre, egy kis repedésre, maszatra, bibircsókra, kisiklásra. Hallgatod a fenséges dómban a fenséges ünnepi zenét, mondjuk Bachot. Már-már elviselhetetlenül tökéletes, olyannyira, hogy félek, rám zuhan, agyonnyom, ezért rémültem imádkozom, hogy „Uram, nem vagyok méltó, ne izélj már, nem bírom, hagyd abba, könyörgöm!” Ekkor rendszerint megenyhül az Úr, lazít egy kicsit a tökéletességen. Valaki felhorkanva felébred, beleköhög, vagy egy nagyfejű fiúcska cukorkát cuppogtatva odasétál a zenekar elé, kiveszi a szájából a cukrot, megnézi, visszateszi. És közben hömpölyög tovább a szépség, de már elviselhetően, már nem zuhan ránk, és mi már Óálta-la, Ővele és Őbenne.

Ekkor én kerültem olyan helyzetbe, mint a Bach-zenét hallgató, akire már majdnem rázuhanna a tökéletesség, nem bírtam tovább, felfohászkodtam, és egy pusztit cuppantottam védencem homlokára. A többi őrangyal persze uramirgalmazott és krisztuskegyelmezett, én meg persze vártam, hogy rám szakadjon az ég, hogy rám üzenjen az ügyeletes szeráf. Ipiapi atya pedig végigsimított a homlokán, de hogy mit érzett, arról fogalma sem, volt.

– Köszönjük – rebegte Balassa tanár úr, mintha csak nekem köszönné meg azt, amit helyettük is megtettem.

– Én köszönöm – felelt Ipiapi atya, és még egyszer meg-simogatta a homlokát.

Én biztosra vettem, hogy ezzel egyszer s mindenkorra vége őrangyalságomnak, hiszen szent dolgokkal tréfát űztem, ugyanis a homlokon csókolás a Szentlélek privilégiuma.

Több bizottság tárgyalta az ügyet, s a csúcsbizottság engem is kihallgatott:

– Amit tett, ha nem tudná, már kimeríti az imádatot. Miért tette? – kérdezték.

– Mert olyan aranyos volt – válaszoltam, mert tényleg olyan aranyos volt.

Az ügyben meghallgatták az angeológiában jártas üdvözlött teológusokat is. Jó néhány zsidó bölcs azt bizonygatta, hogy Izrael jámborai az angyalok fölött állnak. Rabbi Joszi Mózeszt emelte az angyalok fölé, s azzal érvelt, hogy a rabbinikus zsidóság körében általánosan elfogadott volt az a nézet, hogy Izrael szentjei Isten előtt nagyobb becsben vannak, mint az angyalok. Más teológusok azt is tudni vélték, hogy az angyalok ebbe sosem nyugodtak bele, s már idejekorán, az ember teremtése ellen is ágáltak. Nekem ez kapóra jött, s azzal érveltem, hogy Ipiapi atyát a zsidó boltsék nevelték föl. Erre előbb a teológusok, majd a szeráfi bizottság is hahotázni kezdett.

– Mintha csak magát Ipiapi atyát hallottuk volna – jegyezte meg Karl Bart.

– Nem lehetséges, hogy Ipiapi atya is angyal? – kérdezte Urs von Balthasar.

– Szerintem nagyon is lehet – jelentettem ki, mert egész komolyan így gondoltam. – És sajnos az is kiszaladt a szájamon, hogy akkor mi vagyok én.

– Tanultad: aurája – felelte a felkészítésemben illetékes szakszeráf.

– Nem is szerethetjük védencünket? – kérdeztem, egy kicsit dacosan.

– Az aura azt jelenti: szeretetünkkel, vagyis a Mindenható rám árasztott szeretetével körülvenni védencünket – felelte a főbizottsági szeráf.

Most megint én jöttem, de már nem dacosan, hanem elmélázva:

– Ezt Ipiapi atya úgy magyarázta, hogy a kegyelem nem más, mint amikor megsűrűsödik körülöttem a lét.

Az üdvözült teológusok vastapsa persze elsősorban Ipiapi atyának szólt, de jutott belőle nekem is, és egy kicsi még a Mindenhatónak is jutott

A döntést – vagyis hogy bukott angyal vagyok-e vagy csak botlott, vagy éppen valamilyen kitüntetésre felterjesztett – elnapolták. Tudtam persze, hogy a bukott angyalt sem taszítják le, sőt a Mindenható igyekszik megvigasztalni őt, s maga köré ültetve a buktákat (így nevezi őket) valamit szájharmonikázik nekik. Engem mindenestre visszaküldtek védencem háta mögé, próbaidőre, a homlokcsóktól pedig örökre eltiltottak, vagyis mindaddig, amíg maga a Szentlélek nem utasít, hogy ezt tegyem.

Tizedik üzenet

(amelyben már valóban Ipiapi atya csodái szerepelnek)

Az Ipiapi atyának tulajdonított legelső csoda híre természetesen kissé kiszínezve terjedt el. Leggyakrabban abban a változatban, hogy Ipiapi atya azért változtatott három ontológust ökörré nemes haragjában, mert azok azt a kérdést fessegették, hogy semmi helyett miért van egyáltalán valami, miért nem. Ezt egyesek azzal egészítették ki, hogy Aquinói Szent Tamás tiszteletére tette, amit tett, akit irigy teológus társai ökörnek csúfoltak. Egy másik változat szerint egy környékbeli gazdának már három napja elkóborolt három tehene, s három napig hiába kereste, amikor váratlanul a kastély parkjában dupla vagy semmit játszó filozófusok társágában bukkant rájuk.

Hiába voltam tanúja az eseménynek, nem tudom eldönteni, melyik változat igazabb. abban reménykedtem, hogy

hamarosan majd egészen igazi csodát is fogok látni. Addig is számomra az igazi csodák Ipiapi atya álmai voltak. Legtöbbször a tengeralatti csudavilágban úszkált, amely olykor a paradicsomkertre hasonlított, máskor kincses barlanghoz. Emberarcú delfinek, sellők és angyalok is úszkáltak Ipiapi atya körül. Az angyalok kezében egyszer gyertya, másszor pálmaág volt, uszonnyá váló szárnyaikkal eveztek. Az egyik ilyen álom után megdöbbenve láttam, hogy védencem ujjai között úszóhárttyák feszülnek. Megvallom, jobban örültem volna, ha Krisztus sebeit viseli, mint az igazi stigmatizált szentek, de azért erre is büszke voltam. Ezek azonban csak még csak csodák voltak, s nem igazi csodák.

Más talán csodaszámba vette volna azt, hogy Ipiapi atya gyakran prédikált:

kóbor kutyáknak,

méheknak,

darazsaknak,

hangyáknak,

ebihalaknak,

Maroslelén egy baromfiudvar lakóinak,

Porva-Csesznek vasút állomáson egy nyugdíjas varjúnak,

a cseszneki vár tövében nyíló szamárkórónak,

hervadó rózsáknak,

megtiport liliomoknak,

halastóból kifogott halaknak,

a rakacaszendi ABC-ben hét darab halkonzervnek,

kukából kiszedett kenyereknek.

Mindez számomra azért sem számított csodának, mert Ipiapi atya nem tett mást, mint hogy életben tartotta a ferences hagyományt. Ugyanakkor persze nagyon jól esett ilyenkor védencem háta mögött állni., s látni az állatok feje fölött sziporkázó ezüstös örlepkéket.

Számosan követeltek vagy kunyeráltak csodát Ipiapi atyától. Amikor esőscsináló köpönyegében jelent meg, ter-

mészetesen esőt követeltek tőle. Ilyenkor Ipiapi atya megzúgatta a csurungát, majd ilyenféleképpen imádkozott: „Jóságos Istenünk, bizony jó lenn egy kis eső a földnek, de nem lenne jó, a turistáknak és a búcsúsoknak, nagyon nehéz nekünk bármit is kívánni, hogy mindenkinek jó legyen, legyen meg tehát a te akaratod.”

Ipiapi atya első igazi csodája, legalább is én szerintem a csodálatos lángosszaporítás volt. Egy országos ifjúsági találkozón, amelyet Noblis Márió²⁶ szervezett, Ipiapi atya egész napos liturgikus cirkuszának köszönhetően háromszor annyian jelentek meg, mint amennyire a rendezőség legoptimistább pillanatában is számított, s persze vészesen fogyott a lángos. Ipiapi atya ekkor az égre emelte tekintetét, és így szólt:

– Testvérekéim, mindenki felezze el a lángosát!

És csodák csodájára mindenki így tett, de még mindig nem lett elég.

– Akkor testvérekéim ezt is felezzétek el! – szólt újból Ipiapi atya.

És amikor a felet is elfelezték, mindenki ehetett a lángosból.

Erről a csodáról elég kevés szó esett hivatalos egyházi berkekben, annál több Ipiapi atya levitációjáról²⁷. Egy karizmatikus találkozón védencem együtt misézett Kovács Gábor, Marik Tamás, Katona István és még három tucatnyi szentlelkes²⁸ atyával, és amikor elhangzott az „emeljük föl

²⁶ Apját és nagybátyjait volt szerencsénk figyelni, mert egy földalatti katolikus ifjúsági mozgalom főkolomposai voltak, így aztán kispap korában neki is kijárt egy kis figyelem.

²⁷ Föld fölött lebegés, ami némely szentek szokása.

²⁸ A katolikus karizmatikus mozgalom hazai vezető figurái. Ezekre is kiterjedt a figyelmünk, de túl sok vizet nem zavartak ezek a habókosan imádkozók, s különben saját egyházuk is eléggé görbe szemmel nézett rájuk, s ezért főnökeik is korlátozták nyüzsgésüket. Ma már látom, alulbecsültük hatásukat, hiszen ma már ők jelentik a legerősebb úgynevezett lelkeségi mozgalmat a katolikus egyházban.

szívünket”, védencem ágaskodni kezdett, aztán – több százan látták – szépen felemelkedett. A jeles történést a stáb-jával éppen ott forgató Téglássy Ferenc le is filmezte a katolikus tévéadás számára. A filmen azonban Ipiapi atya nem mozdul el, csak három falevél hullik rá, ám ezt – bár május elején ez nem éppen gyakori jelenség – a filmet még a vágóasztalon megtekintő kivizsgáló bizottság (Bolberitz, Vanyó és Török professzorok) még kisebb fajta csodának sem minősítette, mindössze abban állapodtak meg, hogy „a természet kedves szeszélye”. Ugyanez a bizottság személyesen megtekintette Ipiapi atya további tíz miséjét is, és egybehangzóan állapította meg, hogy védencem egy alkalommal sem emelkedett fel egyetlen milliméterrel sem. Ezzel szemben két alkalommal hasra esett, mert elbotlott a délcegebb papokra szabott miseruhákban. Ha engem megkérdeztek volna, azt vallottam volna, hogy bizony Ipiapi atya szíve minden alkalommal jócskán megemelkedett.

A vak ember meggyógyítása lett volna Ipiapi atya legnagyobb csodája. A Cserkészszövetség által rendezett Országos Jóságbajnokságon történt, amelynek zsűrijébe Ipiapi atyát is meghívták. Az első helyre többen azt a kisfiút jelölték, aki 254-szer vezette át a túloldalra – mivel többet nem talált – ugyanazt a vakembert. Őt magát is megkérdezték.

– Pontosan ennyiszor – igazolta a teljesen elcsigázott fekeete szemüveges, fehér botos, tehát teljesen hitelesnek tűnő vakember –, de most már haza szeretnék menni ebédelni – tette hozzá, s határozott léptekkel megindult hazafelé.

– Várjál testvérem, egy kicsit még! – szólt utána az eddig teljesen passzív Ipiapi atya. – Ne félj! Vedd le a szemüveged, így jobban látsz!

A vakember levette, és még magabiztosabban ment tovább. Mondhatom, teljesen el voltam bűvölve.

– Testvérem, hagyd itt nekem botodat! – állította meg újra Ipiapi atya.

A vakember megállt és végigmérte védencem.

– Már sokan kérték, de neked odaadom – mondta a vakember.

– Visszakapod, de előtte furulyát faragok belőle – nyugtatta meg Ipiapi atya.

Továbbra is el voltam bűvölve, de már nem attól, amitől előbb, de még nem tudtam pontosan, hogy mitől.

Szikora József, az Új Ember munkatársa azonnal meginterjúvolta a vakembert. Pillanatok alatt kiderült, hogy a vakember tökéletesen lát. Más baja volt: attól félt, hogy egyszer megvakul, s ezért rendszeresen gyakorolta a vakon járást, fekete szemüveggel és fehér bottal, s eközben elég sokféle tapasztalatra tett szert. Az emberek többsége menekült előle, másik része pedig megragadta, s átráncigálta a másik oldalra. Ezután, még jobban félt attól, hogy egyszer majd mégis megvakul, és akkor vagy magára fogják hagyni, vagy ide-oda ráncigálják.

– És mi lesz ezután? – kérdezte az újságíró.

– Ezután kipróbálom a süketséget és a némaságot – felelte a nem régen még vakember.

– De minek? – kérdezte a meghökkent riporter.

– Tessék? Nem értem! – felelte a süketnéma.

Az újságíró most már értette, és ezzel fejezte be írását: „hogy lehetőséget adjon nekünk, elközömbösödő keresztényeknek a jóság gyakorlására”.

Nemrégien találkoztunk vele. Most féllábú volt, egy utcasarkon üldögélt, és az Ipiapi atya készítette furulyán játszott szívet gyönyörködtetően.

Még egy csoda fűződik Ipiapi atyához, de ezt a magyar Katolikus Püspöki Kar mindmáig szigorúan bizalmas ügyként kezeli. Egy pannonthalmán tartott papi lelkipraktóriumon Várszegi Asztrik főapát kérésére Ipiapi atya liturgikus táncanfolyamot tartott. Hálaadó, dicsőítő, meditatív és léleküdítő táncokat tanított védencem, továbbá liturgikus

táncokat Kyriere, Glóriára, Credóra, Sanctusra, Benedictusra és Agnus Deire. Az aggályoskodók megnyugtatósában Anzelm atya segített Ipiapi atyának, emlékezetükbe idézve a mindannyiuk által tanult, de mindannyiuk által elfeledett risus paschalist, vagyis a húsvéti nevetést, mely szokás élénken élt a középkorban. Egyre jobban fölbátorodtak, s nem sok idő elteltével már mindnyájan ropták a táncot, egy segédpüspökkel, Bábel Balázssal²⁹ egyetemben. A talp alá valót Ipiapi atya epeletupuluján kívül gitározó papokból rögtönzött Szent Vitus együttes szolgáltatta. Az őrangyalok – mit tehettek mást – válluknál fogva követték védenceiket. Áttáncolták a vecsernyét³⁰ amikor, már bőven a kompletórium idején valaki elkurjantotta magát: „Nóta állj! Imához!” Hirtelen elég furcsa csend lett, s ebbe nevetett bele igen jóízűen Asztrik atya úgy, hogy még a könnye is potyogott. Történt ugyanis, hogy éppen arról faggata főapát atya védencemet, hogy mikor jutott eszébe először, hogy a papok, is táncolhatnak. Védencem elmesélte neki, hogy nevelőanyja, Rebi néni, a zsidó boltos felesége sosem volt elégedett az ő portörölgetésével, ezért mielőtt belekezdett volna, mindig azt mondta, hogy „Aztán, fiacskám, ne csak ott törölgess megint, ahol a papok táncolnak”.

A késő esti imát Asztrik atya javaslatára lassú körtáncot járva mondták el. Aztán a zene elnémult, s az atyák hangtalanul libbentek el szobáikba.

Ezen az éjszakán Ipiapi atya álmában kivételesen nem a tengeri csudavilágban úszkált, hanem rengeteg kisgyerekkel, apácával és kenguruval táncolta körbe a pannónhalmi kolostort.

²⁹ Egyszer ő is házi feladatomból volt mint igen aktív regnumista pap.

³⁰ Egy egyházügyi főfő szerint több fogásos papi vacsora, de most már tudom, hogy a katolikus világegyház egységes imarendszerébe tartozó esti ima, amit vesperásnak is neveznek, amit ugyanaz a főfő papi szalonnasütésnek gondolt. Ma már tudom, egy tréfás pap „világosította föl”, vagyis vette hülyére őt eképpen.

Számomra mindazonáltal Ipiapi atya miséi számítottak legnagyobb csodának, védencem ugyanis nem „mondta”, hanem csinálta, élte miséit. Ha a mise kezdő éneke a „Futva jöttem elibéd” volt, védencem futva érkezett az oltárhoz, és lihegve kezdte el a lépcsőimát. Dicsőségre pedig körbetáncolta az oltárt. Ahol először misézett, ott felajánláskor arra kérte híveit, hogy valami olyasmit hozzanak ki az oltárhoz, amiről nehezen tudnak lemondani. Ez persze eléggé nyögvenyelősen ment, de azért eléggé gyakran igazolványok, bérletek, cigaretta, karórák, családi fényképek, mobiltelefonok, gyógyszerek és fogsorok is kerültek az oltárra. A mise végén Ipiapi atya miután megáldotta, ünnepélyesen visszaadta nekik.

Szentbeszédek helyett inkább, ahogy ő nevezte, „szentbeszélgetéseket” vezetett. Az evangélium felolvasása után, rendszerint csak annyi mondott, hogy „Nos, mit gondoltok erről?”, s azután a hívők között járkálva vagy közójuk ülve körbe adta a mikrofont, s közben vagy utána egy-két mondatral kommentálta gondolataikat. De volt úgy is, hogy az evangélium után hosszú csönd következett, csak körbenézett, s utána csak annyit mondott híveinek, hogy „Na, ugye?!” Sűrűn alkalmazta a Debrecenyi István református lelkészről, valamint Locker Margit és Tornai Petra iskolanővérektől tanult bibliadrámát is. Például oly módon, hogy kiválasztotta a hívek közül Zákeust, a kánai menyegző vőfélyét, a tékozló fiút, Mária Magdolnát és meginterjúvolta őket. „A sok beszéd elhessegeti a Szentlelket, s ilyenkor csak távolabbról hallgatja sületlenségeinket és nagyokosságainkat. Nem vág közbe, végigvárja mondókánkat, aztán, ha van türelmünk kívánni, megszólal a csöndben”, magyarázta híveinek védencem.

A csodák csodái közé tartozott, amikor Ipiapi atya az „él és uralkodik” helyett különös hangsúllyal azt mondta „örül velünk és szeret minket”, valamint az is, amikor át-

változtatás előtt az oltár köré invitálta híveit, mondván, „kedveseim, most az utolsó vacsora megisméltése következik, nélkületek nem tudom Jézust utánozni, gyertek hát körém!” A belső körbe a kisebb gyerekek kerültek, akik rákönyököltek az oltárra. Ha csak lehetett igaz kenyeret tört meg és osztott szét, azt mártogatták be a borba, amiből mindig volt elegendő. A maradékot pedig – akik erre méltónak érezték magukat – hazavihették a betegeknek. Ismerősök között misézett, áldoztatáskor nevükön szólította meg híveit, amint ezt Fóti János atyától tanulta, imígyen: „Kedves István, tessék, ez itt Krisztus teste és vére”.

A misék végén kivonuláskor Ipiapi atya rendre körtáncra hívta híveit, majd a diplomajutóban kézfogással, öleléssel búcsúzott tőlük.

Tizenegyedik üzenet

(Amelyben a *Legalsószentbenedek 2000* világtalálkozóról esik szó)

Sokat töprengtek, mi legyen a *Legalsószentbenedek 2000* elnevezésű világtalálkozó programja, mivel csalogassák oda a világ minden részéről a vendégeket. Építsék föl kicsiben a Szentföldet? Európát? Magyarországot? A világegyetemet? Legyen nagymise? körmenet? Nagycirkusz? Liturgikus táncfesztivál? Népmisszió³¹? Világbográcsgulyás? Vidámpark a világ legkisebb óriásával és legnagyobb törpéjével? Popfesztivál? Világszépe-választás? Miközben gyűltek az ötletek, egyre fogytak Legalsószentbenedek lakói, akik

³¹Na ez az, amit a legszigorúbban betiltott az a rendszer, amelyet negyven éven keresztül szolgáltam: látványos, hatékony eszközzel folytatott egyházi propagandamunka, amelynek célja a megtérés, a hit elmélyítése.

előbb Alsószentbenedekre, majd Felsőszentbenedekre költöztek, ahol Perence-Plaza néven regionális shopping-center épült multimédiával, bronzáriummal, McDonald's-szal, gyermekmegőrzővel. Mivel a felsőszentbenedeki esperes atya ünnepi külsőségek között áldotta meg³², a hívek tetemes része már nem csak mise előtt és után, hanem mise helyett is a shopping-centert³³ látogatták vasárnaponként. 1999. végére már csak a istenbohóca rend maradt Legalsószentbenedeken. Ebben az is szerepet játszott, hogy 1999. nyara óta, amikor a Perence elmosta a Legalsószentbenedeket Alsószentbenedekkel összekötő makadám utat hídjaival együtt, Legalsószentbenedeket csak gyalog vagy számár- és teveháton lehetett megközelíteni.

„Hátha mi vagyunk Magyarország legeldugottabb települése, miért nem ezt a gondolatot állítjátok középpontba?“, kérdezte tőlük Hankiss Elemér, akit³⁴ a világtalálkozó fővédnökének kérték föl. Tanácsára elhatározták, hogy semmiféle programot nem csinálnak, hanem bemutatják Legalsószentbenedeket úgy, ahogy van. Nem építenek szállodát, hozzon mindenki magával sátrat és hálósákokat. Nem építenek éttermet, elégedjenek meg Kanalas Rozália bablevesével és lángosával, ha pedig ez kevés lenne, jöhet a jól bevált csodálatos lángossaporítás. Így aztán szigorúan tilos volt olyasmivel várni a vendégeket, ami nem őbelőlük született.

Természetesen megengedték Hilária nővérnek, hogy futórázsával csinosítsa a Lepkeházat, dr. Terebessy Olivérnek, hogy újabb alagutakat és viaduktokat építsen az elhagyott iskolaudvaron felállított vasúti pályára, Máriának és Józsefnek, hogy betlehem-i barlangistállót állítsanak Ábrahám, Vikárius és Sekrestyés, a hivatalos betlehem-i állatok közé felvételt

³² A nép úgy tudta, felszentelte.

³³ Amit egyszerűen „soppi“-nak nevezték.

³⁴ Mint a *Találjuk ki Magyarországot* mozgalom kezdeményezőjét.

nyert kilencöves tatu segítségével. Megengedték Bolond Pistának, hogy téstagyurmából megmintázza az általa kitalált szentségek (búbánat szentsége, utolsó menet, Mikulás-jövetel, és hasonló) megehető emblémáját. Megengedték a nyolc istenbohóca rendbeli gyerekeknek, hogy újabb és újabb lepkéket csalogassanak be a Lepkeházba, Legalsószentbenedek leghíresebb látványosságába. Megengedték Pepének és Pimpának, hogy örömenét és örömeneket komponáljanak az ünnepi misére, mely egyben nászmiséjük is lesz. És természetesen szabad volt Ipiapi atyának megépíteni azt a csónakot, amellyel annak idején Naururól missziós útjaira ment.

A Világtalálkozóra 2000. húsvétvasárnapján került sor. Hazánkon kívül 11 evilági és egy másféle országból összesen 100 vendég érkezett.

Teofil testvér, az OJD (Ordo Joculator Dei) provinciálisa Rómából, egy egészen új bűvészmutatvánnyal;

Tiakitai OJD testvér Ausztráliából egy kacsacsőrű emlős házaspárral;

Yualayi és Yagara ügyvédek, Ipiapi atya bérmagyermekei Naururól, egzotikus lepkékkel;

Roger Schütz, Taizéből³⁵, egy saját maga készítette agyag sótartóval³⁶;

Boór János, a Mérleg³⁷ főszerkesztője Münchenből, a Mérleg legújabb számával, amelyben Hankiss Elemér, Bindes Ferenc soproni plébános és Vargacz Krisztina szegény iskolanővér méltatták Ipiapi atya munkásságát;

³⁵ A taizéi (Franciaország) központú ökumenikus mozgalom alapítója. Roger testvér első alkalommal még féllegálisan érkezett Budapestre, az én feladatomból volt az őt megfigyelő brigád irányítása,

³⁶ Gondolom, arra célozva, hogy „Ti vagytok a föld sója”.

³⁷ A Mérleget járató papokról 1989 előtt listát készítettünk, mert ez a folyóirat igen hatékonyan terjesztette a zsinati szellemet, aminek mi egyházügyisek egyáltalán nem örültünk.

Jakab György atya, a kolozsvári Keresztény Szó főszerkesztője, valamint Köllő Gábor³⁸ atya Erasmus munkásságának kutatója, aki *Ipiapi atya risus paschalis* címmel írt tanulmányt a legutóbbi számba, amelyet természetesen magukkal hoztak;

Navaf Maszala, Izrael arab származású külügyminiszter-helyettese, hogy átadja Ipiapi atyának a Világ Jámбора ki-tüntetést;

Jan Garbarek jazz-zenész, Norvégiából, hangszerével;

Rakonca és Ficánka, egyenesen a Mennysországból, lep-kehálókkal.

Teljesítve a meghívóik kérését, lepkéket hoztak magukkal a hazai vendégek:

Göncz Árpád köztársasági elnök³⁹,

Várszegi Asztrik a pannonthalmi bencések,

Pálos Antal atya⁴⁰ a jezsuiták,

Jelenits István atya a piaristák,

Tornai Petra a szegény iskolanővérek képviselőjében,

Töhötöm atya Betonbarcikáról,

Balambér atya⁴¹ Bakonyszentlőrincről,

Blanckenstein Miklós atya az Országos Lelkipásztori Intézet,

Blanckenstein György atya a házas hétvége mozgalom,

Varga Péter⁴² pedig a Zászlónk képviselőjében,

³⁸ Ők román kollégáinknak adtak munkát, és kaptak is érte, jóval bővebben, mint az itthoniak.

³⁹ Ővele sem mi foglalkoztunk, mint 56-os, ő komolyabb szervekhez tartozott.

⁴⁰ Jócskán ült a dutyiban, utána mint egy öreg apácákat gondozó intézet anyagbeszerzőjét figyeltük 1989-ig.

⁴¹ Budapest egyik legnevesebb hitszónoka volt, aki heves vérmérsékletén nem tudott kellőképpen uralkodni, ezért gyakran rendszerellenes kirohanásokra ragadtatta el magát, ezért jobbnak láttuk eldugni őt az Isten (akkor még kis i-vel) háta mögé, Bakonyszentlőrincbe.

⁴² Nagyön vigyáztuk lépteit, mert a Regnum Marianum egyik legnépszerűbb világi tagja volt, aki nagy bosszússágunkra gyakran szerepeltetett minket vicceiben.

Debrecenyi István Gábor református lelkész, a biblidráma egyik mestere,

Czakó Gábor az Igen alapító főszerkesztője saját maga képviselőjében,

Janáky István építész, a Lepkeház tervezője,

Zákány Lajos úr, volt egyházügyi elvtárs Felsőszentbenedekről⁴³,

Vidra Szabó Ferenc szociográfus, javító-nevelőintézeti igazgató,

Vajda Mihály filozófus⁴⁴, aki a fertődi lételméleti konferencia emlékére semmit sem hozott magával,

Gáspár Judit doktornő, a lipótmezői klinikáról,

Tomka Miklós és Kamarás István vallásszociológusok,

Bartos Gergő, „A napban van egy icipici sárga...” kezdetű költemény szerzője, a tíz évvel azelőtt még négy éves gyerekek képviselőjében;

az egykori sátánista Tyütyü, jelenleg főministráns,

a fogszabályzós Benedek, fogszabályozó-készítő vállalkozó,

Facy, vagyis Kucseráné Felleghajtó Facélia, a győri belvárosi plébánián működő RÖTYE⁴⁵ tagságának képviselőjében;

Hankiss Elemér, a Találjuk ki Magyarországot mozgalom képviselőjében;

Jóska atya⁴⁶ Gagyapáti plébánosa,

Livia, Olívia és Bolívia, Hilária nővér paraguayi, ceyloni és tanzániai származású rendtársai, jelenlegi állomáshe-lyeikről: Koszovóból, Csecsenföldről és Észak-Írországból;
a keddiek 12-en;

⁴³ Szabadkozva, hogy a többiek a shopping center északi szárnyának ünnepélyes megnyitóján és megáldásán vesznek részt.

⁴⁴ A komolyabb szerv foglalkozott vele.

⁴⁵ Rozzant Öreg Tyúkok Egylete.

⁴⁶ Aki hivatalosan immár megint Tannenbaum József.

a fóti evangélikus gyülekezet 13 ifjúsági hittanosa, akik Cserháti Péter sebészorvos és Smidéliusz Gábor kistarcsai evangélikus lelkész⁴⁷ vezetésével megalkották és előadták az *Ipiapi atya* című musicalt;

és Kanalas Rozália 33 legközelebbi hozzátartozója.

Tekintve, hogy a vendégek nagyobb része nagyon mesz-sziről és kalandos úton, kiéhezve és megszomjazva érkezett, a Himnusz eléneklése után mindjárt asztalhoz ültek. Mivel Kanalas Rozália a temérdek bableveshez egyetlen malomkő nagyságú lángost sütött, a csodálatos lángosszaporítás emlékére, mindenki akkora darabot törhetett le belőle, amekkorát csak akart. Bár erre senki sem szólította föl őket, a vendégek elfelezték darabjukat a szomszédjukkal. A lángos oly hatalmasra sikeredett, hogy még az állatoknak is jutott volna, de csak a kacsacsőrű emlősök csemegéztek belőle, mert Ábrahám, Vikárus és Sekrestyész, valamint Rik és Ruk már annyira megvénültek, hogy már csak pépes dolgokat voltak képesek fogyasztani.

Ebéd után Yualayi és Yagara meghatottan járták körül az ismerős csónakot, és megbámulták a náluk ismeretlen állatokat. A provinciális atya bűvészmutatványokat, Tiakitai atya pedig bohóctréfákat adott elő.

Navaf Maszala úr azonnal felismerte Terebessy úrban az igazhitű zsidót, meglapogatták egymás hátát, majd felváltva irányították a modellvasút szerelvényeit, olyannyira belemelegedve, hogy Naszala úr majdnem elfelejtette átadni az Ipiapi atyának hozott Világ Jámbora címet. Jól esett, hogy Naszala úr őrangyala nekem is gratulált.

A nap fénypontja sokak számára Pepe és Pimpa esküvője volt. Pepének Hilária nővér, Pimpának Bolond Pista volt a tanúja. Megáldásuk után Pepe és Pimpa először Ipiapi atyát ölelték meg könnyes szemmel, csak utána egymást. Ők is sejtettek valamit abból, amit én már pontosan tudtam. A szertartás

⁴⁷ Ők sem kerülték el figyelmünket, mint „ifjúságbolondítók”.

befejeztével, Bolond Pista lelkendezve adta tudtul mindenkinek, hogy most már három házaspár tartózkodik Legalsószentbenedeken. A másik pár Mária és József volt, de ki a harmadik? Tiakitai atya feladta rejtvénynek, mert ő is tudta. Blanckenstein György atya lett a sikeres megfejtő, nem hiába volt a házas hétvége mozgalom első számú hazai apostola: „Ha nem is élnek abban az értelemben szentségi házasságba, mint a másik kettő, a kacsacsőrű emlős pár a harmadik.”

Volt persze liturgikus cirkusz és liturgikus tánc is. Aztán körbe adták a szót, mesélje el minden vendég, milyen feladatok, tervek, gondok és gondolatok foglalkoztatják. Amikor Jóska atyára került a sor, megtudták, hogy már 4 plébánia és 29 falu tartozik hozzá, egy valóságos mini-egyházmegye, s bizony elkelne a segítség. Hankiss Elemér javaslatára, elindították a *Vállaljuk föl a Gagyapáti Miniegyházmegyéét* mozgalmat. A vendégek sorra bejelentkeztek:

– az Országos Lelkipásztori Intézet általános védnökséget vállalt,

Töhötöm atya egy füstölőt és baldachint ígért, Facy, vagyis Kucseráné Felleghajtó Facélia a RÖTYE nevében oltárterítőt és hittanos-Mikulást ígért, Zákány úr pedig elvállalta a Mikulás szerepét⁴⁸,

Janáki úr egy lelkigyakorlat tartására is alkalmas cirkusz megtervezését-ajánlotta fel,

Hankiss Elemér azt javasolta, hogy költözzön az istenbohóca rend a Gagyapáti miniegyházmegyébe, ugyanis a shopping-centerekkel csupán Ipiapi atya liturgikus cirkusza vetekedhetne, az előregedő és kiürülő falvakat pedig a istenbohóca rend gyerekei népesíthetnék be.

– Én is úgy érzem, hogy oda kellene mennünk, de akkor mi lesz Legalsószentbenedekkel, mi lesz a Lepkeházzal és a többi látványossággal? – kérdezte Terebessy úr.

⁴⁸ Így legalább jóvátehetem azt, hogy egyházügyis koromban magamat Mikulásnak álcázva kémleltem ki egy ifjúsági hittant.

Ekkor Göncz Árpád kért szót.

– Barátaim, először is szeretném bejelenteni, hogy javasolni fogom a kulturális miniszter úrnak, hogy vegye föl e helyet a Nemzeti Örökség emlékhelyei közé. Másodszor hadd adjam át Janáky úrnak, a Lepkeház megálmodójának ezt a saját magam által megtervezett és kivitelezett papírlapkét. Harmadszor bejelentem, hogy elnökségem lejárta után szeretnék belépni feleségemmel együtt az istenbohóca rendbe. Negyedszer javasolom, hogy Legalsószentbenedek legyen ökumenikus remeteség, ahová bárki – legyen bármilyen vallású, világnézetű és pártállású – visszavonulhat összeszedni saját magát. Ötöd-ször, amennyiben elfogadják jelentkezésünk, próbaidős jelöltként szeretnénk itt eltölteni legalább egy évet, hogy végre kedvemre ír hassak...

– Memoárt, ugye? – kérdezte Izrael nagykövete.

– Sürgősebb feladatom is lesz: liturgikus bohózatokat írnék a liturgikus cirkusz számára. És most nem nézhetnének meg az *Ipiapi atya* című musicalt?

– Sajnos nincsenek zenészeink – szabadkoztak a főtí evangélikus fiatalok.

– And me? – kérdezte Garbarek.

– És én? – fordította Göncz Árpád.

– De hol lenni tiéd saxofonod; – kérdezte Bolond Pista.

– Don't make a fuss! This day, my friends, I am going to play an epeletupulu.

– Nyugi barátaim! Ezen a szent napon epeletupulun fogok játszani – fordította a köztársasági elnök.

És Garbarek epeletupulun művelte Smidéliusz tiszteletes úr ökumenikus zenéjét, a ritmust pedig Yualayi és Yagara, valamint Kanalas Rozália 33 legközelebbi rokona vállalták magukra.

A nagy sikerű produkció utáni kötetlen beszélgetés közben Benjámin azt kérdezte:

– És mi lesz a kacsacsőrű emlősökkel? Ők is jönnek Gyagyapátiba?

– Tulajdonképpen hol vannak az aranyosak? Miért nem ünnepelnek a másik két házaspárral?

– Nagyon szeretnének együtt lenni magukban – mondta védencem halkán – majd hozzátette: – akár a mai fiatal pár is.

Ezért megint legszívesebben homlokon csókoltam volna. Közben kiderült, hogy Tiakitai atya szabadon engedte őket, úgy vélte ideális helyük lesz a Perence pataokban.

Egyre emelkedett a hangulat, miközben én már pontosan éreztem, hogy Ipiapi atya rohamosan fárad, pedig még hátra volt a tábortűz körüli körtánc. Ő meg úgy üldögélt, mint aki már soha életében nem fog felállni. Aurám minden erejével körbebővöltem, s ettől, vagy mástól, de csakis kegyelemtől védencem némiképpen erőre kapott.

Fellángolt az ünnepi tűz, s kézen fogták egymás kezét férfiak és nők, felnőttek és gyerekek, hívők és nem hívők, európaiak és óceániaiak, fehérek és feketék, laikusok és klerikusok, okosak és bolondok, emberek és angyalok, főpapok és ministránsok, magyarok és cigányok, keresztények és zsidók, zsidók és muzulmánok, katolikusok és evangélikusok, házasok és cölebszek, régóta barátok és nemrégén még ellenségek, emberek. És megannyi őrangyal, és hányféle őrangyal! Úgy keringtük körül a tüzet mint ama angyalsereglet a cédrust kedvenc Csontváry-képemen⁴⁹.

– Hát akkor jöttök? – kérdezte Jóska atya lihegve.

– Jövünk! – felelték istenbohócai.

– Én, ha nem haragusztok, előre megyek, mert holnap 29 helyen kellene misézniem, és meg kell locsolnom⁵⁰, 19 erősen hervadó rózsafüzér társulati tagot.

⁴⁹ Zarándoklás a libanoni cédrushoz. Ez is klerikális propagandának számított egy darabig, s levétetett a közfalakról. Az angyal azóta az én falamat is díszíti.

⁵⁰ Húsvéthétfő lévén.

Vele ment a jelen lévő és magyar nyelven misézni képes tíz atya misézni, a három társadalomtudós pedig locsolni. A többiek letelepedtek a tűz köré, s hallgatták az epele-tupulut. Ipiapi atya is maradt, de hamarosan álomba ájult. Álmában egy tengeralatti tábortűz körül úszkált, együtt a vendégsereggel, a többiektől lemaradva lebegtek, pompáztak cikáztak a szerelmesek: Mária és József, Pepe és Pimpa és a kacsacsőrűek. Furcsa módon magamat is láttam szépségesre elképzelt sellőangyalként.

Tizenkettedik üzenet

(amelyben megtörténik az átvezetés)

Amikor az utolsó vendég is eltávozott, Ipiapi atya összehívta háza népét, és már nehezen mozogva a csónakhoz lépett:

- Valami fontosat szeretnék nektek mondani – kezdte.
- Valami titkot – mondogatták a gyerekek.

Én már tudtam, hogy mit. Ipiapi atya először az állatokhoz szólt:

– Testvéreim, már mindannyian nagyon öregek vagytok. Sokat lóttattatok-futottattok velem együtt. Most már megpihenhettek. Hallottátok? Ne toporogjatok itt ilyen szerencsétlenül, menjetek be Urunk örömébe.

És ekkor a tisztességben megvénült állatok – homlokuk felett az ezüstös lepkékkel – egyenként odajárultak véden-cemhez, hogy megáldja őket. Ipiapi atya keresztet rajzolt a homlokukra, és elbocsátotta őket. Mindenki feszülten figyelte, mi lesz. És akkor lepkéik elvezették őket a plébánia-kert sűrűje felé. Mária és József legkisebb gyermeke keservesen sírni kezdett. Meghallva ezt az állatok még egyszer összekapták magukat, és egymásba fogózva, tánclépések-

kel, a régi világszámot felidézve meneteltek be a legalsó-szentbenedeki plébániakert titokzatos dzsungelébe.

Ekkor Ipiapi atya beszállt a csónakba, és onnan szólt hozzájuk:

– És most testvéreim, hadd kérdezzelek benneteket: ki imád tücsökhegedűt?

Kanalas Rozália jelentkezett.

– Lángot ki lehel deres ágra?

– Lángost? – kérdezte Bolond Pista.

Ipiapi atya bólintott.

– Én! Én! – kiabálta Bolond Pista.

– Ki feszül föl a szivárványra? – faggatta őket Ipiapi atya. Hilária nővér tette föl a kezét.

– Lágý hantú mezőkké sziklacsípőket ki öleli sírva?

Erre Mária és Pimpa vállalkoztak.

– Ki becéz falban megeredt hajakat, verőereket?

József és Pepe tartották fel a kezüket.

– Dúlt hiteknek kicsoda állít káromkodásból katedrálist?

Dr. Terebessy Olivér jobb mutatójával jelezte, hogy majd ő.

Ipiapi atya egyre nagyobb szüneteket tartott. Ekkor elhatározta, lesz, ami lesz, én bizony most emberi alakot öltök. Természetesen olyat, amilyent ő szeretne. És ekkor Ipiapi atya háznépe egy gyönyörű lányt látott megjelenni a végét járó Ipiapi atya háta mögött a csónakban, ingben és glóriában, lángoló vörös haja a földig ért, védenca homlokát törülgette, biztatta, babusgatta, szárnyával óvta.

– Létem, ha végleg lemerült, ki rettentí a keselyűt?

– Én! Én! Én! – kiabálták a gyerekek.

Aztán hujjogatni kezdtek, mert furcsa, ismeretlen fekete madarak szemtelenkedtek oda.

– És ki viszi át fogában tartva a szerelmet a túlsó partra?

– Jaj, a keselyű! – kiabálta Bolond Pista kétségbeesetten.

A gyerekek még erősebben hujjogattak.

– Én! Én ! – visította Vigyori.

Aztán a többiek is sorra jelentkeztek.

– Rendben – mondta Ipiapi atya, és leült az evezőpadra. – És most jöhet az epeletupulu! – mondta halkan.

De Garbarek már nem volt ott, mert tolmácsával, Göncz Árpáddal együtt elment meglocsolni a gagybátori rózsafűzér társulatot. Hosszú ideig csak Ipiapi atya tudta megszólaltatni az epeletupulut. Aztán Bolond Pistának is sikeredett, de csak az „Édes Jézus neked élek”-et. Vigyori nálánál is ügyesebbnek bizonyult, ő Gelsomina⁵¹ dalát fújta vele szívhez szólóan.

Dr. Terebessy Olivér rengeteget veszkődött a hangszerrel. Kottákat szerzett be, s napokra elvonult gyakorolni. Most ő vette a kezébe az epeletupulut, és amikor a csónak lassan elindult megszólaltatta. Hurutosan és bánatosan szólt az örökké vidám és magabiztos epeletupulu, de valami szentségesen szép zene akart belőle kijönni.

– Uramisten, ez valami fenséges! – szólalt meg Ipiapi atya.

– Ez bizony Bach D-moll toccata és fugája⁵² akar lenni – súgtam a fülébe.

Segítségemmel felállt, és áldásra emelte a kezét, de nekem kellett megtartanom. Olyan volt, mintha liturgikus táncra kért volna föl engem.

– Köszönöm. Szervusztok! Ne féljete! – búcsúzott

– Ipi, Api és a Szentlélek nevében, ámen – rebegette Bolond Pista és keresztet vetett.

Elindult a csónak. Mivel evező nem volt velünk, szárnyaim segítségével vitorláztunk, amire nagyon büszke voltam. Ideje volt bemutatkoznom.

⁵¹ Csak nagy nehezen tudtam meg, hogy Fellini Országúton című filmjének butyuta hősnőjéről van szó. Azóta többször is megnéztem ezt a filmet.

⁵² Meghallgattam, s felismertem. Esküvőkön hallottam már, de most, immár Ipiapi atya fülével hallgatva, közbe kell köhögnöm, hogy kibírjam, mert olyan fenségesen szép.

– Hábriel őrangyal vagyok, de nyugodtan szólíthatok Pempőkének.

– Rendben, Pempőke – felelte

– És ha akarod, repülhetünk is, testvérem – tettem hozzá.

Ezért az ötletért nem lelkesedett, pedig akkorra már neki is voltak szárnyai. De nem csak szárnyai, hanem úszóhátyái is voltak ujjai között.

– Ha nagyon akarod, mert így illik, repülhetünk is, testvérem – mondta védencem kedvesen, majd így folytatta – De én tudok egy rövidebb utat.

Az alattunk villózó tengeri csudavilágra mutatott.

És megtörtént az a furcsaság, hogy ezúttal védenca vezette át őrangyalát Uruk örömébe, vagyis Cosinus-Tupuapati OJD, akit őshazájában, Magyarországon egyszerűen csak Ipiapi atyának hívtak⁵³.

⁵³ Aki engem mély álmomból felébresztett. Aki visszaadta becsületemet.

Tartalom

Magyarázat az olvasónak	5
I.	
Ipiapi atya levelei	9
II.	
Ipiapi atya nyomában	105
Első jelentés (amelyből a címzett megtudhatja, hogy Ipiapi atyának még nyoma sincsen, de akad helyette gombapörkölt és meditáció	110
Második jelentés (amelyből kiviláglik: a religiográfus ahogy esik, úgy puffan).....	116
Harmadik jelentés (amelyből végre már megtudható valami).....	121
Negyedik jelentés (amelyben már szem- tanúk is felbukkannak).....	126
Ötödik jelentés (amelyben egy bohóc, egy pszichiáter, egy pap és a RÖTYE teszt tanúságot).....	129
Hatodik jelentés (amelyben kiderül a meztelen igazság)	136
Hetedik jelentés (amelyben a nyomozó igazolást kap).....	141
Nyolcadik jelentés (amelyben a nyomozó is lazít)	147
Kilencedik jelentés (A Lepkeházból, kissé felemelkedve)	152

Tizedik jelentés (amelyben a nyomozó nyomára bukkannak)	158
III. Ipiapi atya csodái	161
Első üzenet (amelynek révén bepillantunk a Mennysorságba)	163
Második üzenet (Amelyből egy kis őrangyal-elméletet tanulhatunk).....	164
Harmadik üzenet (amelyből az őrangyal gyakorlatra derül némi fény)	168
Negyedik üzenet (amelyből megtudjuk, hogyan kerül az őrangyal védelem háta mögé)..	171
Ötödik üzenet (mely révén kitudódik Ipiapi atya szomorúsága és Mátkus füle).....	175
Hatodik üzenet (amelyben bekukkanthatunk a szerelem-delejezés rejtelmébe)	179
Hetedik üzenet (amelyben Ipiapi atya megjárja az ontológusokkal)	190
Nyolcadik üzenet (amelynek színhelye Gagypáti lesz)	193
Kilencedik üzenet (amelyből kiviláglik Ipiapi atya lételmélete)	197
Tizedik üzenet (amelyben már valóban Ipiapi atya csodái szerepelnek)	201
Tizenegyedik üzenet (Amelyben a Legalsószentbenedek 2000 világtalálkozóról esik szó).....	208
Tizenkettedik üzenet (amelyben megtörténik az átvezetés)	217

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

Széchenyi Nyomda Kft. 2000.

Felelős nyomdavezető:

Nagy Iván ügyvezető igazgató

IPIAPI

ATYA az *Ordo Joculator Dei* (azaz Istenbohóca) rend tagjaként az óceániai szigetvilághoz tartozó

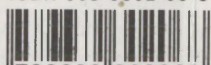
Naurun missziónál élő magyar származású szerzetes; a rendszerváltozás hírére hazaérkezik. Azért jön, hogy itthon hirdesse az Evangéliumot, vagyis az örömhírt, amit ő halálosan komolyan vesz. Mármint az örömet és a derűt, ami mind a profán világban, mind a katolikus Egyházban ugyancsak hiányzik.

Az első részben Ipiapi atya leveleiből megismerhetjük őt és Legalsószentbenedektől a fővárosi aluljárókig terjedő tevékenységét. A második részben egy nyugdíjas szociográfus ered a sokak szerint nem is létező, mások szerint az egyháztörténet legkülönösebb szentje (vagy mégiscsak: bolondja?) nyomába. A harmadik részben pedig nem másnak, mint Ipiapi atya őrangyalának a segítségével pillanthatunk be Ipiapi atya titkaiba.

1780 Ft

ISBN 963-9302-06-6

9 789639 302068